१३,६०२

સયેદે હવસ.

તખ્તચે નાટક.

મેલ.

દારા............તાતારકા નેક દીલ બાદશાહ.
નાદિરજંગ......દારાકા દગાબાજે ભાઇ.
ફજલબેગ......દારાકા સિપેહસાલાર, નાદિરકા ખુફીયા મદદગાર
શેરજંગ......દારાકા વફાદાર સરદાર.
સિંજર.........દારાકા બડા શાહજાદા, વારિસે તખ્ત.
કૈયસર.........દારાકા છોટા શાહજાદા.
જાર............સિંજરકા મામુ.
સુરખાબ.........દારાકી ફોજકા એક અહમક સરદાર.
શામશાદ.........નરગીસકા આશિક.
બુબક............એક બુઢા રઇસ ઉમીદવારે નરગીસ.
કરીમ }
રહીમ } ....સુરખાબ કે નોકર.
કરામત.........જબરદસ્તીકા હકીમ-નજાકતકા શોહર
સિપાહી, દરબારી, અમીર ઉમરાવ નોકર વગયરા.

ફીમેલ.

મહેરેઆલમ.........દારાકી બેગમ.
અખ્તર............દારાકી લડકી.
મેહજમાલ............નાદિર જંગકી લડકી.
નરગીસ.........સુરખાબકી લડકી.
ખાનમ યા બેગમ......સુરખાબકી બીવી.
નજાકત........ કરામતકી બીવી.
સહેલીયાં, બાંદીયાં, વગયરા વગયરા.

સયદે હવસ.

બાબ પહેલા.—પરદા પહેલા.

નાદેર જંગકા બાગ.

(સબકા ખુદાકી હમ્દ કરતે દીખાઈ દેના.)

ગાના.

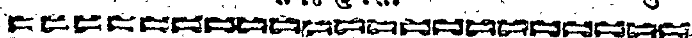
સબ—તું દાતા-જગ ત્રાતા તેરા નીસદીન રટે નામ સબ સંસાર
તેરા આધાર નીત બીચાર તોપે નીસાર લાખ બાર કરમ
ધરમ રાખો શરમ સબ સુખ કરતા—તું દાતા.
કયસી પ્યારી ફુલ વારી કુદરતકી ગુલકારી દેખો બહાર
કયસા નિખાર છાયા હય હર ચમનમેં હર બનમેં હર
મનમેં તુહી નીસ દીન બસો કષ્ટ હરતા—તું દાતા.

અશઆર.

શેરજંગ—ઘનઘોર ઘટા કયા છાઈ હય રૂત બદલી આજ જમાનેકી.
પી ઓર પીલાતા જા સાકી હો ખયર તેરે મયખાનેકી.
૧ દરબારી—નરગીસકે ઉશારે હોતે હુંય ફુંકા રંગ બદલતા હય
ગુન્ચેકી સુરાહી ઢલતી હય લાલેકા પ્યાલા ચલતા હય
૨ દરબારી—સબ સન્દ હુંય મસ્ત અલસ્ત બને મય દસ્ત બદસ્ત
ઉડાતે હુંય.
સબ સંગ તરંગ ઉમંગમેં હુંય સો ઢંગસે રંગ જગાતે હુંય
૩ ” હાં કાગ ઉડે એ લાગ ઉડે
૪ ” કુચ્છ રાગ ઉડે કુછ ગાના હો.
૫ ”-કુછ ધુરપત સુરપત પટ્ટી ટપ્પા યા તુમ દીડ દીડ દાના હો.

ગાના.

સબ—ભર ભર જામ પીલા ગુલલાલા બનાદે મતવાલા
તુ લા લા લા લા—ભર.
ફસ્લે બહાર હય જોબન સીગાર હુએ
શીશેમે મય હુએ પહેલુમે યાર હુએ
તું લા લા લા લા—ભર.

ગાના.

સહેલી–બહાર આઈ હય ભરદે બાદએ ગુલગુંસે પયમાના
રહે લાખોં બરસ સાકી તેરા આબાદ મયખાના
શેરજંગ–સાકિયા અયસી પીલાદે કે મહકતે જાએં
હમ વોહ કમજર્ફ નહી હુંય કે બહેકતે જાએ.
સહેલી–પનીયા ભરનકો મંય કયસે કયસે જાઉં
પઈઆ પડત હું છાંડ અચરવા
ઢીટ લંગરવા મય બલહારી જાઉં–પનીઆ.
રોકોના મોહે બીચ ડગરવા
શામ મોરારીરે તોપે વારી વારી જાઉં–પનીઆ.

અબીયાત.

શેરજંગ–શીરીં ગલેને સબકો મજેમે ડુબા દીયા
ચશ્મેને આજ લુત્ફકા દરિયા બહા દીયા
૧ દરબારી–પ્યાસીથી રૂહ ઇસલીયે કાનોંકી રાહસે
આંખે બકામે શહદ મીલાકર પીલા દીયા.

જબાની.

શેર–(કજલબેગકા આના) આબખા આવ પ્યારે કજલ.
કજલબેગ–તમામ દોસ્તોંકા આદાબ
સબ દરબારી–દોસ્તોંકે દોસ્ત આદાબ
કજલ બેગ–કજલકે મહેરબાનો, કજલકે આકાકે મહેમાનો ! આપ ખુશ હોજીયે કે મંય આપકે કદમોંકો થોડી તકલીફ દેને આયા હું ઓર આપકે કાનોકે લીયે ખુશ ખબરી લાયા હું કે ખુશ નસીબ દોસ્તો અપની આંખે બીછાવ કે શાહી આફતાબ અપને ચાન્દ ઓર સીતારોંકે સાથ પસ જમીનકો આસમાન બનાને આતા હય.

શએર.

૧ દરબારી–ગર મહેરો માહ આતેહંય જુલ્વા ફીજાઇકો
જરરોંકો ચાહીયે કે ચલે પેશવાઇકો
([illegible])

કજલબેગ—ગય ઓ ફ્રેંણકી જાલ દાના અમીર તેરા શીકાર લેનેકે ગએ. આજ ઇસ દઅવત કે જલસેમેં દો દસ્તરખાન બીછેંગે એક પર તો શાહ બેઠેગા જો ગરીબ જાનવરોકી હડ્ડી ઓર લઝીઝ ગોસ્તસે બની હુઇ લઝીઝ ગીજાએ ખાયગા ઓર દુસરેપર કજા બયઠેગી.

બયત.

જલતી હય જબાં ફાડે હય મુંહ બહેરેગીજા મૌત
ભુકી હય જહન્નમકી તરહ કબ્ર દગા મવત

(નાદેરકા દાખલ હોના.)

નાદિર જંગ—મવત પ્યારે કજલ મવત બડોંકે મરનેસે છોટોંકા કામ ચલતા હય સુરજ જબ ડુબ જાતા હય તબ ચાંદ ચમકતા હુઆ નજર આતા હય કમબખ્ત ભાઇકા વજુદ હમારી તરક્કીકી રાહમેં એક પથ્થર હય આજ ઇસ પથ્થરકો ઉઠાકર કબ્રમેં ફેંકદો તાકે હમેશા કે લીયે રાસ્તા સાફ હો.

કજલબેગ—મંયને આપકે હુકમકે મુતાબીક ઉસકે રાસ્તેમેં કાંટે બીછા દીયે હંય યા અને ચાર બેરહમ કાતીલ ખુંખાર છુરી ઓર તુફન્ચોંસે મુસ્લાહ જલ્લાદોંકો ઇન દરખ્તોંકી આડમેં છીપા દીએ હંય

નાદિર જંગ—શાબાશ બહાદુર દોસ્ત

કજલ બેગ—જબ શીકાર જદકે સામને નમુદાર હોગા એક ફયર હોગી ઓર ધુંવાં રૂહકો લેતા દીમાગસે પાર હોગા.

નાદિર જંગ—કજલ ઓર

કજલ બેગ—હુજુર સીન્જર

નાદિર જંગ—હાં બેટેને સલતનતકે વાસ્તે બાપકો કતલ કરાયા યેહે ઇલ્જામ સીન્જરપર લગાયા જાયગા.

કજલ બેગ—હુજુર મુઝે શબ કુછ સમઝા ચુકે હંય ઇન દોનો ઠોકરોંકો જો આપકો તખ્તાતક પહોચને નહીં દેતી રાસ્તેસે હટાયા જાયગા.

નાદિર—પ્યારે દોસ્ત તુમ જાનતે હો કે હમેશા લોહેસેલોહા કાટા જાતા હય યેહે દુનિયા મુજસ્સિમ બદી હય બદીકો ઇન્સાન

બદી હીસે પાતા હય. ચલો આવ હુમભી ખુશામદી અમી-
રોંકી તરહ ઇનકી પેશવાઇકો ચલે' કયુ કે દુનિયાકો બેવકુફ
બનાનેકે લીયે ઇસસે બઢકર ઓર કોઇ અવજાર નહીં હુએ.
કજલ–બેશક મુઝેભી ઇસ બાતસે ઇન્કાર નહીં હુએ.

બયત.

જો ખુશામદ કરે ખલ્ક ઉસસે સદા રાજી હય
સચતો યેહે હયકે ખુશામદસે ખુદા રાજી હય

(દોનોંકા જાના.)

(બાદશાહ, મલેકા, સીન્જર, કયસર, અખતર, દરબારી, નાદિર, કજલ વદીગર દરબારીયોં વગયરાકા આના).

અશઆર.

નાદિર–બહાર હય તેરે દમ કદમસે દીમાગ હુએ હફ્તવેં પલકપર
જહાંભી કહેતા હય મંય હું જન્નત અગર હુએ ખુલ્દે
બરી ફલકપર
કજલ–સખી કરમ રેજ જરરા પરવર કદમ રખા જો તુને યહાંપર
ઉછાલતી હય. ખુશીમે આકર કુલાહે ઇજ્જતજભી ફલકપર

ગાના.

દરબારી—
હુજુંર હુંએ જુલ્વગર હમારે ખડે હુંય ખુદ દામે ગીર્દ સારે
નીસાર હોતે હુંયે ચાંદ તારે હુયે મહેરે મસનદ નશી ફલકપર
જીયાએ યક બાલે બાદશાહી રહે યુંહી મહશે તાબમાહી
ફરેંગ બખ્શે જહાં ઈલાહી હુએ જયમે મહેર મુબીં ફલકપર

જબાની.

દારા—બીરાદર જાન અગર યેહે સચ હય હે દરખ્ત અપને ફલસે પયચાના જાતા હય ઇન્સાનકા હાલ ઉસકે કૌલો ફએલસે જાના જાતા હુએ તો તુમ્હારા બરતાવ એક આઇના હય, જીસમે સદાકત નજર આતી હય ઓર યેહે આરાએશ ઓર રૌશની જો તુમને આજ મેરી આનેકી ખુશીમે કી હય તુમ્હારી દીલકી છુપી હુઈ મુહબ્બતકો રોશનીમે લાતી હય

ઇજ્જત અફ્ઝાઇ હુય મંય તો યેહે સમઝાતા ઓર ફખ્ર કરતા હું કે આજ સલ યસાનને ચીંવટીકી દઅવત કુબુલ ફરમાઇ હુએ.

શએર.

ખાનએ કમતરમેં હુય ગરદુ જનાબ આયા હુવા
આજ હુય જરેરકે ઘરમેં આફતાબ આયા હુવા

કયસર—અછે કજ્જલ તુમ તો કલ કહતેથે કે જુઠ બોલના બડા અયબ હુય.

કજ્જલ—બેશક મેરે છોટે હુજુર.

કયસર—તો ચચાજાન કયું જુઠ ફરમાતે હુંય યેહે ચરાગોંકી રોશની ધુપ હુય જો અબ્બાજાનકો આફતાબ બનાતે હુંય.

નાદીર—પ્યારે કયસર યેહે જુઠ નહીં સચ હુય ઇસ વકત જો ચહેરા ચમક રહા હુય હમારી દુનિયાકે લીયે વહી સુરજ હુય.

કયસર—અગર અબ્બાજાન સુરજ હુંય તો રાતકો કયું આએ દીનકો આનાથા.

નાદિર—વોહ રાતકો ઇસ લીયે આયે હુંય કે ઇસકો અપને સાથ લાનાથા.

કજ્જલ—બહોત ખુબસુરત.

કયસર—મંએ યા ચચા જાન.

કજ્જલ—આપ મેરે સરકાર.

કયસર—અગર મંએ છોટા હું તો ખુબસુરતીમેંભી છોટા હોઉંગા ફીર બહોત ખુબસુરત કયસે હોઉંગા.

કજ્જલ—કયા પ્યારી મન્તિક.

નાદિર—(ખુદસે) ખુશબોદાર ફુલ જલ્દ તોડ લીયે જાતે હુંએ જો લડકપનમેં જીયાદા અકલમંદ હોતે હુએ વોહ જીયાદા દીન જીને નહીં પાતે હુંએ.

અખ્તર—ચચાજાન કયા આપ નનેકી બાતકા જવાબ સોચ રહે હુંય.

નાદિર—નહીં પ્યારી અખતર મંય યેહે સોચ રહા હુ કે આફતાબકે સામનેભી ચહેરેપર કુછ ફીક્કી બદલી પાઇ જાતી હુએ.

સીંજર—અમ્મીજાન યેહે આપકી તરફ ઇશારા હુએ.

નાદિર—હાં હુંઝુરકી તર્ફ મુઝે તઅજ્જુબ હુએ કે હમારે આગમે એક મોટા ખુલખુલ ચહુક રહા હુએ ફિરભી આપકો હંસી નહીં આતી હુએ.

મહેર આલમ—ભાઇ નાદિર હંસી દીલકી ખુશીસે આતી હુએ ઓર મેરી ખુંશી કલ રાતસે નાસ હોગઇ હુએ એક અયસા ભયાનક ખ્વાબ દેખા હુએ કે તબીઅત કબ્કી તરહ ઉદાસ હોગઇ હુએ.

નાદિર—ખુદા હમારી હીફાજત કરે હુઝુરને કયા દેખા.

મહેર આલમ—મંએને દેખા કે મંએ ઓર અખ્તર કયસરકો છેર. રહે હુંએ ઓર વહે અપને દો પાલતુ શેરોકે સાથ હંસ હંસ કર ખેલ રહે હુએ ઇતનેમેં એક શેર ગરજા ઓર દુસરા પીંજરા તોડકર ઇનકી તરફ ઉલટા હમ સબ એક થરમેં ભાગે મગર ઓ ખુદા જયસેહી હમ વહાં પહોંચે એક જલજલા આયા ઓર સારા મકાન હમપર ટુટપડા.

દારા—ખુદા હમપર રહમ કરે.

નાદિર—ભાઇ જાન ખ્વાબકી કહીં સચ હોતા હુએ વહે સબ વહમ કહેલાતા હય દીનકો જો આદમી સોચતા સુનતા ઓર દેખતા હુએ વહી સોનેકે બાઅદ નજર આતા હુએ (રામશીગરોંસે)

બયેત.

કહાં સુનાયો અયસે નગમે જીસસે દીલ મસરૂર હોતે હય
વહે ચોકુ દારૂ હય જીસસે દર્દ સારે દુર હોતે હુંએ.

ગાના.

સહેલીયાં—આવો અલબેલીયાં મોહે રંગ રેલીઆં,
કરો અટ ખેલીયાં સાહેલીઆં—આવો.
હું અલબેલી લો રસીલી તાન મોહલે જાન
રંગત રંગ ઉમંગ દીખાવતી રત બતાઓ સરગમ ગાઓ
સાનીસા રેરે નીધની સાસાસા ધધધ નીનીની પમપ
ધધધ મગમ પપપ ધધરે નીનીગ સાસા મ રેરે પ ધરે
પ મગરેસા—

દારા—કયું કજલ કયા હય.
નાદિર—ખાસા તૈયાર હય (સિવા નાદિર કજલકે સબકા જાના.)
કજલ—જી
નાદિર—જગહ
કજલ—વહી
નાદિર—ચુપ (નાદિર ઓર કજલકા જાના—ચેકબાલ સબે સહેલી-
ચોંકે ગાતે ગાતે આના.)

ગાના.

રંગીલી રસીલી નુકીલી શરમીલી પ્યારી હુએ અલબેલી
જાઓ જા જાઓ અજી નાહી સતાઓ
પ્યારી લટક મટક કયા ચાલ ઢાલ હુએ મતવાલી
મોહેના બનાઓ સખી મત શરમાઓ સખી
નયન સયન લલચાંએ જએ જીઆલી—રંગીલી

ચેકબાલ—સુબહાન અલ્લાહ.
૧ સહેલી—માશા અલ્લાહ.
ચેકબાલ—સમા હુએ યા શાને યજદાની એક તરફ ચાન્દકી નુર અફશાની ઓર દુસરી તરફ પાનીકી રવાની ઓર તીસરી તરફ ગુલહાએ બોસ્તાની.

શએર.

મય હય શબનમ ગુન્ચા સાગર હરહર શાખ ગુલાબી હુએ
પત્તા પત્તા ઝુમ રહા હય ગોયા બાગ શરાબી હય.

૧—ગુન્ચે હંય રહે રહે કે ચટખતે ઓર બુલબુલ હંસ દેતા હુએ.
ભંવરા લોભી કલી કલીકા ફીર ફીરકર રસ લેતા હુએ.
૨—પીયા પપૈયા કહેતા હુયે ઓર કોયલ જબ કુક ઉઠતી હુયે
ચેક બાલ—ફીર કયા હોતા હુય ચમ્પા
૨—પીયારી—દીલમે એક હુકસી ઉઠતી હુય.
૩—હાંહાં સમઝી મતલબ યેહે હુઇ કે લયલીકો મજનુસા એક દીવાના હો.
૪—શમ્અસા ચહેરા પાયા હુએ હુએ શૌક કોઈ પરવાના હો.
૧—હંએ હંએ નન્નીને યહે કયા બાત નીકાલી હુએ
રહે બેચારી તો ઉમરભર કુંવારીહી રહેનેવાલી હુએ.

૨–હું–હું મંએતો ફીસ મરદુવે પર નીગાહ ન ડાલુંગી.
૩–તો ફીર ક્યા કરોગી.
૨–જોગન બનકર ઝીન્દગીકે દીન નીકાલુંગી
૪–હાંહાં તનોગી મગર દેખલેના જોગનભી કીસી ગુલફામ હી કે લીએ બનોગી
ચેકબાલ—બી સબ્જ પરી ચેહ તુમ સચ કહેતી હો.
૪–સરકાર જયસે મોસમસે ગુલાબ આલમસે, શબાબ ચાન્દસે રાતકી બહાર હુય મર્દ અવરતકા સીંગાર હુએ.

શએર.

બે મર્દકે અવરતકા ગુઝારા હી નહીં હુએ
ઔરત જો અંગુઠી હુય તો મર્દ ઉસકા નહીં હુએ
(સીન્જર છીપકર આના)

ગાના.

કીન હુસ્ન વાલોને ફુલોંસે ગાલોંને લેંવરાસે બાલોને મેરી જાન
જાદુ નીગાહોંકા ડાલા રસવાલા દેકે મદકા પ્યાલા
ક્યું, બોલો, શરમાવો, જાવો, દેખા, ભાલા.—કીન.
જી કહીં આયા હુએ નૈંહાં લગાયા હુએ
મચમાતી હો, શરમાતી હો, અઠલાતી હો
બાલા કયા હુએ ડાલા, કોન મીલા ભોલા ભાલા,
દીલમેં હુએ કુછ કાલા.
(સીંજરકા પીછેસે ચેકબાલકે ગાલપર ફુલ લગાના ચેકબાલકા ખુદકે ગાલ પર થપ્પડ મારના)
૧–અય હજુર ચેહ કીસ ગુનાહકે લીયે મુંહપર થપ્પડ.
ચેકબાલ–હુંએ હુંએ ખુદા જાને મખ્ખી થા મચ્છર
૨–હાંહાં હુજુર ચેહ તો બડા મખ્ખા હુએ
સીન્જર–ચુપ તેરે લીયે ઇન્આમ રખ્ખા હુએ (દુબારા ફુલ લગાના)
ચેકબાલ–હુંય ફીર ચેહ ક્યા મુઈ મખ્ખીકો મુજસે કોઇ અદાવત હુય
૩–હુજુર હુજુર આજ આપકો અમ્માજાનકે યહાં દઅવત હુએ.
ચેકબાલ—તો વહાં જાએ મુઝે ક્યું સતાતી હુંએ.
૪—પ્યારી જહાં મીઠા હોતા હુએ વહીં મખ્ખીયાં આતી હુંએ
(સીન્જરકા ફુલ ડાલના)

ચેકબાલ—હુંએ હુંએ યેહ ફુલ કયસા.
૧—હુંએ હુંએ હુજુર યેહ ફુલ હવાકા ઝોકા આપકે લીયે તોહફા લાયા હયે.
૨—નહી પીયારી યેહ કીસી બે અદબ બુલબુલને ગીરાયા હએ.
૩—અજી આપકી નહી સમઝી અજી યેહ ફુલ ઇન ગાલોંકી રંગત ચુરાને આયા હએ.
સીન્જર-અજી યેહભી નહીં સમજી યેહ ફુલ ઇન ગાલોંપર કુરબાન હોને આયા હય.
ચેકબાલ-કયું જી જહાં ચાર બહુ બેટીયાં આપસમેં બાતેકરતી હુંએ વહાં બગયર ઇજાજત મર્દકો ચલા આના કયા ઝુરૂર હએ.
૧-અજી આના તો આના ઉસપર ગુસ્તાખી દીખાના.
૨—ઓર ઇન ગુસ્તાખીયોંકે બદલે બીચારી મખ્ખીયોંકો કોસને બીલવાના.
ચેકબાલ-ખુદાકી કસમ અયસે કુસુરકી તો સજા.
સીન્જર-ફાંસી હએ યા કયદ ખાના.
ચેકબાલ—બેશક કયદહી કરના ચાહિયે.
૩—મગર પીયારી કહાં.
૪—દીલમેં.
સીન્જર-વાહરે દસ્તુરે જમાના દઅવતમેં બુલાના સહેમાન આએ તો ઉસે કયદમેં ભીજવાના.
ચેકબાલ-આપ દઅવતમેં આએ હુંએ તો બીસમીલ્લાહ દસ્તર-ખાનપર તશરીફ લે જાઇએ.
સીન્જર-અજી વહાં તો પેટકો ખાના મીલેગા યહ હોંટ ભુકે હુંએ ઇનકો તો કુછ બીલવાઇએ.
૧-વાહરી આપકી લસ્સાની મેરી બેગમ હએ યા તરતરી બીયરાની.
સીન્જર-અજી તુમ કયું ભાનજી મારતી હો બી બાક રખાની.
૪-હુજુર અબ ઇનકે ટાલીએ જો ભુખે હુંએ તે અપને હુસ્નકે દસ્તરખાનસે એક આધ નીવાલા દે ડાલીએ.

શએર.

સીન્જર-નદીદે ગદાકો બહોત દીલમેં કોસા
બસ એક બોસનકા દેદો સમ્બોસા

તુમ્હારી ઇજ્જતકે ભુખે ખડે હુએ
જવાનીકે સદકેમેં હોઠોંકા બોસા.

ગાના.

દેખો છયલાકી ઘતીયાં
લાગો છતીયાં
માનો બતીયાં મએ વારી–દેખો.
જાઓ જાઓ મુંહુ બનાઓ બેલી ભાલીકો ફંસાઓ.
રંગ પીઆરા ઢંગ પીઆરા બાતમેં ઘાતમેં જાદુ હજારો ભરા
નાજ નીરાલે હય દીલ લેનેવાલે
તન નિસાર મન નિસાર ધન નિસાર
તુજપે ફુલ ચમન નિશાર રહે જોબનકી બહાર.
બાતેં બનાનેમેં દીલકે લુભાનેમેં.
સારે જમાનેમેં હો હોશીયાર–છયલાંકી.

શેરજંગ–(શેરકા ઘભરાએ હુવે આના) ગજબ કહેર
જુલ્મ ઓ આસમાન ઓ કીસમત.
સીન્જર–શેર શેર કયા હાલત.
શેરજંગ–જલજલા અંગેજ કારરવાઇ ખોફ નાક દગાબાજી કાબીલે
લાઅનત બેરહમી.
સીન્જર–શેર સાફ સાફ.
ચેકબાલ–તુમ્હારી યેહ હાલત યેહ જુનુન.
શેરજંગ–ખુન ખુન ઇન્સાફકા ખુન શાહકા ખુન.
સીન્જર–કયા કયા
શેરજંગ–હુમ તબાહ હો ગય હમ દુન્યાસે ના ઉમીદ હો ગએ.
સીન્જર–શેરજંગ કયા કહેતે હો ! કયા અબ્બાજાન શહીદ હોગએ.
ચેકબાલ–કયા ચચાજાનકો કીસીને કત્લ કર ડાલા !
શેરજંગ–ઓ શાહજાદી.
સીન્જર–ઓ ખુદા.
ચેકબાલ–ઓ ખુદાએ તઆલા (એક સીપાહીકા ઘભરાએ હુવે આના)
સીપાહી–ભાગીએ આલી જાહ ભાગીએ.
સીન્જર–તુ કયા કહેના ચાહતા હુએ.
સીપાહી—જો મુઝે ન કહેનાથા બાદશાહ સલામત કત્લ હુવે ઓર
કાતીલકા આપપર ગુમાહ કીયા જાતા હુએ.

સીન્જર—ક્યા ખુનને અપને ખુનકા ખુન બહાયા ક્યા મઅેને અપને બાપકો કત્લ કરાયા.

(નાદરજંગ મઅે સીપાહીયોંકે આતા હુઅે.)

નાદીરજંગ—યહી હુએ બાંધલો ! કાતીલ જલ્લાદ બાપકો કત્લ કરાકર યહાં છીપને આયા હુએ ઔર કત્લભી મેરેહી ઘરમેં કે મુજપર શક આએ ઔર મુજપરહી શુબાહ કીયા જાએ.

સીન્જર—મંએને કત્લ કરાયા યચાજાન યેહ આપ કહેતે હુંએ !

(કજલકા ખત દીખાના.)

કજલ—નહીં યેહ તેરે કલમકી તહરીર જો હમલા કરનેવાલે બદમઆશોંકી જેબસે પાઇ ગઇ હુએ જીસમેં બાદશાહકો કત્લ કરનેકા તરીકા વકત જગા ઇન્આમ વગયરા હરએક બાત સમઝાઇ ગઇ હુએ.

સીન્જર—યેહ તાહરીર ઝુઠી હુયે.

યેકબાલ—જો ઇસકો સચ કહેતા હુએ વોહ બેવકુફ હુએ.

નાદિર—ચુપ રહો લે જાવ કયદમેં ઝુઠ ઔર સચકી પરખરીઆયાકે ફૈસલેપર મુનહુસીર હુએ.

સીન્જર—દગાબાજો ખુનીયો.

યેકબાલ—ઠહેરો ક્યા કરતેહો ખુદાકે લીયે (દો સીપાહીયોંકા લેજાના)

નાદિર—વાર ચલ ગયા વોહ કાટા જો એક મુદ્દતસે ખટક રહાથા આજ નીકલ ગયા અગર નસીબ યાવર હુએ તો બચી હુઇ ચીંગારીભી ફીન્નાર હુએ. (લાશકા લાના)

મહેર આલમ—ગમ કરો માતમ કરો ક્યા તુમ્હારે પાસ આંખે નહીં હુંએ અગર જબાન હુએ તો ઇસકી મેહેરબાનીયોં ઔર ખુબીયોંકો યાદ કરો અગર હાથ હુએ તો ઇનસે અપની છાતીયાં પીટો ફરીયાદ [illegible]

અખ્તર—ગરીબ બાપ

કયસર—મેરા બાપ

મહેરે આલમ—મેરા શૌહર

અખ્તર—હમ બરબાદ હોગએ.

કયસર—હમ યતીમ હોગએ

મહેરે આલમ—મેં બેવાહ હોગઈ અબ મેરી જીન્દગી અબ મેરે જીન્દગીકા સરમાયા અબ સહ લાશ અબ વહ રાત અબ શાદી ખુનકા બે ખુન બહાયા ઉંહે મંએ ગમસે મરી જા રહી હું ઈન્હી બીડલીયોંસે રૂહ પરવાજ કર ગઈ હુએ અબ જંખમો બન્દ હો જાવ કે મંએ અપની મીસકીન આંખોંસે તુમપર મરહમ ટપકા રહી હું.

અખ્તર—લાઅનત હો ઉસ મલઉન દીલપર લાઅનત હો એ રહમીક સાથ ખુન કરનેવાલેપર.

નાદિર—વોહ ગીરફતાર હુવા હુએ કલ ઈસ ખુનકે બદલે ઉસકાભી ખુન કીયા જાયગા.

મહેરે આલમ—વોહ કહાં હય ઉસકો લાવ ઈન જખમોંકા એવજ ઈન નાખુનોંસે લીયા જાયગા.

નાદિર—સબ્ર કરો અભી તુમ ઉસસે બદલા ન લે સકોગી.

મહેરે આલમ—સબ્ર બેહુદા સબ્ર જો કહેનેમેં સહલ ઔર કરનેમેં મુશકીલ અપના ઘર જલાદો અપની અવલાદકો કત્લ કરદો ફીર દીલસે પુછો કે તું સબ્ર કરનેકે કાબીલ હુએ દેખો દેખો અઓ સાહેબો યેહ તુમ્હારા બાદશાહ હુએ એક ઘન્ટે પહેલે જીસકે કદમોંપર ઝુકે હુવે થે વોહ અબ તુમ્હારે કદમોંપર પડા હુવા હુએ જીસકે તુમ સબ મોહતાજ થે વોહ તુમ્હારા મોહતાજ હો રહા હુએ તુમ કફનાવ તુમ કફન પહેનાવ ગરજ તુમ્હારી મહેરબાનીયોંકા મોહતાજ હોરહા હુએ અએ દીલ ગમસે જુનુની હોજા અએ ફુંરી તુભી ખુની હોજા હાં મંએ અપને શૌહરકો તુજસે લુંગી મેરા ઘર તેરે ઘરમેં ઉજડ ગયા મેરા બાગ તેરે બાગમે બીગડ ગયા તુ મેરે શૌહરકો મુજસે મીલાદો અગર તુજકો જીન્દા રહેના હુએ તો પશકો જીન્દા તુ દેગા તુજસે લુંગી તુજકો દેના હોગા.

ટેબલા.

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

દીવાને આમ.

(અમીર ઉમરાવોકા આના)

૧ દરબારી—કયા જહાન હુએ.
૨ ” કયા ઇનસાફ હુએ.
૩ ” વલ્લાહ ઇસ વાકીયાને તો પથ્થરોકોભી રૂલાયા હોગા.
૪ ” યકીન કીજીયેકે ઇસ મલઉન કામકે બાઅદ ખુદ કાતીલકી આંખોસેભી આંસુ નીકલ આયા હોગા.
૧ ” દુન્યામેં અકસર આદમીયોકો દૌલત સલતનત ચાગું કહીયેકે અયશો આરામકી હવસ હુવે લેકીન ઉમ્રકી અવસત નીકાલીયે તો જીયાદાસે જીયાદા પચાસ બરસ હુવે.
૨ ” ઓર ઇસમેંસે રાતોંકો અલાહેદા કરદો તો પચ્ચીસહી બરસ હાથ આને હુએ.
૧ ” ઓર ઇસ પચ્ચીસ બરસસે દસ બરસ ખેલ કુદ, પાંચ બરસ પઢને લીખનેમેં, ચાર બરસ દુખ બીમારીમેં નીકલતે હુવે બાકી રહે પાંચ છે બરસ ઇનચન્દ દીનોંકે લીયે જો ખુદાકો છોડકર દુન્યાકી હીર્સો હવસમેં મસરૂફ રહે મંએ સચ કહેતાહું કે વોહ જાનવરસે જીયાદા બદતર ઓર બેવકુફ હુએ.

ગાના.

નાદાન ગફીલ કીસ જહાનપર હરદમ હુએ ભુલા
શાહો જીશાન ચુન ચુન, હરઆન મારે અમીરો
વજીર ગરીબ ફકીર કીસ જહાનપર હરદમ હુએ ભલા
પાએ આરામ કોઇ કયુંકર નીસદીન પલછીન
અએ આસમાન અએ આસમાન અએ આસમા

૨ દરબારી—અફસોસ અગર સીજર ઇસ જીન કીસે ખબરદાર હોતા તો અપને બાપ બહાનેકે લીએ તૈયાર ન હોતા.

કબાલ—(યેકબાલકા આના) વોહ કભી નહીં હુવા.

નાદીર–(દુસરી તરફસે આતા) ઇસકા કયા સુબુત.

ચેકબાલ–ઉસકા માઅસુમ ચહેરા ઉસપર નેકી ઓર હમદીલી ટપક રહી હુએ ઉસકા ચાલ ચલન ઉસકી સારૂ ઝીન્દગી જો આઇનેકી તરહ ચમક રહી હુએ.

૧ દરબારી—અચ્છી શાહજાદી.

ચેકબાલ–અચ્છે આદમી અચ્છે જનાબ અચ્છે સાહબસે આપ સાહેબોંસે પુછતી હું કે આપકે શાહજાદેને ઇસસે પહેલેભી કીસી આદમીકો કતલ કરાયા હુએ.

૧ દરબારી–નહીં,

ચેકબાલ–કીસીકો કોરડોંસે પીટવાયા હુએ.

૨ દરબારી–નહીં.

ચેકબાલ–કીસીપર બેવજહ ગુસ્સા દીખલાયા હય.

૩ દરબારી–નહીં.

ચેકબાલ–ભલા ગોરતો કીજીએ કે જીસ બે ગુનાહ ફરીસ્તેને આજતક કીસીપર ગુસ્સાભી ન દીખાયા હો યેહ મુમકીન હય કે વોહ એકદમ રહમ ઓર નેકીસે અયસા બેજાર હો જાય કે ખુન ઓર વોહભી અપને બાપકા ખુન બહાનેકો તૈયાર હો જાય.

નાદીર–હિર્સકા અંધેરા છા જાતા હય તો જો કભી નહીં ડગમગાયા વોહભી ઠોકર ખા જાતા હુએ.

ચેકબાલ–જબ હીર્સકા અંધેરા છા જાતા હય તો ઇમાનકા ચરાગભી વહી અપની રોશની ફયલાતા હુએ.

નાદીર–યેહ મય નહીં માનતા જીસકો તખ્તો સલતનકી હવસને ઘેરા હય ઉસકે લીએ ઇમાનકા ચરાગ કયા અગર આફતાબભી ચમકે તોભી અંધેરા હય.

ચેકબાલ–યેહ સિર્ફ આપકા ગુમાન હય દુન્યામેં અચ્છે ઓર બુરે દોનો તરહકે ઇન્સાન હુંય જીસતરહ સદહા અયસે લાલચી હુંય જો દુસરોંકા હક દબાનેમેં ચુકતે નહીં હુંય ઇસી તરહ અયસે હજારો ઇમાનદાર બન્દેભી હુંય જો ફાકોંસે મર જાએં મગર હરામકે માલપર થુકતે નહીં હુએ.

ચેકબાલ ખામોશ રહે.

મંય સચ કહેતી હું.

કહે.

ચેકબાલ–ક્યા આપ બાપ હોકર મુઝે યેહ સીખાતે હુએ કે મંએ
જુઠ બોલું.
નાદિર–મંએ યેહ ચાહતાહું કે તુ કુછ ન બોલે.
ચેકબાલ–તો મુઝે અપના ખંજર દીજીએ કે મેં યેહ જબાન
કાટકર ફેંક દું
નાદિર–યેહભી હીમાકત ઓર ભુલ હય.
ચેકબાલ–નહીં યાતો યેહ માનીએ કે યેહ જબાન ખુદાને બોલનેકો
દી હુયે વર્ને ઈસકા હોના ફુજુલ હુએ.
નાદીર—અજબ બેહુદા દલીલ હય તુ કયું બહુસ કરતી હય ક્યા
તુ સીજરકી વકીલ હય.
ચેકબાલ–મંએ ઈસકે જવાબમેં હાં કેહતી હું.
નાદીર–મંએ નહીં કહેતા હું.
ચેકબાલ–અયસા કહેના ખીલાફ ઈમાન હય સચકી તરફસે લડના
ઓર સચ બોલના ખુદાકા ફરમાન હય.
નાદિર–મુઝે તઅજ્જુબ હુએ કે તુ મેરે સામને હું ન કરતીથી
આજ બેધડક બકતી ચલી જાતી હય.
ચેકબાલ–ઈસકા યેહ સબબ હયકે મંએ સચ્ચી હું ઓર સચાઈમેં
વોહ તાકત હુએ કે ગુંગેકો બોલના સીખાતી હય.
નાદિર–બેવકુફ, અગર તુ યા હમ જબાનભી હીલાયંગે તો લોગ
ફીર સીજરકી બેજા તરફદારીકા ઈલજામ લગાએંગે.
ચેકબાલ–તો આપ ખુશ હોજીએ કે જો લેગ હકકી તરફદારી કે
લીયે બદનામ હોંગે વહી ઈસ દુનિયામે નેક નામ હોંગે
નાદીર–મંએ ફીર કહેતાહું કે અય લડકી અપની જબાન બન્દ કર
ચેકબાલ–મંએ ફીર કહેતી હું કે અપની જબાન મુઝે દીજીયે
મંય ઈન દોહરી જબાનોંસે જુઠે ઈલજામોકો સજાદુ.
નાદિર–તુ ન માનેગી અલીજ નીકલ જા નીકલ જા.
ચેકબાલ–બહોત ખુબ આપ મુઝે યહાંસે નીકાલ સકતે હુંએ લેકીન
યાદ રખીયે કે જબાનસે સચ્ચાઈ ઓર દીલસે
ઈમાનકા નીકાલના દુશવાર હય (ચલે જાના.)
૧ દરબારી–ઈમાનકી બાત તો યેહ હુએ કે પહેલે વો
સલતનતકા તલબગાર હુએ.
૨ ” ફેરબી હુએ ઓર ખુંખાર હુએ.

૩ " કાતીલ હય ઓર કાબીલે દાર હુએ (કજલકા સીંજરકો લેકર આના.)

કજલ–લીજીયે મુજરીમ હાજીર હુએ.

નાદિર–આપ સબ સાહેબોંકો ફેસલેકા ઈખ્તેયાર હુએ.

૧ દરબારી–હમ સબકા યેહ ફેસલા હય કે (ચેકબાલકા આના)

ચેકબાલ–ઠહેરો અભી ફયસલા કરનેસે પહેલે યેહ સો ચલો કે એક ઓરભી હાકીમે બાલા હુએ કે જીસકે પાસસે તુમ્હારાભી ફેસલા હોનેવાલા હુએ.

૨ દરબારી–હમ ઉસ હાકીમકે ઈન્સાફ ઓર કાનુનકી કસમ ખાકર ઠીક ફેસલા કરના ચાહતે હુએ.

સીંજર–કસમ ન ખાવ જો લોગ જુઠે હુંએ ઓર સમઝતે હુંએ કે મેરી બાતોંકા કોઇ યકીન ન કરેગા વહી યકીન દીલાનેકો કસમ ખાતે હુએ સચ્ચે કવલ આપસે આપ દીલપર એ અતેબાર જમાતે હુંએ અગર સચ્ચે હો તો બતાવ કે કીસને ગવાહીદી કે મંયને અપને બાપકા ખુન બહાયા હુએ કોન હુએ કે જીસને મેરે ચહેરે પર ખોફ હાથમેં છુરી યા લીસબાસ પર ખુનકા દાગ પાયાહુએ.

કજલ–તુમ ઇસીલીયે તો સાફ હો કે અપને મદદગારોંકે હાથસે શાહકો કત્લ કરાયા હુએ.

ચેકબાલ—જુઠ હુએ.

કજલ—સચ હુએ.

સીંજર–તુ બકતા હુએ હરએક કામ લાલચસે હોતા હુએ કયા તુ કોઇ ફાયદા સાબિત કરસકતા હુએ.

કજલ–બહોત બડા ફાયદા.

સિંજર—કયા ?

કજલ–તખ્તોતાજ લેનેકા ઈરાદા.

સિંજર–તખ્તો તાજ તો મેરે લીયે પહેલેહી તૈયાર થા કયું કે આપકે બાઅદનેંહી હકદાર થા.

કજલ–કીસમત દેગી તો મીલેગા ઇસ ઉમ્મીદમેં એક લાલચી આદમી દીલપર જબ્ર નહીં કરસકતા હુએ એક ભુકે આદમીકે સામને એક પુલાવકી રિકાબી રખકર કહોકે ઇસકો થોડે દીનોકે બાઅદ ખાના તો વોહ કભી સબ્ર નહીં કર સકતા.

સિંજર—કયા તુમમેંસે એકભી કહેતા હય કે યેહ દલીલ મજબુત હય.

૧ દરબારી—હાં હમ સબ કહેતે હુંએ કે યેહ દલીલ તુમ્હારે કાતીલ હોને કે લીએ કાફી સુબુત હુએ.

મહેરે આલમ—(મહેરે આલમકા આના) કાતીલ કાતીલ મેરે શૌહરકા ખુન બહાને વાલા કાતિલ મેરે બચ્ચોંકો યતીમ બનાનેવાલા કાતિલ મુઝે બતાવ અય ઇન્તેકામ બેદાર હોજા અય કબ્ર ખુલજા અએ જહન્નમ તૈયાર હોજા.

કયસર—અમ્મી જાન ગુસ્સા હોરહી હુંએ.

અખતર—ચચા જાન કયાં આપ અબ્બા જાનકે કાતિલકો કોઈ સજા ન દેંગે.

મહેરે આલમ—સુનતેહો નહીં યા મૈં બીજલી ઓર ગરજકો અપની આવાજકી મદદકે લીયે બુલાલું કહાં હયે ખુની કહાં હયે કાતિલ મંયે બદલા લેનેકે લીયે ભુકીહો રહી હું લાવ મેં અપને દાતોંસે ઉસકી બેટીયાં નોચ ડાલું

નાદિર—કયા આપ ઉસે મઆફ નહીં કરસકતા હુંએ.

મહેરે આલમ—ઓ મઆફી ચાહતે હો તુમ કયું સમઝાતે હો તુમભી ઉસકે તરફદાર નજર આતે હો મુઝે દીખાવ મુઝે બતાવ વર્ના મંએ જુનુની.

નાદિર—યેહ હુએ ખુની

મહેરે આલમ—કોન સીજર ?

અખતર—ભાઇ !

મહેરે આલમ—તુ તુ (બેહોશ હો જાના સબકા ચલે જાના.)

બાબ પહેલા—પરદા તીસરા.

સુરખાબકા મકાન.

(નરગીસકા ગાતે ગાતે આનાં)

નરગીસ, ગાના.

કીયા કાતિલને દીલપર નીગાહોંકા વાર,
મોરી હાએ જાન જાગે પીયા પ્યારેને પ્રેમકી મારી કટાર.

ગાલમેં લાલી કાનમેં બાલી સોહે સરપર દુપટા ગુલનાર,
મેરે જોબનપે લાખોં હુએ છાઈ બહાર.
કયોન દેખે પીયા બીન નીખાર;
છયલ આવો મન લુભાવો જાઊં મંએ નિસાર,

જબાની.

જહર, આગ, સમન્દર દુઃખ બીમારી યેહે સબ આદમીકે દુશમન હુંએ મગર ઉસ દુશમનકા કોઇ ઈલાજ નહો વોહુ ઇશક હુએ સુવા ઇશક અગર તલવાર હો તો ઉસકે રોકનેકે લીએ ઢાલ બનાએ દરદ હોતો દવા ખાય પ્લેગ હોતો શહરસે ભાગ જાય મગર યહતો કુછભી નહી ઈસકા કયા ઈલાજ કીયા જાય હાં યેહે હોસકતા હયે કે દીલ મસોસા કરો ઓર ઇસ નીગોડેકે નામકો કોસા કરો (શમશાદકા આના)

શમશાદ–અલ્લાહુ અલ્લાહુ બેચારે ઇશ્કકે સાથ નારાજી.

નરગીસ–ફીર આપ કયોંનહો મુફ્તી યા કાજી હાં સમઝી કેં ઇશ્ક તુમ્હારા રીશતાદાર હુએ.

શમશાદ–પ્યારી નરગીસ ઇશ્ક મુહબ્બતકે બાજારકા દલાલ હુએ અગર તુમ્હારે કોસનેસે યેહે મર જાયગા તો ઇશ્કકે હાથો હુસ્નકા સવદા કયોન બીકાગયા.

બાનમ–(અંદરસે) કરીમ અરે ઓ રહીમ.

શમશાદ–યેહે કયોન ?

નરગીસ–પ્યારે શમશાદ ચલદો શાએદ અમ્માજાન યહાં આઈ હયે.

શમશાદ–પ્યારે કયા યેહે ઇસ ખુસટકે સાથ શાદી કરનેકો અભી તક સમઝાતી હુંએ.

નરગીસ–યેહેતો ઉસકા રોજકા રોના હુએ મગદ બ્યાહુતો.

શમશાદ–તુઝીસે હોના હુએ.

ગાના.

તેરી ચીતવનને ઘાયલ કીયા દીલ હમારા
હુવા જીગર પારા પારા,
ઉહુ
આહાહાહા
અરે વાહ વાહ વાહ–તેરી,
જોબન જો લુટા આછુટા હમારા.

જુઠા હય શીકવા તુમ્હારા,
આતોંમે ગજબકી હુએ અટક.
મત મુઝે શરમાઓ,
જાલીમ એ ચટક અઓર એ મટક.
અપની તો ફરમાઓ,
જુલફોંકી લટક દીલકો ઝટક લે ગઈ.
ગસ જાઓ,
હુમ સરકો પટક ડરસે અટક રહે ગએ
થમકાઓ,
જરનિસાર ઘર નિસાર સર નિસાર તુજપે ચાર
(જાના દોનોંકા)

(ખાનમકા મએ કરીમ ઓર રહીમ કે આના)

ખાનમ–અગર તુમને ચાર દીનકે બાઅદ નોકરી છોડદી.
કરીમ–કભી નહીં આપ જીન્દા રહીયે મ'એતો મરકરભી યહાંસે ન જાઉંગા.
રહીમ–હુજુર મેરી ઓરતકે દો માહ બાઅદ લડકા હોનેવાલા હય અગર વોહ નાલાયક જીતા રહા તો ઉસકોભી આપહીકે પાસ નોકર રખાઉંગા.
ખાનમ–હાં જુરૂર રખના મગર યેહ તો કહોકે નોરકો માલીક કે સાથ કીસ તરેહ ચાહિયે પેશ આના.
કરીમ–હુજુર માલીક જો કુછ કહે સમઝમે આએ યા ન આયે મગર હામે હાં મીલાના.
રહીમ–અગર ચાર આનેકા સવદા મંગાએ તો તીન આને ખાજાના.
ખાનમ—અગર માલીક એક કહે તો.
કરીમ—દો કરકે આના
રહીમ—અજી દો કયા બલકે ચાર
બેગમ—યાઅની
કરીમ–યાઅની આપકો આયા બુખાર
બેગમ–ચુપ ઓ નાબકાર
કરીમ–સુનીયે હુજુરેવાલા બુખાર આયા તો જુરૂર કહેંગે કી હકીમકો બુલા લા.
બેગમ–બેશક.

કરીમ–તો મ'એ ચાર કામ કરૂંગા–અવ્વલ હકીમ દરજી ગોરકન મહેલ્લેવાલે સબકો બુલા લાઉંગા

બેગમ–એક કયું યેહ સબ કયું આએંગે.

કરીમ–હુજુર હકીમ સાહબ તો આપકા ઇલાજ ફરમાએંગે અગર ઇલાજસે આપ મર ગઇ તો દરજીસે કફન સીલાએંગે ગોરકનકો કબ્ર ખોદનેકે લીએ હઓડાએંગે કમબખ્ત મહેલ્લેવાલોસે આપકા જનાજા ઉઠવાએંગે કયું કયસી કહી.

બેગમ–હત તેરા મુરદા નીકલે નીકલો મુજકો અયસે નોકરોંકી જુરૂરત નહીં હયે આજ મેરા ખાવીન્દ જુરૂર સફરસે વાપસ આયગા અગર તુમ જયસે નોકરોંકો દેખેગા તો મુઝે શરમીન્દા બનાએગા.

કરીમ—હુજુર મ'એ બડા લાયક આદમી હું મુઝે દેખતેહી ઉનકા દીલ ખુશ હો જાયગા.

બેગમ—યેહ મુવા ભોલા હુએ યા બેવકુફ.

કરીમ—અજી ભોલા નહીં બેવકુફ હું.

બેગમ—અચ્છા કામ કરો હમેશાકી નોકરી મેરે ખાવીન્દકે આનેપર મોકુફ હુએ.

રહીમ–બહોત ખુબ.

કરીમ–ખુદા હુજુરકો અકલમંદ બેટા દે.

રહીમ–ઓર વોહભી મેરે જયસા લંગડા.

બેગમ–હંય ફીર બેતુકી અબે તું તો બડા ઉલ્લુ હુએ.

રહીમ–હુજુર બડા ઉલ્લુ તો મેરા બાપ થા મય તો છોટા હું.

બેગમ–અચ્છા જાવ નરગીસ અરી ઓ નરગીસ.

કરીમ–ઓ નરગીસ.

બેગમ–જાતા નહીં મુવા ખવીસ નરગીસ નહીં સુનતી.

નરગીસ–જી આઈ કયા આપને યાદ ફરમાયા.

બેગમ–હાં.

નરગીસ–ઇરશાદ.

બેગમ–મએને તેરી એક સહેલીસે સુના હુએ કે તુ ઇસ શાદીસે રજામન્દ નહીં હુએ કયા બુબક તુઝે પસન્દ નહીં હુએ.

(બુબકકા આના.)

કરીમ–હુજુર હુજુર આપકા શૌહર આ ગયા.

બેગમ–કહા હુએ.

કરીમ–વોહ આયા.

બેગમ–અરે મુવે વ્હે તો મેરા હોનેવાલા દામાદ હુએ.

નરગીસ–બેશક અમાજાન મુઝે ઇસ બુઢેકી શાદીસે ઇન્કાર હુએ.

બુબક–બેટી નરગીસ અરે નહીં ભુલા પ્યારી નરગીસ તુ તો દીવાની હુએ જવાન તો ઉસી વકત તક પ્યાર કરતે હુંએ જબતક ઓરતકી જવાની હુએ ઓર બુઢા શૌહર તો ઉમરભર નાજ ઉઠાતા હુએ, અછે ખાંને ખીલાતા હુએ, મુંહ ધુલાતા હુએ, પન્ખા હીલાતા હુએ, બલકે ગાલી જુતી તક ખાતા હુએ ફીરભી સદકે વ કુરબાન હુવા જાતા હુએ.

નરગીસ–અમ્માજાન કાંટા લાખ અચ્છા હો મગર ફુલકે પહેલુમે બુરાહી નજર આતા હુએ.

બુબક–બેગમ સાહબ વ્હે બન્દા તો સારી ઉમર યકસાં નીભાયગા બુઢા હુવા તો કયા હુવા.

બેગમ–તુઝે તો બેટીકી તરહ ચાહેગા.

નરગીસ–મંએ તો અબભી બાપ સમઝતી હું અમ્માજાન યેહ આછા હુએ કે.

શએર.

હો ખંજર યા કટારી તીર પહેલુમેં
પર અવરત ન ચાહેગી કે રહે પીર પહેલુંમે.

(જાના નરગીસકા)

બેગમ–અચ્છા જનાબ આપ તશરીફ લે જાઇએગા મેં ઇસકો સમઝાઉંગી.

બુબક–મગર અબકી જુમેઅરાત તક નીકાહ જરૂર હો જાય.

બેગમ–હાં જરૂર હો જાએગા.

બુબક–અગર ઇસસે નીકાહ ન હુવા તો ફીર આપસેહી નીકાહ પઢના પડેગા.

બેગમ–અરે વ્હે બેટી હુએ કે માં કયા દીલેરીસે તકરાર કરતી હુએ મુઝે શક હોતા હુએ કે યેહ કીસી ઓરતપર આશક હુએ તભી ઇસ બુઢેકી શાદીસે ઇન્કારી હય યેહ તો માનતીહી નહીં.

શમશાદ–વાહરે હીમાકત જલદીમેં ટોપી છોડકર ચલબના ટોપી કહી ગઈ યેહ રખખી હુએ અહાહા તુમ અભીતક યહીં ખડી હો મેરી જાન.

બેગમ—અરે કૌન શએતાન.

શમશાદ—તુમ્હારા આશીકે જાર (બોસા લેના ચાહતા હુએ) યા પરવર દીગાર.

બેગમ—કૌન હુએ નાબકાર.

શમશાદ—યા ખુદા તઆલા.

બેગમ—લુચ્ચા બોર રજાલા કરીમ અને બો રહીમ કોઇ આવ.

શમશાદ—અજી શોર ન મચાવ.

બેગમ—ચોર ચોર બાંધો પકડો.

શમશાદ—બચ્ચા શમશાદ દઓડો વર્ને કીસમત સુલીપર ટાંગેગી
(આના કરીમ રહીમકા.)

કરીમ—કહાં હુએ.

બેગમ—અરે યહીં કહીં છીપા હોગા.

કરીમ—જનાબ કયા આપકો સચ મુચ ભુતકી તરહ ચીમટ ગયા.

બેગમ—મુઝે કસમ હુયે કે મ'યે યહાં ખડીથી મુવા આતે કે સાથ લીપટ ગયા.

કરીમ—અરે કહીં ઊસને બોસા તો નહીં લીયા.

બેગમ—મુવા હુ'ઢતા હુએ યા બાતે' કરતા હય મુઝે મઅલુમ હોતા હુએ કે તુ ડરતા હુએ.

કરીમ—કઓન ડરતા હુએ અજી અભી લાતા હુ' ડ'ડા બોર ફીએ દેતા હુ' ઠ'ડા

બેગમ—ચલ વર્ને નીકલ જાએગા ઠ'ડા.

શમશાદ—જીલ્લત તબાહી નરગીસકી માંકે બોફસે ભાગા તો દરવાજે પર નરગીસકે બાપકો દેખા અબ કયા કરૂ' ઇસ પેટીકી આડમે' છીપ જાઉં (સુરબાબકા આના)

સુરબાબ—ફાંસી સબકો ફાંસી ઇન ગાડી વાલોંકા જુલ્મ કીસીકો સુઝતા નહીં' રાસ્તેમે' લોગોંકો લુટતે હુ'યે કોઇ પુછતા નહીં' એક તો બેવકુફકા મરીયલ ઘોડા ઉસપર ઉસકો પુરાની ગાડીમે જોડા, બોર હાથમે નહીં' કોડા, મારે હીચકોલોંકે બદન હો ગયા ફોડા, પેટમે' ઉઠને લગા મરોડા ઇતની તકલીફ પરભી કમ્બખ્તને એક રૂપ્યા કીરાયા ચાર આના ઇન્આમ લેકર છોડા.

કરીમ--(સુરખાબકો દેખકર) હાં યહી ખબીસ હુએ. (કરીમ ઉન્કા હેને જાતા હુએ.)
સુરખાબ--બેગમ નરગીસ-સેલારો-હુએ ઇતની અવાજેદી મગર કોઇ નહી અબ કીસકો પુકારૂં.
કરીમ કયુંબે હરામજાદે તુ અભી ખડા હુએ.
સુરખાબ–યેહે કઔાન હરામજાદા
કરીમ–કઔાન ? તેરા દાદા
સુરખાબ–અબે તુતો કોઇ ઉલ્લુકા હુએ બચ્ચા.
કરીમ–અબતો મંએ ખા જાઉંગા કચ્ચા.
સુરખાબ–કયું તુ કોઇ રૂસ્તમ હુએ યા સીકંદર ?
કરીમ–અબે ચુપ બન્દર બલકે ચુંકન્દર તુ કીસ હકસે આયા ઇસ ઘરકે અંદર,
સુરખાબ–કયું યેહેતો મેરા ઘર હુએ.
કરીમ—હાં યહાંકી બેગમ સાહેબ આપકી ઓરત હુંએ.
સુરખાબ–બેશક.
કરીમ–જબહી આનકર જલ્દીસે લીપટ ગયા.
સુરખાબ–હુંએ મેરી બીબીકો કયા કીસીને લીપટ લીયા.
કરીમ–કયુંબે સુછન્દર સુઝેભી બનાતા અચ્છા હલવા તો તુંમંને ખાયા હોગા જરા યેહે મલીદાભી ખાના (કરીમકા જુતા ઉઠાના.)
સુરખાબ–અરે તું યેહ જુતા કયું ઉઠાતા હુયે ? તું મુઝે જાનતા હુયે
કરીમ–મેં ખુબ જાનતા હું કે તું બડાહી રીઝાલા હુએ શયતાનકા સાલા હુએ ઇસી લીએતો તેરી ખોપરી સેહેલાનેકો જુતા નીકાલા હુએ.
સુરખાબ—અબે ઠહેર જરા ગુસ્સા કર ધીમા
કરીમ–મંયે બરાબર કીયે દોતાહુ કીયા (જુતે મારતે હુવે લેજાના)
શામશાદ--વાહવાહ ખુબ હુવા તવેલેકી બલા બન્દરકે સર પડી બેગમસે લીપટા તો મંએ ઓર માર ઉસ ખુસટને ખાઇ અબ કયા કરૂં ચારા. (નરગીસકા આના.)
નરગીસ—હુંએ તુમ અભી યહીં હો દીલઆરા.
શામશાદ---નરગીસ તુમ્હારે ઘરવાલોંને મુઝે દેખ પાયા.
નરગીસ---તો મંએ અબ કયા કરૂં અચ્છા આવ પીછલે દરવાજેસે નીકલ જાવ. (દોનોકા જાના.

કરીમ--પાજી શરીર હુચ્યા કસમ ખાપકી વોહ લગાયા ઘુંસા કે હડ્ડી પસલી હો ગઇ હોગી ભુંસા. (બેગમકા આના)

બેગમ--ઉસ મુવેકી પુરી મરમ્મત કીયા યા છોડ દીયા.

કરીમ--છોડ કયા દીયા મારે જુતોંકે ખબીસકા સર તોડ દીયા.

બેગમ--શાબાશ અચ્છા આ મેં તુઝે દો આના ઇન્આમ દેતી હું બાજાર જાના તો ઉસકી બરફી લેકર ખાના (જાના દોનોંકા સુરખાબકા આના.)

સુરખાબ--યેહુ તો વહી મસલ હુએ કે બીલ્લીને ચુહેસે નાક કટાઇ કમ્બખ્ત રીજાલા નીકલે ઉસકા દીવાલા દેખા ન ભાલા જુતા નીકાલા માર મારકર મેરા કચુમર કર ડાલા અબ કયા કરૂં ઠોકું ખમ ઘુસ જાઉં. ઘરમેં એકદમ મગર હકહીં ફીર ન પડને લગે ધમાધમ જબ તો યહીં ખડા રહુંગા, યહીં બયઠુંગા, યહીં લેટુંગા વોહ યહીં આયગા ઉસે યહીં ઝપેટુંગા.

(શમશાદ નરગીસકા આના)

શમશાદ--યા ખુદા અબ કયા પીછલે દરવાજેમેં તો તાલા પડા હુય.

નરગીસ--[સુરખાબકો દેખકર] અરે યેહ તો મેરા બાપ ખડા હુએ. (નરગીસકા ભાગ જાના)

સુરખાબ--કયું બે તુ કૌન હુએ નાબકાર.

શમશાદ--અજી હુજુર અભી આપકી કોઇ ઇજજત ઉતાર રહા થા ધડાધડ જુતેં માર રહાથા મંએને સુન પાયા તો આપકો બચાને આયા.

સુરખાબ--હાં બહાના કરતા હુએ કે મેરે હાથસે છુટ જાય.

શમશાદ--અજી અગર મેં ઝુઠ બોલતા હું તો મેરે સામનેકી આંખ ફુટ જાય.

સુરખાબ--કયા ઇસલીયે આયાથા બડી મહેરબાની જીન્દા રહે તેરી નાની કયા તુ જાનતા હુએ પહેલવાની.

શમશાદ--બહોત અચ્છી.

સુરખાબ--જબ તો મંએ ઉસે પકડ રહુંગા તુ ધડાધડ જુતે લગાના.

શમશાદ--ઇસ કામકા કયા ઇન્આમ દીજીયેગા.

સુરખાબ--જો તું કહેગા.

શમશાદ--અચ્છા તો અપની લડકીસે મેરા નીકાહ પઢા દીજીએગા.

કરીમ—જી જી

રહીમ—દસ પન્દરા જુતે મારકર નીકાલ દે.

બેગમ—નહીં અપકે ઇસકો પુરી સજાદેની ચાહીએ કરીમ ઇસે ખીડકીકે રાસ્તેસે ગઢેમેં ડાલ દે દેખના ગીરના નહીં સંભલકર ફેંકદો સુવેકો

નરગીસ—અમ્મા જાન કયા શોર હુએ.

બેગમ—મંએ યહાં ખડીથી કે એક ઉઠાવગીર આકર લીપટ ગયા કરીમને માર માર કર ભગાયાથા મગર વોહ ફીર આકર ડટ ગયા.

નરગીસ—કયા કોઇ બુઢાથા

બેગમ—નહીં જવાન હુએ. ચહરેરા બદન પેશાનીપર કીસી ચીજકા નશાન હુએ.

નરગીસ—હુંએ એહે તો મેરે શમશાદકા બયાન હુએ.

બેગમ—અબકે કરીમ ઉસકી પુરી શરારત નીકાલને ગયા હુએ ખીડકીકે રાસ્તે ગઢેમે ડાલને ગયા હુએ (બેગમકા જાના)

નરગીસ—હાય હાય અબ અમ્માંને ગજબ કીયા કયા કરૂં ખુદાયા કીસકો દઓડાવું કોઈ નહીં મંએ ખુદ જાઉં.

કરીમ—સરકાર

નરગીસ—કયા હુવા ?

કરીમ—ફીરસાર

નરગીસ—કુઓન

કરીમ—વોહ સન્દુક ઓર ઉસમેંકા આદમી જીસકો માર દીજાએ બન્દુક

નરગીસ—કયા દુનિયાસે બેચારા.

કરીમ—અજી વોહ ઉસી વકત જાનસે સીધારા

નરગીસ—કયા મરગયા મુઝે બરબાદ કર ગયા (બેહેશ હો કે કરીમપર ગીરના.)

કરીમ—બેગમ સાહુબ અજી બેગમ સાહુબ એહે કયા દીલ લગી કોઇ આગ્યા તો આપકો હંસેગા બંદા જેલમેં ઠુંસેગા (શમશાદકા આના.)

શમશાદ—અરે ખુદા કયા નરગીસ અપને નોકરસે દીલ લગી કરતી હુએ.

કરીમ-અરે સાહેબ આપ કોન હુવે દેખીએ એહે ઓરત જબરદસ્તી ગલે પડતી હુએ.
શમશાદ-કયા તુઝે ચાહતી હુએ.
કરીમ-ઇસકી ઇન બાતોસે યહી બાત સમઝમેં આતી હુએ
શમશાદ-અચ્છા જબતો તુમ દોનોંકા કીસ્સા પાક કરતાહું.
કરીમ-ઓ મેરી ખાલા ઇસિને તો કાબલી છુરા નીકાલા અજી બેગમ સાહેબ દઓડો અબ મંએ તમામ હુવા મેરા કામ હુવા (બેગમકા આના.)
બેગમ-ઓ ખુદા એહતો છુરા લેકર આયા.
શમશાદ-ખબરદાર ગુલ ન મચાના.
બેગમ-ખુદાયા બચાના (બેગમકા શમશાદકે હાથમે બેહોશ હોકર ગીરના.)
શમશાદ-જી બેગમ અજી ઉઠો એ કયા બદજાતી તુમ્હેં કુછ શર્મ નહીં આતી.
કરીમ-ઓમાં કાહેકી શરમ લો ને એક બોસા ગરમા ગરમ (સુરખાબકા આના.)
સુરખાબ-આન જાય શાન શાય મગર અબ કે ઇતના સારૂંગા કે માન જાય (દેખકર) યા ઇલાહી એહે કયા એક બદમઆશ મેરી લડકીકો હાથ પર સુલાએ હુએ ઓર દુસરા પાજી મેરી બીબીકો સીનેસે લગાએ હુએ હાં ઠીક ઇન દોનોંકે હાથ કેસે હું યે અબ ધડા ધડ જુતે લગાઉં (જુતે મારના.)
કરીમ-બેગમ ઉઠો.
શમશાદ-ખાનું સંભાલો.
કરીમ—મંય તુમ્હારી વજહસે જુતે ખાતા હું.
શમશાદ-ખાનું ઉઠો વર્ને મંય જમીનપર ગીરાતા હું (દોનોંકા ઉઠના.)
સુરખાબ-કયું હરામજાદી એહે કયસી કાર રવાઇ.
બેગમ-ઉઈ મુવા તુ ભુત હય યા કસાઇ.
શમશાદ-કમબખ્ત દીલ લેકર બેવફાઇ.
નરગીસ-એહે તો જીન્દા હય મુવે તુને કયું મોતકી ખબર સુનાઇ.
કરીમ—ખબીસ ઇતને જુતે ખાય ફીરભી શકલ દીખાઇ.
બેગમ-અરે મુવે કયા તુને ઇસકો માર મારકર ઇસકા ભરકસ નીકાલા.

કરીમ—જી ઓર સન્દુકમેં બન્દ કરકે ગઢમેંભી ઇસીકો ડાલા.
સુરખાબ—સુનતી હો મેરી ખાલા.
બેગમ—અરે મુવે મંયને તો ઇસકી હડ્ડીયેં તોડનેકા હુકમ સુનાયા થા.
નરગીસ—ક્યું.
બેગમ—અરી બેટી ઈસીને તો મુજકો અકેલા પાકર ગલેસે લગાયા થા.
શમશાદ—જનાબ બાત યેહુ હય નરગીસકે ધોકેમેં મંયને ઇન્હેં સીનેસે લગાયા.
સુરખાબ—મગર તુ મેરે ઘરમેં ક્યું આયા નાબકાર.
શમશાદ—સચ કેહે હું નરગીસકા આશીકે જાર.
સુરખાબ—અબે આશક.
બેગમ—ક્યા કહેતા હુય મુવા!
સુરખાબ—અબે તુ કીસસે પુછકર આશીક હુવા.
નરગીસ—મંએ કહુ અબ્બાજાન!
સુરખાબ—માર ક્યા દેખતા હુય શયતાન!

ગાના.

મારો મારો અરેરેરે મારો મારો અરેરેરે
મારો ધુંસા હોવે ભુંસા નીકલે દમ ઇસકા
જારે જારે જારે જારે લારે લારે દંડા.
એ મુસતંડા હોવે થંડા.
વકત હુએ જુતે કારીકા
મુજકો ન માર ખીલા આઆ બીચારી
છોડો પીદર મંએ પડું પઇઆં તે હારી
ચલહટ યહાંસે જારી જારી જારી જા.

બાબ પહેલા—પરદા ચવથા.

ખ્વાબગાહ.

(નાદિરકા સોતે નજર આના મહેર આલમકા ખન્જર લેકર મારને આના.)

મહેર આલમ—દો જહાંન સુનસાન સબ બે જાન અંધેરી રાત હુએ
જોશમેં દીલ ગયજસેં જાન ગજબમેં હાથ હુએ
છુરી મેરે હાથમેં હુએ ઓર ઇસ મુજીકી જાન છુરી
કે હાથમેં હુએ.

મુસદ્દસ.

અયે છુરી અછી છુરી દે સાથ ગર તુ સાથ હુએ
મંયભી ઔરત જાત હું ઔર તુભી અવરત જાત હુએ
બે કસીકે વકત હમદર્દી દીખાના ચાહિયે
ઔરતોંકે ઔરતોંકો કામ આના ચાહિયે
એક બારમેં એક વારમેં મુજીકા સીના ચાકકર
બીજલી હય તુ કાંટા હય એહે ગીર ઔર જલાકર ખાકકર

(કજલકા આના.)

કજલ–ખબરદાર.
મહેર–કૌન ? તુ હય નમરૂદકા સાથી ફીરઔન !
કજલ–યેહ કયા નાદાની હેંએ આપકી હાલત દેખકર મુઝે સખ્ત હયરાની હુએ.

અબીઆત.

જુલ્મ જોરો કત્લપર તૈયાર કયું કર હો ગયા
નુરસે જો દીલ બનાથા નાર કયું કર હો ગયા

મહેર–મંયભી હયરાં હુંકે ઔર અબ માર કયું કર હો ગયા
ફુલ સમઝીથી જીસે વોહ ખાર કયું કર હો ગયા.
કજલ–કયા ફરમાયા.
મહેર—શયતાનકો આઇના દીખાયા.
કજલ–કયા હુજુરકો મુજપર કુછ શક હુએ.
મહેર–ખુદાકા ઇન્સાફ હક હુએ (નાદિરકા જાગ ઉઠના)
નાદીર—કૌન મહેર ઔર ખંજર.
કજલ–હુજુર કોઇ નેકી આડે આઇ તકદીરને આપકી જાન બચાઈ.
મહેર–હાં વકતને દગાદી બચ ગયા.

શએર.

જીન્દગીથી બચ ગયા તકદીર ઔર યેંક ખાલસે
લેકીન ઉસકે વારકો રોકેગા યેહ કીસ ઢાલસે.

નાદીર–હોગઇ પાગલ કયા અબતક કુછ અકલે તમીજ હુએ
જુલ્મપર દર મહર આહમક મહેર યેહ કયા ચીજ હુએ.
મહેર–યેહ તુ.
નાદીર–મંએ.

મહેર–હાં નાદીર નાદીરકા તૌર નાદીરકા જવાબ નાદીરકા નમુના ઇસમેંભી રહમ નહીં તુજમેંભી રહમ નહીં ઈસિકોભી દોસ્તો દુશમનકી તમીજ નહીં ઓર તુજમેંભી યેહ ચીજ નહીં.

નાદીર–બેવકુફ ઓરત યેહ મંય નહીં તુ હય તેરા નમુના હુએ.

શએર.

યેહભી ઓરત તુભી ઓરત યેહભી જાહીલ તુભી હુએ
યેહભી અન્ધી તુભી અન્ધી યેહભી કાતીલ તુભી હય
ઈસસે તુ કુછ કમ નહીં હય તુજસે યેહ કુછ કમ નહીં
જુલ્મ પેશાસે ભરી હુએ તુ છુરી હુએ કમ નહીં.

મહેર–મંએભી છુરી હું ! મગર વોહ નહીં જીસે કસાઇ બે ગુનાહોંકે ગલેપર ફીરાતા હુએ બલકે વોહ છુરી હું જીસસે હકીમ સડે હુવે ગોસ્તકો કાટકર બીમારકી જાન બચાતા હય.

નાદીર–અકલકી અન્ધી દીમાગ ન થા યાકે સર નથા યા સરમેં અકલ અકલકો હોશ ઇસકદાર નથા.

શએર.

લેકર છુરી જો આઇ મેરી મૌતકે લીએ
ઉલટી ન મૌત આઇ તુઝે ઇસકા ડર ન થા.

મહેર–હંય મઓત મઓતસે તુઝ જયસે ગુનાહગાર ડરતે હંએ જીનકો ખુદાકે સામને જાતે હુવે શર્મ આતી હુએ મઓત તો એક રહમત હુએ જો નેકોંકો દુનિયાકી બુરાઇયોંસે આકર છુડાતી હુએ.

નાદીર–અગર તુ મેરે કત્લકા સબબ ન બતાયગી રોતી આઇ હુએ રોતી જાયગી.

મહેર–સબબ ? સબબ તેરે ગુનાહ.

નાદીર–હુંએ ગુનાહ ? મંએને કોઇ ગુનાહ નહીં કીયા.

મહેર–તુને કઓનસા ગુનાહ નહીં કીયા.

નાદિર–મંએ કસમ ખાતા હું મએને કોઇ ગુનાહ નહીં કીયા.

મહેર–કસમ કીસકી ?

નાદિર–ઇસ દીલકી.

મહેર–વોહ તો ફરેબ ઓર દગાઓંસે ભરા હુએ.

નાદિર–ઇસ સરકી.

નાદિર—અગર અયસા ચાહોગીતો બચી હુઈ પુંજીભી ખોએગી
એક આંખસે સિંજર ઓર દુસરીસે કયસરકો રોએગી
કજલ જાવ પકડ લાવ.
મહેર—જાલીમ ઠહેર.
નાદિર—બસ બસ જયસા મંએને કહા હુએ અએસાહી હોગા
(શેરજંગકા આના)
શેરજંગ—અગર ખુદા ચાહેગા તો અયસા કભી ન હોગા.

અબીયાત.

ખીજાંભી હુએ હુસ્તીકી એક દીન બેડર હોકર ફુલ ન જા
શદાદ ઓર ન મર્દો ફીરઓકી નખવતકો ભુલ ન જા
જો દુનિયામેં ચીંવટી ઓર કીડેકી હીફાજત કરતા હુએ
ઉસકી કુદરત હુએ ગર જીન્દા તો સિંજર કબ મરતા હુએ
નાદિર—જીન્દા હીમાકત તુઝે યહાં કીસને ભેજા? ઓર કઓન
લેકર આયા?
શેરજંગ—ઇમાનને ભેજા ઈન્સાફ લેકર આયા!
નાદિર—મગર તુઝે યહાં આનાહી કયા જુરૂરથા.
શેરજંગ—એક અન્ધેકો ઠોકરસે બચાના મન્જુર થા.
નાદિર—કઓન અન્ધા.
શેરજંગ—જીસકા દિલ હો ગન્દા જો શએતાનકા હુએ બન્દા જો
બિછાને ચલા હય ફન્દા.
નાદિર—તો કયા ઈમાનને તુઝે યહાં બદ જબાની કે લીયે ભેજા હય.
શેરજંગ—ઓર કયા ખુદાને યહાં તુઝે બે ઇમાની કે લીયે ભેજા હય.
નાદિર—હાં બેઈમાનીકે લીયે બિલકુલ બે ઇમાનિ કે લીયે અગર
ખુદા મેરે દીલમેં હિર્સ, હવસ, ગુસ્સા, તાકત, જોશ, હોશ,
યેહ સબ ન બખશતા તો મંએ કીસ લિયે દુનિયાકી
મુહબ્બતમે ગીરફ્તાર હોતા.
મહેર—ઓ કોર નમક ખુદાને અંધેરાહી નહીં બલકે રોશનીભી
બનાઇ હુએ અગર ઇન્સાનકો નેકીકે સાથ બદીકી કુવત દી
હુએ તો ઉસ કુવત પર હુકુમત કરનેકે લિયે શરીઅત ઓર
અકલ અતા ફરમાઇ હુએ.
શેરજંગ—ગુસ્સા ઇસ લિયે દિયા હુએ કે જાલિમોંકો ડરાવ, જો
ઇસ લિયે દિયા હુએ કે કમતરોંકો બચાવ, હીર્સ ઇસ

લિયે દીયા હુએ કેને કીયોંકા જમા કરા હીંમ્મત ઇસ લિયેદી હુએ કે બદીકો ફના કરો.

શએર.

નાદિર–સરમેં હો ગર અકલતો બકના જીયાદા છોડદે.
મહેર–દિલમેં હો ઇમાનતો ખુની ઇરાદા છોડદે.
નાદિર–દેખતુ મજનુન હુએ.
મહેર–દેખ તુ મલઉન હુએ.
નાદિર–તેરે સરપર કઝા હુએ.
શેરજંગ–તેરે સરપર ખુન હુએ.
નાદિર–ઇસે કહેતે હુંએ હિમાકત.
મહેર–ઇસકો કહેતે હુંએ વફા.
નાદિર-કૌન માનેગા.
મહેર--શરાફત.
નાદિર- કૌન ખુશ હોગા.
શેરજંગ--ખુદા.

શએર.

નાદિર--એ અદબ બસ અબ કોઈ હર્ફ સુનાનાહી નહીં
મંએ બલા હું મુઝે તુને અભી જાનાહી નહીં
ઉસકી કીસમતકી તરેહ તુજકો મીટા ડાલુંગા
યાદ રખના કે યહીં ખાક બના ડાલુંગા.
શેરજંગ--તુ ડરાએગા તો કયા દિલમેં દગા આએગી
દિલમેં જો બાત હુએ વોહ લબપે સદા આએગી.
મહેર--દે ખુદા નેક એવજ તેરી નેકો કારીકા શર્મ કર ઓર સબક સીખ વફાદારીકા.
નાદિર--ઇસસે અછા મંએ સીખાઉંગાં સબક ખંજરકો ઓર ખંજરસે પઢાવુંગા તેરે સિંજરકો ઉમ્રભર તુ ભી ન ભુલેગી સુનેગી જીસદમ.

(કજલકા કયસર કોબળ)

મહેર--મેરા બચ્ચા.
યસર--મેરી માં.
મહેર–યેહ સીતમ.
નાદિર–રોક કદમ.

શએર.

સરદાર—હો જાએંગે સબ મકસદે દિલ ફોત યહાંપર
લાતી હુએ ઉસે ખીંચકર અબ મઓત યહાંપર.
(સાકીકા શરાબ લાના)

ફજલ—હુજુર અબ ઇસ ફીકરકો ઇસ પ્યાલેમેં ડીગો દીજીયે ક્યું કે આજરોજ ઇદ હુએ.

શએર.

હુમ વોહ કમ જર્ફ નહીં હુએ કે બહકતે જાએં
સાકીયા એસી પીલા દે કે મહકતે જાએ

ગાના.

શાદમાં શાદમાં હુએ શાદમાં ન્યારિયાં પ્યારિયાં સબ ન્યારિ ન્યારિઆં
રાજે કે રાજા બયઠે પ્યારે મહારાજા બયઠે
અનદાતા રાજા બયઠે સારીયાં
હીલ મીલકર જાઓ બલહારીયાં
ગાવો દીપકા રાગ, હોવે રોશન ચીરાગ સાચે સુરમે સબ સાજ
મીલે પ્યારીયા દારીયા ન્યારીઆં ન્યારીઆં વારીઆં.

બાબ દુસરા—પરદા દુસરા.

મહેલ.

(અબ્તર ઓર મહેર આલમકા દીખાઇ દેના)

ગાના.

ઓ મન મેરે કયસે તોહે સમઝાવું
રયન અંધ્યારી રાહ દિખતના કઓન નગરકો જાવું—ઓ.

બતર—યા ખુદા હમપર રહમ કીજે
હેર આલમ—નહીં રહે નહી હો સકતા

શએર.

રહે અબસ હુએ ખ્વાહિસે ના ચીજ હુએ.
માંગના કયા ચાહિયે તું માગતી કયા ચીજ હુએ.
ગયર મુમકીન હુએ કે આલા જખ્મ દિલકા ચાક હો.
જીન્દગી માંગ અબકે મૌત આયે કયા કીસ્સા પાક હો

અખ્તર—પ્યારી માં તેરી મૌત.

મહેર—હાં મેરી મઔત જીસકી જીન્દગી જુલ્મકી ઠોકરોંસે બરબાદ હો ગઈ હુવે

અખ્તર—હલાક હો વોહ દિલ જો ઇસ હલાકતકા ખ્વાહિશ મન્દ હો તુટ જાયે વોહ હાથ જો ઇસ હુઆકે લિએ બિલંદહો (ચેકબાલકા આના)

ચેકબાલ—અચીજાન બહેન તૈયાર સામાન યેહ લિજીયે તુફંચા

મહેર—ચેકબાલ

ચેકબાલ—વોહ દેખિયે બાગકી મગરેબી દીવારમેં ચોર દરવાજા હુયે અગર થોડીસી હીમત કરોગે તો થોડીહી દેરમેં અપનેકો આઝાદ હુવામે પાવગે.

મહેર—નહીં યેહ ન હોગા અગર જલજલા આયે તોભી અપને બચ્ચેકે બગયર હરગીજ યહાંસે ન જાઉંગી.

ચેકબાલ—અચીજાન ઈસકદર તબીઅત બેકરાર ન કીજીયે આપકી ઈજ્જત ઔર જાન ખતરેમેં હુયે ઇસલિયે જલ્દી કીજીયે કીલયેકે બાહિર મેરા ઇન્તેજાર કીજીયેગા મયેં જાન લડાઉંગી મગર કલ સામતક કયસરકો આપકે પાસ પહોંચા દુંગી

મહેર—મગર પ્યારી મુઝે ઇસ કામમેં તેરી જાનકા ખતરા હુએ.

ચેકબાલ—ઉફ્ કયા અન્દેશા હુયે જો કીસીકી જાન બચાતા હુયે ઉસકી જાન ખુદા બચાતા હુયે (ચેકબાલકા જાના)

મહેર—અય ભારી દીવરોંકે પથ્થરો મેરી મીન્નતકો યાદ રખના મેરે બચ્ચેસે અછી તરહ પેશ આના યેહ બેવફુફ દીલ તુમ્હેં આખિરી સલામત કરતા હુએ.

અબીયાત.

લંવર પડતે હુંય મોજ ઉઠતી હુયે બડે આંખે દીખાતી હુએ
કીનારા દુર શબ તારિક યાસ આકર ડરાતી હુએ
ઉમીદો બીમકા તુંફા હુએ હીમ્મત ડગમગાતી હુએ
બચા અય નાખુદા કીશ્તી અબ અપની ડુબી જાતી હુએ

ગાના.

અખ્તર—જુટી જગકી રીત હુએ જુઠા સબ સંસાર
જયસે ખ્વાબ સોહાવના આખીર કુચ્છ ના સાર

અબ્બત બરબસ્તા હુવા કયસી મુસીબત આઇ હુએ
હુએક હુએ સદ હયફ કે બુલબુલસે છુટતા હુએ ચમન
દિલમેં ઉસ સૈયાદ કાતિલકે શરારત આઇ હુએ
જીયા જલાએ દિલ દુખાએ મત અબ
જીયા જલાએ દિલ દુખાએ મત હમરા
ફલક તોહે આવે ન તરસ હમરા

બાબ દુસરા—પરદા તીસરા.

કરામતકા ઘર.

(નજાકતકા ગાતે હુવે આના.)

ગાના.

દેખો મેરે બાલે જોબનકી બહાર
કયસી બની રંગીલી નુકીલી નાર
પર દિલ ઉદાસ હયે ના પયેસા પાસ હુએ
શૌહરસે હું મંએ બેજાર
મેરે નાજુક બદનપર—ઓર ઇસ જોબનપર
અયસે સુવેકો કરૂં મંય નિસાર
હું પયજાર મારૂં ચાર રોવે જાર જાર
જબ નીકલે દિલકા ગુબાર

જવાની.

સુરત ગોરી નસીબ કાલા નીગોડી કીસમતને અયસે નીબ
જતેકે પાલે ડાલા કે કમાનેકે વાસ્તે કહો તો કરતા હયે હીલ
હુવાલા બીગડા તો જુતા વોહભી સાદા નહીં લોહેકી નાલવાલ
મુએકી આંખોમેં પડે જાલા ડસ જાએ કાલા મરતાભી નહ
રીજાલા, છુટ જાએ મેરા પાલા.

કરામત—હેં એ હું એ બસ બસ કીતની દુઆએ દોગી ખાલા
નજાકત—અરે મુઇ
કરામત—કયા હએ મુઇ
નજાકત—મંએ પુછતી હું કે તુ કહીં જાકર મહેનત નોકરી ક
નહીં કરતા હએ.

કેરામત–હું એ નોકરી કયા કોઇ મેરે બાવાકા નોકર હુએ જો મુઝે નોકરી દેગા બીબી વોહ દીન ગએ જો એક કમાતાથા ઓર દસ ખાતેથે અબતો એક આદમીકા પેટ ભરના મહાલ હુએ બડી નોકરી તો ગઇ જહુન્નમમેં અબ અગર જુતા સાફ કરનેકી નોકરી માંગને જાવ તો કહેતે હું એ કે બી. એ. કલાસકા સારટીફીકસ (સરટી ફીકેટ) લાવ.

નજાકત–હાં ફીર

કેરામત–ફીર કયા મંએ તો આજકલ એક હકીમ સાહેબસે કીમીયા સીખ રહા હું.

નજાકત–અરે મુવે કીમીયા કયા ચીજ હુએ

કેરામત–એહે ભી એક કીસમકા ઇલમ હુંએ પ્યારી થોડે દીન ઠેહેર ફીર હાથ કાન ગલે નાકમેં સોનાહી સોના નજર આયગા (દોનોંકા ગાના)

ગાના.

હોગા પયસેકા ફાયદા દીલમે ઉમંગ ચહેરેપે ચમક લાયગા
મુઝે ચાંદીકી પાંજન પહેનાનાં
ઓર સોનેકા કંગન બનાના
તુમ બન ઠનકે નખરે દીખાના
જબતો હોંગે માલા માલ
બસ બસ દીલહીમેં રખના એહે હાલ

નજાકત–ખબર યેહુ માના કે જબ બાવા મરેગા તો બયલ બટેગા મગર યહાંતો ચરાગમેં તેલભી નહીં હુય તો આજકા દિન કયસે કટેગા.

કેરામત–ફીર વહી બેહુદા ઝઘડા.

નજાકત–અરે મુવે ઝગડા કયસા ખાનેકો લાતા હુય યાકે જુનીયાં ખાતા હુય.

કેરામત–દેખો બી નજાકત મેં ગુસ્સેમેં આ જાઉંગા ઓર ઇસ વકત ભુકાભી હું બીગડા તો નાકહી ચાબા જાઉંગા.

નજાકત–ચલદે કલ મુવે બડા આયા નાક કાટને વાલા તુ કોઈ રૂસ્તમ હુયે યા સોહરાબકા સાલા.

કેરામત–મંએ સુફેદ દેવકા બહેનોઇ હું.

નજાકત–તો મંયભી લાલ દેવકી ખાલા હું.

કરામત–તો કયા કુસ્તી લડેગી હેણ ચુપ બયઠ અયસે જુતે લગાઉગા. કે સરકી ધુલ ઝડેગી.
નજાકત–કયું ચુપ બયઠું તુ એક કહેગી તો મં એ દસ સુનાઉંગી.
કરામત–હાં યેહ બાત હય આએ બાપકે ગુસ્સે આ.
નજાકત–મુવે ચમાર અબ અપની માંકો પુકાર.
કરામત–જબાની શયતાનકી નાની નહી માનતી (નજાકતકા કરામતકો મારના ઓર બુદ બખુદ ચીલ્લાના)
નજાકત–અરે કોઈ આવ યેહ મુઝે મારતા હએ મેરી જાન નીકાલતા હએ (કરીમ રહીમકા આના)
કરીમ રહીમ–કયા હએ કયા હએ.
કરીમ–યેહ કયા ઉગમ નજરે આતા હએ અબે ના મરદે ઓરતપે હાથ ઉઠાતા હએ.
કરામત–ફીર તુઝે કયા તુ કોઈ ખુદાઈ ફોજદાર કહેલાતા હએ.
રહીમ–બેશક બેશર્મ મર્દ હોકર ઓરતપર હાથ ઉઠાના.
નજાકત–ફીર તુમ્હે કયા મેરા જી મારખાનેકો ચાહતા હય તુમ્હે કયા જુરૂર હય બચાના.
કરીમ–અરરરર યેહ તો ગલેપડુ ઓરત હએ.
નજાકત–ઓરતકા બચ્ચા નીકલ વર્ના ખાજાઉંગી કચ્ચા, લો પ્યારે દસ પાંચ જુતે ઓર લગાવ.
કરીમ––હાં ઉસ્તાદ દસ યેહ કહેતી હએ ઓર દસ હમારી તરફસે લગાવ.
કરામત–વાહ મંએ અપની બીબીકો કયું મારૂં યેહતો મુઝે બહેનસે જ્યાદા પ્યારી હએ.
નજાકત–સીયા મએ તુમ્હારે જુતોંસે બુરા કયું માનું તુમ તો મુઝે ભાઈસે જ્યાદા પ્યારે હો.
કરીમ–લો વો બહેન ઓર યેહ ભાઈ ફીર હમ કૌન.
નજાકત–સવદાઈ ચલ નીકલ યહાંસે.
કરામત–નહીં નીકલતા હએ ના સજાઈ (ડન્ડા લેનેકો જાના)
રહીમ–અબે તુ યહાં કયું આયા.
કરીમ–અબે લંગડે તુહી તો લાયા બેગમ મઆફ કરના હમતો એક હકીમકી તલાશમેં આએથે રાસ્તેમેં તુમ્હારા ગુલ સુના તો જાન બચાનેકા ખયાલ આયા.

નજાકત–ઠીક (ખુદસે) અબ મંએ ઇસ સુવે કરામતકી હજામત કરાતી હું (જાહિર) સેંકરૂ કયા આપકો હકીમકી તલાશ હુએ.

કરીમ–રહીમ—જી જી.

નજાકત–યેહ કયા મુશકીલ બાત હય તુમ ઇન હકીમ સાહબ [કરામત] કો લે જાવ ઇનકા ઇલાજ વાકઇ કરામાત હય.

કરીમ–હકીમ અરે યેહ તો કોઇ અવ્વલ નંબરકા ઘાસલેટ માઅ-લુમ હોતા હય.

નજાકત–અજી તોબા કરો યેહ તો ઇન્હોંને સુરતહી અયસી બના રખ્ખી હય મગર હાં યેહ કીસીસે અપની હીકમતકા ઇજહાર નહીં કરતા હય જબ તક માર મારકે મલીદા ન બનાવ તબતક હકીમ હોનેકા યેકરાર નહીં કરતા હય, હય લોગ વોહ આતા હય (કરામત આતા હય ઓર કરીમ ઓર રહીમકો ડન્ડોંસે મારના શુરૂ કરતા હુએ)

કરીમ–બસ બસ હકીમ સાહબ આપકા હાથ હુબ જાયગા તો ફીર નુસખા કયસે લીખીયેગા.

કરામત–હંય એહ નુસખા કયસા.

રહીમ–રહમ કીજીયે હકીમ સાહબ રહમ કીજીયે.

કરીમ–હમારા કામ હોગા આપકા નામ હોગા.

કરામત–હંય યેહ તો ભલે ચંગે આએ થે પાગલ કયસે હો ગએ.

કરીમ–હકીમ સાહબ પાગલ નહીં વોહ ગુંગી હો ગઇ હુએ.

કરામત–અરે ભાઇ અપને દિમાગકા ઇલાજ કરાવ મંએ હકીમ નહીં હું.

રહીમ—ફીર.

કરામત–અબે ફીર કયા, પુછલો યેહ મેરી બીબી ખડી હુએ.

નજાકત–બીબી કોન? હંએ! બસ બસ હકીમ સાહબ મેરી દીલલગી ન કીજાએ મંએ તુમ્હારી બીબી વીવી નહીં હું.

કરામત–કયા મંએ તેરા મીયાં નહીં હું.

નજાકત–કભી નહીં મેરા મીયાં તો હય જેસે મર ગયા.

કરામત–અરી ઓ હયજેકી ખાલા ખડી તો રહે [મારનેકો દોડના].

કરીમ–બસ બસ હકીમ સાહબ કયા મજાક નીકાલા.

કરામત–હકીમ પર શયતાનકી માર.

કરીમ—લગાવ યાર (કરીમ ઓર રહીમકા કરામતકે મારના)
કરામત—અરે હાં મંએ હકીમ, મેરા બાવા હકીમ, મેરા દાદ હકીમ.
કરીમ—હાં અબ કયસે કુબુલા.
કરામત—હાં મંએ ભુલા ચલિયે મંએ ચલનેકો તેયાર હું.
રહીમ—અચ્છા તો લીજીયે નજરાના હુમ અભી સવારી લાતે હંએ ઓર આપકો લે જાતે હુંએ (જાના દોનોકા)
કરામત—વાહ વાહ હકીમ બનનેમેં તો બડા ફાયદા હુએ. પર યેહ માર મારકર હકીમ બનાના કઓનસા કાયદા હુએ.
નજાકત—ખયર માર ખાઇ તો ખાઇ મગર રકમ તો હાથ આઇ.
કરામત—સચ કહેતી હો મેરી લુગાઈ (શમશાદકા આના)
શમશાદ—જનાબ હકીમ સાહબ આદાબ તસલીમ કોરનીશ.
કરામત—આઇએ હકીમ સાહબ.
શમશાદ—જનાબ મંએ કોઇ હકીમ નહીં હું.
કરામત—નહીં જનાબ એહે આપકી ખાકસારી હુએ આપ હકીમ જુરૂર હંએ.
શમશાદ—વલ્લાહ મંએ હકીમ નહીં હું.
કરામત—નહીં હો તો કોન હો.
શમશાદ—મંએને ઠીક સુના કે એહે પાગલભી હુએ જનાબ આપ યકીન કીજીયે કે મંએ હકીમ નહીં હું.
કરામત—કયું નહીં હો (શમશાદ કો મારના)
શમશાદ—અજી હું મંએ હકીમ હું.
કરામત—અબ એકે હકીમ બના.
શમશાદ—કયા અબ ધુંસોંસે હીકમત પઢાતે હંએ.
કરામત—જી હાં આજકલ માર મારકર હકીમ બનાએ જાતે હંએ.
શમશાદ—ખુબ.
કરામત—અબે ખુબ કયા મુઝેભી તો ઇસી તરહ હકીમ બનાયા હુએ અબ બતા તુ યહાં કયું આયા હુએ.
શમશાદ—જનાબ આપ જીસ લડકીકા એલાજ કરને જાતે હંએ વોહ કોઇ ગુંગી બુંગી નહીં હુએ અસલ બાત એહે હુએ કે વોહ મુજપર આશક હુએ ઓર ઉસકા બાપ ઉસકી ખીલાફ મરજી દુસરે શખ્સસે શાદી કરદેને પર તૈયાર હેય.

નજાકત–હાં હાં મએ' સમઝ ગઈ વોહ શાદી રૂક જાયા ઇસલીએ ઉસને ગુ'ગીકા સ્વાંગ નીકાલા હુએ.

શમશાદ–જીહાં બેગમ યહી તો બાત હુએ.

કરામત–અબે બેગમકે બચ્ચે અપની માંસે કયા બાત કરતા હુએ અપને બાવાસે કહે.

શમશાદ–જનાબ ઇતની મહેરબાની ફરમાઇએ મુઝે અપના દોસ્ત યા નૌકર યા કીસી ઓર બહાનેસે અપને સાથ લે જાઇએ

કરામત–અબે મ'એ લે જાઉ ? તુને કોઇ મુઝે મીલાવ ખાન (દલાલ) જાના હુએ.

શમશાદ–અજી શોર ન કીજીયે એહે આપકા નજરાના હુએ.

કરામત–વયસે તો અકલમન્દ બાપકા બેટા માઅલુમ હોતા હુએ અચ્છા મ'જુર ચલ હોજા કાફ્રર

નજાકત–અય મેરે હુકીમ તેરા સારા પ્લેગ દુર

[આના કરીમ રહીમકા]

ગાના.

મા૨ ખાઇ હીકમત આઇ
ચલીએ ચલીએ શીતાબ
અભી આયા જનાબ
લાએ હુ'એ ટટ્ટુ મીયા
ઠયરો બજર બટટુ મીયા
જાઓ ની ખટટુ મીયાં
મ'એ હારા ખુણ મારા ભુત ઉતારા
આઓ આઓ જલ્દ આવો
દેખાજાન હટ નાદાન વાહ વાહ વાહ
આહાહાહાહા.
જાઓ હીકમત દીખાવ ઓર પૈસે ઠગ લાવ
મ'યે રેશમકી સાડી બનાઉગી ઓર ગોટેકી ચોલી સીલાઉ'ગા
એ હુએ કીતનીસી બાત ચલાઇ ઘાત વોહ મારા હાંત

બાબ દુસરા-પરદા ચવથા.

તેહ ખાના.

(કયસરકા સોતે હુવે નજર આના કજલકા દો જલ્લાદોંકે સાથ આના)

કજલ-જગહ દેખલી

જલ્લાદ-જી હુઝુર

કજલ-વહીં ઠહેરો ઇન સીપોંકો ગરમ રખ્ખો જબ મંયે નામ લેકર પુકારૂં યા તુમ કોઈ ખટકા પાવ ફવરન બાહિર ચલે આવ કયું સમઝ ગએ ના જાવ (દોનો જલ્લાદોકા જાના) બેવકુફ દિલ સંભલા રહે કયું પડકતા હુએ કયા તુ અપની માતુમી અવાજસે સોતે હુવે રહ્‌મકો જગાએગા (કયસરકો દેખ) આય સામ્નતી કામ આય દરુશીયાના બરતાવ વહ્‌મ ઓર બુજદીલ બનાને વાલી રૂહ હટજા નીકલજાઓ કયસર ઉઠ.

કયસર-કઓન ?

કજલ-મંએ

કયસર-તસલીમ અચ્છે કજલ

કજલ-સલામ છોટે શાહજાદે

કયસર-કજલ મએ શાહજાદાહુ.

કજલ-હાં શાહજાદે તુમ શાહજાદે હો

કયસર-નહીં મંએ શાહજાદા નહીં હું અગર મંએ શાહજાદા હોતા તો ઇસ અંધેરી કોટડીમે કયદીકી તરહ બન્દ ન હોતા અફ્સોસ અમ્મા જાનનેભી મુહબ્બત છોડદી.

કજલ-શાહજાદે

કયસર-કજલ તુમતો ગમગીન માઅલુમ હોતે હો

કજલ-નહીં મંએ ખુશ હું

કયસર-ઝુરૂર હોંગે કયું દુનિયામેં મેરે સિવા ઓર કોઈ ગમગીન નહીં હુએ.

ગાના.

ગમસે મેરે જીગરમેં છાલે પડે હુવે હુએ
જીનેકે જાનપર અબ લાલે પડે હુવે હુંએ
ઇસ બેકસીમેં અપના પુરસાં નહીં હુવે કોઇ
પીરો જવાંકે મુંહપર તાલે પડે હુવે હુંય.

જબાની.

"અગર ખુદાકી યહી મરજીથી કે મેંય કયદી બનકર જીયું
અગર ઉસકો યહી મન્જુરથા તોફીર બાદશાહુકે મહેલમેં
મુઝે પયદા કરના કયા જુરૂરથા હાય મુઝે ઈસ કયદસે છુડાવ.

કજલ–કાનો બહેરે હો જાવ.

કયસર–મંએ ઇસ લિયે તુમસે કહેતા હું કે તુમ મુઝે ચાહુતે હો
(કજલકા કએસરકો ખત દિખાના)

કજલ—કએસર.

કયસર–અચ્છે કજલ યેહુ કીસકા ખત હુય ઇસમે કયા લીખ્ખા હુય.

કજલ–પઢો ઓ બેવકુફ દિલ સંભલા રહે (કયેસર ખત પઢતા હુયે) કયું ? પઢા નહીં જાતા સાફ લફ્જોમે નહીં લીખ્ખા હુએ.

કયસર–બહોત સાફ કજલ મજમુન તારીક હુએ મગર લફ્જતો આગકી તરહુ ચમક રહે હુંએ, હુંએ કયા તુમ તુમ ?

કજલ—હાં મંએ

કયસર–ગમ લોહેસે મેરી આંખે ફોડને આએ હો

કજલ–મંએ અયસા કરૂંગા.

કયસર–તુમ અયસા કરોગે તુમતો મુઝે અપને બેટેકી તરહુ પ્યાર કીયા કરતે થે.

કજલ—મુઝે અયસા કરના હોગા

કયસર–તુમ્હેં અયસા કભી ન કરના ચાહિયે અચ્છે કજલ યાદ કરો કે એક વકત જબ તુમ્હારે સરમેં દરદ હોતાથા તો મંએ કીસ કદર ખીદમત બજાલાયાથા એક હાથસે તુમ્હારા સર દબાયા કીયા ઓર દુસરા હાથઃ—

કજલ–એહે તમામ બાતેઃ—

કયસર–અબ ચાહે તુમ ઇન્હેં માનો યા ન માનો મેરે પ્યારકો મતલબી ખુશામદી ઝુંઠા જાનો પીયારે કજલ કયા ઇન આંખોને તુમ્હારી તરફ ગુસ્સેસે દેખા હુએ.

કજલ–મંએને અપના કામ બજાલાનેકે લીએ કસમ ખાઇ હુએ.

કયસર–બુરે કામોંકે લિયે કસમકા ખાના એહેભી યેક કીસમકી બુરાહુયે

કજલ–બહેસ બેકાર હુયે લોહા ગર્મ હો ગયા, લડકે તું તૈયાર હુયે.

કયસર–આહુ કુછ નહી રહમ કરો, અછે કજલ રહમ કરો. ખુદા તુમપરભી રહમ ફરમાયગા

કુજલ–બાહીર નીકલો (દો જલ્લાદોંકા બાહીર આના)
કુયસર–અહે કુઓન તુમ કોન (ભાગતા હુએ)
કુજલ–પકડલો
કુયસર–જાને દો, મુઝે જાને દો, ઇન ખુનીયોંકા ચહેરા દેખકર મેરી આંખે નીકલી પડતી હું એ.
કુજલ–સલાખે' મુઝે દો ઇસે કસકે બાંધો.
કુયસર–નહીં નહીં કજલ મુઝે બંધવાઓ નહીં, મંએ શોર ન કરૂંગા, મંયે હીલુંગાભી નહીં, ઇસ લોહેકી તરફ ગુસ્સેસેભી ન દેખુંગા તુમ યે દુખ દોગે ઉસે મઆફ કરદુંગા (જલ્લાદોસે) તુમ જાવ તુમ અપને શાહજાદેકા હુકમ નહી સુનતે.
કુજલ—અછા જાવ વહીં ઠહેરો મંએ તનહા અહે કામ કરૂંગ (જલ્લાદોંકા જાના) ચલ લડકે તઇયાર હો.
કુયસર–કયા કોઇ ચારા નહીં.
કુજલ–કોઇ નહીં
કુયસર–કુછ
કુજલ–કુછ નહીં.
કુયસર–અફસોસ મુઝે માઅલુમ ન થા કે તુમ જયસા આદમી અયસા બે દર્દ હોગા ?
કુજલ–લડકે તુને ચુપ રહેનેકા વાઅદા કીયા થા જબાન બન્દ કર.
કુયસર–નહીં કજલ ઇન દો આંખોંકો બચાનેકે લિયે દો જબાનોંકી જુરૂરત હુએ અગર આપકી મરજી હો તો મેરી જબાન કાટ લો મગર દોનોં આંખે રહને દો અગર દુનિયાકે દેખનેકે લિયે નહીં તો મંએ સિર્ફ તુમ્હે દેખુંગા દેખો મેરી બે ગુનાહ આંખોંકો રોતી હુઇ દેખકર લોહાભી ઠંન્ડા હો ગયા.
કુજલ–મંએ ઉસે ફીર ગરમ કરૂંગા.
કુયસર–ઉધર દેખો આગભી દીલગીરીસે મરગઇ.
કુજલ–મંએ ઉસે ફુંક કર જીંદા કરૂંગા.
કુયસર–તુમ ઉસે જીન્દા કરોગે તો વોહ ગુસ્સેસે તુમપર લાલ હો જાએગી અગર ઉસપરભી ન માનોગે તો વોહ રાખકી કફની પહેનકર મર જાએગી અફસોસ આગ ઓર લોહા જીસકો તુમ બે રહમ સમઝકર લાએથે વોહભી મુજપર

રહમ કરને લગે ફીર તુમ કયું નહીં રહમ કરતે અચ્છે કજલ તુમકો કયા હુવા સુનો મુઝે દેખો.

કજલ—કયસર તુ કયા ચાહતા હુએ.

કયસર—રહમ ઓર આખેં.

કજલ—જી ઓર દેખ બચ્ચે આજ તુને મુઝે રહમ સીખાયા અબ મ'એ બદીકે શયતાનકો ફના કર દું'ગા અગર તેરા ચચા તેરી આંખ ફોડનેકે લીયે તમામ દુનિયાકા ખજાના મુજકો દેગા તો મ'એ ઇન આંખોંપરસે ઉસે નિસાર કર દું'ગા.

(સીખેં ફે'ક દેના)

કયસર—કજલ અબ તુમ મેરે કજલ માઅલુમ હોતે હો.

કજલ--બસ ચુપ રહો અયસા નહો કે કોઇ સુન પાય મ'એ જાહિર કરૂ'ગા કે તુ મર ગયા ઓર કોશીશ કરૂ'ગા કે તુ યહાંસે નીકલ જાએ.

કયસર--મ'એ તુમ્હારા એહસાન માનું'ગા મેરે કજલ.

કજલ--મેરે બચ્ચે સલામ છોટે શહજાદે.

કયસર--સલામ અછે કજલ.

બાબ દુસરા—પરદા પાંચવાં.

સુરખાબકા ઘર.

(નરગીસકા ગાતે ગાતે આના)

ગાના.

દીલબર મીલે દીલ શાદહો--વોહી મેરી જાન
મુખડા કયસા પીયારા પીયારા દીલમેં બસા હરઆન
ચાલ ચલું ઓર જાલ બનું ઉસમેં ફાંસુ સબ ઘરકા ઘર
પુરા હો મકસદ હમારા--દીલમેં હરઆન.

જબાની.

મસલ હુએ મશહુર હે એક ચુપ લાખ બલાએં દુર અગર મ'એ અકલસે કામ લેકર ગું'ગીન બન જાતી તો ન ઇસ બુઢેસે પીછા છુટતા ન બાપ ઓર માંકે સવાલોંસે નજાત પાતી (નરગીસકા જાના સુરખાબ, કરીમ, રહીમ, બેગમ, કરામત, શમશાદકા આના.)

સુરખાબ-તુને અજીબ ઉસ હકીમકા હાલ બયાન કીયા.
કરીમ-મગર હુજુર ઇલાજમેં વોહ યકતાએ જમાના હયે
લંગડેકી નાનીકી કસમ બીકરાતકા નાના હયે.
બેગમ-લીજીયે હકીમ સાહબભી આગએ (કરામતો શમશાદકા આ
સુરખાબ- આઇએ હકીમ સાહબ.
કરામત--ખુશ રહો અછે રહો મરોતો બખ્શી જાવ અગર જન્નત
સ્પીતાલમેં જગા નહો તો જહન્નમકે કરાન્ટ
(કરનતીના) મેં જગા પાવ.
સુરખાબ-વા કઇ કુછ સડીસા માઆલુમ હોતા હયે
કરામત-કયું હકીમ સાહેબ ઠીક હયના
સુરખાબ-જનાબ મએ કોઇ હકીમ નહીં હું.
કરામત-જનાબ આપ જુરૂર હકીમ હંએ.
સુરખાબ-આપકી કસમ મંએ હકીમ નહીં હું.
કરામત-આપકે બાપકી કસમ આપ હકીમ હંએ (મારના
આપકો કહેના પડેગાકે મેં હકીમ હું.
સુરખાબ-અબે તુ એહે કીસ ખચ્ચરકો બુલા લાયા
કરીમ-મંયને આપકે ઝકપનેકા હાલ આપસે પહેલેહી કહે દીયાથ
સુરખાબ-નીકાલદે અયસે પાગલ હકીમકી મુઝે જુરૂરત નહીં હ
કરામત-હંયે હકીમોંસે એહે ગુસ્તાખી લાવ મરે આને કી ફીસ
રઇસકી અયસી તયસી મંએ જાતાહું.
બેગમ-નહીં મઆફ કીજીયે આપ હકીમ હોકર આપકો ઇત
ગુસ્સા ન ફરમાના ચાહિયે
કરામત-ઠીક દુરસ્ત હયે કયું બેગમ સાહેબ આપકી તબીઅ
કુછ સુસ્ત હયે.
બેગમ—નહીં મંય બહોત અછી હું
કરામત-એહે સુનકર મુજકો બહોત અફસોસ હુવા
બેગમ—કયું ઈસકા કયા મતલબ
કરામત-ઇસકા એહે મતલબ હયે કે આપકે ચહેરેકા કુછ રંગ
રાલા હયે કયુંકે આપકો કલ પરસોં પ્લેગ હોને વાલા
બેગમ-હાએ હકીમ સાહેબ ઈસકા કુછ ઈલાજ
કરામત-ઈલાજ ઉંહું
બેગમ-કયા કયા હકીમ સાહેબ કુછ તો બોલીએ

કરામત–અય મેરે ગરીબ ઘસીયારે બાપ તુમતો ઘાસ કાટતે કાટતે
હોગએ ફોત અબ ઈલાજ કયા બતાવું આઇ મોત,
બેગમ—મઓત
સુરખાણ–કયા હકીમ સાહેબ મૌત (સુરખાણો બેગમકો રોના)
કરામત–હાં હાં રોવ દોનો અછી તરહ રોવો ઇસકી કીસમતપર
રોવો ઓર મેરી હાલત પર રોવો –
સુરખાણ–કયું કયું હકીમ સાહેબ આપકી હાલતપર કયું રોએ.
કરામત–ઇસલિયે કે મુજકો જબરદસ્તી હકીમ બનાલાએ
સુરખાણ–અજબ દીલ લગી બાજ શખ્સ માઅલુમ હોતા હુએ
હકીમ સાહેબ કયા આપ મેરી લડકીકા ઇલાજ નહીં
કરના ચાહતે હું એ.
કરામત–કયું નહીં મંયતો ચાહતાહું કે ઘરભરભી બીમાર હો
જાય તોભી ઇલાજ કરૂં (નરગીસકા આના)
સુરખાણ–લીજીએ હકીમ સાહેબ યહી લડકી હુએ જો આજ ચાર
દીનસે ગુંગી હો ગઇ હુએ
કરામત–કયું લડકી તેરા કયા હાલ હુએ.
નરગીસ–એં એં એં
કરામત–ભઇ વાહ યેહ તો સરગમ ગાતી હુએ અજી આપકી બોલી
મેરી સમઝેમેં નહીં આતી હુએ.
નરગીસ–ની ની ની
કરામત–લો નબાદ કે સુર શુરૂ હો ગએ લડકી તેરા કયા હાલ હયે.
સુરખાણ–અજી હકીમ સાહેબ એહ જવાબ કીસ તરહ દે ઇસકી
જબાન તો બન્દ હુએ.
કરામત–જબાન બન્દ હુએ તો ઇતના બોલદે કે મંએ ગુંગી હું.
સુરખાણ–આપતો મજાક કરતે હુયે ઈલાજકી તરફ તવજ્જો ફરમાઇયે
કરામત–અછા તો દુસરે કમરેમે ચલ કર કુછ ગપ સપ ઉડાઇએ
મેરા શાગીરદ ઇસકા ઇલાજ કરતા હુએ.
સુરખાણ–આઇએ આઇએ તશરીફ લાઇયે (જાના સુરખાણ બેગમ
હકીમ નોકરોકા)
શમશાદ–બેગમ અબતો જબાન ખોલો.
નરગીસ–આં આં આં.
શમશાદ–અજી આં આં છોડકર સાફ સાફ બોલો.

નરગીસ-ઇ ઈ ઇ.
શમશાદ-હદીઓંસે દીલકા મરજ ન છીપાવ લો આંખસે આંખ મીલાવ.
નરગીસ-કૌન શમશાદ પ્યારા.
શમશાદ-વલ્લાહ તુમને ગજબકી ચાલ નીકાલી દીલઆરા (કરીમકા ઝાંકકર દેખના)
કરીમ-હુંએ યેહ દીલમેં કાલા.

ગાના.

મોરી થઇ જવાની લુટી લુટી
વાહ વાહ મુજકો બનાતી હો કયા
તેરી ફુરકતમેં હું બે કરાર
બશર્તો મંયભી હું તેરા પુરાના આશીકજાર
મારે જુતોં કે સરકા બનાઉં અચાર
હટો બાતેં બનાવો ન જુઠી
અભી લાતા હું મેં કાજીકો ઉસ ઘરમેં
રાજી હો નીકાકો તુ ખા કસમ (બુબકકા આના)
ઓ મેરે માસુકે બાબુકે બાલા યેહ કયા ગડબડ
ઝાલા નીરાલા હુએ ઢંગ.

બુબક-ચલબે બાના ખરાબ લા મેરી ઇજ્જતકા જવાબ અભી તેરે બાપ ઓર દાદાઓંકો બુલાતા હું પોલીસ પોલીસ.
શમશાદ-હાં હાં બુલા બુલા બે રહેમ ખુની બેચારી બચ્ચીકો અછી હોને કે બાગ્મદ મારડાલા.
બુબક-કયા મેરી બીવી દુનિયાસે ગુજર ગઈ.
શમશાદ-અબે બીવીકો બેટે ઇતની જોરસે લકડી મારી કે બેચારી મર ગઇ.
બુબક-અછી બલા ગલે પડ ગઈ અરી છોકરી કયા તુ સચ મુચ મર ગઇ.
શમશાદ-અબે ચંડુલ મર ન ગઇ તો કયા જીતી હુએ ઠહેર મંએ પોલીસકો બુલાઉંગા તબ તુઝે ઈતમી નાન હોગા.
બુબક-નહીં નહીં બાબા મુઝે દોચાર બરસ ઓર જીને દે તેરા એહસાન હોગા.

શમશાદ—અગર તુ જીએગા તો મ'એ કયા ફાયદા પાઉ'ગા.

બુળક—મ'એ તુજે અપના બેટા બનાઉ'ગા તેરે વાસ્તે મેડમ બ્યાહકે લાઉ'ગા તુ મર જાએગા તો તેરી કબ્ર પક્કી બનાઉ'ગા.

શમશાદ—અચ્છા તો બેટા તુમ યહાં કપડા ઓઢકે સો જાવ જબ કીસીકી આહટ પાના તો ફૌરન ઉસકે ગલે પડ જાના.

બુળક—યાઅની યાઅની યેહ કહુ' કે ઇસીને નરગીસકો મારા હય.

શમશાદ—અબે હાં બે હાં બસ ઇસીતરહ તેરા છુટકારા હય.

બુળક—તો ભતીજે અપની ચચીકો તો કબ્રમેં લિ'ટાવ મ'એ ઇસકો લિયે જાતા હુ' તુમ યહાં સો જાવ. (શમશાદકા નરગીસકો લે જાના કરામતકા આના)

કરામત—કમ્બખ્ત લડકીકે બાપને બીમારીયોંકે નામ પુછતે પુછતે જાન ખા ડાલી મગર લડકીકા કયા હાલ હુએ હ'ય શાગીર્દ કહાં ગયા અજી કયા તુમ સો ગઈ.

બુળક—હાં ઇસહીને નરગીસકો મારા હય.

કરામત—ઓ બાપ એ કોન નાબકાર હુએ અબે તુ' કઓાન.

બુળક—સાનીએ ફીર આન.

કરામત—તો મુજસે કયા સરોકાર હુએ.

બુળક—તેરા દમ નીકાલના દરકાર હય તુ નરગીસકા કાતિલ કાબીલે દાર હુએ.

કરામત—ઓ મેરી માં.

બુળક—લે કમ્બખ્ત તેરા તો ભરતાહી અચાર હય.

(બુળકકા મારના કરામતકા ગીરના શમશાદકા આના)

શમશાદ—ગજબ હુવા સુરખાબને મુજે દેખ લીયા હાં અછા મ'એને ચુહેકા શીકાર કીયા અબ કયા કરૂ' બસ બસ ઈસ કબાટકે પીછે છીપ જાઉ'.

સુરખાબ—કહાં હયે કીધર હયે ફીર મેરે ઘરમેં આયા ઓ બાપ એ અગીયા બેતાલ ભુતકા જોડા કહાંસે આયા (દોનોંકા સુરખાબકો પકડ લેના)

દોનોં—અબે તુનેહી નરગીસકા ખુન બહાયા

(શમશાદકા તીનોપર કબાટ ડાલના)

શમશાદ—મ'યનેભી તીનોંકો દબાયા અબ તીનો ચ'ગુલ ફ'સે અબ ચલ દુ' વર્ન પેશ આએગી બુરાઇ (રહીમકા આના)

કુલ સરદાર—હુમ કોશીશ કરેંગે

નાદિર-મંએ નવાજીશ કરૂંગા (સબકા જાના) સુરૂસીદ પાજી જલીલ કુત્તે જીનકો મંએ હુમેશા ધુતકારતાથા વોહ ફીરભી આકર મેરા પાંવ ચાટતેથે આજ ઉનકો ગુરરાનેકી મજાલ હુએ ઓ મેરે ઇકબાલ અગર કયસર મર ગયા તો તેરા જીન્દા રહેના મહાલ હુએ. (કજલકા આના)

કુજલ-હુજુર

નાદિર-કયા ખબર લાયા

કજલ--અજીબ દહેશતનાક લોગ કહેતે હુંએ કે કલ રાતકો પાંચ ચાંદ નીકલે

નાદિર---પાંચ ચાંદ

કુજલ----જી હુજુર એક ઉનમેં કાયમ થા ઓર બાકી ઉસકે ગીર્દ ચક્કર ખાતેથે

નાદિર----મગર કજલબેગ કયસર

કુજલ----હુજુર ઉસકી મઓતકી ખબર તો ઇસસે ભયાનક તૌરપર ફી જાતી હુએ.

ગાના.

ફલકપર બાદલ હુએ છાયા
દો આલમકા રંગ હુએ બદલા
હર ઘર એક સર હુએ ચરચા
કહીં શરકા કહીં ઘરકા કહીં જરકા કહીં સરકા
એ દીલ ધડકા જીગર ફડકા લો સરપર ખંજર આપહોંચા
હુએ કહેરે કીબ્રીયા મલબ યહી ખુલા
હકસે કરો દુઆ બર આવે મુદઆ
જમીકા તબકા થરરાયા

નાદિર-તુ મુઝે વાહિયાત બાતોંસે કયું ડરાતા હુએ કયસર મર ગયા કયા તુ એહે કહેના ચાહતા હુએ.

કુજલ-જી હુજુર

નાદિર-બેરહમ ખુની જલ્લાદ કયા તુને ઉસ બેગુનાહ બચ્ચેકો મારડાલ

કુજલ—તો કયા હુજુર ઉસકી મઓત નહીં ચાહતેથે

નાદિર-મુઝે ઉસકે આપકી દઓલત હશમત તાજો તખ્ત ઇન સ

નાદિર-મુઝે ઉસકે આપકી દઓલત હશમત તાજો તખ્ત ઇન સ ચીજોપર કબ્જા કરના મકસુદ થા ઇસ લીએ ઉસકી મઓ

ચાહુનેકા મેરે પાસ બહોત બડા સુબુત મોજુદ થા મગર તેરે પાસ કયા સુબુત હુએ.

કજલ--અગર કુછ સુબુત નવા તો હુજુરને મનઆ કયું ન કીયા.

નાદિર--જબ તુમ્હેં નેકો બદ સમઝનેકી તમીજ હય તો ફીર મન્આ કરના એ કયા ચીજ હય.

કજલ--હુજુરને મુઝે હુકમ દીયાથા

નાદિર--વાકઈ મંયને કોઇ હુકમ નહીં દીયા મંય કયા સરકા ચચાહું ચચા મીસ્લ બાપ કે હોતા હય અગર બાપ કીસી વકત ગુસ્સેમેં આકર નોકરસે કહે, જા,મેરે લડકેકો માર દે તો કયા અયસા કહેના હુકમમેં દાખીલ હોજાયગા

કજલ--હુજુરને મુઝે સોચકર હુકમ દીયાથા

નાદિર--સુબુત

કજલ--યહે હય આપકે દસ્તખત મુલાહિજા કીજીયે (ખત દેના)

નાદિર--જબ જમીનો આસમાનકા આખિરી ઇન્સાફ હોગા ઉસ વકત ખુદાઈ લાઅનતકા વાર રોકનેકે લીએ ઇસ કાગજકો અપની ઢાલ બનાના

કજલ--મેરે આકા મેરે હુજુર

નાદિર--મેરે શયતાન જીસતરહ એક ખુબસુરત ફાહેશા ઓરતકો દેખકર ઇન્સાનકે દિલમે બદીકા શયતાન જોશ મારતા હય ઇસી તરહ યેહ તેરી ગરજદાર આવાજ ખુંખ્વાર આંખેં -ભયાનક ચેહરા હરએક ઇન્સાનકો કત્લ ઓર ખુનકે લીયે ઉભારતા હય.

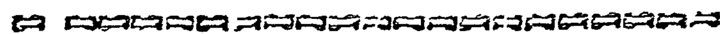
કજલ--મેરે મેહરબાન આકા

નાદિર--અગર કીસી વકત બે સમઝે બુઝે એક નાપકા લફ્જ મેરી જબાનપર આયા અગર તુ જરાભી હીચ કીચાયા હોતા યાતો ઝુઠ મુઠભી સર હીલાયા હોતા તો મેરી તબીઅત બુરાઇકા ખયાલ છોડ દેતી મેરે દિલમેં ખુદાકી દહશત પયદા હોતી ઓર વોહ દહશત મેરે તમામ બુરે ઇરાદોંકો તોડ દેતી.

કજલ--મુઝે અયસી ઉમીદ નથી કે હુજુર મેરી ખીદમતોંકા અયસા ખરાબ બદલા દેંગે.

નાદિર--સબસે અછા બદલા તો યહે હય કે કયસરકી મોતકા બદલા તુજસે લીયા જાય કોઇ હય.

કજલ—ક્યા કજલકા કત્લ.
નાદિર—ક્યા કયસરકા કત્લ.
કજલ—વોહ આપકા હુકમથા
નાદિર—યેહભી મેરા હુકમ હય
કજલ—મંય ખયર ખ્વાહ હું ઓર ખયર ખ્વાહથા
નાદિર—વોહ બચ્ચાથા ઓર બે ગુનાહથા
કજલ—તો યેહ હાથભી અભીતક બે ગુનાહ હય
નાદિર—તુ મહજ કાતિલ હય
કજલ—મંય સિર્ફ કજલ હું હુજુરને મેરા ચહેરા દેખકર કુદરત પર ઇલ્જામ લગાયા મગર ખુદા હમેશા કાંટોમે હી ફુલ રખતા હય ઉસપર ગોર નહીં ફરમાયા જીસતરહ ખુદાને પથ્થરકે અન્દર લાઅલ છુપાય હંય ઉસી તરહ ભયાનક ચેહેરે વાલોંકે સીનેમેં નરમ ઓર રહમ વાલે દિલ અતા ફરમાય હંય ઓર મંયભીઃ—
નાદિર—કયસર કયસર
કજલ—વોહ જીન્દા હય
નાદિર—મેરે દોસ્ત મેરે ફરિશ્તે ક્યા તુ સચ કહેતા હય
કજલ—તો ક્યા ફરિશ્તાભી જુઠ બોલતા હય !
નાદિર—કયસર બચ ગયા, નહીં નહીં મંય બચ ગયા, રાજ બચ ગયા, તાજ બચ ગયા અગર કયસર જીન્દા હય તો સિંજ-રકો સુરદા સમજતા હું મેરે દોસ્ત મંયને જો કુછ તેરે ચહેરેપર એ અતેરાજ કીયા હય વોહ મઆફ કર.
કજલ—અલ્લાહ અલ્લાહ આપ કયસે કદરદાન આકા હંય
નાદિર—ઓર મહેરબાન હંય ભાઇ કજલ મેરે બાજુ રીઆયા ઇસ વકત આગ હો ગઇ હય ઓર જુરૂરત હય કે ઉસકે ધુવેંદાર ગુસ્સેકો બરફકી તરહ ઠન્ડા ઓર કબ્રકી તરહ ખામોશ બનાદો વોહ ઇસતરહ હોસકતા હય કે કયસરકી શકલ ઉન્હેં દીખાદો.
કજલ—હુજુર
નાદિર—બસ નજરકી તરહ જા ઓર બીજલીકી તરહ ઉસે યહાં લેઆ
કજલ—વોહ
નાદિર—ક્યા ?

કેજલ—મંયને

નાદિર—તુને ?

કેજલ—ઉસકો છોડ દિયા

નાદિર—કયું છોડ દિયા કીસને તુઝે હુકમ દિયા

કેજલ—રહમ ઓર નેકીને

નાદિર—તુઝે મેરે ગુસ્સેકા ડર નથા

કેજલ—મુઝે આપકે ગુસ્સેસે જીયાદા ખુદાકે ગુસ્સેકા ડરથા

નાદિર—બદમઆશ પાજી કોઈ હય લે જા મારદે ગરદન કુચલદે ભેજા (જલ્લાદકા આના).

કેજલ—કયા યહી મેરી ખીદમતોંકા એવજ હય

નાદિર—તુ નમક હરામ ઓર ખુદ ગરજ હય

કેજલ—ખુદ ગરજ તો વોહ હય જો ચચા હોકર ભતીજેકી મોતસે તબીઅત શાદ કરતા હય

નાદિર—સલતનત ઇસી તરહ હાથ આતી હય

કેજલ—સલતનત કબ્રમેં સાથ નહીં જાતી હય

નાદિર—લેકીન યહાંતો અયેશ દીખાથી હએ.

કેજલ—યેહ ખયાલ કુબુલ હય દુનિયા ઇમાનદારોંકે લિયે જેહન્નમ હય ઓર જહન્નમકે લિયે જન્નતકો છોડ દેના યેહ તેરી ભુલ હય.

નાદિર—બસ ચુપ ખુદ સર મારદો તલવાર લે આવ ઈસકા સર (નાદિરકા જાના)

કેજલ—યહી હુએ બાદશાહોંકી ખીદમત કરનેકા નતીજા જીતની ખીદમત ગુજારી મએને ઇસકીકી હુએ અગર ઈતની ખીદમત મએ અપને ખુદાકી બજા લાતા તો આજ કયા દરજા પાતા.

જલ્લાદ—યેહ તુમકો પહેલેસે સોચનાથા કે બાદશાહ કે ખીલાફ કામ કરનેમેં જાનકા નુકશાન હુએ.

કેજલ—યેહ કયા અગર એક હજાર જાનેં હોં તો ઉસ બે ગુનાહ બચ્ચેપર કુરબાન હુએ.

જલ્લાદ—તો ઉસકા નતીજા પા ચલ સરઝુકા (યેકબાલકા અંદરસે પિસ્તોલ મારના)

યેકબાલ—બદમઆશ ઠહેરજા.

કજલ—કોન શહુજાદી.
ચેકબાલ—કજલ ચુપ મંએ ખતરેમેં હું.
કજલ—ખાંતુન,
ચેકબાલ—સુંહબન્દ કદમ ઉઠાવ (દોનોંકા જાના)
નાદિર—કયા હુએ કયાથા કયસી આવાજ હુએ યેહે મર ગયા કજલ કીધર ગયા.
સિપાહી—હુજુર.
નાદિર—બસ ભાગો દઓડો ઉસકા પતા લગાવ યેહ તલવાર ઓર લાશ ઉઠાલાવ (નાદિરકા જાના)

બાબ દુસરા—પરદા સાતવા.

કીલ્આ.

(કયસરકા કીલ્એકે બાહીર દીવારોંપર નજર આના)

કયસર—બસ યહી રાસ્તા હુએ ઓર કહીં પનાહ નહી ઓર કોઇભી ભાગનેકી રાહ નહીં ઓ ખુદા મેરા દીલ ખઓફ ખાતા હય, જમીનકો દેખનેસે આંખોકે નીચે અંધેરા આતા હુએ. અય કયા કરૂં લોટ જાઉં, નહીં નહીં અગર વોહ મુઝે પાલેંગે.

ગાના.

અએ ખુદા તુ મદદ કર મઓલા મેરી મદદ કર
મુજપર રહેમકર બારી તઆલા મેરી મદદ કર
હર શયમેં નુમાં હુએ તેરા જલવા
ઓ મેરે મઓલા બારી તઆલા મેરી મદદ કર

જબાની.

ઓ ખુદા કઓન આતા હુએ રહમ રહમ બચાના ઓ માં ઇન પથ્થરોમેં મેરે ચચાકી રૂહ છુપી હુઇથી મઓત તુ જલ્દ જાન નીકાલ, બહેસ્ત મેરી રૂહ લે (કયસરકા દીવર પરસે કુદના ઓર પથ્થરોં પર ટકરાકે સર ફુટનેસે મરજાના, મહેર આલમ ઓર અખ્તરકા ગાતે ગાતે આના)

ગાના.

બદલા હુએ રંગ આજ નોઇસ આફતાબકા
છાયા ફ્લકપે અબ્ર હુએ હકકી એતાબકા

ચક્કર મેં હુએ મકીનો મકાં અરજો આસમાં
આલમ હુએ મેરી આંખમેં ઈસવકત ખ્વાબકા
ફસી મેરી જાન દુખકે સમન્દર બીચ
બખ્તને ઘરકો લુટા આપના બીગાના છુટા
દુનિયાકા રિશ્તા તુટા હુએ સબ અરમાન
આપન ચેકબાલ અબતક લાએગી વોહ લાઅલકબતક
દેખુંગી ન સુરત જબતક રહું પરેશાન

અખ્તર—માં તુ કયું રોતી હુએ ? કયું જાન ખોતી હુએ ?

મહેર—મંય કયું ન રોઉ ચેકબાલ કયસરકો અભીતક નહીં લાઇ મેરી તબીઅત સખ્ત ઘબરાઇ મેરા પ્યારા કયસર ઓ ખુદા મેરા દિલ કહેતા હુયે કે મેરે બચ્ચે પર ઝુરૂર કોઈ આફત આઇ હુયે

અખ્તર—ઓ ખુદા હમપર રહમ કર

ગાના.

કુએસી મુસીબતકી કાલી ઘટા છાઇ
દીલમેં ગમકી બીજલી ચમકી
અશ્કકી બુંદે જદલાઇ ઘટા છાઈ
સાંજ પડી સુરજ ગયો અપને ઘરકી ઓર
રાત અંધારી પાએ સુખ ચોરી કર ગયો ચોર
મઓલા ધરતનાં મન ધીર દુખ પુછે મેરા કઓન યહાં ?

મહેર—મુઝે જાનેદે મંય જાલીમ હલાકુકે પાસ જાઉંગી મંયે દઓલત નહીં તલબ કરતી સલતનત નહીં માંગતી હુકુમત નહીં ચાહતી અપના બચ્ચા ચાહતી હું.

અખ્તર—અમ્માં કયા તુ દીવાની હો ગઇ હુએ.

મહેર—મંએ દિવાની નહીં હું મેરા નામ મહેર હુએ ઓર દારાકી બીવી તેરી માં હું.

અખ્તર—યા ખુદા (દોનોંકા આગે બઢના ઓર કયસરકો દેખના)

મહેર—મેરા બચ્ચા.

અખ્તર—મેરા ભાઇ.

મહેર—માર ડાલા જાલીમોંને કીસએસે ગીરાકર માર ડાલા રોવો પીટો ચીલ્લાવ અય ફરીશ્તો ઈસકી માતમકો આવ હવાઓ ખાક ઉડાવ ચાંદ સુરજ ટકરાવ હમારા ચાંદ છુપ ગયા.

અખ્તર–હુમારા ફુલ મુરઝા ગયા.
મહેર–આહ મેરી ખુબસુરત કલી અબ તુઝે ખાકકે કીડે કતર કતરકર ખાએંગે અય મેરી ખુશરંગ પંખડી જીન ગુલાબી હોંટોંકો મંઐ ચુમા કરતીથી કયા અબ દીમક ઔર ચીવટી ચીંવટે ઉસકા ખુન ચુસને આએંગે.

ગાના.

એ ગુલ ઔર બુટા મીટટી ઔર પાની ફાની હુએ ફાની
ફાની હુએ એ સારા જહાન
એ સબ જુઠા હુએ દુન્યાકા ખ્યાલ.
ધરદર ઔર જર સર સબ જુઠા હુએ માલ.

મહેર–બેટી.
અખ્તર–મા.
મહેર–યેહ તેરા ભાઇ હય.
અખ્તર–વોહ મર ગયા.
મહેર–તુ જો ઉસકી બહેન મંય જો ઉસકી મા હેઇ અભી તક જીન્દા હુંય મેરા બચ્ચા તો કીસી શહેરકી ગલીયોંકા રાસ્તાભી નહીં જાનતાથા વોહ અયસે મુલ્કકો જાતા હય જહાંકા કોઇ કીસીકો રાસ્તાભી નહીં બતાતા હય.
અખ્તર–મા મંય અપને ભાઇકી સાથ જાઉંગી.
મહેર–નહીં તુ જા મંય ઉસકી રૂહકો અપની ગોદમેં લેકર ખુદાકે પાસ પહોંચાઉંગી લે મેરે બચ્ચે દુનિયાંમેં આખરી બોસા.
અખ્તર–ભાઇ બહેનકા આખરી પ્યાર (મહેર આલમકા અખ્તરેકો પીસ્તૌલ દેના.)
મહેર–ચલ બેટી સફરકા સામાન કર અગર માંકા કુછ તુજપર હક હય તો ઉસકી મુશ્કેલ આસાન કર.
અખ્તર–માં પહેલે તુ મુઝે ભાઇપર કુરબાનકર.
મહેર–ઓ ખુદા મંય મા હોકર બેટીપર હાથ ઉઠાઉં.
અખ્તર–મંય બેટી હોકર માપર હાથ ચલાઉં (નાદિરકા કિલ્લેકી દિવારપર આના.)
નાદિર–કૌન મહેર ઔર અખ્તર.
મહેર–બેટી.

અન્તર–માં.
મહેર–આયા (દોનોકા એક દુસરેકો પીસ્તોલ માર દેના ઓર કજલો એકબાલકા આના.)
કજલ–એકબાલ–ઓ ખુદાયા.

બાબ દુસરા ખતમ હુવા.

બાબ તીસરા–પરદા પહેલા.

મયદાને જંગ.

(નાદિર ઓર સિંજરકી ફોજોકા આપસમેં લડતે દીખા દેના ઓર આખીર સિંજરકી ફોજકા શીકસ્ત ખાના)

ગાના.

જાઓ મેરે નવ જવાન હાથોસેં લેકર નશાન,
જાઓ જાઓ દુશમનકા ગુલશન કરો વીરાન.
હાથોમેં તલવારે થામ કર લો ઇસ દુનિયામેં નામ,
જાઓ ડંકા ફતહકા બજાઓ હા હા હા.
કરદો ઉસ સબકો બેજાન જીતને હું ચ બાગી શયતાન,
તોપેં તીર બંદુકે ભાલે ઓર બરછી સબ સામાન.
નીકલે નાં ઘરસે દુશમન પાનીકો તરસે દુશમન,
કરના વો હીકમત ફીતરત મારે જાવે સબ બે ઇમાન.
જાઓ મેરે નવ જવાન હાથેમેં લેકર નીશાન,
દુશવારી હો જલ્દી આસાં.
મુદઆ મીલે હો બેગમ દીલ મેરા ખીલે,
છુટે ધન ધનનનનનન ચલે ગોલી સનનનનનન.
બીજલી ચમકે થમકે જમકે રંજ મીટે ગમસેહો અમાન.

સીંજર–શર્મ જીલ્લત તબાહી ભરોસેમેં દગાબાજોકે શકીસ્ત ખાઈ.

શએર.

ક્યા કહે ઇન્સાન ઇસ જાલિમ જમાનેકે લિએ
ફુલ બનકર આએથે કાંટા ચુભાનેકે લિયે.

(નાદિરકી ફોજકે સરદારકા આના)

નરગીસ–ઓ ગજબ અબ્બાને તો સુન લીયા સબ.
શમશાદ–આપ ઉઠા કયા સર ઝુકાકર મુઝે ગાલીયાં સુનાતી હય બદમયાશ છોકરી તુઝે ઈતના મનઆ કીયા ફીરભી શમશાદકો ચાહતી હય અબ તુઝે સજા દેની જુરૂર હય.
નરગીસ–અચ્છા જો આપ સજા દે મુઝે મન્જુર હયે.
શમશાદ–પહેલી સજા તો યેહ હય કે ઝુઠ બોલી હય ઈસ લીએ મુંહપર ઠોંસા દે ઓર દુસરા મેરે ગલેસે લીપટકર એક મજેદાર બોસા દે.
નરગીસ–અબ્બાજાન મંય તો અબ જવાન.
શમશાદ–હાં હાં મંય જાનતા હું કે અબ તુ જવાન હય જબહી તો તુજસે શાદી કરનેકા અરમાન હય.
નરગીસ–બસ બસ અગર અબ અયસા કહેંગે તો મંય કહુંગી કે આપ મેરે બાપ નહીં હય.
શમશાદ–હંય ચલી કહાં બાપ કયોન મંય તો તુમ્હારે બાપકા દામાદ હું નરગીસકા શમશાદ હું.
નરગીસ–યા અલ્લા કયા આપ મંય તો સમઝીથી કે.
શમશાદ–કયા સમજતીથી અપના બાપ.
નરગીસ–જાવજી બહોત ધોકા ખાયા.
શમશાદ–પ્યારી નરગીસ તુમને જો વાઅદા કીયાથા અબ ઉસકે વકત પુરા હોનેકા આયા અગર ખુબકસે બેજાર હો તો કાજીકે પાસ ચલનેકો તૈયાર હો.
નરગીસ–મગર કોઈ સવારી.
શમશાદ–આંખેં હમારી.
નરગીસ–અછા મેં અપના જેવર કપડા લેકર અભીઆઈ.
શમશાદ–કરમ ફરમ ફરમાઈ.

શએર.

દીલ છીન લીયા જાન રહી તુહાગરીકો.
કયા કોસીએ જાલિમ તેરી ઇસ જાદુગરીકો.

ગાના.

દીન રતીયાં ના છેડા સઈયાં છોડા બઇયાં ધડકે છાતીયાં
ફડકે અખીયાં હાં તુમ લાગો મોરી છતીઆં
ઉઇ ટુટીરે કલીઆં

બાંત તેરી હય ઘાત સારી તડપત કાટી રાત સારી ચલો
હટો જીવ બચે ના બનાવ ગસે લગ જાવ જીયાના જલાવ

શમશાદ–યા અલ્લાહુ ઓ મેરે બાપ દાદા કે અલ્લા અગર કોઈ જાગતા હો તો ઉંઘ જાએ ઉંઘતા હો ઉસે સાંપ સુંઘ જાએ અગર કોઈ બેદાર હુવા તો મંય આફતમેં ગીરફતાર હુવા (બુબકકા આના.)

બુબક–આદાબ અર્જ હય જનાબ આલા કયા સફરકા ઇરાદા મનસુબ કર રાખા.

શમશાદ–લો આ ગયા શયેતાનકા સાલા.

બુબક–જનાબ મંય યેહ કહેનેકો આયા હું કે આપકો જીધર જાના હો ઉધર જાએં સફર જાએં સકર જાએં મર જાએં મગર અપની લડકીકે સાથ મેરા નીકાહ કર જાએં.

શમશાદ–અબ ઇસીકા સર તોડું યા ગટ્ટા કયું સર ખા રહા હય ઉલ્લુકા પઠ્ઠા.

બુબક–કયું સુસરે હોકર દામાદસે ઠઠ્ઠા અજી અપની લડકીસે નીકાહ પઢાના હય યા નહીં.

શમશાદ–અબે જા નહીં ઇજજતકી બરબાદી કરેગા તુઝ અયસે બુઢેસે કઓન અપની જવાન લડકીકી શાદી કરેગા.

બુબક–દેખો સુસર સાહબ ગાલિયાં ન દો વર્નશંકર રંજીદા જાવેગી.

શમશાદ–અબે જા વર્ના મારે જુતોંકે ખોપરી ગંજી હો જાએંગી.

બુબક–અગર શાદીકા કઓલ ન પાઉંગા તો ભેંસ કયા ઘોબીકે ગધેકી તરહ ચીલ્લાઉંગા–હાં હાં.

શમશાદ–અબે ખુસટ કયા મુઝેભી ધમકાતા હય તો લે (જુતેમારના.)

બુબક–હાં યેહ દમદાટી મેરે પાસભી હંય આંટરોડકે દો ડામીસ ઓર લાઠી.

શમશાદ—ઠહેર પહેલે તુઝે લાઠીયોંકા મજા ચખાઉં.

બુબક–અરે દોડો દોડો કસાઈ મેરા કીમા બનાતા હય (શમશાદકા મારના ઓર બુબકકા ભાગ જાના કરીમકા આના)

કરીમ–ખુદાકી માર ઇસ બિલ્લીને તો સોના મુશકીલ કરદીયા રોજ રાતકો ચુહે મારનેકો આતી હય માઆલુમ હોતા હય કે પ્લેગ કમીટીકી તરફસે પગાર ખાતી હય યેહ કોન હુજુર.

શમશાદ–યા રહીમ યા ગફુર.

કરીમ-લીજીયે હુઝુર યેહ દાંતમે દબાલીજે ઓર યેહ ચુના ગાલપર લગા દીજે.
સુરખાબ-અરે કરીમ યેહ કયા લાયા.
કરીમ-જો આપને મંગાવાયા.
સુરખાબ-અબે કુછ જુનુન તો નહીં હુવા.
કરીમ-અજી જુનુન તો નહીં દર્દસે સરસામ હો જાતા હય લીજીયે લગાઇએ અભી આરામ હો જાતા હય.
સુરખાબ-અબે તુઝસે કીસને કહા કે મેરે દાંતમેં દરદ હુયે.
કરીમ-અભી અછે હો જાઇએગા યેહ ચુના તમામ દવાઇયોમેં ફર્દ હુયે (કરીમકા સુરખાબકે મુંહમેં ચુના લગાકે ભાગ જાના.)
સુરખાબ-કમબખ્ત પાજી કરીમ ભાગ ગયા અગર ખડા રહેતા તો ઇતને મંચ જુતે લગાતા કે મર જાતા.
રહીમ-હુઝુર હકીમ સાહબને કહા હય કે સાંડે કે તેલસે હડીમે નાસુર સો જાયગા યેહ રસ્સીસે કસકર બાંધ દો તો દરદ દુર હો જાયગા.
સુરખાબ-વોહ ચુના લાયા યેહ રસ્સી અબ કીતને જુતે લગાઉં પચાસ યા અસ્સી.
રહીમ-અજી અસ્સી કયા અગર દરદ ન જાય તો સો જુતે લગાઇયે લાઇએ પાંઉ બંધવાઇયે.
સુરખાબ-અબે યેહ કયા કરતા હય અબે લંગડે મંય ગીર પડુંગા પાજી લુચ્ચે હરામ ખ્વાર ખડા તો રહે.
રહીમ—જરા પડા તો રહે (રહીમકા જાના.)
સુરખાબ-યા ખુદાયા યેહ કયા ગડબડ ઘોટાલા (બુબકકા મએ દો બદમાશોંકે આના.)
બુબક—હાં ઇસને મુઝે ઠોકા હય યારો જુતે દુટ જાએ તો ઘુસોંસે મારો.
સુરખાબ-અરે યેહ કયા તુમ કઓન ? યેહ કયસી જુતે કારી ? કુછ તકસીર હમારી.
બુબક—કયું શરીફોંકી ઇજ્જત ઉમારતા દામાદ ઘરમે આગે વા લાત ઘુસોંસે મારેના.
સુરખાબ—મંયને તુમપર હાથ ઉઠાયા.
બુબક—અલબતા.

સુરખાબ—ગલત મંય તો અભી બાહિરસે આયા.
બુબક—અબ મુકરના કોઇ જુરૂર નહીં અભી કીસને કહાથા કે એક બુઢેસે અપની જવાન લડકીકી શાદી કરના મનજુર નહીં.
સુરખાબ—કીસને કહા કોઇ સુબુત લાવ
બુબક—યારો અબતો મુકરેગા ખોપરી સહેલાવ
સુરખાબ—અરે છોડો અજી સમઝો કોઇ આવ મુઝે બચાવ ચોર ચોર જબરદસ્ત ચોર (સુરખાબકા શમશાદવાલી કોઠડીમેં ઘુસ જાના)
શમશાદ—ગજબ હુવા સુરખાબને મુઝે દેખ પાયા
બુબક—યારો ભાગતા હય દબાવ ગલા (શમશાદકા ભાગના ઓર બદમઆશોકા પીછા કરના.)
સુરખાબ—અરે ઠહેર કમ્બખ્ત તુ કહાં ચલા
બુબક—યારો મુઝે બચાવ મંય મર ગયા
સુરખાબ—ઓ બુબક ઓ બબીસ કીધર ગયા
બુબક—કોન ?
સુરખાબ—ચોર એક ચોર બીલકુલ મેરી શકલ બનાકર આયા હય હાં અબ સમઝા ઉસને કરીમ ઓર રહીમકો બહેકાયા હય ઓર તુમ્હારા કચુમર બનાયા હય
બુબક—અછા તુમભી ઉસકા કીમા બનાવ
સુરખાબ—હાં જુરૂર બનાઉંગા દોડો જાવ સિપાહિ હવાલદાર જમાઅદાર કમીશનર ગવરનર જો મીલે ઉસે બુલાલાવ. કરીમ રહીમ.
દોનોં—હુજુર.
સુરખાબ—કમ્બખ્તો ઇધર આવ
રહીમ—હુજુર ટાંગમેં દરદ તો નહી રહા.
કરીમ—દાંત અછા હો ગયા
સુરખાબ—નાલાયકો બેફીકરો ઘરમે ચોર ઘુસા હય તુમ્હેં કુછ ફીકર નહીં.
કરીમ—ચોર-હુજુર-ચોર !
સુરખાબ—ચોર નહીં તો ફીર કયા તેરા બાપ
કરીમ—ફીર દાંતમેં દરદ હોને લગેગા જોરસે ન બોલીયે આપ
સુરખાબ—દોડો જાવ બુબકકો પુલીસકે લિયે ભેજા હય તુમભી

ઉસકે પીછે જાવ (દોનોંકા જાના) અબ ઉસ કમબખતકો અછી તરહ મજા ચખાઉંગા અગર મીલ ગયા તો બીસ દરજન એક સોબરસકા જેલ ઓર છે મહીનેકી ફાંસી દીલાઉંગા.
બેગમ-કયું જી ઇતની કયા શીતાબી હય અગર કલ નીકાહ હો જાય તો કુછ ખરાબી હય.
સુરખાબ-કયા તુ મુઝે દાગ દેજાયગી કલ નીકાહ પઢાએગી.
બેગમ-અછા તો ગુસ્સા ન ફરમાવ અભી શાદી હો જાવેગી
સુરખાણ-લો એહે તો ઇસ વક્ત તૈયાર હય અરી ઓરત તેરે સરપર શયતાન તો નહીં સ્વાર હય.
બેગમ-અગર ઇતની જલ્દી હુએ તો તુમહી જાકર કાજી ઓર દુલ્હેકો લાવ.
સુરખાણ-લો ઇસકે દુલ્હેકો મંએ બુલાને જાઉં.
બેગમ-હાં તુમ લાવ તો મંએ નીકાહ પઢાઉં
સુરખાણ-નીકાહ પઢાઉં અરી બદખીસાલ મંએ તેરા મીયાં હું યા દલ્લાલ.
બેગમ-બસ હોશ સમાલો અએસી વાહીઆત બાતેં જબાનસે ન નીકાલો [જાના]
સુરખાણ-અએ યહે કયા આઇ ઓર કયા બક ગઇ વલ્લા મેરી તો ચીલ્લાતે ચીલ્લાતે જબાન થક ગઇ.

બુબક-જમઅદાર સાહબ યહી હુએ.
કરીમ-પકડલો જકડલો.
સુરખાબ-અરે ભાઇઓ મુઝે કયું પકડતેહો ચોર તો ઓર હુએ.
કરીમ-દેખીએ જબાનમેં કએસી સફાઇ હુએ.
જમઅદાર-તુમ સચ કહેતેથે બદમઆશને હુ બહુ સુરખાણકી શકલ બનાઈ હુએ.
સુરખાબ-જમઅદાર સાહબ સુરખાણતો મેરાહી નામ હુએ.
જમઆદાર-અબે યહે તો મંએ પહલેહી જાનતાથા કે તુ એહી નામ બતાએગા.
કરીમ—ઇસકી પીઠ ખોલકર દેખીયે કટકોં બેતોંકા નશાન નજર આયગા.
સુરખાણ-લા હોલવલા મંયે તો અપની બુલાઇ હુઈ બલામેં આપહી ગીરગયા.

જમઅદાર--ખાન વોહુ જો કલ ચૌકમેં ખુન હુવાથા વોહુભી ઇસકી તકસીર હુએ.

સુરખાબ--અરે બાપરે બાપ યેહુ તો ફાંસી દીલાનેકી તદબીર હુએ.

બુબક--અબ મું'હુ કયા દેખને હો લે જાવ.

સુરખાબ--અરે ભાઇઓ મુંજ બુદ્દે બકરેકો ઇન કસાઇયોંકે હાથસે છુડાવ.

જમઅદાર--ચુપ.

સુરખાબ--મંએ નીહાલ કરદુંગા માલામાલ કરદુંગા.

જમઅદાર--અબ ચુપકા ચલ વરન હલાલ કરદુંગા (સીપાહીયોંકા સુરખાબકો લેજાના શમશાદકા આના)

શમશાદ--મુઝે ઇસ બીચારે સુરખાબકી કીસમતપર બહોત અફસોસ આતા હુએ, હમેશા મુઝે ફંસાનેકી કોશીશ કરતા હુએ બુદ ફંસ જાતા હુએ મુમકીન નહીં કે દો ઘંટે તક પુલીસકે હાથસે રિહાઈ હો અબ કરામત આ જાય તો કીસમત આજમાઇ હો (કરામતકા કાજી બનકર આના)

કરામત--શમશાદ.

શમશાદ--ઉસ્તાદ.

કરામત--ભઇ વાહુ ખુબ રસ્તે દિખાએ.

શમશાદ--ઉસ્તાદ અબ નરગીસકો ઉડા લે જાના કુબુલ હુએ.

કરામત--કયું ?

શમશાદ--બુદ ઉસકી માંકો નીકાહ કુબુલ હુએ.

કરામત--મગર કબ ઓર કહાં.

શમશાદ--અભી એ.ર યહાં.

કરામત--શમશાદ કયા જાલ કી જરા મુઝેભી બતાના.

શમશાદ--અરરર વોહુ આતી હુએ બસ અબ મેરી હાંમેં હાં મીલાના.

કરામત--શમશાદ દેખના કહીં જુતીયાં ન ખીલાના (બેગમકા આના.)

બેગમ--બેટા શમશાદ તુ આયા કઓન બુલાકર લાયા.

શમશાદ--અભી અબબાજાનને મુઝે ઓર ઇન કાજી સાહુબકો ભેજા.

બેગમ--બેટા મંએ તુઝે અપને દિલકા ટુકડા દેતી હું ઇસે દિલકી તરહ સમાલના બચ્ચીકા દિલ દુખે અયસા કલમા જબાનસે ન નીકાલના.

શમશાદ--અજી મંએ તો ઇસે અપને દિલકે અન્દરકી પી બનાઉંગા.

બેગમ—નરગીસ બેટી નરગીસ.

નરગીસ—જી આઇ આપને બુલાયા.

બેગમ—લો બેટા જીસે તુમ ચાહતીથી ઉસસે હાથ મીલાવ લો કાજી સાહબ નિકાહ પઢાવ.

કરામત—અરે યાર કયા બોલું.

શમશાદ—વહી વહી જો મંને બતાયા થા.

કરામત—અરે યાર મંએ તો ભુલ ગયા.

શમશાદ—અરે કુછ ઓર હી કહો.

કરામત—હુકકેકા પાની ઓર પલંગકી ચુલ, ઘોડેકા જીન માર ગધેકી ઝુલ ઢાકકા પત્તા બકાએનકે ફુલ દુશમકી આંખમે ખાક ઓર ધુલ કયું બીબી નીકાહ કુબુલ.

નરગીસ—જી.

કરામત—મીયાં નીકાહ કુબુલ.

શમશાદ—જી.

કરામત—દોનો તરફસે જી (એક લડકેકા આના)

લડકા—નીકાહ હો ગયા તો લાવ ખીલાવ શક્કર ઓર ઘી.

કરામત—હાંજી ઉસ્તાદ કોઇ ચીજ હોને દીજીએ.

લડકા—હેં હેં હેં હેં આ આ..................................

કરામત—અજી ખુલકે ગાઇએ.

લડકા—જી કુચ્છ નહિ જરા ઘી બહોત ખાનેમેં આયા હે.

ગાના.

"સતાવી વેતુનાં બેદદે વાલે દીલેનું"
બેદરદી મીયાં—સતાવી
હે મેડે ચંગડે દીલેનું
એ દુખદે હીઆં સોરી તુબીતો નાખુશ પાવી વેએ સતાવી

સુરખાબ—હટ જાવ ચલે જાવ તુમ્હારી બેવકુફીસે તો પુલીસકી માર ખાતે ખાતે હાથ પયદ ટુટ ગએ.

બુબક—અજી શુક્ર કીજીએ કે હમ સબને પયચાન લીયા આપ છુટ ગએ.

સુરખાબ—કોન શમશાદ કયું બે પાજી બબીસ બદનીહાદ.

બેગમ—હંય હંય એહે કયા ઝક નિકાલી અપને દામાદકો ગાલી.

બુબક—દામાદ ? અજી દામાદ મંય હું.

બેગમ—ચલે જાવ જીસને એકસો સાઠ ઓરતોંકા ખુન કીયા હય

ઉસસે કોન અપની લડકી બ્યાહેગા મીયાં મુઝે યકીન હયકે શમશાદ ઉમરભર તુમ્હારી લડકીકો ચાહેગા.
સુરખાબ—નહીં લડકીકો તબાહ ન કરૂંગા
બેગમ—તુમ તો નશેમેં બહેકતે હો નિકાહ તો હો ચુકા અબ કયા કર સકતે હો.
બુબક—કયા નિકાહ હો ચુકા.
સુરખાબ—અરે કીસકે હુકમસે શાદીકી ખામ પારા
શમશાદ—મુજસે કીસ્સા સુનિયે સારા જીસને નાલદાર જુતોંસે ઇસ ખબીસકા ભુત ઉતારા ઓર બેગમ સાહુબકો શાદિકે લિયે ઉતારા ઓર જીસકે ધોકેમેં પુલીસને આપકો મારા
સુરખાબ—વોહ શખ્શ અસ્લમેં
શમશાદ—વોહ બન્દાથા
સુરખાબ—જબતો ઘરકા ઘર અન્ધા થા
બેગમ—ચલોજી અબ નિકાહ હો ગયા અબ પુછપ રખ કુબુલ હય
સુરખાબ—ખયર બાવા લાચારી મુઝેભી નીકાહ કુબુલ હય
બુબક—મગર બડે અબ્બા મુઝેતો નહીં કુબુલ હય
કરામત—ચુપબે બુબક હુજુરને મુઝે પયચ'ના
સુરખાબ—નહીં કોન ? હકીમ દાના !
બુબક—અરે ફીર કુછ ઠીકાના
કરામત—બડે કબરસ્તાનમેં જાના આવ બેટા એક દફ્આ બાવાકે સામને હાથ મીલાવ હુકકેકા પાની પલંગકી ચુલ, ઘોડેકી રસ્સી ઓર ગધેકી ઝુલ, ઢાકકા પતા બકાયનકે ફુલ, દુશ્મનકી આખમે ખાક ઓર ધુલ.
સબ—આમીન
કરામત—કયું બીબી નીકાહ કુબુલ
નરગીસ—જી.
કરામત—મીયાં નિકાહ કુબુલ.
શમશાદ—જી.
કરામત—અમ્માં બાવાં નિકાહ કુબુલ
સુરખાબ—બેગમ—જી.
બુબક—નહીં.
કરામત—અબે ચુપ બે ચન્ડુલ.

જમનાદાસ ભગવાનદાસ બુકસેલર,

ભીંડીબજાર દુકાન નંબર ૧૦૯ મુંબઈ.

ઈમામોના બયાનમા તથા પેગમબરોની શાનમાં.

૮)ના શાહદતનામા મએ મરસીયા શીરી વ નોહાબાનો વગેરા

૦॥≈ જંગનામા મોહમ્મદ હનીફ વગૈર ઝુલદુંદૈ.

૦।– જંગનામા હઝરતઅલી મંએ જંગનામા ખેબેગર.

૦॥▬ રોઝતુશશહોદા યાને દસમજાલીસ.

૦)≋ ગુલઝારે હુસેની બડી તખતીકી

૦)≈ ગુલઝારે પંજતન યાને તોહફે પંજતન.

૦)ના સખાવતનામા હઝરતઅલીકા બડા હરફકા.

૦)– રીસાપાત ફાતમાસુગરાકી

૦)–મજમુએ જોગીનામા મોહરમકા

૦)॥ સબીલ ઇમામ હુસેનકી,

૦)॥। વફાતનામા.

૦)▬ મહેતબી યાને બાગે રસુલ કામીલ.

૦)ના રીઆઝેગમ

૦)– શાદીનામા બીબી ફાતમાકા ૧ ખાકનામા વ મઓતનામા.

૦)ના મજમુએ મુનાજાત

૦)≋ શોરે માતમ

૦)ના સકરાતનામા

૨) કસસુલ અંબીયા જીલદવાલી.

૧॥ કસસુલ અંબીયા વગર જીલદની.

૦। મજમુએ મહેદ્યાત.

૦)≋ મજમુએ નજમુઝઝીયા હીસ્સે અવ્વલ.

૦)≋ ગુલજારે માતમ મરસીયા દબીર વગયેરા.

૦)≈ નુરનામા મંએ ચંદકસાયદ.

૦। ગુલદસ્તએ સમુમેગમ ઇસ્મે શોરે કરબલા યાને તેફાને કરબલા, ગમહસનેન, સહરેગમ, દરીઆએગમ યાને જોશેગમ વગએર ચારો કીતાબે સાથ બંધી હુવી હયે.

૦)≂સમુમેગમ ભાગ બીજો.

૦)– કીસ્સા મીરાદાતાર.

હીમાયતે ઇસ્લામની કીતાબો.

૦)॥। ઉરદુ કાયદો.

૦)–॥। ઉરદુ ૧ લી.

૦)≈॥ ઉરદુ ૨ જી.

૦।–॥ ઉરદુ ૩ જી.

૦॥– ઉરદુ ૪ થી.

૦)–॥ દીનીયાતનો ૧ લો રીસાલો.

૦)≈ " " ૨ જો રીસાલો.

૦)≈॥ " " ૩ જો રીસાલો.

૦। જીઓગ્રાફીએ હીન્દ.

૦)≋ સરફનહો ઉરદુ.

હીમાયતે ઇસલામકી કીતાબકો મીનીંગ ઉરદુ.

૦)૦॥ ઉરદુ ૧ લીના મીનીંગ.

૦)–॥ ઉરદુ–૨ ના મીનીંગ.

૦)≈॥ ઉરદુ–૩ ના મીનીંગ.

૦।– ઉરદુ–૪ ના મીનીંગ.

બનામે ખુદા.

મુકમ્મીલ ડ્રામા.

સુનેહરી ખન્જર.

મુસન્નીફ.

મુનશી મહમ્મદ ઇબ્રાહીમ "મહેશર"

પબ્લીશર્સ

મુન્શી મુસ્તુફા સૈયદઅલી

ઓપોઝીટ ટુ ડીપો-નવસારી.

પહેલી બાર. નકલ ૨૦૦૦.

અમદાવાદ.

શ્રી ડાયમંડ જ્યુબીલી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમેં

પરીખ દેવીદાસ છગનલાલનેં છાપા.

સને ૧૯૧૨. હિજરી ૧૩૩૦.

કીંમત ૦-૮-૦.

2000-25-7-1912.

બનામે ખુદા.

તખ્તએ નાટક.

મુજક્કર.

એઅજાજ........રૂમાનિયાકા નેક નવ્વાબ.
અરસલાન........એઅજાજકા દગાબાજ દોસ્ત.
શહજોર ....નાજકા ખાસ રાજદાર, સિમતનકા આશિક.
શેરઅફ્ગન........રૂમાનિયાકા એક અમીર સીમતનકા આશીક.
નસીર..............એઅજાજકા લડકા.
બાદલખાન.......રૂમાનિયાકા એક બેવકુફ જમીંદાર.
દિલાવર..........ફરહતકા આશિક.
સર મન્સુર.......ફરહતકા ખ્વાહિશમન્દ.
મનચલા.........દિલાવરકા દોસ્ત.
ખાનસાહબ, ખાનબહાદુર, અનારી મજીસ્ટ્રેટ ... બાદલખાં કે દોસ્ત.

ઓઅજાસે.

નાજ.............એઅજાજકી બદકાર બીબી.
સિમતન........એઅજાજકી લડકી
જીનત............નાજકી જીનાકારીસે પયદાશુદા લડકી.
જુલીયા..........બાદલખાંકી બીબી.
ફરહત...........બાદલખાંકી લડકી.

ઉન્કે અલાવા સરદાર, સિપાહી, ચોર, રાહગીર, દરબારી, અમીર, વગયરહ વગયરા.

બનામે ખુદા.

સુનેહરી ખંજર.

નાટક તીન બાબકા.

બાબ પહેલા. પરદા પહેલા.

બાગ

(અરસલાન, એઅજાજ, નસીર, સીમતનકા બયઠે દિખાઇ દેના.)

સબ— ગાના.

મૌલા તોરી કરતારીપે વારી બલહારી,
હર ડારી ન્યારી ડોલત ડોલત પ્યારી;
મનમેં તુ હય બનમેં તુ હય ફુલવારી સારી—બલહારી.
બરગો સમર શજર હજર ફુલા ફલા ગુલજાર,
ઝુમતી બાદે બહાર પીયુકી પુકાર.
કોયલ કુકુ બોલે નીસદિન કીરતાર,
" મુહશર " નિસાર તોપે બલહાર;
સા રે ગ મ પ ધ ની સા ગ મ પ ધ ની સા ની ધ પ મ ગ રે—વારી.

એઅજાજ—અય મેરે હમ જલીસાને જલસા, ઇસવક્ત આપ જયસે શરીફ ઔર લાયક દોસ્તોંકી મુબારકબાદીસે મંય નિહાયત મમનુન મિન્નત ઔર શુક્રગુજાર હું. મગર ઉસકે સાથ એભી જાહિર કરતા હું કે યેહે દિન જશ્નકા મુઝે કિસકે સબબસે હાસિલ હુવા? વોહ ઇસ હસીન ઔરતકી સાલગિરહકે સબબ મેરી પ્યારી નાજ તુ ઇસિમુસર્રતકી જાન હય. ઔર આજકે દિનકી ખુશીકી અનવાન હય, અય આસમાનકે સિતારો અય દુનિયાકે તમામ હિસ્સોંમેં ફિરનેવાલે આફતાબ તુને કહીં દેખા હય. તુ બતા સકતા હય કે મેરી પ્યારી નાજકી તરહ ખુબસુરતી ઔર કામી હુસ્નકી તસવીર ઇસ જમીનકે સફહેપર કોઇ ઔરભી હય, નહીં નહીં અગર તુઝમેં કુછભી મુન્સફીકી કુવત હય તો તુમ સબોંકો મુત્તફિક હોકરભી કુબુલ કરના હોગા કે અગર દુનિયામેં કિસી ચીજકા નામ હુસ્ન હય તો વોહ મેરી નાજ હય.

गाना.

सरदार— અદુ કશીદા હય અપનાભી રો અબો દાબ રહે,
નજર નજરસે લડે ચશ્મ એહિજાબ રહે.
ઘટામેં નાચતી બિજલીકાતો મજા જબ હય,
બગલમેં યાર હો ઔર સામને શરાબ રહે.

સહેલીયાં— મહકે મહફિલમેં ખુશબુ ગુલાબકી;
હો સુરાહી હાથેમેં મએ નાબકી;
ફિર ઉમંગે હો જોશે શબાબકી.
જીમેં બસું ચલે રંગીલા જામ જસ્ન રહે મુદામ,
છકાઉં પીલાઉં મએલાલા ફામ.

સરદાર— ન રોક હાથકો સાકી ગિરે તો ગિરને દે,
છલકતા જામ ચલે મોજ જન શરાબ રહે.
રખી રહેગી તો સાગિરમેં બદમજા હોગી,
રહે મય હય ઈસકાતો ચલતા હુવા હિસાબ રહે.
રાગ રંગ હો દિલમેં ઉમંગ હો દુરહો રંજોગમ સભી,

સહેલીયાં— બોતલ ખુલી હય શરાબકી. (આના કાસિદકા)

કાસિદ— અય અમનો અમાનકે સરદાર દિલાવરોકે શહસવાર હો જીરે હુજુર હય ખિદમતગાર.

એ. અજાજ— કૌન કાસિદ?

કાસિદ— જી શહિનશાહે નામદારકા ભેજા હુવા આયા હું, એક જુરી નવિસ્તા લાયા હું. (અરસલાનકા ખત પઢના).

અરસલાન— શુક્રગુજારે સલતનત ઔર ક્રએ શહનશાહી રિફાકતે મયદાને જંગકે જાંબાજ કૈજોકે લીયે દામે એઅજાજ દામ હશમત. ગો આજરોજ બસુરતે યાસ કુલમબરોંકોભી આબે ગમસે પાની પાની હય દિલકી હર સતર મજરૂહ પર દાગે ખુની બશીકલે ખન્જર ખામેકી રવાની હય. હરફર્દ બથર બલગેરીયા વાલે દુશમનોંકી પયચીદા ઔર રવાઈયોંકે બાઈસ હયરાન હંય સલતનત કે જંગી રિસાલોંકે ઔર હર સિપેહ સાલાર જો સાથ દેને કો તેયાર હય વોહ સિર્ફ મોત હય યા જંગે મયદાન.

એ. અજાજ— જંગકા મયદાન.

નાજ— હંય કયા કહા જંગકા મયદાન.

અરસલાન— અયસે સખ્ત મોકેપર અપને બાદશાહકી ગમગુસારી કરના તુમ્હારા કામ હય. ઈસલીયે શાહી નવીસ્તા લિખતે હંય

જીસ્તરહ હોસકે તુમકો .કસમ હય, સમ્શીરે આબદારકી કે ફૌરન રવાના હો જાવ, અપને શહનશાહકો મમનુને એ.હ-સાન બનાવ:

એ.અજા.જ—ઉફ્ કયા ઉન બુ.જદિલ બિલગેરીયા વાલોંકો ઇસ.કદર જુરઅત હો ગઇ. કે રૂમાનિયા કે શેરોંસે મુકા.બિલેકી ઠહેરાઈ હય .ખુદ્દામે ફરમા રવાહ જાવ હમારી જાં.બાજ દિલાવર ફૌ-જકો ઇત્તિલા.અ કર આવ કે હર મર્દ મયદાન .જિરહ બકતર પહેનકર તૈયાર હો જાય. ઔર દુશમનોંકા .ખુન બહાનેકે લીયે આજહી હમારે સાથ આય.

ના.જ—હંય કયા આજ કયા યહે મેરી સાલગિરહકા રો.જ શાદીસે બદલકર સુરતે માતમ હો જાએગા. જીન શીશોંમેં અભી તક મએ અહમર ભરી હુઇથી કયા યક બયક ઉનમેં બે ગુનાહ કે .ખુનકા સુ.ર્ખ રંગ જોશ મારને લગા. મકાનકો સકતા હો ગયા. જીસ્મમેં લર.જા આ ગયા. પયમાને ઉલટ ગએ, .ખુશી ફરાર હો ગઈ.

એ.અજા.જ—પ્યારી ના.જ ચમકતી હુઈ તલવારેં હાથમેં લેકર દુ-શમનોંસે મુકા.બિલા કરના યહે બહાદુરોંકે લીયે એક જીલાવાર જીન્દાં જાવીદ ત.અમા હય. જો શહિન્શાહ હમકો અપના .ગમગુસાર જાને ઉસકી હમદર્દી કરના યહે .શરાફતકા પહેલા દરજા હય.

સીમતન—મગર અબ્બાજાન આજ પ્યારી વાલિદાકી સાલગિરહકા મુબારક દિન હય બ.ગયર તનાવલ તુઆ.મ જંગી બકતર પહે-નના દુશમનોંકે .ખતરનાક રાસ્તમેં જાના ગોયા બદ શુગુની હય. ઇસિલીએ તશરીફ લે ચલીયે, સબકે સાથ .ખાના તના-વલ ફરમાઇએ.

નસીર—હાં હાં અબ્બાજાન મુ.હબ્બતે .કલબી રખને વાલોંકો શાદમાન બનાઇએ.

એ.અજા.જ—અરસલાન મેરે વફાદાર દોસ્ત મંયને પ્યારો મુહબ્બ-તમેં તો ઇન્સાનોંમેં કામ આને વાલા નુક.તએ વફાદેખા. ઔર બ.જમે જહાંમેં ઉસકે મુતાબિ.ક મંયને પાયા હય તો ફ.ક.ત તુમ્હે. પાયા હય. ઇસિલીયે મંય તુમસે કિસી અમરકી બાબત કહેના ચાહતા હું.

અરસલાન—પ્યારે દોસ્ત અગર આપ ફહરિસ્તકે કમતર દરજેમેં દોસ્તકે નામસે યાદ ફરમાતે હો તો કોઇ બાતકા અન્દેશા ન કીજીએ. જલ્દ મેરે મુસ્તા.ક કાનોંકો ઉસસે ભર દીજીએ.

એ.અજાજ—અચ્છા તો સુનો મંય તુમકો એક અયસી અમાનત સોંપતા હું જો કયામતસે પહેલુ અપને સાથ રખતી હય.

અરસલાન—ઔર વોહ અમાનત ?

એ.અજાજ—એક હસીન ઔરત.

અરસલાન—કૌન ?

એ.અજાજ—નાઝ મેરી પ્યારી બીબી નાઝ જીસકી એક નિગાહ જાલીમ શેરકોભી રામ બનાનેકે લીયે કાફી હય જીસકી ખુબસુરતી કિસી પરહેઝગારકો એક પલમેં બેઇમાન કર દેનેકો એક જબરદસ્ત કુવત રખતી હય, મંય ચાહતા હું કે ઇસ આફત ભરી અમાનતકો આપ અપની જાનસે ઝ્યાદા અઝીઝ સમઝકર અપની હિફાઝતમેં રખોગે ઔર જંગસે વાપસ આનેકે બઅદ વોહ મેરી અમાનત બખયરીયત તમામ મેરે હવાલે કરોગે.

અરસલાન—મંય ખિદમત બજાલાનેકે લીયે બસરોચશ્મ તૈયાર હું. મંય જાનસે ઝ્યાદા અઝીઝ સમઝકર ઉસે અપની હિફાઝતમેં રખુંગા. દિલાવર શહસવાર તમામ ફોજ સજસજા કર હો ગઈ હય તૈયાર આપ જલ્દ હો જાઇએ ગર્મ રફતાર.

એ.અજાજ—પ્યારી નાઝ વકત હો ચુકા મુઝે રૂખસત દે તાકે જીસતરહ તુને મેરે દિલપર ફતહ પાઇ હય. ઉસી તરહ મંયભી મયદાને જંગમેં જાકર ફતહ પાઉં.

નાઝ—આહ મંય કિસ ઝબાંસે તુમ્હેં રૂખસત દું મુઝે ખૌફ હય કે અગર મયદાને જંગકી દેવી તુમ્હે મેરી નઝરસે દેખ લેગી તો વોહભી મેરી તરહ આશિક હો જાએગી ઔર તુમ્હેં યહાં આનેસે રોક લેગી.

એ.અજાજ—પ્યારી નાઝ તુઝે તો સિર્ફ એક દુશમનકા ખૌફ હય જીસકી મંય કોઇ હકીકત નહીં સમઝતાહું મગર મુઝે તો ઉન દુશમનોંકા ખૌફ હય. જો હરવકત તેરે સાથ મૌજુદ હંય.

નાઝ—હંય દુશમન ? ઔર મેરે સાથ મૌજુદ હંય.

એ.અજાજ—હાં ઔર ઉન્હી કે આસરેમેં તુઝે તનહા છોડ જાતા હું.

નાઝ—વોહ દુશમન કૌન ?

એ.અજાજ—તેરા હુસ્ન, તેરા શબાબ, તેરા જમાલ, તેરી જવાની, તેરા નાઝ ઇન દુશમનોંકા હુજુમ હય, ઔર ઉસમેં તુ અકેલી ઘિરી હુઈ હય. એક પાક દામન ઔરતકે લીયે ઇતને દુશ-

મનોંકા હુમ્લા કારી હય. ઇસ લીયે મેરે જંગકો જાનેસે પહેલે મંય તુઝસે એક ચીજ તલબ કરતા હું.

ના.જ—ક્યા?

એ.આજા.જ—કૌલ.

ના.જ—કિસ બાતકા.

એ.અજા.જ—ઇસ બાતકા કે જીસ્તરહ તુ મેરી મૌજુદગીમેં અપની ઇસમતકી પાયદાર રહી હય ઉસ્તરહ મેરે બઆદભી રહે.

ના.જ—ક્યા તુમ્હેં ઇસમેં કોઈ કલામ હય?

એ.અજા.જ—નહીં મંય યેહ નહીં કહે સકતા કે તુ કોઈ બેવફા બદકાર હય. મગર મેરા યેહ કહેના હય, કે મેરી ગયર મૌજુદગીમેં તેરે ઇતને દુશમન તેરી નાજુક તબીઅતપર હુમ્લા કરે ઔર ઉસવક્ત કોઇ મુઝ અયસી જબરદસ્ત કુવ્વત તુઝે બચાનેકે લીયે તેરે પાસ ન હો તો શું અયસે નાજુક વક્તમેં તુ કિસ્તરહ અપની ઇસમતકી પાયદાર રહેગી.

ના.જ—બસ બસ યેહ બદગુમાની તુમ ઔર મેરી નિસબત યેહ બેહુદા ખયાલ અગર તુમ્હેં મેરી નિસબત અયસી બેએઅતેબારી થી તો કિસલીયે મુઝે અપને દિલમેં જગેહ દી ક્યા તુમ યેહ સમઝતે હો કે મંય અપની ઇસમતકો બદકારીસે બદલ દુંગી, આહ બતલાવ બતલાવ મેરે પ્યારે શૌહર બતલાવ કે અબ મંય કોનસી અયસી તરકીબ કરૂં જીસ્મે તુમ્હારી બદગુમાની દુર હો. હાં લો યેહ રૂમાલ હય ઇસે અપને હાથોંસે મેરી આખોંપર બાંધ દો.

એ.અજા.જ—આહ નહીં નહીં મંય તેરી આંખેં બન્દ કરનેકે એવજ અપની આંખેં હમેશાકે લીયે બન્દ કર લુંગા. લેકીન અયસા હરગિજ ન કરૂંગા.

ના.જ—નહીં તુમ્હેં અયસા કરનાહી હોગા. મંય ખુદ તુમ્હે ઇજાજત દેતી હું. યાદ રખો અગર તુમને અયસા ન કિયા તો ઉન આંખોપર મંય તુમ્હેં રૂમાલ બાંધનેકે લીયે કહે રહી હું વોહ આંખેં બદલ જાએંગી.

એ.અજા.જ—આહ પ્યારી તેરા હુકમ મુઝે મન્જુર કર રહા હય.

ના.જ—ઔર તુમ્હારા શક મુજકોભી મન્જુર કર રહા હય. આહ. ઇસવક્ત તુમ્હારે બદગુમાન દિલને મેરી ઇસમત પર તુકના ચીની કી હય ઉસકા ખમયાજા તુમ્હેં ખીંચના હોગા. મંય ઇસવક્ત તુમ્હારે ઇલજામ જબ્ત ઔર તહમ્મુલસે બરદાસ્ત કર રહી હું મગર ઇન તમામ બાતોંકા ઇલજામ મંય ઉસવક્ત

તુમ્હેં દુંગી કે જીસ વક્ત તુમ વાપસ આકર મુઝે અપને દુશમનોંકે હમલેમેંભી સાબિત કદમ પાવગે. ઔર આસમાનકે પહેરેવાલા ચાન્દ ઔર રોજે રોશનકે ચોકીદાર આફતાબ તુમ મેરી ઇસમત ઔર બેગુનાહીકે ગવાહ રહેનાકે આજસે યેહ બદગુમાન શખ્સ જહાંતક વાપસ ન આયગા. વહાંતક મંય અપની બેગુનાહ આંખે તુમ્હારી દિલકશ ઔર નઝર ફરેબ રોશનીકે સામને બન્દ કિયે રહેતી હું. લો પ્યારે શોહર મંય કસમ ખાતી હું કે જબતક તુમ વાપસ ન આવગે મંય દિનકી રોશનીકોભી આંખ ઉઠાકર ન દેખુંગી. ઔર અગર મર ગઇ તો યેહ જમીન તુ સુન રહી હય. કે ઇસ મકાનકી જમીનમેં ખાક હો જાઉંગી, લો બાંધો.

મુખમ્મસ.

તુમસે દગા કરે મંય ઉસદિન જહાં ન હોગા,
રહે ખાક દાં ન હોગા યેહ આસમાં ન હોગા.
હો જાએગી કયામત દૌરે જમાં ન હોગા.
ઝુઠી હું મંય તો કોઇ એહદસે વફા ન હોગા.

એઅઝાજ—મંય બેવફા હું ઉસદિન જીસદિન ખુદા ન હોગા.

(જાના એઅઝાજકા)

નાઝ—હાહાહા બેવકુફ તુને મેરી આંખોપર પટ્ટી કયા બાંધી હય. ગોયા અપની અકલકી આંખોંપર પટ્ટી બાંધી હય. યેહ તેરી ગફલત હિમાકત ઔર બેવકુફીકા પરદા હય જો તેરી આંખોં-પર ડાલા જાયગા. કયા તુ યેહ સમઝે હુવે હય કે મંય તુઝે ચહતી હું નહીં કભી નહીં મંય ઉસીકો સિર્ફ ચાહતી હું.

અશઆર.

જો મદદ કરતા હય ઉસકે શૌકમેં તાસીર હય,
આહ હસરતકી જગેહ સીનેમેં ઉસકા તીર હય.

અરસલાન-ગર્મે હોજાએ બગલ તો દિલકો હોજાએ કરાર,
યા મેરે પહેલુમેં તુ હય યા તેરી તસવીર હય.

નાઝ—કૌન ?

અરસલાન—વહી તુમ્હારા આશીકે જાર તુમ્હારી મુહબ્બતકા નાઝ બરદાર.

નાઝ—દુર દુર મુહબ્બતકા નાઝ બરદાર ઔર વફાકા ફરમાં ગુઝાર કયું તુ તુઝસે મુહબ્બત ઔર વફા ? ઓ નહીં ! મુમકિન નહી યેહ હો સકતા હય કે પથ્થરસે મુહબ્બતકા દરખ્ત પયદા

હોજાએ. મગર યેહે મુમકિન નહીં હોસકતા કે વફા ઔર મુહબ્બત એક તુઝ અયસે બે મુરબ્બત મર્દ કે દિલમેં ઘર બનાએ.

અરસલાન—ઓ નહીં નહીં મંય તુઝેહી પ્યાર કરતા હું મંય સિર્ફ તુઝહીસે મુહબ્બત કરતા હું.

નાઝ—મંય ઇસ બેદલીલ દ્અવેકી ક઼ાયલ નહીં.

અરસલાન—હંય તો કયા તુઝે મેરી મુહબ્બતકા યક઼ીન નહીં ?

નાઝ—હાં મુઝે અબતક ઇસકા કોઇ સુબુત નહીં મિલા.

અરસલાન—સુબુત આહ યું બોલ મંય તુઝે કિન લફ્જોંમેં અપની મુહબ્બતકા સુબુત દિલાઉં.

નાઝ—મંય ઝબાની જમ્અ ખર્ચ નહીં બલ્કે હાથકી કાર ગુઝારી ચાહતી હું.

અરસલાન—હાથકી કાર ગુઝારી તો અપને હાથોંસે અપના દિલ ચીરકર બતલાઉં. બોલ બોલ તેરે કહેનેકો આંખોમેં નજરકી શકલ દિખલાઉ તેરે ફરમાનપર આતશમેં ઝીન્દા જલકે દિખલાઉં. તેરે હર દુશમને જાનકે લીયે જલ્લાદ બન જાઉં.

નાઝ—અગર તુઝે મેરી સચ્ચી મુહબ્બત હય. તો ઇસીઆન બિલેગેરીયાકી છાવનીમેં જા ઔર મેરે શોહર એઅઝાઝકો કિસી તદબીરસે ફંસાકર ઉસી શાહી મક઼બિરેકે અંધેરે તહેખાનેમેં ક઼યદ કર આ.

અરસલાન—હાં યેહે મેરા કામ હય ખુદાકી ક઼સમ મંય તેરા ફરમાનકો કુદરતકા એક સચ્ચા ઔર સુનેહરી નવીસ્તા જાનતા હું. મંય તેરી હાજત બર લાનેકે લીયે અભી ઔર ઇસવક્ત રવાના હો જાતા હું. ઔર ઉસકો કિસી ન કિસી તદબીરસે ફંસા લાતા હું.

નાઝ—અગર યેહે કામ બજા લાયગા. તો મુઝે અપને પહેલુ મેં પાયગા કૌલ હો ચુકા ઇક઼રાર હો ચુકા.

અરસલાન—દેખના ફિર ન જાના.

નાઝ—અયસી બદગુમાની કો અપને દિલમે જગેહ ન દેના.

શઅેર.

ઝુલ્ફકા ટાલદે મેરે તો ઇશરતકા બસેરા હય,

અરસલાન—તુ મેરી હય મંય તેરા હું;

નાઝ—મંય તેરી હું તુ મેરા હય. (જાના)

બાબ પહેલા. પરદા દુસરા.

અગલા મ.હેલ.

(આના સીમતન મ.એ સહેલીયેકિ.)

સીમતન—બસ બસ મંય એક ન માનુંગી. તુમ ઝુઠ કહે રહી હો સાતવાં હાથ હમારાથા.

૧ સહેલી—નહીં સાતવાં હાથ હમારાથા.

૨ „ —તુમ્હારા ક્યું કર પાંચ હુકમતો મેરે પાસ થે.

૩ „ —ભલા વોહ કોન કોનસે ?

૨ „ —બાદશાહ, ગુલામ, અઠ્ઠા, સત્તા, પન્જા.

૧ „ મગર સાતવાં હાથ તો હુકમકા નહીં થા ફિર.

૨ „ —ઉસે હમને રંગમેં સર કીયાથા,

૧ „ —અજી બસ અબ ડેકો જાનેદો દોબારા ખેલો .ખુદ બ.ખુદ મઅલુમ હો જાયગા.

સીમતન—અચ્છા તો પત્તે લે આવ. (પત્તે લાના સબકા ખેલને બયઠના)

૧ સહેલી—કાટો, હુકમ કહો.

૨ „ —લાલપાન.

૩ „ —બસ હાથ રોક લીજીએ.

સીમતન—ક્યું ?

૩ સહેલી—યહે દેખીએ છે હુકમ તો મેરે પાસ હંય. સાત હાથ હમારે હંય.

૧ „ ઔર અગર હુકમકા એકકા હોતા તો હમ કોટબી દે દેતે.

૩ „ સો યહે યક્કા મેરે પાસ મૌજુદ હય.

સબ—કોટ ! કોટ ! ! કોટ ! ! !

સીમતન—ખુદાકી માર તુમપર જાવ મંય આજસે તુમ્હારે સાથ કભી ન ખેલુંગી. તુમ સબ મુઝે બનાતી હો.

૧ સહેલી—હય હય યહે તો ખફા હોગઈ.

સહેલીયાં— ગાના.

જાના......પ્યારી મતવારી શોખીયાં,
ખીરહાકી તનમેં અગની સુલગે વાહવા કામનીયાં;
આબરૂ હય તોરે તેજ કટારી આહા મોહનીયાં.

સીમતન—યા અલ્લાહ ઇન્ બદ્‌જાતોંને તો મેરા નાકમેં દમ કર દીયા. સોસન.

સોસન—જી હુ.જુર.

સીમતન— અશ.આર.

વોહ ન આયા બેવફા મંય બદ હુઆ.ા હું યા ન હું,
અબ અગર આએતો મંય ઉસકો સ.જા હું યા ન હું.

સોસન—હો પહેલે ઉનકી મિ.જાજ પુરસી કે બ.અદ શિકવા ગિલાભી કરના,
મંય. જીસ્તર.હસે કહું અય પ્યારી ઉસી તર.હસે અદાભી કરના.

સીમતન—અચ્છા કયા કહું ?

સોસન— શ.એર.

ન આના વ.અદા કરકે જાના કયુંજી યુંભી હોતા હય,
કિસીકા મુફત દિલ લે જાના કયુંજી યુંભી હોતા હય.

સીમતન—નહીં યહે તો મુજસે ન કહા જાયગા, દિલભી દો ઔર મિન્નતેંભી કરો. હઠોભી વો આએં યા ન આએં, યહે તો ઉન્કી મર.જીપર હય છોડે.ા.

અશઆ.ર.

વોહ ઇશ્ક.મે હ.ાલે જહાંનુ.એ દિગર હોને લગા,
.ઇશ્ક.ભી બદનામ ઘરઘર કિસ.કદર હોને લગા.
એકને એક ઇ.જા રહી અય .ઇશ્ક તેરે હાથસે,
દર્દ દિલ અચ્છા હુવા દર્દે જીગર હોને લગા.

શાહ.જોર—વા.ક.ઇ ઇસિ દર્દકા પહેલુ બદલના હય .ગ.જબ,
ચા ઉધર કુછ દેર પહેલે અબ ઇધર હોને લગા.

સીમતન—કૌન ?

શાહ.જોર—આપકા આ.શિ.ક !

સીમતન—કયા ફરમાયા ? આ.શિ.ક !

મુસદ્દસ.

.આશિ.કે દમસાજ મેરા .આશી.કે .જાર ઔર હય,
મેરે દિલકા માલીકો મુ.ખતાર દિલદાર ઔર હય.
ઉસ્કી સુરત ઉસકી સીરત ઉસકા ન.કશા ઔર હય.
આપકો ના.હ.ક જુનું હય મેરા શયદા ઔર હય.
.ઇશ્ક. બા.જીકે લીયે એક જ.જબ કામિલ ચાહિયે,
.આશીકોંમે નામ કરનેકે લીયે દિલ ચાહિયે.

શાહ.જોર—દિલ કૌનસા દિલ ? ના.જોકા પાલા.

સીમતન—વહી આપકે પહેલુ મેં મુ.ર્ગે બિસમિલકી ત.રહ ત.ડપનેવાલા.

શાહ.જોર—બેશક વોહ આપકી અમાનત મેરે સીનેમેં સહી વ સલામત હય.

સીમતન—મેરી અમાનત ઔર આપકા દિલ યહે જુંઠ કહેતેહો.

શાહ.જોર—નહીં યહે બિલકુલ સચ હય.

સીમતન—અગર યહે સચ હય તો આજમાયશ કર દિખાવ?

શાહ.જોર—બિસમિલ્લાહ લો આજમાવ.

સીમતન—દેખો અગર અયસાહી તુમ્હારે સીનેમેં એક મુહબ્બત ભરા દિલ મેરી અમાનત હય ઔર તુમ મેરે આશિકે સાદિક હો તો લો યહે ખન્જર.

શાએર.

ઉલફતકા ઇમ્તેહાં હય ન બાતોમેં ટાલ લો,
મંય ચાહતી હું દિલ મુઝે અબ દિલ નિકાલ દો.

શાહ.જોર—હંય દિલ નિકાલ દું?

સીમતન—કયું ઇશ્કો મુહબ્બતકા ઓ.જજન દરિયા બિરફ્ફ્ફી હુબાબ ઠંડા હો ગયા. વોહ જોશો ખરોશ એક બાલીસ્તભર છુરીકે સામને સબ્જએ ખ્વાબીદાકી તરહે સો ગયા, જીગર હિલ ગયા કલેજા કાંપ ગયા બસ મઅલુમ હુવા કે તુમ ઇશ્કકે ચોર મુહબ્બતકે દુશમન હો.

શાહ.જોર—તુમ મેરા દિલ ચાહતી હો યા મેરી જાન?

સીમતન—જાનકે સાથ દિલ ઔર દિલકે સાથ જાન.

શાહ.જોર—યહે તુમ કહેતી હો.

સીમતન—નહીં ઇશ્કો મુહબ્બતકા ફરીસ્તા કહેતા હય.

શાહ.જોર— **અશઆર.**

કહેગા એક જમાના તુમકો બે દર્દ અયસે હોતે હંય.

સીમતન—કહુંગી મંય તુમ્હેં દુનિયામેં નામર્દ અયસે હોતે હંય.

યહાં ઉસકા ખિતાબ આશિકકા હર ઇન્સાન દેતા હય,
નિગાહે નાજ પર મઅશુકકે જો જાન દેતા હય.

સોસન—અય હુજુર શેર અફગન તશરીફ લાતે હંય.

સીમતન—કૌન? મેરા આશિકે જાંબાજ. લીજીયે સાહબ થોડી દેરકે લીયે યહાં છુપ જાઇએ ઔર ફિર મેરે આશિકકી જાંબાજી પર ગૌર ફરમાએ. સોસન? ઇધર આ.

શએર.

ઠહેર દે મેરે આશીકસે કે માંગા હય તેરા દિલ,
દર અસ્લ જો હય તેરી હિફાજતમેં મેરા દિલ. (છુપ જાના સીમતનકા)

(આના શેરઅફગનકા સોસનકે હમરાહ બાતે કરતે હુવે.)

સોસન—જીહાં આપકી મ.અશુક.ાને દિલ માંગા હય.

શેરઅફગન—પ્યારી સોસન અપના દિલતો મંય પહેલેહી ઉસકો નજ.ર કર ચુકા.

સોસન—તો ક્યા, આપકે સીનેમેં કોઈ દિલ નહીં હય.

શેરઅફગન—હય મગર એક ગોસ્તકા લોથડા હય. વોહ ઉનકે કિસ કામકા.

સોસન—શાયદ વોહ ખિલોના બનાએં, યા ઉસસે અપના દિલ બહેલાએં.

શેરઅફગન—તો ક્યા યેહે જાનદાર ખિલોના પસંદ ન આયા જો એક ગોસ્તકે લોથડે પર દિલ આયા. અચ્છા, મંય હરતરહ રાજી હું.

શએ.ર.

જો વોહ ચાહેં તો દિલ ક્યા હય કલેજા ઔર જીગર લેલો.
મંય ક.દમોં પર તુમ્હારે કાટકે રખ દું યેહે સર લેલો;

સોસન—જનાબેઆ.લી.

અશઆ.ાર.

.જબાની જમ્અ .ખર્ચ બે ફાયદા હય,
યહાં .ઇશ્.કક.ા કુછ નયા ક.ાયદા હય.
અગર .ઇશ્.કકા જાનતે હો .કરીના,
તો લો તે.ગ ખુરરાં કરો ચાક સીના.
વોહ દિલ માંગતે હંય .અતા કીજીયેગા,
અગર .ઇશ્.ક હય જાંફિદા કીજીએગા.

શેરઅફગન—અંદાજ પર જબ, ઉસકે હુરે પરી ફિદા હય,
ચ.ર્ખે બરીંપે .જહરા ઔર મુસ્તરી ફિદા હય.
ફિર મેરી ક્યા .હ.કીક.ત ઔર મેરી શાન ક્યા હય,
દિલ ચી.જ ક્યા હય મેરા ઔર મેરી જાન ક્યા હય.
પ્યારી હુરી તુ મેરી મ.અશુક.ાકી કમરકી .જીનત હય, ઇસ લીયે મુઝે તેરે સાથ સચ્ચી ઉલફત હય.

શ.એર.

.હો નિહાં સીનેમેં ઔર પહેલે જીગરકો ચાકકર,
કરદે કુરબાની મેરે દિલકી સનમ બરદાર કર.

સોસન—ઠહેરો જલ્દી ન કરો દેખો, કોઇ આતા હય. .કદમ ઉઠાવ ઔર નિકલ આવ. (જાના દોનોંકા).

સીમતન—દેખા જનાબે આ.લી.

ગાના.

દુઃખદર્દ રંજો ગમ સભી આશિકકો સહેના યાદ હો,
હરદમ ન લબપર આહહોં ગર હોતો દિલ આઝાદ હો.
જીસસે ન ઈતના હો સકે કયું રૂખ સુએ ફરીયાદ હો,
હુસ્નપર આયલ હોજબ જબ દિલ લગાના યાદ હો.
દિલ હય મુશ્કીલ બચાના ઈસ દામસેરે,
લેસુ કાતિલ હય છાએ યેહ શામસેરે.
આશક મંય ઉસકો કહેતી હું જો તનકી ખાલ દે,
મઅશુક ચાહે દિલ તો ઉસે દિલ નિકાલ દે.
વામિકને જાન નઝકી ઉઝરાકે વાસ્તે,
મજનુંભી મરમિટા યુંહી લયલાકે વાસ્તે.
તુમસે તો મેરે વાસ્તે કુછભી ન હો સકા,
સોએ ગોરોમેં લાખો હઝારો ઈસ કામસેરે–દિલ૦

શાહઝોર—આખિર મેરે ઈશ્કકા અન્જામ ?

સીમતન— **શાએર.**

ઈશ્કકા અન્જામ આખીર મોત હય,
ચાહને વાલેકા મતલબ ફૌત હય.

શાહઝોર—અયસા ન કહો સીમતન અયસા ન કહો.

સીમતન—ઉધરહી ઉધરહી દેખો ખબરદાર મુઝે હાથ ન લગે.

૧ સહેલી—અજી જનાબ આશિકેકિ સરકી મન્દીલ, મઅશુકેકિ સરકી કુન્દીલ અબસ તીન તેરહ હુવે નવ અઠારા બઢાઈએ યાંસે તુમ અપના ખટારા.

૨ સહેલી—આએથે ગર્મ હુવે નર્મ બડી શર્મ પડગએ જીનેકેલાલે.

૩ ,,—મુછોંપે હાથ નયા દાઢ છડી સાથ નિકલે સોહરાબકે સાલે.

ગાના.

સહેલીયાં—મુંહ અપના બનાકે આવો ઓ ઈશ્ક વાલે,
હયા હયતો ગયરતસે મુંહ ન દિખાઓ.
લહૂ લગાકે આએ આશકેમેં શહીદ બનકર વાહ,
સહલ સમઝે યેહ તરીકા કઠીન તંગ હય યેહ રાહ.
પેટસે પાઉં નિકાલે કયા તુમને નિરાલે–મુંહ૦

શાહઝોર— **શાએર.**

બનાયા શેર અફગનકો હય તુમને અપના દિલ દાદા
સમઝ રખના કે મંય હું આજસે જીનેપે આમાદા.

સીમતન—કયા ફરમાયા જીના ન બોલીયે ન બોલીયે હદસે જ્યાદા બઢકર ન બોલીયે.

અબીયાત.

જો બોલતેથે બોલીયાં ચ.હ ચ.હ કે મુંહ સદા,
ઝોંકેમેં એક ખિન્જરકે જો અયસે હુવે ફના.
પત્તે હિલે તો રહે ગએ પર તોલતે હુવે,
ચુટકા ખુલી તો ઉ.ડ ગએ વોહ બોલતે હુવે.

શાહ.જોર—વોહ બોલતે થે બોલીયાં મંય બોલતા હું ઔર કુછ,
વોહ તોલતે થે પર મગર મંય તોલતા હું ઔર કુછ.
તોકીર મેરે હાથમેં શમશીર મેરે હાથમેં,
હય તીર મેરે હાથમેં તદબીર મેરે હાથમેં.
મંય.ખું પિલાઉંગા ઉસે તેરે શહીદેના.જકા.
દમસા.જકા હમરા.જકા ઔર .આશી.કે જાંબા.જકા.

(જાના શહ.જોરકા આના નસીરકા.)

મુ.ખમ્મસ.

નસીર—ઘુસી .ખન્જર પર હો જો હર ચ.ખેં હિલા સા.જકા,
શોરોશર હોતા કે પયદા જીસ્કી કે આવા.જકા.
સિલસિલા અન્જામસે પહેલે બને આ.ગા.જકા,
હું પિસર ગર એક દિલાવર સચ્ચે તીર અન્દા.જકા.
લેકે છોડુંગા મંય બદલા ધરકે વૌકે બા.જકા.

સીમતન—હંય હંય મેરે ભાઈ.

નસીર—મેરી પ્યારી બહન.

અશ.આર.

હો રહે હંય .જુલ્મ હફ્ત અફ્લાકકે,
ઈમ્તેહાં હંય એક મુસ્તે .ખાકકે.
બાપ મરે જાતા તો ઈસ્લા.ગમ નથા,
.ગમ યેહે હય પાલે પડે. નાપાકકે.
.ખાન્દાં પર દા.ગ કાલા લગ ગયા,
કયા બતાઉં મુંહપે તાલા લગ ગયા.

ઉફ મેરી પાક નિગાહોંકો ગુનેહગાર બનાને કે લીયે વહી બે ઈમાનીકી .જીન્દા તસવીર સામને સે આ રહી હય. આવ આવ ઈધર છુપ જાવ. (દોનોંકા છુપના આના ના.જકા.)

ના.જ—આહ આફ્ત .કયામત મુસીબત ઓ .કાબિલે લ.અનત તુ હરરો.જ આકર સતાતા હય મગર ફિર અયસે સિતમસે બા.જ નહીં આતા હય.

શાહ.જોર—બેગમ સાહિબા ઈસ.કદર .ખફા ન હોજીએ, .જરા ઠહેરીએ.

ના.જ—નહીં મંય જ્યાદા નહીં ઠહેર સકતી જલ્દ બોલ તુ ક્યા કહેને ચાહતા હય.

શાહ.જોર—યહી કે ઇસ શહેરમેં એક કુદરતકી દેવી હય, મંય ઉસકે તીરે નઝરકા ઘાયલ હું. લેકિન વોહ મેરે કાબુમેં નહીં આતી. ઇસ લીયે મંય ચાહતા હું કે તુમ અગર ઉસકો દામે તસ-ખીરમેં ફંસાદો તો ફિર મંય હમેશાકે લીયે તુમકો અપને પં-જએ સિતમસે રિહા કર દુંગા.

ના.જ—આખિર વોહ કૌન હય ગુલબદન?

શાહ.જોર—આપકી બેટી સીમતન.

ના.જ—બસ ચુપ બદમઆશ જબાનકો કાબુમેં લા. યહે ક્યા તેરા બેહુદા સવાલ હય તુઝે મેરે ખાન્દાન ઔર શરાફતકા બી ખયાલ હય.

શાહ.જોર—ક્યા કહા? શરાફત! ક્યું શરીફ ઔરતેં અયસીહી હોતી હંય. ચાર દીવારકી આડમેં છુપ છુપકર શિકાર ખેલના. શોહરકો હવેલીપર સબ્જ બાગ દિખાના નઝરબાજ આશીકોંકે સાથ બાગમેં મઝે ઉડાના, ઔર ફિર શરાફત બતાના.

શ.એર.

કુસબ હર ઝાહઓંકા કરકે પેશા બેહયાઇકા,
ફિર ઉસપર નાઝભી કરતી હય મુઝસે પારસાઇકા.

ખયર અબ બેસુદ બાતોંકો જાનેદો, ઔર સીમતનસે શાદી કર દેનેકા ઇકરાર કરો.

ના.જ—ઓ નહીં નહીં કભી નહીં.

સુરઠ.આ.

સમઝ લે તો સને ઉમ્રરવાં બેબાક કરદુંગી,
તેરી આબાદ હસ્તી સફહએ ગમનાક કરદુંગી.
મંય ખુદભી જાન દે દુંગી તુઝે ભી ખાક કરદુંગી,
તુઝે દેનેસે પહેલે ઉસકા કિસ્સા પાક કરદુંગી.

શાહ.જોર—અગર તુમ સીધી તરહ રાહપર ન આવગી તો મંય વોહ આઇના પેશે નઝર કરૂંગા જીસસે તુમ્હારી ગુઝીસ્તા બદ-કારીયોંકી સચ્ચી તસવીર સાફ નઝર આયગી.

ના.જ—ચ.અતી?

શાહ.જોર—દેખલો અચ્છી તરહ પહેચાનલો (જીનતકો સામને લાના).

ના.જ—યહે કૌન?

શાહ.જોર—નહીં પહેચાનતી ક્યા ખુબ જીસ્તરહ તુમ્હારે નઇ નઇ

વ.જ.અસે મટીકે બરતન ધ.ડ ધ.ડકે ભુલ જાતા હય યહી તુ-મ્હારા તરી.કા હય.

ના.જ—લ.ડકી?

.જીનત—અમ્માજાન.

ના.જ—તુ કિસકી તુરે ન.જર હય?

.જીનત—મંય?

ના.જ—હાં તુ.

.જીનત—તો ક્યા તુમ મેરી માં નહીં.

ના.જ—મંય ઔર તેરી માં!

.જીનત—નહીં તો ફિર મુઝસે મેરે .ગમકી કહાની ન પુછો અફ્-સોસ અય શાન વાલો.

શએ.ર.

ચયનસે બયઠે હુવે હો અપને ઘર,
ક્યા .જુરૂરત હય તુમ્હે શો દર્દ મન્દોંકી .ખબર.

ના.જ—આ.ખિર તેરે માંબાપ?

.જીનત— **શ.એર.**

ન ગોદ માંકી ન બાપ સરપર ન ઇસકો દેખા ન ઉસકો દેખા,
ખુલી જો આંખે ન.જર ઉઠાકર ન ઇસકો દેખા ન ઉસકો દેખા.

શાહ.જોર—બેગમ સાહિબા વોહ બહાર કે દિન યાદ હંય જીન દિનોં વ્હે નાપાયદાર જોબન આપ પર ટુટ પડ રહાથા. બા.ગમેં અપને આશિક.કે સાથ મ.જે ઉડાતીથી. જબ હમલ હો ચુકા તો તુમને મેરે ઘરમેં .કયામ કીયાથા કામિલ નવ મહિને હોનેપર તુમને અપની બદકારીકા બોઝ અપને ના.જુક જીસ્મસે ઉતાર કર પોશીદા રખનેકી .ગર.જસે મેરે .હવાલે કર દીયાથા. વોહ યહી લડકી હય.

ના.જ—ઉફ્.

શાહ.જોર— **મુસલ્લસ.**

મિસ્લે અબરૂ તુમ કમાં હો ઔર વ્હે .જહેરી તીર હય,
તુમ નશાના હો સિયાહકારીકા વ્હે ન.ફ્ ચીર હય.
હો મુસવ્વીર જીસકી તુમ વ્હે વોહ છુપી તસવીર હય.

ના.જ—આહ મેરા દમ રૂકા જાતા હય મેરા સીના ફટા જાતા હય. અય લડકી મેરે સામનેસે દુર હો. ઓ સુરતે .ગુલામ સિરતે નમક.હરામ ક્યા મંયને ઇસી દિનકે લીયે તુઝે અપના રા.જદાર બનાયાથા કે તુ મુઝે જહાનમેં રૂસવા કરે નિકાલ ઇસકો મેરે સામનેસે હટા.

શહ.જોર—ઓ નહીં હરગિ.જ નહીં.

અશઆર

ફિરાઉંગા મંય ઇસકો કુલ જહાંમેં મુસ્તહર કરકે,
દિખાઉંગા .જનાકારીકા નકશા દરબદર કરકે.
ન થી મનઝુર તુમને સીમતનસે ગર મેરી શાદી,
તો આજહી વ્હે સમઝ રખનાકે હય ઇસ ઘરકી બરબાદી.

ના.જ—હય તુ કોઇ આફત હય યા સચમુચ .ખુદાકા .કેહેર હય,
શહદકા ધોકાથા ઉપર તુ વોહ મીઠા .જહેર હય.

શહ.જોર—.જહેર હું મંય .કહેર હું ઔર હું બલાએ આસમાં,
મતલબી હું ખુદ ગ.રજ. હું બેવફા હું બદગુમાં.
કહો અબ કયા ઇરાદા.

શએર.

ખુલનેકો હય અબ .કુફેદહન તુંગે જફાસે,
ખુ ફુટના હય ચાહતી જો પુર હય વફાસે.

નાજ.—કહેર વોહ જા.લીમ કહેર મુઝે તેરી દરખા.સ્ત મનજુ.ર હય મગર.

શહજો.ર—કયા ?

નાજ.— **મુસદ્દસ.**

મચાદે ધુમ મક.તલમેં દિખા દે જોશે મસ્તીકો,
ઉઠાલે હાથમેં ખ.ન્જર મિટાદે ઇસકી હસ્તીકો.
ઉગરકે ટુકડે. ટુકડે. કર અલગ કર ખુ. પરસ્તીકો,
મિલાદે ખા.કમેં જલ્દી બલન્દી ઔર પસ્તીકો.
ઇસે ગર .કત્લ કરદેગા મંય તુઝકો શાદ કરદુંગી,
તેરા ઉજડ.ા હુવા અયવાં અભી આબાદ કરદુંગી.

શહજો.ર—તો કયા ઇસી જગેહ ઇસકી ઝી.ન્દગીકા ખા.તિમા કરદું.

નાજ.—નહીં શહજો.ર નહીં મેરે ખુ.નકા ખુ.ન મેરી આંખોંકે સામને મુઝસે નહીં દેખા જાયગા. આખિર મેરેહી ઉગરકા ટુકડ.ા હય ઇસકો મેરી નજ.રકે સામનેસે દુર. લે જાકર કિસી જંગલમેં .કત્લ કર આ.

શહજો.ર—બહોત ખુ.બ ચલ અય લડ.કી. (જાના ઉ.નત મચે. શહજો.રકે બાઅ.દમેં નાજ.કા જાના.)

સીમતન—વ્હે મંયને કયા દેખા ?

નસીર—દગાબાજીકા ચસ્મા.

સીમતન—વ્હે કૌન હય ?

નસીર—એક દો.જખી, શોઅલા ઔર જ.નાકારીકા પુતલા.

સીમતન—યેહે હયબતનાક મંઝરિશ ક્યા થા?
નસીર—એક મઅસુમ લડકીકા ખાતિમા.
સીમતન—ઉફ શર્મ શર્મ. નદામત રૂસવાઈ ઝીલ્લત ઓ રમ્બુલ ઇજ્જત મેરી માં ઔર અપસી બદનિયત.

અશઆર.

બેઇજ્જતીકા પાસ ન અપની જરા કીયા,
દરિયાએ કહેરે હુકમેં બદનકો ડુબો દીયા.
બદકાર ઔર બદીયોંપે આમાદા બરમલા,
અફસોસ નામે શર્મ જમાનેસે ઉઠ ગયા.
કહેતી હું ગર બુરા તો બુરાઇકિ પાસ હય,
કર રહમ તુ રહીમ ફકત તેરી આસ હય.

નસીર—સીમતન ઇસિકદર ગમ ન કરો.
સીમતન—નહીં મુઝે જાનેદો.
નસીર—કિસ જગેહ?
સીમતન—ઉસી જગહે જહાંસે એક બેગુનાહકી રૂહ આલમે બાલાકો પરવાઝ કર જાયગી.
નસીર—મગર તુમ વહાં જાકર કયા કરોગી.
સીમતન—ઝીનતકો બચાઉંગી.
નસીર—ઉફ અબ મંય બરદાસ્ત નહીં કર સક્તા આગકા એક શોઅલા હય જો મેરે તનબદનમેં ભડક ઉઠા હય. તયશકી એક બિજલી હય જો દફઅતન ચમકકર મેરે રગોપઠ્ઠેમેં સરાયત કર ગઇ હય. ઓ કોરચશ્મ ઔરત અબ મંય તુઝે માકે નામસે કભી ન પુકારૂંગા, ન સમઝના કે યેહે રંજ મેરે દિલસે ગુબાર બનકર નિકલ જાયગા. યેહે એક બેચયન કરદેને વાલા દર્દ હય જો સાઅત બસાઅત તરક્કી કરતા હય. યેહે એક કાંટા હય જો તાઝીસ્ત મેરે દિલમેં ખટકતા રહેગા.

રૂબાઈ.

પસે મુરદનભી તડપેગા દિલે અન્દોહગીં બરસોં,
રહેગા જલજલા બરસોં યેહે કાંપેગી જમીં બરસોં.
ઉઠાઉંગા વોહ તુફાં નુહકે તુફાનસે બઢ કર,
બપા **મહશર** રહે બરસોં રહે અરશે બરીં બરસોં. (જાના).

બાબ પહેલા. પરદા તીસરા.

અગલા મહેલ.

(ફેરેહતકા ગાતે હુવે આના.)

ફેરહત— ગાના.

જીકે મુખપર રૂપ હય આશક, વાકે હજાર,
હોકર બેદિલ મારે આહ હાય મેરે કિરતાર.
મારે દિલ પર કટારી નયના મોરે,
બને કાતિલ ખંજર હય જાની જાનેરે.
નવ જવાની હય નઈ મોરી નિરાલા જોબન,
બાલા બાલા ન ઉડાસે કોઇ બાલા જોબન.
નુરકે સાંચેમેં અલ્લાહને ઢાલા જોબન,
કહીં લુટજાએ ન રહે નાજોંકા પાલા જોબન.
પ્યારે પ્યારે રસીલે મતવારે,
સજનાએ જાદુ ભરે સુધ બુધ બિસરાએ.

(જુલીયાકા અન્દરસે આવાજ દેના.)

જુલીયા—ફેરહત! ફેરહત!

ફેરહત—જી આઈ અમ્માજાન (જાના ફેરહતકા આના બાદલખાનકા)

બાદલખાન—કેટ, રેટ, મેટ, ઓહો વક્ત હો ચુકા ઓર મંયને અભી તક જંટલમેની સુટ નહીં ડાટા, અરે કોઈ હય? ખાનસામાં ખાનસામાં. (આના ખાનસામાંકા)

ખાનસામાં—હાજીર હુજુર

બાદલખાન—એયો ગધા હુજુર મત બોલો, ખાનબહાદુર બોલો.

ખાનસામાં—અચ્છા ખાનબહાદુર સાહબ.

બાદલખાન—દેખો બહેરા વોહ બાજારસે રૂમાલપર લગાનેકી ચીજ લાયા યા નહીં લાયા.

ખાનસામાં—બહેરા તો અભી નહીં આયા ખાનબહાદુર સાહબ.

બાદલખાન—જાવ યુ ફુલ. (જાના ખાનસામાંકા) ઓહોહોહો અબ મંય જંટલમેન ફેશનેબલ લિબાસમેં કિતના ચટકદાર ઓર ખુબસુરત નજર આતા હું. અરે વાહ બસ અબતો મંય પુરે જંટલમેન અરે નહીં જંટલમેન બન ગયા હું. નહીં નહીં બલ્કે ઇસસેભી આલા દરજા પાયા હય. આજ પાંચ રોજ હુવે કે મુઝે કલેકટર સાહબને બદલુસે ખાનબહાદુર બનાયા

હય. ઇસિ લીયે મંય અબ પુરા યુરોપ્યન ડ્રેસ પહેનના સીખતા હું. સીખના ક્યસા બલ્કે મંય સીખ ચુકા હુ જ્યસે કમીસ, પટલુન, સ્ટકીંગ, બુટ, નકટાઈ, જાકટ, કાલર, ઇંગ્લીશ ટોપી, ઔર ઇનિ સબકે ઉપર યેહ ખાનબહાદુરીકી બલા. ઔર જબ ઇસ ફુલ ડ્રેસમેં બાહિર નિકલુંગા, તો દુરસે દેખકર લોગ મુઝે સમઝેંગે કે કોઇ લાટ સાહબ બહાદુર આતે હંય (આના બહેરાકા)

બહેરા—ખાનબહાદુર સાહબ બોલાવા.

બાદલખાન—ક્યા લાયા ?

બહેરા—અસ્તારી લાયા. (અસ્રી લાના.)

બાદલ—એયો અસ્રીકા બચ્ચા યેહ કિસને મંગાયા થા.

બહેરા—અરે સાહબ તુમહી તો કહે રહે હો કે કપડે પર લગાવેકા અસ્તરી લાવ.

બાદલ—એયુ ફુલ ગધા તુમ બડે આદમીકે પાસ નોકરી કરનેકે લાયક નહીં હય તુમ જાનતા નહીં કે હમ ખાનબહાદુર હય, હમ કુછ ધોબી હય યેહ ધોબીકા અસ્રી લેકર હમ ક્યા કરેગા.

બહેરા—ફિર ચાકા હમ કા કેરી ખાનબહાદુર સાહબ જૌ આપ મંગાવા તું હમ લે આવા.

બાદલ—તુમ બડા ગધા હય વોહ હમ મંગાયાથા વોહ વોહ ઉપર છિડકનેકા સમઝા.

બહેરા—હાં સાહબ સમઝા સમઝા ગુલાબ ગુલાબ.

બાદલ—નહીં ગુલાબ જુલાબ કુછ નહીં એતો કાલા ચમડે વાલા ગુલાબ ગંવાર લોગ લગાતા હય. હમ ખાનબહાદુર લોગ વોહ લગાતા હય. વોહ, અરે તુમ ઉસકા ઈંગ્લીશ નામ બોલો.

બહેરા—તો હજુર હમતો નાહેં જાનત.

બાદલ—ફિર તુમ કુછ કામકા આદમી નહીં.

બહેરા—ખાનબહાદુર સાહબ ઇંગ્લીશ તો હમ નાહીં પઢે હય. આપ બતાવ તો હમ જાનેં

બાદલ—ચુપ રહો ગધા હમ વોહ નામ ભુલ ગયા. કુછ ઉસ્તરા ઉસ્તરા

બહેરા—કાહે કહીયો ઉસ્તરા.

બાદલ—નહીં ઉસ્તરા નહીં એયો જંગલી હજામ તુમ ઇતના બડા હુવા ઔર ઈંગ્લીસ નામ નહીં જાનતા.

બહેરા—અરે તું હમકા કાહે ઘુરકાવત હય. અરે જબ ઇતના બડા ખાનબહાદુર હોએકે ઈંગ્રેજી નામ વામ નહીં જાનતા તો હમ કા જાની.

બાદલ—એયો ગધા જાવ તુમ કામકા આદમી નહીં. (પાટલુન પથરેં મે ઉતર પડના) ઓ હો હો હો વ્હે કયા હુવા, અરે હાં મંય વોહ લગાના તો ભુલ ગયા. ખાનસામાં ખાનસામાં.

ખાનસામાં—હાજર હુજુર.

બાદલ—એયો ગધા હમ તુમકો બોલા હજુર મત બોલો ખાનબહાદુર સાહબ બોલો.

ખાનસામાં—અચ્છા ખાનબહાદુર સાહબ.

બાદલ—દોડો જલ્દી હમારા વોહ વાલા લાવ.

ખાનસામાં—વોહ કયા સાહબ વોહ તો હમ નાહીં સમઝા.

બાદલ—જહન્નમ તુમભી બહેરાકે માનીંદ કુછ નહીં સમઝતા અરે વોહ વોહ જો કલ ચમડેકા જકડ, બન્દ કરનેકા બાજારસે લાયા થા.

ખાનસામાં—હાં હાં સાહબ સમઝા સમઝા અભી લાવત હું.

બાદલ—ઉફ બડા આદમી બનનાભી બહોત મુશકિલ કામ હય. ઔર વ્હે તમામ ફેશનકી ચીજોંકા ઈંગ્લીશ નામ યાદ રખના તો ઉસસેભી સીવા મુસ્કિલ હય.

(ખાનસામાંકા ઘોડેકા સામાન લાના.)

ખાનસામાં—લોહો સાહબ.

બાદલ—એયો ગધેકા બચ્ચા ઘોડેકા સામાન કાહેકો લાયા.

ખાનસામાં—તો કહાં બહાદુર સાહબ ઔર કા લાઉ તુમહી તો કહે રહે કે વોહ ચમડેકા જકડબન્દ કરનેકા લેકર આવ.

બાદલ—ઓ યુ રાસ્કલ ચુપ હટજાવ (આના ઇંગ્રેજી જાનનેવાલે બહેરેકા.)

ઈં. બહેરા—હાં હાં માઈ ફ્રેન્ડ વ્હે કયા હુવા.

બાદલ—દેખીએ ઈસ ગધેસે મંયને પટલુનકા વ્હે મંગાયાથા તો ઘોડેકા ઉઠા લાયા.

ઈં. બહેરા—ઓહો શયદ આપને બ્રેસીસ મંગાયા હોગા.

બાદલ—હાં હાં વહી વહી બ્રેસીસ બ્રેસીસ.

ખાનસામાં—નાહીં હજુર વ્હે બ્રિચીસ નાહીં બોલે રહે. વ્હે તો બોલે રહે જો ચમડેકા જકડબન્દ કરનેકા લાવ.

ઈં. બહેરા—અચ્છા જાવ બ્રેસીસ લાવ.

બાદલ—ઔર જંગલી બહેરેકો મંયને વોહ જો અપને રૂમાલ પર છિડકનેકા બતલાયાથા વોહ લાનેકો ભેજા તો કમબખ્ત કુછકા કુછ ઉઠાલાયા.

ઈં. બહેરા—મંયનેતો આપકો એક્સ્ટ્રૅક્ટ ઓફ્ચરી બલા નેમ બતાયા થા.

બાદલ—હાં વહી વહી.

બહેરા—નાહી હજુર યુ નાહી બોલસે રહે યુતો કહે રહે જો કપડે પર લગાએકા અસ્તરી લાવ.

બાદલ—જા યુ ગયા, અહા અબ યેહે બડે સોગોંકા ફેશન મુઝે કયસે જીનત દેતા હય. (આના જુલીયાકા).

જુલીયા—અય હાય મેરે અલ્લાહ યેહે કયસે સ્વાંગ ભરતા હય.

બાદલ—બસ અબ મંય ઈંગ્લીશ બોલના સીખુંગા ઔર ફિર વિલાયત જાઉંગા, ઔર વહાંસે એક મડમ શાદી કરકે લાઉંગા. ઔર ફિર ઉસકે સાથ.

ગાના.

ન્યારી અકડ, ફેશન કરકે ચલું,
સારે ગાંવકા ખાન બહાદુર બનું.
આગે પિછે સિપાહી દોચાર રખું,
જરા રોઅબસે તનકે હરેકસે મિલું.
મુઝસે બઢકર હય કૌન કે ઉસ્સે ઝુકું,
અબે તબેસે સબસે બાત કરૂં.
સાહુકારોંકા સેઠોંકા હેય જાનુ,
મીલા તમગા તો આલાસે આલા બનું.

કોરસ.

શાન મેરી અબ ચાહી બની,
જાત મેરી અબ ઉંચી હુઈ.
ધેરસ્યું કહે કોઇ સરસે ઝુકે,
તસલીમાત કોઇ આદાબ દે.

જુલીયા—યા ખુદા ઇસિકો યેહે ક્યા હો ગયા હય.

બાદલ—અરે તુ કૌન હય નિકલ યહાંસે તુ યહાં કયું આઈ.

જુલીયા—અફસોસ ખાવીન્દ મંય દેખતી હું કે ઇન્હીનોં કુછ તુમ્હારે દિમાગમેં ખલલ આગયા હય. ઔર વોહ રહતા રહતા જીનુનકા રંગ પકડતા જાતા હય.

બાદલ—ગોઅવે ગોઅવે ગવારી ભઠીયારી.

જુલીયા—ઝરૂરી જોર ગંવારી ભઠીયારી તો ફિર ઉસકે ખાવિન્દકી કયા હય યાને લયાકતદારી.

બાદલ—એયો જબ તુમ ગંવારી દિહાતનસે હમારી શાદી હુઈ થી ઉસ વકત હમ ફકત અહલું ગંવાર થે.

જુલીયા—ઔર અબ ક્યા કહેલાતે હંય આપ.

બાદલ—અબ તો સરકારસે હય હમારા બાદલખાન બહાદુરકા ખિતાબ.

જુલીયા—બાદલખાન બહાદુર યા પાગલખાન અન્દર.

બાદલ—એયો નાનસેન્સ ફુલ કયા કરે તુ મેરી જોરૂ હય અગર ઔર કોઇ હોતી તો મંય અપની બહાદુરી બતાતા.

જુલીયા—અજી બસ રહેનેભી દો આપકી બહાદુરી દેખી હય ઉસ રાતકો જબ બિલ્લીને બરતન લડખડાયા તો આપકે બદનપર ખૌફસે લરજા ચઢ આયા.

બાદલ—હા હા હા નાદાન નાદાન અરી લરજા નહીં વોહ તો મુઝે બહાદુરીકે જોશમેં જુડી ચઢ આયા

જુલીઆ—અરે વાહરે તેરી બહાદુરીકા જુડબા.

બાદલ—અરી ઓ ગંવારી અગર મંય બહાદર ન હોતા તો સરકાર કયા કોઈ બેવકુફથી જો મુઝે ખાનબહાદુર બનાતી રહે ખિતાબ સબકો મિલ સકતા હય.

જુલીઆ—મંયતો તુમ્હારી ઇસ જહાલત ઔર હિમાકત પર અફસોસ કરતી હું.

બાદલ—અરી ઓ ગંવારી અબતો યહાંસે જા વર્ને અફસોસ કરતે કરતે મેરાભી સર ફિરાએગી ઔર આપભી ખબતુલ હવાસ હો જાએગી. ચલ નિકલ જા તુ કિસી જંટલમેનકી બીવી બનકે લાયક નહીં હય.

જુલીઆ—હંય રહે જાટલમેન કયા બલા હય.

બાદલ—અરે રહે બલા નહીં. જંટલમેન ઉસકો કહેતે હંય જયસેકે મંય.

જુલીઆ—તો મંય ફિર તુમ્હારી બીવી તો હું.

બાદલ—નો નો હમ અયસી નેટીવ ગંવારી નહીં માંગતા.

જુલીઆ—કયું.

બાદલ—કયુંકે તુમકો કાંટે ચમચેસે ખાના નહીં આતા, સાહબ લોગોંકે સાથ ડેન્સ કરના ઉસ ફેશનકા ગૌન પહેનના જંટલમેનસે હાથ મિલાના રહે કુછ નહીં આતા.

ગાના

જુલીઆ—

ઇસ ફાની હસ્તીકી ગલીયાં હંય રહે કયા બેઢંગી.
બચપનમેં સફાઈ પરદેકો સીખેકો કોન સંગી.
શાન ગુમાન જહાનમેં કરે ન કોઇ ઇનસાન,
જબાંપે હરદમ શુક્રીયા ખુદાકા હો હરઆનરે.
ને નેકીકા રસ્તા હય દુનિયામેં ખુબ રંગી,

કિતને દિનોંકે વાસ્તે .ખુદસર રહે શાનો બાન.
કિસકી રહી હય તેરી જો આખિર રહેગી આન,
રે મિટ્ટીકા પુતલા હય તુ મકાં ગોરકી તંગી.

બાદલ—ગોઅવે ગોઅવે યુ ગંવારી ભઠીયારી. (આના દિલાવરકા)

દિલાવર—આદાબ .અ.ર્જ હય જનાબ.

બાદલ—કૌન દિલાવર તુમ યહાં ક્યું આય.

દિલાવર—મંયને સુના હય કે આપકો .ખાનબહાદુરકે ખિતાબકા બિલ્લા મિલા હય.

બાદલ—ફિર ?

દિલાવર—ઉસકી મુબારકબાદી દેનેકો બન્દા .હા.જીર .હુવા હય.

બાદલ—અચ્છા બસ યા ઔરભી કુછ કહેના હય.

દિલાવર—ઔર આપકે કદમોમેં કુછ ગુ.જારિશ કરની હય.

બાદલ—અચ્છા તો લો ઇન .કદમોંપે ગુ.જારીશ કરો.

દિલાવર—મગર મેરી ગુજા.રિશકો ગુસ્તાખી. ન સમઝીએગા હુ.જુ.ર.

બાદલ—હંય હુ.જુ.ર ! યહે ગુસ્તાખી. એશઉ.ર.

દિલાવર—કયા ગુસ્તાખી. જનાબ.

બાદલ—અરે ફિર વહી યહે તમામ દુનિયા જાનતી હય કે હમકો ખા.નબહાદુરકા ખિતાબ મિલા હય ફિર હમકો હુ.જુ.ર ઔર જનાબ કહેના ગુસ્તાખી. નહીં તો ઔર કયા હય.

દિલાવર—હાં અબ સમઝા મઆ.ફ કીજીએગા ખા.નબહાદુર સા.હબ મંય યહે દરિયાફ્ત કરનેકે લીયે આયા હું કે આપ અપની સા.હ. બ.જાદીસે મેરી શાદીકી કૌનસી તારી.ખ મુ.કર્રર ફરમાતે હંય,

બાદલ—કોઇ નહીં અબ ક.યામત તક વોહ તારી.ખ કભી નહીં આએગી.

જુલીયા—સબબ ?

બાદલ—સબબ યહી કે યહે ખા.નબહાદુર નહીં હય, ઔર ન ઇસકે પાસ કોઈ બિલ્લા હય.

જુલીયા—હાં યહે સ.હી હય ઇસને કોઇ કુત્તા બિલ્લા તો નહીં પાલા હય.

બાદલ—અરે ગંવારકી જોરૂ કુત્તા નહીં બિલ્લા અયસા બિલ્લા ઇસકે પાસ નહીં હય. ઔર અયસા મ.અમુલી આદમી હમારા દામાદ નહીં હો સકતા જીસ્કો સરકારસે બડા બડા બિલ્લા મિલા હય ઔર જીસ્કે નામકે સાથ સ.રદાર યા ખ.ાનબહાદુરકા ઉંચા દરજા લગા હુવા હય. વહી હમારી લ.ડકીકા શૌહર હો સકતા હય. (આનાં ફ્ર.હતકા)

ફ્ર.હત—નહીં અબ્બા મઆ.ફ કીજીએ. અયસા શૌહર મુઝે નહીં

ચાહિયે .ઇસ્તર.હ અમ્માકો આપકી .હરકતે પસંદ નહીં ઇસી તર.હ મુઝેભી વયસા શૌહર પસંદ નહીં.

જુલીયા—શાબાશ બેટી શાબાશ.

બાદલ—ઉહ શાબાશ બેટી શાબાશ, (સર મનસુરકા મ.એ ચન્દ દોસ્તોકે આના.)

સર મનસુર—અજી જનાબ ખ.ાનબહાદુર સા.હબત સલીમ.

બાદલ—અજી આદાબ કિબ્લએ હ.ાજાત કહિયે આજ યારોંકા જમ્ઘટા કિસ્તરફકો ચલા. ઔર ખ.ાદિમ કે ઘર પર કિસ્તર.હ આના હુવા.

સર મનસુર—અજી સા.હબ ઇસવક.ત હમ સબ યારોંકા આના બડી હુજ્જતોં ઔર દલીલોંસે હુવા. ઔર ઉસકા ફ.યસલાભી આપહી પર ઠહેરા હુવા હય.

બાદલ—હય ફ.યસલા! કયસા ફ.યસલા.

સર મનસુર—આપકી .હસીન લડ.કી ફ.ર.હતકી શાદીકા.

અનારી મેજીસ્ત્રેટ—કહિયે ઉસકા નિક.ાહ યહે ચાર આદમીયોંસે કિસકે સાથ હોગા.

બાદલ—જનાબે આ.લી જીસ શ.ખ્સકા દરજા મેરી ન.જરોંમેં .જ્યાદા હય. બસ સમઝ લીજીએકે ઉસીકે સાથ ફ.ર.હતકા ઉ.ક્દ હોગા.

ખ.ાનસા.હબ—અરેરેરરર યહે તો મુર્ગે બેઢબ બોલા.

ખ.ાનબહાદુર—તો ગોયા ફ.ર.હતકી શાદી મેરે સાથ હોગી.

અનારી મેજીસ્ત્રેટ—જી બસ રહને દીજીએ જનાબ આપતો સિર્ફ ખ.ાનબહાદુરકે ખિ.તાબસે ફુલે નહીં સમાતે મગર મુઝે તમામ લોગ અનારી મેજીસ્ટ્રેટ કહેકર બુલાતે હય.

બાદલ—મગર જનાબ મેરે ખ.યાલસે આપ દોનો સાહ.બ નાહ.ક ઝગડ.ા બઢ.ાતે હય. સચ પુછો તો મંયભી ખ.ાનબહાદુર હું ઔર યહેભી ખ.ાનબહાદુર હય.

સર મનસુર—ઔર જો ખ.ાનબહાદુર સાહ.બકો કોઇ ખ.ાનબહાર કે ખિ.તાબસે ભી ઉંચે દરજેકા શખ.સ મિલ જાએ તો ક્યા કરના ચાહિયે.

બાદલ—તો બસ ઉસસે અપની લડ.કીકી શાદી કરકે ઇ.જ.જ.તકો ઔર તરક.કી દેના ચાહિયે.

સર મનસુર—તો મુઝે સરકા ખિ.તાબ હય.

બાદલ—તો બસ ઇન સબકો જવાબ હય.

દિલાવર—જનાબ ખાનબહાદુર સાહ.બ મઆ.ફ કિજીએગા મંય એક સવાલ કરતા હુ ઉસકા જવાબ દીજીએગા.

ખ.ાનસાહ.બ—અરે ભાઈ તુ હય કૌન ?

દિલાવર—મન્તીક.વાલોંકા ઉસ્તાદ.

ખ.ાનસાહ.બ—બોલ કયા કહતા હય.

દિલાવર—મંય યેહ અ.ર્જ. કરતા હું કે ઈન્હોને કૌનસા મુલ્ક ફતેહ. કીયા જીસપર ખ.નાબહાદુરકા ખ્િતાબ મિલા.

બાદલ—ચુપ ઓ બેધમાન મેરે સામને અયસા કલામ.

ખ.ાનસાહ.બ—મજીસ્ત્રેટ સાહ.બ દેખતે કયા હો નિકાલો કોઇ ક.ાનુન. બંધવા દો ઇસ શયતાનકો, ઇસી આન પહોંચા દો બસ જેલ ખ.ાનેકા.

અનારી મેજીસ્ટ્રેટ—ખ.ાનસાહ.બ તૈયાર હો જાવ.

ખ.ાનસાહ.બ—ખ.ાનબહાદુર સાહ.બ ઇસિ વક.ત આપભી કોઇ બહા-દુરિ દિખલાવ.

અનારી મેજીસ્ટ્રેટ—નહીં નહીં ઇસ વક.ત તો સર સાહ.બહી કોઈ તજવીજ. નિકાલેંગે.

દિલાવર—અજી બસ બસ રહેને દો યેહ ઝુટી શેખી.યાં. ઇસ ક.દર ગીદડ. ભપકીયાં, ઇનિ બાતોંમેં કુછ નહીં રખા મીયાં.

ખ.ાનસાહ.બ—બસ બસ બહોત બિક ચુકા અબ યહાંસે દફા હોજા વર્ને જીસ્તરહ. બિલ્લી બટેરકો ચીર ડાલતી હય વયસેહી બચ્ચાજી તુજકોભી નોચકર ખા જાઉંગા.

સર મનસુર—ક્યું ઇતની દેર સે બોલે નહીં ઇસ વાસ્તે સર ચઢ.ા જાતા હય. યાદ રખના યેહ મુંહ ફ.ટ જીસ્તરહ. ગુ.સ્સેમેં આકર એક મુ.ર્ગ. સીનેપર લાત મારકર દુસરે મુર્ગ.કો ગિરા દેતા હય વયસેહી તુઝેભી વોહ લાત મારુંગા કે ચારોંશાને ચિત કરુંગા.

અનારી મેજીસ્ટ્રેટ—કમબખ્.ત યેહભી નહીં જાનતા કે ઇસ વક.ત મંય કયસે બડે. બડે. અ.ાલી દિમાગ. શખ્.સોંકે રુબરુ ખડ.ા હું ઔર કયા બક રહા હું.

ખ.ાનસાહ.બ—ઔર વોહ શખ્.સભી કયસે ? ખ્િતાબ યાફ્તા સચ હય જો અસ્લ કબુતર હોતે હંય ઉનમેં અસલીયતકી બુ હોતી હય, ઔર યેહ કમીના કયા જાને કે દુનિયામેં શરીફોંકી કયા આબરુ હોતી હય.

દિલાવર—બસ બસ ખ્.ામોશ તુમ જયસે મક્કાર શરીફોંકો તો મંય એક જ.લીલ આદમી સમઝતા હું.

બાદલ—ઓહોહોહો યેહ દિમા.ગ.

દિલાવર—બેશક.

ચાહિયે કુસ્તરફ અમ્મોંકા આપકી હરકતે પસંદ નહીં ઇસી તરફ મુઝેભી વયસા શૌહર પસંદ નહીં.

ખુશીયા—શાબાશ બેટી શાબાશ.

આદલ—ઈદ શાબાશ બેટી શાબાશ, (સર મનસુરકા મએ ચન્દ દોસ્તોકે આના.)

સર મનસુર—અજી જનાબ ખાનબહાદુર સાહબત સલીમ.

આદલ—અજી આદાબ ફિખ્લએ હાજાત કહિયે આજ યારોંકા જમઘટા કિસ્તરફકો ચલા. ઔર ખાદિમ કે ઘર પર કિસ્તરફ આના હુવા.

સર મનસુર—અજી સાહબ ઇસવક્ત હમ સબ યારોંકા આના બડી હુજ્જતોં ઔર દલીલોંસે હુવા. ઔર ઉસકા ફયસલાભી આપહી પર ઠહેરા હુવા હય.

આદલ—હય ફયસલા! ક્યસા ફયસલા.

સર મનસુર—આપકી હસીન લડકી ફરહતકી શાદીકા.

અનારી મેજીસ્ટ્રેટ—કહિયે ઉસકા નિકાહ ઇન ચાર આદમીયોંસે કિસકે સાથ હોગા.

આદલ—જનાબે આલી ઇસ શખ્સકા દરજા મેરી નજરોંમેં જ્યાદા હય. બસ સમઝ લીજીએકે ઉસીકે સાથ ફરહતકા ઉકદ હોગા.

ખાનસાહબ—અરેરેરરર ઇહ તો મુગેં બેઢબ બોલા.

ખાનબહાદુર—તો ગોયા ફરહતકી શાદી મેરે સાથ હોગી.

અનારી મેજીસ્ટ્રેટ—જી બસ રહને દીજીએ જનાબ આપતો સિર્ફ ખાનબહાદુરકે ખિતાબસે ફુલે નહીં સમાતે મગર મુઝે તમામ લોગ અનારી મેજીસ્ટ્રેટ કહેકર બુલાતે હય.

આદલ—મગર જનાબ મેરે ખયાલસે આપ દોનો સાહબ નાહક ઝગડા બઢાતે હંય. સચ પુછો તો મંયભી ખાનબહાદુર હું ઔર ઇહભી ખાનબહાદુર હંય.

સર મનસુર—ઔર જો ખાનબહાદુર સાહબકો કોઇ ખાનબહાદુર કે ખિતાબસે ભી ઉચે દરજેકા શખ્સ મિલ જાએ તો ક્યા કરના ચાહિયે.

આદલ—તો બસ ઉસસે અપની લડકીકી શાદી કરકે ઇજ્જતકો ઔર તરક્કી દેના ચાહિયે.

સર મનસુર—તો મુઝે સરકા ખિતાબ હય.

આદલ—તો બસ ઇન સબકો જવાબ હય.

દિલાવર—જનાબ ખાનબહાદુર સાહબ મુઆફ કિજીએગા મંય એક સવાલ કરતા હું ઉસકા જવાબ દીજીએગા.

ખ઼ાનસાહ઼બ—અરે ભાઈ તુ હય કૌન?

દિલાવર—મન્તીટ વાલોંકા ઉસ્તાદ.

ખ઼ાનસાહ઼બ—બોલ ક્યા કહતા હય.

દિલાવર—મંય યેહ અ઼ર્જ઼ કરતા હું કે ઇન્હોને કૌનસા મુલ્ક ફ઼તહ઼ કીયા જીસપર ખ઼ાનબહાદુરકા ખ઼િતાબ મિલા.

બાદલ—ચુપ ઓ બેઇમાન મેરે સામને અયસા કલામ.

ખ઼ાનસાહ઼બ—મજીસ્ત્રેટ સાહ઼બ દેખતે ક્યા હો નિકાલો કોઇ કાનુન. બંધવા દો ઇસ શયતાનકો, ઈસી આન પહોંચા દો બસ જેલ ખ઼ાનેકો.

અનારી મેજીસ્ટ્રેટ—ખ઼ાનસાહ઼બ તૈયાર હો જાવ.

ખ઼ાનસાહ઼બ—ખ઼ાનબહાદુર સાહ઼બ ઈસિ વક઼ત આપભી કોઇ બહાદુરિ દિખલાવ.

અનારી મેજીસ્ટ્રેટ—નહીં નહીં ઇસ વક઼ત તો સર સાહ઼બહી કોઈ તજવીજ઼ નિકાલેંગે.

દિલાવર—અજી બસ બસ રહેને દો યેહ ઝુટી શેખી યાં. ઇસ ક઼દર ગીદડ઼ ભપકીયાં, ઈનિ બાતોંમેં કુછ નહીં રખા મીયાં.

ખ઼ાનસાહ઼બ—બસ બસ બહોત બિક ચુકા અબ યહાંસે દફ઼ા હોજા વર્ના જીસ્તરહ઼ બિલ્લી બટેરેકો ચીર ડાલતી હય વયસેહી બચ્ચાજી તુજકોભી નોચકર ખા જાઉંગા.

સર મનસુર—ક્યું ઇતની દેર સે બોલે નહીં ઇસ વાસ્તે સર ચઢ઼ા જાતા હય. યાદ રખના યેહ મુંહ ફ઼ટ જીસ્તરહ઼ ગુ઼સ્સેમેં આકર એક મુર્ગ઼ સીનેપર લાત મારકર દુસરે મુર્ગ઼કો ગિરા દેતા હય વયસેહી તુઝેભી વોહ લાત મારૂંગા કે ચારોંશાને ચિત કરૂંગા.

અનારી મેજીસ્ટ્રેટ—કમબખ઼્ત યેહભી નહીં જાનતા કે ઇસ વક઼ત મંય કયસે બડે બડે આ઼લી દિમાગ઼ શખ઼્સોંકે રૂબરૂ ખડ઼ા હું ઔર ક્યા બક રહા હું.

ખ઼ાનસાહ઼બ—ઔર વોહ શખ઼્સભી કયસે? ખ઼િતાબ પાક઼તા સચ હય જો અસ્લ ક઼ાનુનર હોતે હંય ઉનમેં અસલીયતકી બુ હોતી હય, ઔર યેહ કમીના ક્યા જાને કે દુનિયામેં શરીફ઼ોંકી ક્યા આબરૂ હોતી હય.

દિલાવર—બસ બસ ખ઼ામોશ તુમ જયસે મક્કાર શરીફ઼ોંકો તો મંય એક જ઼લીલ આદમી સમઝતા હું.

બાદલ—ઓહોહોહો યેહ દિમાગ઼.

દિલાવર—બેશક.

બાદલ—મેરે મોઅજ.જ.જ. દોસ્તો તુમ ઇસ બકબકારીસે બાજ. આવ ચલો ઘરમેં ચલો.

સર મનસુર—મગર જનાબ જીસ્સે આપ ફરેહ.તકી શાદી કરના ચાહો ઉસીકો અન્દર લે જાવ. ઔર બાકી. સબકો રૂખ.સત ફરમાવ.

બાદલ—બેશક જનાબ ખ.ાનબહાદુર સાહ.બ વ અનારી મેજીસ્ટ્રેટ સાહ.બ વ ખ.ાલી ખ.ાનસાહ.બ વ ખ.ાનબહાદુર સાહ.બ આપ લોગ જાએં, તાહ.કે. ઉમ્મીદવારીમેં ધક્કે ન ખાએં મંય સર સાહ.બકો પસંદ કરતા હું, ઔર સબકો જવાબ સાફ દેતા હું.

સબ—હંય ઇસ કદ.ર નાકામી.

સર મનસુર—બેશક આપ લોગોંકી પુરી હો ગઇ સલામી.

બાદલ—ઓ જ.બાંદરાજ. તુ યહાં કિસ લીયે ખડ.ા હય.

દિલાવર—આપસે અપની ઉમ્મીદોંકા જવાબ લેનેકે લીયે.

બાદલ—અય ઉલ્લુકી દુમ જવાબ હજા.ર બાર તો દે ચુકા મગર ફિરભી તુ ચોરકી તરહ. હેરા ફેરીસે બાજ. નહીં આતા જા નિકલ જા યહાંસે. (જાતા સબકા.)

ફરેહ.ત—આહ હાં.

મુખ.મ્મસ.

તેરી ચાહતકે તો સૌદેમેં રહે સર જાતા હય,
ફેર કર મુંહ તુ કહાં જાન જીગર જાતા હય.
દિલ ચુરાએ હુવે દુજ.દિદા નજ.ર જાતા હય,
દેખો અય તુરેજીનાં રશ્કે ક.મર જાતા હય.
કોઇ લુટે હુવે અલ્લાહકા ઘર જાતા હય.

ગાના.

જાદુ નયનોંકા મનકો લુભાએ ગઓરે,
મોરા સુખ લે ગયો અપના દુખ દે ગયો.
આગ બિરાહાકી તનમેં લગાય ગયો—જાદુ.
ઉસ સિતમગરકા પતા હાય મંય પાઉં ક્યુંકર.
ઔર પાઉં તો કહો હ.ાલ સુનાઉં ક્યુંકર.
સામનેભી હો ખડ.ા ગર તો બુલાઉં ક્યુંકર,
રૂઠ જાએ તો સિતમ ઉસકો મનાઉં ક્યુંકર.
ઐ.ાફ હય મુજકોકે મંય આંખ મિલાઉં ક્યુંકર,
ન કુચ્છ કહે સકું ન કુચ્છ સુન સકું.
રાહ ચલતા જીગરવા ચુરાય ગયો.

બાબ પહેલા. પરદા ચૌથા.

મ.હેલ અગલા.

(ના.જકા મ.એ જાસુસોંકે ગુફતગુ કરતે દિખાઇ દેના.)

જાસુસ ૧—જી બેગમ સાહિબા યેહ બિલકુલ સહી હય.

" **૨**—હુ.જુર હમકો યકીન થા. મગર અબતો તમામ ફૌજમેં હિલચલ પ.ડ ગઇ હય. અદના અદના સિપાહીકી .જબાનસે યહી નિકલને લગા કે .જુરૂર હમારા સિપેહસાલાર દુશમનોં કે .કબ્જેમેં પ.ડકર મારા ગયા.

ના.જ—બસ બસ તુમ્હારી દગાબા.જી ઔર જ.અલ સા.જીકા મુઝે અબ પતા લગા. ઓ બેઆબરૂ .જલીલ .ગુલામો તુમ્હી લોગોંને .ગનીમસે મિલકર ઉસે .કત્લ કરવાયા હય. ઔર મુઝસી કમસીન .હસીન ઔ.રતકો સોગ દિલાયા હય, બતાવ બતાવ મેરા પ્યારા એ.અજા.જ કહાં હય. જલ્દ બતાવ જબ તક તુમ ઉસ્કા પુરા-પુરાપતા ન બતાવગે મેરે હાથસે .જીન્દા બચકર કભી ન જાને પાવગે.

જાસુસ ૧—સરકાર હમને તો બહોત કુછ પતા લગાયા, અપની તરફસે કોશીશ કરનેમેં એક દકી.કાભી ઉઠા નરખ્ખા મગર ઉન્કા પતા ન લગનાથા ન લગા, ઇસલીયે અબ સબ્રકે સીવા કોઇ ચારા નહીં.

ના.જ—આહ અબ મુઝસે સબ્ર કિસી સુરત નહીં હો સકતા જબ મેરી જી.ન્દગીકા સરતાજ મેરે સરસે ઉઠ ગયા તો બતલાવ સબ્રો ઇસ્તે.કલાલ કહાં રહા.

જાસુસ ૨—અફસોસ સરકારકી તબી.અત બહોત પરેશાન હો ગૈઇ.

" **૧**—ક્યું નહીં અયસી કૌન બેવા ઔ.રત હય જો અપને ખા.વિન્દકા .ગમ ન કરેગી.

ના.જ—આહ બતા બતા ઓ બેર.હમ .જમીન તુને મેરે ખા.વિન્દકો કિસ જગેહ છુપાયા, ઓ એ સુરબત અજલ જવાબ દે કે તુને ઉસકી રૂ.હકો કિસ ગોશએ આ.ફિયતમેં પહોંચાયા ઉફ મંય અપને .ગમકી કહાની કિસ્કો સુનાઉં અપની ફરીયાદકો આસ-માનપર કયસે પહોંચાઉં.

જાસુસ ૧—અબ યહાં ઠહેરના મુનાસિબ નહીં.

" **૨**—હાં હાં ચલ દો (જાના સબકા.)

ના.જ—ગએ ગએ મેરી ચાલ આ.છયોંમેં આનેવાલે ભોલે જાસુસ

ગઓ. ગો બે.અ.કલ એવ.કુફ સિપાહીયો. તુમકો નહીં મઅ-
લુમ કે યેહ સબ ઔયારીકા પાસા મેરાહી ડાલા હુવા હય.
(આના અરસલાનકા .ખુશ હોતે હુવે)

અરસલાન—આહ ફે.હ ફે.હ મુશ્કીલકે પયચીદા અન્જામ દાના-
ઇસે તર કરદીયા દુશમન અપીરે ગ.ારમેં કયદ હો ગયા.

ના.જ—વાહ વાહ શાબાશ બહોત અચ્છા કામ કીયા પ્યારે અરસ-
લાન વાકે.અ તુ એક બડા બારી શિકારી હય.

અરસલાન—મગર તુજસી શિકારી ઔ.રતકે દામે મુ.હબ્બતસે મેરે
દિલકા નિકલના દુશવાર હય.

ના.જ—ભલા ઇસકો તુ જાનતા હય ? (.ખન્જર દિખાતા)

અરસલાન—ઇસકો હરકોઇ જાનતા હય.

ના.જ—યેહ કયા હય.

અરસલાન—એક .કુ.ાતીલ .કુલાવાર .ખુની લોહા.

ના.જ—ઔર તુજમેં ઉસકે વાર કરનેકી હિમ્મત ભી હય.

અરસલાન—બેશક હય.

ના.જ—બસ તો લે ઇસકો અપને પાસ રખ ઔર આજ શબકો
એકહી વારમેં મેરે શોહર એ.અજ.જકી .જીન્દગીકા હમેશાકે
લીયે ફયસલા ચુકાદે.

અરસલાન—ના.જ ના.જ તુ મુઝે કિસ કામકે લીયે ઉભાર રહી
હય. .કાનુનકે .જબરદસ્ત હાથોંને તુઝે હમેશાકે લીયે ઉસકે
સાથ સોંપ દીયા હય. ઔર ઉસકી મુ.હબ્બતકે દરમિયાન
નિકા.હકા એક મજ.બુત રિશ્તા .કાયમ કરદીયા હય.

ના.જ—હંય કયા કહા નિકા.હ નિકા.હ કયા હય ? મ.હ.જ એક બે
મ.અની લફ.જ હય, એક .જબરદસ્તીકા બનાયા હુવા .કાનુન
હય, મંય કુછ નહીં સમઝ સકતી કે .જીન્દગીકી આ.જાદ સલ-
તનતમેં એક અયસે સ.ખ્ત .કાનુનકી કયા .જુરૂરતથી. એક
ઔ.રત જીસમેં દસ મરદોંકિ ચાહનેકી .કુદરત હય, ઔર એક
મર્દ જીસમેં બીસ ઔ.રતોંકિ મુ.હબ્બત કરનેકી .કાબિલયત
હય, ફિર ઇસ પુરજોશ .જીન્દગીમેં કયા .જુરૂરત હય, કે હમેશા
કે લીયે આદમીકી .ખ્વાહિશોંકા રૂ.ખ એકહી તરફ હોજાએ.

અરસલાન—અફસોસ વોહ મેરા દોસ્ત હય મંય કિસ્તર.હ ઉસકે
ગલેપર છુરી ફિરાઉં.

શ.ેઅર.

ગલા કાટે ગલે મિલકર તો કયા યેહ આદમિયત હય,
યેહ સિફલોંકા તરીકા હય અસાલત બે .હકી.કત હય.

નાજ—ઓ પારસાઇકે જામેમેં બોલતે હુવે શયતાન જબ તુ ઉસકો અપને હાથોંસે તહેખાનમેં કયદકર આયા હય તો દોસ્તીકા દમ કિસ બાતપર ભરતા હય. ઓ બેવકુફ શખ્સ ઇસ જમાનેકી દગાબાજ હવાને દોસ્તી ભાઇબિન્દી ઔર રિસ્તાદારીકે બોલતે હુવે લફ્જોંપર જાલ સાજીયોંકે કુફલ લગાકર સુનેહરી કુંજીઓકો દરીયાએ ફરેબમેં ફેંક દીયા હય વ્હે વોહ તોતા ચશ્મી મતલબ પરસ્તીકા જમાના હય. કે જીસમેં ઇન્સાન અપના મતલબ નિકાલનેકે લીયે જીસ પહેલુકો મુનાસિબ જાનતા હય ખ્વાહ વોહ બુરા હો યા ભલા મગર ઉસીકો અખ્તેયાર કરતા હય. એક લડકા અપને બાપકો જહર દેતા હય. કિસ લીયે?

અરસલાન—કિસ લીયે?

નાજ—સિર્ફ અપને મતલબકે લીયે ઉસકો બાપકે મારનેસે દૌલત ઔર ખજાના મિલતા હય. ઇસી તરહ જીસકે મતલબી દુનિયામેં અપને યગાનોંકા ખુની કાયદા હય તો દોસ્ત દોસ્તીમેં દગાકા ખન્જર ગલેપર ફિરાતે ઇસિમે તઅજ્જુબહી કયા હય.

અરસલાન—ઉફ મંય તો ઔરતોંકા દિલ મુમસા નર્મ સમઝતાથા મગર યહાં તો બરઅક્સ ફૌલાદસેભી જ્યાદા સખ્ત નિકલા. નાજ નાજ ક્યા તેરે દિલમેં જરાભી રહમ નહીં.

નાજ—હંય કયા કહા? રહમ! રહમ! તો શેરનીકે દિલમેંભી હોતા હય તો વોહ કયા અપને શિકારકો છોડ દેતી હય. રહમ તો મેરે દિલમેંભી હય મગર મેરે મતલબકે લીયે મેરે મઅસુમ બચ્ચોંકી જાન લેનેસે મેરી હાજત બર આતી હોતો મંય અયસે વક્ત રહમકો દિલસે નિકાલ કર ઉસ નાજુક ઔર ભોલે બચ્ચેકો જો મુહબ્બતકે હાથોમેં ખેલતા હો જો હસરત ભરી ઔર પ્યારકી નજરોંસે મેરે મુહકો તકતા હો, એક આનમેં અપની ગોદસે છુડા કરકે પથ્થરપર અયસે જોરસે દે મારૂં કે ઉસકા નાજુક બદન ચપટા હોકર ઉસી ચટાનસે ચિમટ જાએ ઔર ઉસકે સરકા ગોસ્ત ચીથડે ચીથડે ઉડ જાએ.

અરસલાન—ઉફ વ્હે સંગી દિલી.

નાજ—કયું કયા વ્હે સંગી દિલી બેજા હય, અગર તેરી નજરોંમેં વ્હે બેજા હય તો લા આજસે ઇસ બેરહમ ફૌલાદી ખન્જરકો હાથમેં રખના મુઝે જેબા હય.

મુરબ્બા.

તલવાર પકડનેસે તો હંય ચુડીયાં બહેતર,
કબ્જેસે તો મરદોંકે લીયે બાલીયાં બહેતર.

હય જ.ર્રરા પહુનેને કે ઈ.વ.જ. ચોલીયાં બહેતર,
લડ.નેસે તો ફટકારના હય તાલીયાં બહેતર.

અરસલાન—બસ બસ હો ચુકા અબ મંય ખુ.ન બહાનેપર તૈયાર હો ચુકા ઔર રહ.મ મેરે સીનેસે દુર હુવા. ઓ મુહ.બ્બત તુભી કાફુર હો. અદાવત તસલ્લુત જમા ફિતરત તુ મેરે રગ રગમેં સમા. ઓ ખુ.ની સયલાબો ઇન્તેક.ામી ફરિશ્તો જહન્નમકે દહશતનાક અ.જ.બો અગર મંય અપને ઇરાદેસે ફિરૂં તો તુમભી જલાકર ખા.ક કર દો બસ ખુ.ન ખુ.ન ખુ.ન.

મુખ.મ્મસ.

ખુ.ન બરસેગા ફલકસે હર દરો દીવારસે,
ખુ.ન બરસેગા છુરીસે ઔર છુરીકી ધારસે.
ખુ.ન બરસેગા જ.બાને ખ.ન્જરે .ખું.ખા.રસે,
ખુ.ન ઉબલેગા જ.મીંસે ગ.ારસે કોહસારસે.
ખુ.ન બરસેગા ઈન્હી હાથોંસે ઇસ તલવારસે.

હંય. યહે મેરી આંખોં કે સામને કયા નજ.ર આ રહા હય ખ.ન્જર યા મેરે ખ.ન્જરકા અ.કસ મગર મેરા ખ.ન્જર તો મેરે હાથમેં હય ઔર યહે કિસકે હાથમેં હય, ઓ બસીરતે ચશ્મ કયા તુ નાકિસ હો ગઈ યા મેરે જીસ્માની હિસ્સે મુઝે ધોકા દે રહે હંય, યા તુ ખુ.દ હમસે ફરેબ કરતી હય. .ખું રેજ. ખ.ન્જ.ર જા.લીમ ખ.ન્જર બે દર્દ ખ.ન્જર બોલ બોલ કયા તુ મેરી તરફ.સે ખુ.ન કરના ચાહતા હય યા મુઝે ખુ.ન કરનેકા રાસ્તા બતાતા હય, હાં મંય સમઝા જીસ કામકે લીયે મંયને કમર બાંધી હય ઉસી કામ પર તુભી આમાદા હય ખયર આ મેરે હાથમેં આ, હંય અબ તુ મેરી નજ.રોંસે કહાં ગ.ાયબ હોતા જાતા હય અબ તુ મુઝે દિખાઇ નહીં દેતા, હંય કયા તુ ખુ.ન કરકે આ ગયા. યહે તુજપે ખુ.નકે ધબ્બે કયસે નજ.ર આ રહે હંય. પહેલે તો યહે તેરી સુરત ન થી. કયા તુ અપને ઇરાદેમેં કામિયાબ હો ગયા ઔર મંય યુંહી રહે ગયા, ઓ નહીં નહીં મંયભી જાકર અપના કામ શુરૂઅ. કરતા હું. ઓ મૌતકી ખ.ારાક તુ જીસ ગ.ારમેં ક.યદ પડ.ા હય વહાંસે તુઝે બાહિર નિકલનેકા મૌક.ા ન દુંગા. (જાના અરસલાનકા આના નસીરકા.)

નસીર—ઉફ. મેરે કાનોંમે ઇસ વ.ક.ત કીનેકી આવા.જ ગોંજ રહી હય, જ.મીન મેરે પાઉંકે નીચે ઘુમ રહી હય, આસમાન સરપર ફિર રહા હય, ઓ .ખુદા ઇસ સાંપ ઔર નાગનકા ડસનેવાલી

.ખૌફનાક તજલ્લી.જ઼ને મેરે તન બદનમેં સમે કા.તિલકા અસર પયદા કર દિયા હય. અય દુનિયાવાલો .ખબરદાર અય ફરીશ્તો મુજપર લ.અનતો મારામત ન કરના અય અપની ઔલાદકે .ખયર અન્દેશ માંબાપો અય અપને બચ્ચોંકી .ઈ.જ઼.જ઼ત ઔર આબરૂકી હિફા.જ઼ત કરનેવાલો કહો કહો કે મંય અયસે બેગુ-નાહ બાપકો ઇસ ચુ.ડેલકે .જ઼ેરતે.ગ દેખ સકતા હું? નહીં હરગિ.જ઼ નહીં અય બે.જ઼બાન મુનસિફ આજ ઇન નામુન્સિ-ફોંકી .ગયરત ઇન્સાફીકા ઇન્સાફ તેરે હાથમેં હય.

મુ.ખમ્મસ.

તુ ચમક એક બાર બર્ક઼ે આસમાની કીતર.હ,
ઔર કડક કર ગિર બલાએ નાગહાનીકી તરહ,
કાટ દિખલા આજ તે.ગે અસફહાનીકી તર.હ,
દુશમનોંકા .ખુન પી અય બ.ર્ક઼ે પાનીકી તર.હ,
તાકે દિખલાઉં તમાશા બ.જ઼્મેં ફ઼ાનીકી તર.હ,

બાબ પહેલા. પરદા પાંચવા.

ગા.ર તહખ.ાના.

(એ.અજા.જ઼કા ગા.રમેં ક઼યદ ન.જ઼ર આના.)

એ.અજા.જ઼—ઓ ક઼લકનુમા ભયાનક કોહકે અંધેરે ગુજ઼્મેં ના ઉમ્મી-દીકી સિયાહ કન્દીલેં જગમગા રહી હંય. મેરે અરમાનોંકી આજા.દીકા મૌક઼ા ન દેનેકે લીયે તેરી પથ્થરોંકી મજ઼.બુત દીવારેં મેરે તમામ અરમાનોંકો ચટ્ટી પર રોક રહી હંય. આહ નહીં મઅ.લુમ ઉસ્તરફ઼ ફ઼ૌજકા ક્યા હ.ાલ હો રહા હોગા. ગ.નીમોંને ઉનકે સાથ ક્યા બરતાવ કીયા હોગા. શહનશાહકો મેરી તરફ઼સે ક્યસે .ખયાલાત ભરે હુવે હોંગે. આહ અરસલાન અરસલાન મુઝે તુઝસે યેહ ઉમ્મીદ ન થી તુ કમીના ઔર નાહિન્જાર નિકલા, આહ અબ આ.લમે ફ઼રેબમેં કિસકા ભરોસા કીજીએ. જીસકો દેખા મુરદગ.ા પાયા જીસકો પાયા બેવફ઼ા પાયા.

રૂબાઇ.યાત.

ઢુંઢા જ.માના પર ન મિલા જાં નિસાર દોસ્ત,
જો દોસ્ત થા વોહ હો ગયા આ.ખિરકો માર દોસ્ત.
હમ દોસ્તોંકી દોસ્તીકો દે ચુકે તલાક઼,
હંય મતલબી યેહ દુનિયામેં જીતને હંય યાર દોસ્ત. (આના નસીરકા)

નસીર—કહેનેકો યું જહાનમેં લાખાં હય યાર દોસ્ત,
મુસ્કીલમેં કોઈ હોતા નહીં ગમગુસાર દોસ્ત.
દુશમન અગર તમામ જહાં હય તો ગમ નહીં,
બન્દેકા એક ચાહિએ પરવરદિગાર દોસ્ત.

એમ.જાજ.—કૌન ? નસીર મેરા બેટા આઓ અય મુહબ્બતે પિદરી કે રૌશન ચિરાગ. તુ જમાનેકી પરીશાન હવાસે બચતા હુવા અપને બાપકી ઈમદાદકો આયા.

નસીર—હાં મંય જો હાજીર હુવા વ્હે મેરા ફર્જ થા મગર અબ આપ હોશીયાર હો જાઇએ. અયસા ન હો ફિર દામે મુસીબતમેં ગિરફતાર હો જાઇએ.

રૂબાઈ.

આસમાં ગરદિશમેં હય ઔર ખુનકી તદબીર હય,
દુશમનોંકે ખુની હાથોંમે ખુન દામનગીર હય.
મશવિરા વ્હે હો ચુકા હય આપકો મારેંગે વોહ,
દેખ લેના કોઇ દમમેં મૌતકી તસવીર હય.

એ.અજાજ.—મારેંગે વોહ કૌન ? અરસલાન યા ઔર ઈસ કામમેં કોઈ ઔરભી શરીક હય.

નસીર—જી હાં ઈસમેં વોહ અકેલાહી નહીં કુસુરવાર હય દરઅસ્લ પુછીએ તો આપકી બીની.

એમ.જાજ.—હય કયા નાજ ?

નસીર—હાં નાજ !

એમ.જાજ.—બસ બસ ખામોશ નસીર રોક રોક અપની જબાનકો રોક. વોહ નાજ. જીસ્ને મેરી મુહબ્બતકી કસમ ખાકર આફતાબકી રૌશની તક દેખનેકા ઇન્કાર કીયા થા વોહ નાજ. જીસ્ને અપની ઈસમતકો હિફાજતમેં રખનેકા યકીન દિલાકે મયદાને જંગકી રવાનગીકે વકત મેરે હાથોંસે અપની આંખોંપર પટ્ટી બંધવાઇથી કયા વોહ બેવફા હો સકતી હય નહીં હરગિજ નહીં તુ જુઠા હય.

નસીર—બુજુર્ગોંકા કૌલ હય કે ઔરતકાભી ભરોસા ન કીજીએ. પ્યારે વાલિદ વ્હે બાત જુઠ નહીં બલ્કે સચ હય.

એમ.જાજ.—કસમ ખા.

મુસદસ.

નસીર—
કસમ હય મુજકો ખન્જરકી કસમ હય તાજે સરવરકી,
કસમ હય મુજકો ખન્જરકી કસમ મરદાને લશકરકી.
કસમ શુરફાકે ઈજજતકી કસમ મરદાને લશકરકી.

કસમ પીદરી મુહબ્બતકી કસમ મરદોંકે જેવરકી
કસમ ચારોં અનાસિરકી કસમ ખલ્લાકે દાવરકી.
તુમ્હારી નાજ દુશમન હય નહીં મંય જુઠ કહેતા હું,
સો ખતપર દસ્તખત કરદું યકીંકીજે જો કહેતા હું.

એ.અજાજ—આહ જુલ્મ અંધેર ગઝબ ઓ નાજ તુને મુઝે દુનિયામેં રૂસવા કર દિયા. મેરી શરાફતપર દાગ લગા દિયા. મેરી જીન્દગીકો તબાહ કીયા મેરી ઇજ્જતો આબરૂકો ખાકમેં મિલા દિયા.

નસીર—અબ્બાજાન અગરચે ઉસને બેવફાઈ કીયા તો ઉસકા ગુનાહ કિસકે સર હય?

એ.અજાજ—કિસ્ને?

નસીર—આપકે! મર્દ જબ અપની ગફલતસે ઔરતકી ખબરદારી નહીં રખતા હય, તો ઉસકી ઇજ્જત બચ્ચોં કે ખિલોનેકે માનીંદ એકસે દુસરે કે હાથમેં પહોંચકર ગેંદકી તરહ ઠોકર ખાતી હય.

એ.અજાજ—તો કયા મર્દ ઔરતકી મુહબ્બતકા ભરોસા કરે ઔર ઉસકો આઝાદી બખશે યેહ ઉસકા ગુનાહ હય.

નસીર—બેશક જબ ઔરતકો કામિલ તૌરસે આઝાદી દી જાતી હય તો અલા હઝલ કયાસ વોહ ખુદ સુધાર હોજાતી હય.

શએર.

જને આંકે દર પરદા પિન્હાંન બુદ,
કે આહંગ દર પરદા અફગાન બુદ.

ઇસિલીએ ઔરતેં પરદેકી મોહતાજ હંય, જીસતરહસર ખોપરીમેં, અકલ દિમાગમેં, જબાન મુંહમેં, રૂહ કાલિબમેં, મહફુઝ રખખી ગઇ હય, ઉસ્તરહ મેરે નજદીક ઔરતોંકો ચાર દીવારી કે પરદેમેં રહેકર અપને તઈં પોશીદા રખના યેહ બહેતરીને મસલેહત હય.

એ.અજાજ—કયા તેરે ખયાલમેં આઝાદગી અચ્છી નહીં.

નસીર—જી નહીં.

એ.અજાજ—તો કયા પરદા પોશીસે ઔરતેં જી, ઇસમત હોતી હંય. ઔર જો બે પરદા હોતી હંય વોહ ઇજ્જત નહીં રખતી હંય.

નસીર—મંય યેહ નહીં કહેતા હું કે દુનીયામેં જીતની આઝાદ ઔરતેં હંય. વોહ સબ યકસાં હુવા કરતી હંય.

હર ગુલેરા રંગ બુએ દિગરસ્ત.

મગર ખિસી હુઇ બારૂદકો જીસ વક્ત આતશી ફલીતા દિખલીયા જાતા હય વોહ ફૌરન મૌજુદા હસ્તીકા નશાંન ઔનશાં હોજાતા હય, ઇસી તરહ જીસવક્ત બે પરદા ઔરત ઔર નામહરમ મર્દકો મુકાબિલા હો જાતા હય તો ફૌરન બે કાબુદિલ એક લહેજેમેં દોનોંકો ગુનેહગાર બના દેતા હય. અગર આપ ઉનકો ગયર મરદોંકી નજરોંસે બચાતે ઔર આજાદીકા કિસી તરહ મૌકા ન દેતે તો આજ ઇસ્તરહ કફે અફસોસ ન મલતે.

એ.અજાજ—અફસોસ જીન્દગીકી ના ઉમ્મીદ મુશકિલેં તમન્નાકે ખુને નાહકમેં હાથ લાલ કીયે હુવે બાબજા નજર આરહી હય એક તરફ હિમ્મતે મરદાના ગયરત દિલા રહી હય ઔર દુસરી તરફ મેરી ખાન્દાની શરાફત ફુલાંકી તરહ ફુટફુટકર રો રહી હય. અફસોસ જમાના બદલ ગયા આંસમાન દિલ ખોલકેશાનપર આમાદા હો ગયા અબ બાકી કયા રહા.

નસીર—કીના.

એ.અજાજ—હય ક્યોં કહા ?

નસીર—હા કીના.

સુ.ખમ્મસ.

નિકલી હય આવાજ ઇસ્કી પારસેલો ઇન્તેકામ,
કયા સુના ઉસ બેહયા બદકારસે લો ઇન્તેકામ.
હાથમેં જબતક હય રહે દોચારસે લો ઇન્તેકામ,
ઉસકે ગુલશનસે ગુલોંસે ખારસે લો ઇન્તેકામ.
હાથસે ફિર ખાતસે તલવારસે લો ઇન્તેકામ, (આના નાજકાં)

નાજ—ક્યું અરસલાન ખાતિમા હો ચુકા.

નસીર—જી નહીં.

નાજ—જલ્દ કરો.

નસીર—નહીં ઠહેરો.

નાજ—ક્યું ?

નસીર—મુઝે તુઝસે કુછ કહેના હય.

નાજ—તુ કૌન ?

નસીર—મૌતકા ફરિસ્તા. (નિકાબ ઉલટ દેના).

નાજ—આહ કૌન ? નસીર ! ! !

નસીર—હાં મંય હું ઓલઅનંતી ઔરત દેખ રાતકા વક્ત હ કુદરતી અંધેરા ચારોં તરફ બઢા હુવા હય, જીસકે કમ કર લીયે દુનિયાવાલે રૌશનીકા ઇન્તેજામ કર રહે હય, ઔર

ઉસ કુદરતી ચિરાગકો અપને નાપાક હાથોંસે બુઝાને આઈ હય.

નાજ.—છોડ. દે છોડ. દે નસીર ખુદારા મુઝે છોડ. દે.

નસીર— શએર.

છોડ. દું ઓ કાલી નાગન તુજકો જીન્દા છોડ. દું,
સર કુચલ દું યા કે તેરી ખુની આંખેં ફોડ. દું.

ઓ ખુંખ્વાર ડાયન તુ વોહ હય જીસને અપને પ્યારેના ખાવિન્દકો દગા દિયા હય વોહ તુઝે તેરી કિસ્મતકે ભરોસે પર છોડકર સફરકો ગયા થા લેકિન ઉસકો યેહે ન મૂઅલુમ થા કે અરસલાન અપની શરાફત ઔર દોસ્તીકો છોડકર કમીના બન જાયગા. ઔર તુ ઉસકો અપને પહેલુ મેં જગેહ દેગી ઉફ મુહબ્બતમે દગા, ગફલતમેં જફા દાનાઈમેં ફુતુર, ઇસમતમેં કુસુર રહમ રહમ ઓ જીનાકારીયેકિ ભડકતે હુવે શોઅલેંપર ગરજતે હુવે બાદલસે મગ્ફરીકા પાની બરસાને વાલે ખુદા રહમ કર.

નાજ.—નસીર નસીર તેરી દર્દ અંગેજ તકરીર સે મેરા જીગર થરરાતા હય.

નસીર—હાં તેરા ખયાલ સચ્ચા હય અબ સમઝ લે કે કોઇ દમમેં યેહે તેરા જીસ્મ દોજખમેં જાના ચાહતા હય.

નાજ.—હંય તો ક્યા તુ મેરી જાન લેગા.

નસીર—હાં મંય અયસા કરૂંગા.

નાજ.—કયા મંય તેરી માં નહીં, ઔર તુ મેરા બેટા નહીં.

નસીર—ક્યા વોહ મેરા બાપ નહીં ઔર તુમ્હારા શૌહર નહીં.

નાજ.—માંકે સાથ યેહે દગા.

નસીર—શૌહરકે સાથ યેહે વફા.

નાજ.—મંયને તુઝે ઇસલીયે નાજો ન્યાઅમતસે પાલાથા કે તુ મુઝ પર હાથ ઉઠાએ.

નસીર—ઔર મેરે બાપને ઇસલીયે તુઝપર ભરોસા કીયાથા કે તુ ઉસકી ઇજ્જત ખાકમેં મિલાએ.

નાજ.—ઇસમત મેરીથી ઉસ્કી નથી.

નસીર—ઇજ્જત ઉસ્કીથી તેરી નથી.

નાજ.—આખિર મેરા રૂત્બા.

નસીર—તેરા રૂત્બા તેરી સીરતકે સાથ જમાનેકી તરહ બદલ ગયા.

નાજ.—લેકિન જમાના તો કહેગા કે મંય તેરી માં હું.

નસીર—જમાના તો કહેગા મગર તુમ કિસ મુંહસે કહેતી હો માંકા રૂત્બા જતાનેકે લીયે કૌનસા હક રખતી હો ઔર અબ મંય તુમ્હેં માંકે નામસેં પુકારનેકે લીયે વોહ દિલ ઔર વોહ

જ.ખાન કહાંસે લાઉં યું તો હમ સબ આદમકી અવલાદ હય
કહો ઉનકા ક્યા તરીકા થા ઔર તુમ્હારા ક્યા તરીકા હય.
વોહ દરખ્તોં કે પત્તોંસે અપના તન ઢાંપતેથે ઔર તુમ જરૂરી
લિબાસ ક્યું પહેનતી હો.

નાજ.—ઇસલીયે કે વ્હે લીબાસ ઉન પત્તોંસે હજાર દરજા અચ્છા
હય. ઔર વોહ પતે ઇસલીયે બાંધતેથે કે ઉનકો વ્હે લીબાસ
મયસ્સર ન થા.

નસીર—નહીં બલકે યું કહો કે વોહ લોગ પત્તે અપના તન ઔર
ઇજ્જત ઢાંકનેકે લીયે બાંધતે થે મગર હમ લોગ વ્હે જરૂરી
લિબાસ સિર્ફ દુનિયાકો દિખાનેકી ગરજસે પહેનતે હય લેકિન
ઇજ્જતકો નહીં ઢાંપતે.

અશઆર.

નાજ.—
ઉફ વ્હે બેમહેરી ખુદાયા દોરે ચર્ખે પીરમેં;
બેટા માંકા ખુન પીતા હય મીલાકર શીરમેં;

નસીર—હાં મંય પીતા હું લહુ તેરા કુછ ઇસમેં ભેદ હય;
વોહ તેરી તકદીરમેં થા વ્હે મેરી તકદીરમેં.

નાજ.—રહમ રહમ.

નાજ.—રહમ રહમ. ~~~
તુ ઔર તુજમેં શર્મકા

નસીર—રહમ મેં ઔર મુઝમેં રહમકા નામ, તુ ઔર તુજમેં શર્મકા
નામ. આહ ખુદાને મુઝે ઉસ પેટસે પયદા કીયા હય કે જો
પેટ તમામ જહાનકી નાપાકીયોંસે ભરાથા ખુદાને મુઝે ઉસ
સિનેસે દુધ પિલાયા હય જીસમે રહમ નામકો ન થા.

શએર.

તુખ્મ અચ્છા મગર વોહ સરજમી અચ્છી નથી,
ગૌહર અચ્છાથા મગર પરદાનથી અચ્છી નથી.

ચલ તેયાર હોજા.

નાજ.—ઓ ખુદા અરે કોઈ આવ મુઝે બચાવ (અરસલાનકા આ-
નકર છુપના).

નસીર—અબ તુઝે કોઇ નહીં બચા સકતા.

રૂબાઇ.

દિન જવાનીકે ગએ પીરી સફરકા વક્ત હય,
રાત ગુજરી ચોંક અય ગાફિલ સહરકા વક્ત હય.
ગરમીએ રોજે કયામત હય મેરા ગુસ્સા સંભલ;
આફતાબ આયા હય સરપર દો પહેરકા વક્ત હય.

અરસલાન—આહ દગા દગા.

દોનો—હય વ્હે કયસી આવાજ. કયસી દગા.

એઅ.જાજ.—ઓ કા.બિલે લઅ.નતો મલામત મંય તુઝે અચ્છી તર.હ જાન ગયા હું.

(અરસલાંન, એઅ.જા.જ., નસીર વ નાજ.કા લડ.ના નસીરકા મારા જાના એઅ.જાજ.કા જ.ખ.મી હોકર મુરદેકી સુરતમે ગિરના.)

આબ પહેલા ખ.તમ.

બાબ દુસરા   પરદા પહેલા.

ગા.ર.

(એઅ.જાજ.કા અફસોસ કરતે હુવે દિખાઈ દેના.)

એઅ.જાજ.—ગુ.લ્મ અંધેર.

શએ.ર.

ક્યા કરે ચાહને વાલેકા બરોસા કોઈ,
હ.યફ દુનિયામેં કિસીકા નહીં હોતા કોઈ.

અય લહુ મંય તેરા એહ.સાન મન્દ હું કે તુને મુઝે ઉન જ.હ.રીલે સપીકે હાથોંસે બચાયા (નસીરકો દેખકર) ખુ.દાયા કૌન મેરા બેટા નસીર શાબાશ અય લખ્.તે જીગર શાબાશ બાપ પર અપની જાન ફિદા કરનેવાલે પિસર શાબાશ આ મંય તુઝે અપને આગો.-શમે છુપાલું યા કિસી ગઢે.મેં લિટાદું ઔર ઉસકો તેરા મદફન બનાદું. (લાશ રખનેકે બઅ.દ દેખકર) હંય યેહ કૌન આ રહે હંય જ.રા છુપ કર તો દેખું. (એક તરફ છુપ જાના આના ડાકુઓંકા.)

ડાકુ ૧—વાહ ખુ.દાકી કુ.સમ અચ્છા શિકાર થા.

ડાકુ ૨—મગર જનાબ યેહતો આપકી .ખુશ કિ.સ્મતીથી જો અયસા ચાલાક હમારે દામમેં ફંસ ગયા.

" ૩—અજી વોહભી બિલકુલ નિડરથા.

" ૪—નિડરથા જભીતો મારા ગયા.

" ૧—રો.અબસે તરકીબ ચલ ગઇ.

" ૨.   અશ.આર.

દુશમનોંસે નહીં હમ .ઔફો .ખતર કરતે હંય,
હમ જહાં ચાહતે હંય સયરો સફર કરતે હંય.

" ૩—ન.જ સર રખકે હથેલીપે .અદુ કરતા હંય,
જબ અલગ ખીંચકે હમ તે.ગે દોદમ કરતે હંય.

" ૪—દેવભી પાસ અગર લડને હમારે આ જાએ,
નોક .ખન્જર પર ઉધર આનમેં સર કરતે હંય.

,, ૧—એક દિલ એક જબાં હમસા જમાનેમેં કહાં,
જીન્દગી અયશો મુસરરતસે બસર કરતે હુંય.
,, ૨—ભાઇઓ ચલો ગંજે મખફીકે મજબુત કુફલકો ખોલ ડાલો
,, ૩—હાં હાં હરએક કીમતી મલબુસ ઔર લઅલો ગૌહરકો
એક નજર દેખો ભાલો.
અ. એજાજ—(ખુદસે) ઇલાહી યેહ કયા ઇસિરાર હય શાયદ ઇસ
જગેહ ડાકુઓંકા દફીના બેશુમાર હય.
ડાકુ ૪—દોસ્તો હમ લોગોંકિ પાસ માલ ઔર ખજાના બેશુમાર હો
ગયા હુંય. અબ સબ મિલકર તમામ ફએલોસે તોબા કરો.
ખુન કરના ડાકા મારના છોડ દો ઔર જીસકદર માલો અસ-
બાબ ઔર લઅલો ગૌહર હય. ઉસકા હિસ્સા કરો, બાકી-
માંન્દા જીન્દગીમેં જબ યાદે ખુદા કરો.
,, ૧—બેશક મેરાભી ઇસાનદાર દિલ ઇસી બાતકો કબુલ કરતા હય.
,, ૨—દોસ્ત અબ ક્યા કરે ઇન મરદુદોંકો કયસે રાહપર લાએં,
,, ૩—અબ યેહ રાહપર નહીં આએંગે.
,, ૨—ફિર કયા તજવીજ કરેં.
,, ૩—તજવીજ યહી હય કે માલ ઔર ખજાના તકસીમ કરતે
વક્ત કિસી ન કિસી બહાનેસે ઇનકા સફાયા કરદો.
,, ૨—હાં યેહ ઠીક હય અચ્છા દોસ્તો ચલો અપના અપના
હિસ્સા બાંટ લો મગર જીસ કદર લુટે હુવે લિબાસ હંય વોહ
સબ મંય લુંગા.
,, ૧—નહીં નહીં પહેલે અશરફીયોંકા હિસ્સા હોગા.
,, ૩—ઔર જીસકદર હથીઆર હંય વોહ સબ મંય લુંગા.
,, ૪—દેખો ભાઇ હથીઆર તો જીસકા દિલ ચાહે લેલો મગર વોહ
શાહી તલવારતો મંય કિસીકો ન દુંગા.
,, ૧-૨—સબબ!
,, ૪—મેરી ખુશી.
ડાકુ ૩—તેરી ખુશી ચલ નહીં સકતી.
,, ૧—તલવાર મિલ નહીં સકતી.
,, ૪—મંય તેરે બાપસે લુંગા.
,, ૩—મંય તેરે દાદાકો ન દુંગા.
,, ૨—અબે દેખતા કયા હય મારદે ગોલી.
,, ૪—ચુપ બે ઢાલી, (ચારોંકા આપસમેં કટ મરના.)
એઅજાજ.—અફસોસ દુનિયામેં હિર્સ ઔર ખુદ મતલબી ઇસ
કદર ભરી હુઇ હય કે હરામ મૌત મરનેસેભી કોઇ નહીં ડરતા

હય, એહમાન રિજા.લો તુમને કિસીકી હ.લાલ કમાઇકો લુટ કર કીસીકી શરીફ માંકે લાડલે બેટેકો મારકર આખિ.ર ક્યા નતીજા પાયા. બસ અબ મંય જાઉંગા ઔર ઇસ ખ.જા.નેકો જો ખુ.દાને મુઝે ગ.યબસે અ.તા ફ.રમાયા હય અપને સર્ફમેં લાઉંગા. ઔર ઉન દુશમનોંકો જીન્હોંને મુઝે મુરદા સમઝકર છોડ.કે ચલે ગએ હંય ઉનકો બતાઉંગા. અપને આપકો એક સૌદાગર મશહુર કરૂંગા ઔર બહોત સફાઇસે અરસલાન ઔર બેવફા નાજ.સે અપના બદલા લુંગા ઔર અપને કીનેકી આગસે જલા દુંગા, કીના ! કીના !! કીના !!! (જાના એચ્ય.જાજ.કા.)

બાબ દુસરા. પરદા દુસરા.

મહ.લકે અન્દરકા બા.ગ.

(નાજ.વ અરસલાનકા દિખાઇ દેના).

નાજ.—નહીં મંય હરગિજ. ન માનુંગી.

અરસલાન—તો ક્યા દુનિયામેં એકલી મર્દ વફાદાર નહીં.

નાજ.—અગર મરદોંમેં વફાદારીકા કુછભી હિ.સ્સા હોતા તો તુ અપને દોસ્તકા ખુ.ન બહાતા.

અરસલાન—ઔર અગર ઔ.રતોંમેં વફાદારી હોતી તો તુ અપને ખા.વિન્દસે દગા, કરકે મુઝસે ઉલફત ન કરતી.

નાજ.— ગાના.

સકલ જગત મંયને પાયો હિ.રસી મીત,
છલ બરપા બાહમ ચલતા હાં દમ ખગ સબજા;
સહેંકરે જંગ હરયાં—સકલ.
તાન દઇયાં અ.જબ રહીયાં સુન સજના બદીલ કહાં,
સારી મોદવા મોદ દુનિયામેં મતલબ ગિરીયાં—સકલ.

પ્યારે અરસલાન દુનિયામેં સબસે પહેલે અગર કોઇ દિન ખુ.શીકા હમારે વાસ્તે આયા થા તો વહીથા જીસ રોજ મૌતને અપના ક.બ્જા એચ્ય.જાજકી રૂહ. પર જમાયા થા.

અરસલાન—મગર એક બાતકા હરબાર તઅ.જ્જુબ આતા હય કે તુને ઉસકે સાથ શાદી ક્યું કી.

નાજ.—દુનિયામેં જો ઔરતેં શાદી કરતી હંય વોહ કિસ લીયે.

અરસલાન—કિસ લીએ ?

નાજ.—સિર્ફ દૌલત ઔર જીન્દગીકે આરામકે લીયે.

અરસલાન—તો ક્યા ઉસકે સાથ દિલી ઉલફત નહીં રખતીથી.

નાજ.—નહીં બિલકુલ નહીં અગર ઉલફત થીભીતો અયસીથી, જયસે કોઈ દુલ્હન અપને ખાવિન્દકો એક યા દો મહિના ચાહતી હય.

અરસલાન—પ્યારી નાજ. ઉસકે સાથ શાદી કરનેસે તો તુઝે બહોત કુછ માલો અસબાબ મિલ ગયા. મગર અફસોસ હય કે મુઝસે તો તુઝે ઇસકદર ફાયદા ન હોગા.

નાજ.—બેશક સહી હય લેકિન તેરા યહે અફસોસ કરના બે ફાયદા હય. ક્યું કે મંયને કુછ તુઝસે શાદીકા એકરાર નહીં કીયા હય. બલ્કે એક આશીકકે તરીકે અપના ચાહને વાલા તજવીજ કીયા હય.

અરસલાન—હંય સિર્ફ ચાહનેવાલા ?

નાજ—હાં સિર્ફ ચાહનેવાલા.

અરસલાન—આહ ! નાજ તુ બહોત ગલતી કરતી હય, જીસ્તરહ તુ એઅજાજકી ઔરત થી ઇસી તરહ મેરીભી હય.

નાજ—નહીં નહીં મંય તુઝે ખાવિન્દકે નામસે કભી નહીં પુકારૂંગી.

અરસલાન—દેખ નાજ દેખ, મંય ખુદાકી કસમ ખાકર કહેતા હું કે તુ મુઝે ઠગ નહીં સકતી અયસી હિમ્મત કર નહીં સકતી અયસા ન કહે જીસ્તરહ મંયને તેરે હુસ્નકી કદ્રકી હય ઉસી તરહ તુભી મેરી જાં ફિશાનીકી કદર કર તેરી જબાનકે શીરીં અલફાજ તેરી જાદુભરી નિગાહોંકે વાર તેરે ગોરે ગોરે હાથોંકી નજાકતને મેરે દિલકો બેતાબ કર દિયાથા, ઔર યહી સબબ થા કે તુઝે પહેલુમેં બિઠાનેકે લીયે આજ દિનતક મેં રંજો મુસીબત ઉઠાતા હુવા જાબજા મારા મારા ફિરા.

નાજ—આહ અરસલાન તુ મુઝે નાહક સતાતા હય છોડ છોડ મુઝે જાને દે.

અરસલાન—દુનિયામેં અબ કોઇભી તેરે પ્યારકા ઉમ્મીદવાર નહીં હો સકતા. ઔર અગર હોગા તો મંય ખુદાકી કસમ ખાકર કહેતાહું કે જબ તક ઉસકે જીસ્મકા પોસ્ત ખીંચકર મેરી તલવારકા મ્યાન ન બન લેગા, તબ તક મુઝે હરગિજ હરગિજ કરાર ન આયગા.

નાજ—દેખ દેખ અરસલાન તુ ફિર તયશમેં આ રહા હય. ખુદાકે લીયે ઇસ કદર ન હો પાગલ ચલ મકાનમેં ચલ. (અરસલાન વ નાજકા જાના આના એઅજાજકા)

એ.અ.જાજ—મેરી .ઔરત સુ.બ્હાનલ્લાહ નિહાયત પારસા બિલકુલ પરહે.જગાર અયસી પાક જયસે બેદા.ગકી સુફયદ ચાદર બારહા ઇસિ બાગમેં ઇસ્તરહ પ્યાર કીયા કરતીથી જયસે આજ અરસલાનસે પ્યાર કર રહી હય. દુનિયામેં ક્યા અયસે હ.જારોં મર્દ નહીં હોતે હંય જો .ખુફીયા તરકીબી કુંજીયોંકી મદદસે શરીફોંકિ મુકફ્ફીલ મકાનોંકો ખોલ દેતે હંય. ઔર ઉન્કી ભોલી .ઔરતોંકો મકોફરેબકે ફન્દેમેં ફંસાનેકે લીયે અન્દર ઘુસ જાતે હંય. ઔર દુનિયાંમેં ક્યા અયસી બેસુમાર .ઔરતે નહીં હય. જો દો દો બચ્ચોંકી માં હોનેપરભી અપને શૌહરકી .ઇ.જ.જત લુટનેવાલે બદમ.આશેકો પ્યારસે અપને ઘરોંમેં બુલવાતી હંય ઔર ઇન્સાફ ઉન્કી .ખતાકી ક્યા સ.જા મુકરર કરતા હય. તલાક. સિર્ફ તલા.ક ઓ નહીં નહીં અપની નાપાક રૂહોંકો તુ જીતી આગમેં જલાકાર .ખાકમેં મિલા દેના ચાહિયે પર સબ્ર! મંય યહે ક્યા બક રહા હું અભી સ.જાકી .જરૂરત તો ઉન .ઔરતોંકે રેહી જીનકે .ખાવિન્દ .જીન્દા હંય. મગર મંય તો મર ચુકા હું. ઇસ લીયે અબ મુઝકો .ખુદહી કા.યદા .કાનુન વકીલ ઔર મુનસિફ લેકર ઇસ મુકદમેંકા ફયસલા કરદેના ચાહિયે. નહીં સિર્ફ ઇતનાહી નહીં બલકે મુઝે જલ્લાદ બનકર અપને મુજરિમકા સર અપને હાથોં ઉતાર લેના ચાહિયે. (આના અરસલાનકા.)

અરસલાન—કૌન અજનબી ઇન્સાન.

એઅ.જા.જ—એક .ગરીબુલ વતન મહેમાન.

અરસલાન—યહાં કિસ લીયે ?

એ.અજા.જ—અપને .અ.જી.જ દોસ્ત એ.અજા.જકી મુલા.કાતકે લીયે.

અરસલાન—આહ વોહ તો મર ગયા.

એ.અજા.જ—હંય મર ગયા અયસા જવાન શ.ખ્સ ઔર મરગયા, નહીં નહીં યહે હરગિ.જ નહીં હો સકતા.

અરસલાન—મંય સચ .અ.ર્જ કરતા હું ઉસ્કા અચાનક ઇન્તે.કાલ હુવા. ય.અની જંગપર ગયા ઔર વયસે ગુમ હો ગયા.

એ.અજા.જ—અફસોસ મંય બહોત દુરસે આયા.

અરસલાન—ક્યા આપ ઉનકે પુરાને મિલને વાલોંસે હંય.

એ.અજા.જ—જી હાં મંય ઉનકે વાલિદકા .કદીમી દોસ્ત હું બહોત મુદ્દત હુઇ કે સફરકો ચલા ગયા થા.

અરસલાન—આપકા નામ ?

એ.અજા.જ—સૌદાગર ઇફ્તે.ખાર.

અરસલાન—અહા સૌદાગર ઇફ્તે.ખાર ક્યા આપહી હંય. સુબહા-
નલ્લાહ ઇસવ.ક્ત આપકી મુલા.કાતસે મંય અપને આપકો
નસીબદાર સમઝતા હું ક્યું કે મંય આપકી શોહરત અ.ખબા-
રોંમેં ભી પ.ઢ ચુકા હું.
એ.અજા.જ—અય બે.ખબર તુઝે ક્યા મ.અલુમ કે અ.ખબારભી
મેરાહી છપા હુવા હય.
અરસલાન—ઇસકે .અલાવા રૂમાનિયાકે લોગોંકી .જબાનીભી મંયને
સુના હય કે આપકે પાસ દૌલતો .ખજાના બે.હદ હય.
એ.અજા.જ—જી હાં .ખુદાકા દિયા હુવા સબ કુછ હય.
અરસલાન—મેરે મો.અ.જ.જ.જ મહેમાન મંય આપસે મ.આફી
ચાહતા હું ક્યું કે ઇ.જહારે હાલ નામપર મંયને આપસે મુસા-
ફિહા નહીં કીયા ઇસલીયે અબ નિયા.જ મન્દાના ઇસ્તેજા કરતા
હું ઔર મુસાફિહાકા .ખ્વાસ્તગાર હું.
એ.અજા.જ—અહા અયસે મુ.જીકે હાથમેં હાથ મિલાના મુઝે લાય.કે
ન થા. મગર નહીં મુઝે જબ્ત ઔર ત.હમ્મુલસે અપના પાર્ટ
અચ્છી તર.હ અદા કરના ચાહિયે.
અરસલાન—લીજીયે પાનશૌ.ક ફરમાઇએ.
એ.અજા.જ—ક્યા .ખુબસુરત ડિબિયા હય મુસ્રીકે મન ક્યા યેહ
આપકી હય.
અરસલાન—જી નહીં મેરે મર.હુમ દોસ્ત એ.અજા.જકી હય ઔર
ના.જ બેગમને પાન ખાનેકે લીયે મુઝે દે રખી હય.
એ.અજા.જ—સુબ.હાનલ્લાહ ક્યા .ખુબસુરત બની હુઈ હય. ઇસકો
દેખનેસે મ.અલુમ હોતા હય કે એ.અજા.જ બહોત શૌકીન
આદમી થા ભલા ઉસ્કી કોઈ ઔલાદભી હય
અરસલાન—જી હાં એક લ.ડકી હય.
એ.અજા.જ—(.ખુદસે) આહ મેરી ગરીબ સીમતન.
અરસલાન—એક લ.ડકાભી થા જો બાપકે ગુમ હોનેકી .ખબર સુ-
નકે .ખુદ કુશી કરકે મર ગયા.
એ.અજા.જ—અફસોસ ક્યું નહીં .જુરૂર .જુરૂર (સામને દેખકર)
અહાહા યેહ કૌન નવ જવાન .ખુબસુરત ઔરત હય.
અરસલાન—યેહ વહી ના.જ .કુબુલ સુરત હય.
એ.અજા.જ—અહાહા બહોતહી .ખુબસુરત બહોતહી .ખુબસુરત.
અરસલાન—ઇસમેં શકહી ક્યા હય અગર આફતાબકી સુનેહરી
શુ.આએં દુનિયામેં કિસી .હસીન ના.જનીન પર સબસે અવ્વલ
પડી હોંગી તો વોહ ના.જપર.

એ.અન.જ—(હસકે) ઔર અગર બદકારીયોંકા ખ્યાલી સબબ અવ્વલ દુનિયામેં કિસપર પશ હોગા તો વોહભી નાઝ પર.

અરસલાન—સૌદાગર સાહબ અગર આપ જવાન હોતે તો મૈં આપકે સામને મૈં ઉસકી ખુબસુરતીકી તારીફ કભી ન કરતા.

એ.અન.જ—અફસોસ આપ નહીં જાનતે મૈં તો ખુદ ઔરતોંસે નફ-રત કરનેવાલા શખ્સ હું.

અરસલાન—ઐસી વાસ્તે મૈંયહ અર્ઝ કરતા હૂં કે આપ નાઝકે પાસ જાભી સકતે હૈં. ઔર મુલાકાતભી કર સકતે હૈં.

એ.અન.જ—નહીં નહીં ઐસી વક્ત વોહ બેચારી ગમે માતમમેં મુબતિલા બેવા ઔરત—

અરસલાન—નહીં નહીં વોહ કુછ અપને શૌહર એઅનજકા માતમ નહીં કરતી હય બલકે ખુશીકે સાથ ફિરતી હય.

એ.અન.જ—હાં ઐસી ભી હય ક્યુંકે અક્સર જવાન ઔરતેં અપને મરહુમ શૌહરકા ગમોમાતમ બહુત તક નહીં કરતી હય. જનાબ મેરી એક અર્ઝ હય.

અરસલાન—ફરમાઈએ વોહ ક્યા હય.

એ.અન.જ—મેરે નાઝ બેગમકો એક પયગામ.

અરસલાન—કિસ બાબત ?

એ.અન.જ—ઇસ બાબત કે મૈં તેહરાન નામી સૌદાગર આયા હય. ઔર નાઝ બેગમકે લીયે કુછ જવાહિરાત સોગાત લાયા હય સો ઉન્હેં નઝર કીયા ચાહતા હય. ક્યુંકે એઅનજતો મર ગયા. અબ ઉનકી જગેહ નાઝ હય ખાઝ દોસ્ત આપકી દેખિયે વોહ ક્યે હૈં.

અરસલાન—અહા ક્યા આફતાબકી તરહ ચમક રહે હૈં. ગોયા અપને ઉજાલેસે તમામ મકાનકો રોશન કર રહે હૈં. મેરે મુકર્રમ દોસ્ત ઇસમેં તો શક નહીં કે યે જવાહિરાત બેહદ બેશ કીમત હય. મગર ઉસકે સાથ મૈં યેભી ઝરૂર કહુંગા કે અગર આપ તમામ દુનિયામેં સફર કર દેખોગે તો નાઝસે બઢકે એકભી ઔરત હસીન ન પાવગે. જો હુસ્ન બેશ બહાખુશ રંગ જવાહિરાતોંકે હુસ્નકો તમાશા કર સકે.

એ.અન.જ—શક નહીં ઝરૂર ઝરૂર.

અરસલાન—આપ યહાં ઠહરીએ મૈં અપની નાઝ બેગમકો બુ-લાતા હું. (જાતા અરસલાનકા)

એ.અજા.જ—અહા ગયા ગયા ગયા મેરી ઔરતસે મેરી મુલાકાત કરાને યા અગર યું કહું તો હમ દોનોંકી ઔરતકે સાથ પહેચાન કરાનેકે લીયે ઔર ખુદકી ખરાબીકા સામાન અપને હાથસે તૈયાર કરનેકે લીયે બહોત ખુશીકે સાથ ગયા? (આના અરસલાનો નાજકા.)

નાજ—અગર મેરા ખયાલ ગલત ન હો તો મુઝે યકીન હય કે સૌદાગર છજ્તે ઔર આપહી હય. મંય મરહુમ અમીર અઅજાજકી બેવા બેગમ નાજ હું, જો થોડી ખજાના આપ મુઝે નજર કરના ચાહતે હય, ઉસકે લીયે મંય ખાસ એહસાન મન્દીકા બોઝ અપને સરપર લયનેકે વાસ્તે હાજીર હુઇ હું.

એ.અજા.જ—બેગમ સાહિબા એક અદના તોહફેકા આપ ઈસકદર અહસાન મન્દીસે કબુલ કરના ગોયા મુઝે શરમીન્દા કરના હય.

નાજ—આહ અફસોસ યેહી મેરી બદકિસમતી હય જો આપકે ઈસ તોહફેકા શુક્રિયા અદા કરનેકે લીયે એઅજાજ ઈસ વકત જીન્દા નહી હય. બેચારા ગરીબ મર ગયા. (રોના) ઔર મુઝ મુસીબત જદાકો અપના માતમ કરનેકે લીયે છોડ ગયા.

અરસલાન—બસ બસ સબ્ર કરો સબ્ર કરો.

એ.અજા.જ—(ખુદસે) ઈન્કા રોના અબ મેરે દિલપે કુછભી અસર નહી કર સકતા હય. કયું કે ઔરતે જબ જી ચાહે હસ દે ઔર જબ જી ચાહે રો દેતી હય. મગર હમ મર્દ લોગ અયસે બેવકુફ હય કે ઉનકે મકો ફરેબ ઔર ઝુઠે હસને ઔર ફોરન રો દેનેકા સબબ કયા હય. કુછ નહી પહેચાન સકતે. (નાજસે) સબ્ર કરો બેગમ સાહિબા સબ્ર કરો ઈસ કદર ગમ ન કરો તુમ અયસી નાજુક ઔર ખુબસુરત નાજનીકે દિલી જખમોંપર અંગુર બહોત જલ્દ આનેવાલા હય. ખુદાને ચાહા તો વોહ દિનભી કરીબ હય.

નાજ—આપકી ઈસ દિલી દુઆપર મંય આમીન કહેતી હું. ઈસ ગરીબ ખાનેકો આપ આપનાહી મકાન સમઝીએ મંય ખુશીસે આપકો યહાં રહેનેકી ઈજાજત દેતી હું.

એ.અજા.જ—મહેરબાની (ખુદસે) દહેરજા કયું ઘબરાતી હય. અગર આજ ખુશીકા સામાન હય તો કલ મુસીબતકી રાતભી આતી હય.

નાજ—ચલીયે ઘરમે તશરીફ લે ચલીયે.

એ.અજાજ—ચલીયે (ખુદસે) લો હવા થોટાલેકા સામાન માલીકકે ઘરમે માલીકહી મહેમાન. (જાના દોનોંકા.)

બાબ દુસરા. પરદા તીસરા.

.ખાનબહાદુરકા ચિડીયા .ખાના.

(ફ્રર.હતકા ગાતે હુવે ન.જર આના.)

ફ્રર.હત— ગાના.

જલતે જલતે મિટગઈ મોરી મન ભરીયાં.
ઔર યાર વફાપે જફાકી હય રતીયાં.
બેપતે સમઝકર નકી યારસે મ'ય બતીયાં ગુઇયાં.
એક રો.જભી એક બાર અગર આ જાતા.
મેરે બેકલ દિલકો પ્યારે .કેરાર આ જાતા,
ઇસ્તર.હસે તો યેહ દિલ ન મેરા ગભરાતા.
યા અપનીહી કહે જાતા યા મેરી સુન જાતા—ઓ યાર.

(દિલાવરકો રીછ બનાએ હુવે મનચલાકા લેકર આના.) તુમ કહાંકે રહેનેવાલે હો ઔર યેહ રીછ કહાંસે લાએ હો.

મનચલા—બેગમ સા.હિબા મ'ય દોસ્ત નગરકા બાસી હુ ઔર પ્રેમ નગરસે લાયા હું.

ફ્રર.હત—દોસ્ત નગરસે કજલી બન ન.જદીક હય. કયુંકે રીછ વહાં બહોત હોતે હ'ય. તુમને ઇસકો કયસે પકડા.

મનચલા—જી.હાં સચ હય મગર કજલી બનકે ન.જદીક એક નાગની ફ્રન ખ.ડા જ'ગલ કહેલાતા હય. ઉસપર યેહ બહોત દિલો જાનસે શયદા હય. ઇસ લીયે જબ ઉસ્તરફ નિકલ જાતા હય. તો બેચારા વહીં ફ'સકર રહે જાતા હય. ઔર નિકલના દુશવાર હો જાતા હય. ફિર હ.જારહા હમ જયસે ઇન્સાન વહાં જાતે હ'ય. ઔર આપ લોગોંકો તમાશા દિખલાનેકે લીયે પકડ લાતે હ'ય.

ફ્રર.હત—અચ્છા નામ કયા હય.

મનચલા—ઇસકા નામ કાલુ ધીસા.

ફ્રર.હત—જરા ઇસકા તમાશા તો દિખાવ.

મનચલા—બહોત અચ્છા ચલો બેટા કાલુ ધીસા ખ.ડે હો જાવ ઔર નાચ કરકે બતાવ.

ગાના.

નાચો નાચો કાનોં કો ઉઠાવ દુમકો હિલાએ જાવ.
ચલોજી રાવ ખ.ડે હો જાવ નાચ બતાવ.
હો તૈયાર તીન ચાર ગુલોંકી માર હાં—નાચો.

બઢેગી ઔજ કરોગે મૌજ યહાંપે વાહવા.
બજીશો ડુગડુગડુગીયા હો સદકે તુજપર જમના.
ચલો તુમ રપ રપ રીંછા તેરા નામ કાલુ ધીસા.
પીઓ શરાબ ખાઓ કબાબ હોવે બહાર યાં.

ફૂર.હત—વાહવાહ તુમને બહોત અચ્છા સિખાયા હય.

મનચલા—બેગમ સાહિબા ઈસ જાલીમને મુઝે બહોત હયરાન કીયા હય. જબ કહીં ઈસ કદર ઢંગપર આયા હય.

ફૂર.હત—મગર યેહ રીછ દુસરેસી રીછોંસે કુછ અલાહેદા નજર આતા હય.

મનચલા—અજી ઈસમે તઅજ્જુબકી કયા હય. રીછ ઔર બન્દર અગલે જમાનેમે ઇન્સાન થે ય્હેતો ઇશ્કે બેદપકી વજહસે રાંદએ દરગાહ હોકર જાનવરોંકે જીસ્મમે ચલે ગએ.

ફૂર.હત—મગર યેહ રીંછ હમકો બહોત પ્યારા મઅલુમ દેતા હય.

મનચલા—અગર અયસા હય તો લેલો ચીડીયા ખાનેકી સજાવટ હો જાએગી.

ફૂર.હત—ઈસકી કીમત કયા હય.

મનચલા—પાંચસો રૂપય.

ફૂર.હત—પાંચસો રૂપય તો બહોત હંય અગર મનજુર હય તો સો રૂપય લો.

મનચલા—અજી નહીં સો રૂપય તો ફક્ત ઇસકી દુમકી કીમત હોતી હય.

ફૂર.હત—અચ્છા લો યેહ પાંચસો રૂપયકે નોટ ઔર ઈસકો વોહ સામને પીંજરા રખા હય ઉસમે બન્દ કર દો.

મનચલા—બહોત ખુબ યેહ લીજીએ ચલો કાલુબેટા અબ યહાં મજે ઉડાઉ ઔર બન્દા ચલા બેગમ સાહિબા યેહ આપકે નામકા ડન્કા. ડન્કા ઔર બેટા કાલુ ધીસા યેહ તેરે નામકા ડન્કા.

ફૂર.હત—પ્યારે દિલાવર તેરી મહોબ્બત મુઝે કયસા સતા રહી હય.

દિલાવર—ઔર તેરી જુદાઇભી મુઝે રીંછ બનાકર દુનિયામેં જા-બજા નાચ નચવા રહી હય.

ફૂર.હત—મેરે પ્યારે રીંછ કયા તુજપર ભી કિસી બેવફાને જુલમ કીયા હય.

દિલાવર—બેશક જીસતરહ તુમકો હજરતે ઇશ્કને દિવાના બના રખા હય ઉસ્તરહ મુઝેભી એક નાજનીન.

ફૂર.હત—(તઅજ્જુબસે) હંય યેહ ક્યા યેહ રીછ તો બાત કરતા હય.

દિલાવર—અજી ઈસમે તઅજ્જુબકી કયા હય. જો અસલી રીછ હોતા હય વોહ ઇન્સાની કલામ બરાબર સમઝતા હય.

ફેર.હત—ભલા યેહતો બતા ઇસ વક્ત મેરા પ્યારા દિલાવર કહાં હય.

દિલાવર—ઉસકો એક હસીન ઔરતને લોહેકે પીંજરેમેં બન્દકર રખા હય.

ફેર.હત—તો વોહ ક્યા સુરત શકલસેભી બદલ ગયા હય.

દિલાવર—જી હાં આજકાલ વોહ ઇન્સાનસે હયવાન બન ગયા હય.

ફેર.હત—તો ક્યા તુ ઉસસે મેરી મુલાકાત કરા સકતા હય.

દિલાવર—અજી મુલાકાત ક્યા મ.અતી યેહ ખાદિમ ઉસે આપકે પહેલુમેં બિઠા સકતા હય.

ફેર.હત—અચ્છા તો પીંજરેસે બાહિર આ ઔર મુઝે ઉસસે મિલા.

દિલાવર—દેખીયે ઇસ્તરહ મંય કહું ઇસ્તરહ કીજીયેગા તો ઝુરૂર ઉમ્મીદ હય ખુદાકી જાતસે અભી આપકા દિલાવર ખુદ યહાં મૌજુદ હો જાએગા.

ફેર.હત—મંય ક્યા કરૂં.

દિલાવર—બસ સિર્ફ આપ ખુદાસે દુઆ કિજીયેગા.

ફેર.હત—વોહ કયસે.

દિલાવર—જયસે મંય બતાઉં.

ફેર.હત—અચ્છા બતા.

દિલાવર—અચ્છા તૈયાર હો જાવ પહેલે દોનો હાથ ઉઠાવ આંખોંકો બન્દ કર લો ફિર જો મંય બોલું વોહ મંતર પઢતી જાવ (ફેર.હતકા દોનોં આંખેં દોનોં હાથોંસે બન્દકર લેના.) કહો. બાદલ ગરજે ઘોરમ ઘોર લોટન કલોસે બુલેં મોર, આશીક આવે મેરે ઠોર. (દિલાવરકા રીંછકા ડ્રેસ ઉતાર દેના) ચલો આંખે ખોલ દો.

ફેર.હત—કૌન પ્યારા દિલાવર યેહ તુને ક્યા હાલ બનાયા.

દિલાવર—પ્યારી જબ તેરે બાપને ચિડીયાખાના બનાકર ઉસ્મે તુઝે નજર કયદ કર દિયા ઔર મુઝે મુલાકાત કરનેકા કોઇ રાસ્તા ન મિલા તુ આજ અપને દોસ્ત. મનચલેકો મદારી બનાયા ઔર મંય ખુદ રીંછ બનકર તેરે પાસ આયા.

ફેર.હત—ઔર મંયનેભી તેરી જુદાઇમેં બહોત દુઃખ ઉઠાયા.

ગાના.

ફિકરે ચટમે ક્યું મુનવ્વર હાં ચલાઓ રસીયા.
મુંહ દેખી હય સારી ઉલફત પ્યારી ઉલફત.
ન્યારી ઉલફત વાકરી ઉલફત—ફીકરે.

મુંહ અમૃત દિલ કાતિલ યહે ચાહત હય આફત.
કહે પીયા ફુસલાવત ગોરા જીયા.
અધ્યારી પીત હય સારી ઝુઠી વફા હય દગા હય.
બલા હય શીર ઉસપર મક્કારી સારીરે—શીકરે.

દિલાવર—પ્યારી જબ તેરી જુદાઈ મેં મુઝે બેકરાર કરદિયા તો મંય વહશતમેં આકર હૈરાન એક પીપ શરાબમેં સાઢે તીન સેર કડવા નીમ પીસકર પી ગયા કે મર જાઉં મગર કમ્બખ્ત સખ્ત જાન ન નિકલી સિર્ફ ગશ આકર રહે ગયા ઔર પાંચ રોજકે બઅદ ફિર સહીવ સલામત કાન ફટફટાકે ઉઠ ખડા હુવા અરે દેખ દેખ સામનેસે તેરે વાલિદ આ રહે હય.

ફરહત—હાં હાં છુપ જાવ ફિર રિછ બન જાવ. (દિલાવરકા રિછ બન જાના બાદલ વ સર મનસુરકા આના.)

બાદલ—અજી આપ ઇન બાતોંકા હરગિજ ખયાલ ન કરેં ઇસમેં શક નહીં કે દિલાવર ફરહત પર દિલોજાનસે શયદા હય. મગર દેખીએ મંયનેભી યહે ચિડીયાખાના ઇસી વાસ્તે બનવા દીયા હય કે લડકીભી અલગ રહે ઔર દિલાવરભી કિસી સુરતસે મીલને ન પાવે.

દિલાવર—મગર બન્દા તો યહાં પહેલેહીસે હાજીર હય.

સર મનસુર— અબીયાત.

મુખડા તેરા ગજબકા અન્દાજ હય બલાકા,
કયા ખાક માંગે પાની મારા તેરી અદાકા.

દિલાવર—બેઢંગકા ઉલ્લુ આયા લે ઇશ્ક દિલ રબાકા,
મારૂં વોહ જુતા સરમેં ફટ જાય પટસે ભેજા.

સર મનસુર—ખાન બહાદુર સાહબ આપ યહેતો ફરમાઇએ કે શાદીકા વઅદા કબ પુરા હોનેવાલા હય.

બાદલ—બસ આપ બરાબર ચ્યારા તારીખ સુબકી રાતકો સહેરા બાંધકર આઇએ ઔર નિકાહ પઢાકર ફરહતકો સાથહી ગાડીમેં બીઠાકર લે જાઇએ (દોનોંકે બિચમેં દિલાવર બશિક્લે રીછ ખડે હોજાના).

સર મનસુર—હાય હાય મર ગયે.

ફરહત—ઘભરાવ નહીં યહે રીછ કાટતા નહીં, યહે મંયને ખરીદા હય.

બાદલ—અરે બદમઆશ છોકરી તુને કિસકે હુકમસે યહે રીછ ખરીદા હય.

ફરહત—અબ્બાજાન યહે રીછ મુઝે પ્યારા મઅલુમ હુવા ઇસ લીયે મંયને ખરીદ લીયા.

સર મનસુર—અરે અબતો ઇસ .જાલીમ કાલે કુત્તેકો પાંજરેમેં બન્દ કર આવ.

ફેર.હત—અમ્મા જાન ન ઘબરાવ યેહ રીછ આદમીકે સાથ મુ.હબ્બત કરતા હય.

સર મનસુર—અરે કમબખ્.ત યેહ આદમીયોંસે નફરત કરતી હય. ઔર જાનવરોંસે મુહબ્બત કરતી હય.

બાદલ—જનાબ સર સા.હબ અભી ઉમ્રકી નથી,ઇનમેં બચપના હય શું કે અભી નાદાન હય.

સર મનસુર—હાં સચ હય શું કે અભી તો યેહ કુવારી હય યેહ ક્યા જાનેકે દુનિયામેં ક્યા હોતા હય.

બાદલ—ચલિયે દેર ન કિજીયે, ફેર.હત .ખબરદાર કિસીકો ઘરમેં ન આને દેના હોશીઆર રેહેના.

સર મનસુર—હાં હોશીઆર! (દિલાવરકો દેખના) ઓ બાપરે !!! (જાના દોનોંકા)

ફેર.હત—પ્યારે ઉસ દિનસે મેરે બાપકો ખાનબહાદુરીકો .ખિતાબ મિલા હય, તબસે યેહ .ખબ્ત સવાર હો ગયા હય, કે મેં અપની લ.ડકીકો બ.ડે ભારી .ખિતાબ વાલેસે બ્યાહુંગા. ઇસ લીયે તુમ એક તરકીબ કરો.

દિલાવર—વોહ ક્યા ?

ફેર.હત—તુમભી ઇરાનેકે સિપેહસાલાર બનકર આવ ઔર ઉસ રૂપમેં મેરે બાપકો ફંસાવ.

દિલાવર—હાં યેહ .ખુબ હય પ્યારી બહેરૂપીઆ બનના મેરા કામ હય. .ખુદાકી .કસમ વોહ જાદુ ચલાઉં કે .ખાનબહાદુર સા.હબકો બન્દરકી તરહ નચાઉં.

ગાના.

દીલાવર—ચલું ચલત ચાલ જતીયાં હર બારબાર અયસે કરૂં મેં બહુ હાં.

ફેર.હત—રૂપોંમેં પાયા ફિરો અલગ થલગ .અજબસે રહો.

જાઓ પીયરવા મેં કેહેરતી હું જાના દિલબર પુરે બનકર.

(જાના દિલાવરકા.)

બાબ દુસરા. પરદા ચૌથા.

પહા.ડ આબશાર.

(ગુલ.જારકા .ઝનકો લીએ હુવે આના).

શાહ.જોર—ભયાનક સુહીખ દેખ ઇસિવક્ત રાતકા અંધેરા તમામ દુનિયામેં ફયલા હુવા હય.

.જીનત—કિસ લીયે ?

શાહ.જોર—તેરી જલીલ .જીન્દગીકે રૂસવા નામકો .જબાને મ.ખલુકસે દુર કરનેકે લીયે.

.જીનત—ઓ .ખુદા યેહે મંય કયા સુન રહી હું ?

શાહ.જોર—મૌતકા પયગ.મ.

.જીનત—નહીં અયસા ન કહો.

શાહ.જોર—અગર તુ .જીન્દા રહેગી તો ના.જકી .જીનાકારીયોંકા રા.જ તમામ દુનિયામેં રૌશન કર દેગી.

.જીનત—ઓ નહીં નહીં મંય .ખુદા એ લાય.જાલકી કસમ ખાતી હું કે મંય હરગિ.જ હરગિ.જ કિસીસે ન કહુંગી, કહેના તો દરકાર રહા મંય અપને વહમો ગુમાનમેં ભી યેહે બાત ન લાઉંગી.

શાહ.જોર—બસ ખ.મોશ જબાન બન્દ કર.

અશઆ.ર.

હવદા આજ અયસે .જ.ખમ પિનહાં કરકે છોડુંગા,
લહુ રૂલવાઉંગા તુજકો તો બેજાં કરકે છોડુંગા.
પીરોના એકહી તસબીર મેં ઇન બિખરે દાનોંકા,
જો મુશકિલ હય તો ઇસ મુશકિલકો આસાં કરકે છોડુંગા.

.જીનત—આહ ઓ મેરે પરવરીસ કરનેવાલે કહેર મુઝે .કતલ ન કર.

મુ.ખમ્મસ.

કીયા રફૂઅતકી લ.જ.જતસે ન દિલકો આશના મંયને,
ગુ.જારી ઉમ્ર પસ્તીમેં મિસલે નકશ પા મંયને.
ચમનમેં કુછ ન દેખા સુરતે બાદે સબા મંયને,
મંય વોહ ત.અવી.જ હું સમઝા હય .ખુદ જીસકો મેરા મંયને.
ત.હમ્મુલ કર ન જલ્દી કર પુકારા હય .ખુદા મંયને.

શાહ.જોર—ઓ નહીં હરગિ.જ નહીં.

.જીનત—ઓ નાપાક હુકમએ ખાક ક્યા તુને મુઝે ઇસીલીયે પરવરીશ કીયાથા કે એક ગરીબ બકરીકી તરહ મેરે ગલેપર છુરી ચલાઈ જાએ.

શાહ.જોર—અબ યેહે ગયર મુમકિન હય કે તુ મેરે હાથસે .જીન્દા બચ જાએ.

શઅે.ર.

હરી હય શા.ખ.ખન્જરકી હય .ખુની રંગ જોહરકા,
મેરી ત.મન્ના તમન્નામેં લગેગા ફલ તેરે સરકા.

.જીનત—રહેમ કર.
શાહ.જોર—મુઝમેં હય નહીં.
.જીનત—ભલાઇ કર.
શાહ.જોર—વ્હે હો સકતા નહીં.
.જીનત—એહસાન કર.
શાહ.જોર—વ્હે મંયને સીખા નહીં.
.જીનત—મેરે કતલસે કયા મિલેગા.
શાહ.જોર—દુનિયાકી અયશ.
.જીનત—અયશ કબતક રહેગા.
શાહ.જોર—જબતક .જીન્દગી હય.
.જીનત—.જીન્દગી કિતને દિનકી.
શાહ.જોર—જબતક દુનિયા હય.
.જીનત—દુનિયા કીતને રો.જકી.
શાહ.જોર—ચન્દરો.જ
.જીનત—ઓ .હરીસ દુનિયાકે નાપાક કુતે જબકે ઇસ દુનિયાકા કયામ ચન્દરો.જ હય તો ફિર થો.ડી .જીન્દગીકે લીયે મુઝ બેગુનાહકે .ખુનસે અપને નામએ આ.અમાલકો કયું સિયાહ કર રહા હય.

મુસદસ.

ના.જ ઇતના .જુલ્મપર હય .જુલ્મ પરવર કિસલીયે,
તુલ રહા હય બેનવાપર તેરા .ખન્જર કિસલીયે,
થો.ડીસી હસ્તીપે યું બનતા હય .ખુદસર કિસલીયે.
બેકસોંપર બેસબબ ના.હ.ક વ્હે તેવર કિસલીયે,
.જુલ્મ તા.કત નવ જવાની ચન્દરો.જા બાત હય;
ચાર દિનકી ચાંદની હય ફિર અંધેરી રાત હય.

ગાના.

વ્હેદમ લુચપનકે ઢંગ દુશમનકે કર દુર બેતુર,
તુ મનકા અંધા દિલકા ગંદા સીતમગાર મ.ગરૂર-વ્હે;
બેજા અયસા કર મત ગા.ફિલ હોકર જાહિલ,
કુછ નહીં હાસિલ હય ફાની દુનિયા વ્હે મજબુર-વ્હે.
તુઝ અયસે પુરફન આકે દહેરમેં પહોંચે ગોરમેં,
જદ્દા ન કરતુ .ખુદાકા ડર કર-ઢંગ.
શાહ.જોર—બસ બસ વ્હે પન્દો નસી.હત બન્દકર.
.જીનત—હાય ઓ મેરી નાપાક .જીન્દગીકે પયદા કરનેવાલે

તુ કહાં હય ? દેખ દેખ ઇસ વક્ત તેરી એક મજબુર મઅ-લુકપર કીસ કદર જુલ્મ હો રહા હય. વોહ માદર જો મુહબ્બતકે આગોશમેં અપને બચ્ચોંકો પ્યારી નિગાહોંસે તકનેકા હક રખતી હય. આજ દિન ઉસકે ફરમાનકા ખન્જર મેરે પ્યારે પર ચલાનેકે લીયે તેજ કીયા જા રહા હય. ઓ મેરે ખુદા અયસી મુશકિલમેં મેરા સાથ દે.

મુરબ્બા.

બદ તીનતોંકી ગંદી તબીઅત નિખાર દે,
મુશકિલસે નવ જવાનોંકી કિસ્તી ઉતાર દે,
બાગે ખિઝાં રસીદાકો રંગે બહાર દે,
બિગડે હુવે નસીબ ઇલાહી સંવાર દે.

શહ. જોર—બસ બસ ઓ કમસિની અયસે હલે મુશ્કિલકો ભુલ જા ઔર જીન્દગીસે હાથ ઉઠા ઔર મરનેપર તૈયાર હોજા.

શ. એર.

ઉસે પુરીહી કરતા હું જો સરપર બાત લેતા હું,
નહીં મંય કત્લ કરતા હું રિહાઈ તુજકો દેતા હું.

જીનત—ક્યા રિહાઈ.

શહ. જોર—હાં રિહાઇ.

જીનત—વોહ કિસ્ત રહ.

શહ. જોર—દેખ ઇસ્ત રહ (જીનતકો ઉઠાકર આબશારમેં ડાલ દેતા.)

પરદા પાંચવા.

બાબ દુસરા.

અગલા મહેલ.

(અરસલાન વ એઅજાજકા ગુફતગુ કરતે હુવે આના.)

અરસલાન—જનાબે આલી મંય નાજકો સચ્ચે દિલસે ચાહતા હું ઉસકે હાથકો છુનેસે મેરે તમામ બદનમેં જલજલા પયદા હો જાતા હય. ઔર જબ આવાજ સુનતાહું તો દિલ બેકાબુ હો જાતા હય. ઉસકી જાદુભરી નિગાહે શરઅ બનકર જીગરમેં બડક ઉઠતી હય આહ તુમ ઇસ દર્દકી તાસીરકો કુછ નહીં સમઝ સકતે હો મેરા ખુન જોશ ખા રહા હય.

એઅજાજ—સબ્ર કરો જીસ વક્ત ખુન જોશ ખાતા હય. ઉસવક્ત દિમાગકો ઠંડા કરનેકી જરૂરત હય, ભલા આપ બતા સકતે હો કે વોહ તુમ્હે ચાહતી હય.

અરસલાન—મુઝે ચાહતી હય મંય અચ્છી તરહ કહે સક્તા હું કે ઉસને અપને શૌહરકીભી પરવાહ નહીં કીથી.

એ.અઝા.જ—વ્હે તો મંયભી જાનતા હું.

અરસલાન—ઉસમેં કુછ ત.અજ્જુબ નહીં એ.અઝા.જ અગર વોહ દિલાપર ઔર ભોલાથા મગર ઉસકે સાથ અવ્વલ દરજેકા બેવકુફભી થા.

એ.અઝાજ.—બેવકુફ ઈન દોનો સફ.ોંકે મ.અને એકહી હોતે-હંય. લેકિન મંય અબતક નહીં સમઝતાથા મગર અબ સમઝનેકે લીયે દોબારા .જીન્દા હુવા નહીં અયસા ન કહો વોહ મર ચુકા હય અબ ઉસકી બદગોઈ કર ઉસકી રૂ.હકો તકલીફ ન પહોંચાવ ગો વોહ ક્યસાહીથા મગર જબ .જીન્દા થા દગાનેદાર ન થા. ઔર ઉસકી બીવી ના.જ ક્યા વફાદાર નથી. ઔર આપભી ઉસકી .હયાતમેં દોસ્તી ઔર મુહબ્બતસે પેશ નહીં આતેથે.

અરસલાન—ક્યું નહીં બેશક.

એ.અઝાજ.—જબતો યહી દુ.આ કરતા હું કે .ખુદાવન્દે કરીમ તુમકો ઈસકા કાફી બદલા પહોંચાએ (આના ના.જકા)

નાજ.—લાયક. અરસલાન લીજીયે યહે આપકે વતનસે તાર આયા હય.

અરસલાન—(તાર પઢકે) ઉફ! .ગ.જબ!!

એ.અઝાજ.—ક્યસા હય ઈસ તારમેં ક્યા લિખા હય.

અરસલાન—અફસોસ મેરા મતમુલ ચચા .કરીબુલ મર્ગ હો રહા હય. મુઝે અપને વિરસેકા માલિક બનાના ચાહતા હય. ઈસ-લીયે ફૌરન બુલાયા હય.

એ.અઝાજ.—તો ક્યા તુમ જાવગે.

અરસલાન—હાં બ.ગયર ગએ ચારા નહીં.

નાજ.—કબ ઔર કિસ વ.કત.

અરસલાન—અભી ઔર ઈસી વ.કત.

નાજ.—અચ્છા તો મંય સફરકા સામાન કરાતી હું. (જાના ના.જકા)

અરસલાન—મેરે મો.અ.જ.જ.જ દોસ્ત મંય આપસે કુછ ઈલ્તેજા રખતા હું.

એ.અઝાજ.—હાં હાં શૌકસે ફરમાઈએ.

અરસલાન—બસ સિર્ફ યહી કે મેરી .ગયર .હા.જરીમેં ના.જપર નિગાહ રખો. ઉસ ભોલી ઔર .ખુબસૂરતકી તરફ કોઈ શખ્.સ પ્યાર ભરી ન.જરોંસે ન દેખે.

એ.અઝાજ.—બિલકુલ નહીં હરગિ.જ નહીં .અબ ઈસકે પ્યારકા

કોઇ ઉમ્મીદવાર નહીં હો સકતા ઔર અગર હોગા તો મંય ખુદાકી કસમ ખાકર કહેતા હું કે જબતક, ઉસકે જીગરમેં પોસ્ત ખીંચકર મેરી તલવારકા મ્યાન ન બન લેગા તબતક મુઝે હરગિજ હરગિજ કરાર ન આયગા (અરસલાનકા ચોકના) નહીં નહીં ચોંકો નહીં મંય તુમ્હારે એ'તબારકે મુતાબિક નિભાકે રહુંગા, જીસ તરહ તુમને એઅબાજકે સાથ દોસ્તી ઔર વફાદારીકો નિભાયા હય. વયસેહી મંયભી બતાઉંગા.

અરસલાન—મંય તુમ્હારા એહસાનમન્દ હું. (આના નાજકા)

નાજ—ચલીયે સામાને સફર તૈયાર હય ઔર ગાડીકાભી વક્ત કરીબ આચુકા હય.

અરસલાન—નહીં ગાડીકા નહીં બલ્કે તુમ્હારી જુદાઇકા વક્ત કરીબ આચુકા હય.

એઅબાજ—ઇસમેં શકહી ક્યા હય.

અરસલાન—પ્યારી નાજ મેરી જુદાઈ મેં ગમદીદા ન હોના. જબ તક મંય વાપસ ન લોટું મેરે આને તક દિલ જમઇસે રહેના.

નાજ—તુમ બેફિક્ર રહો ખુશીસે વતનકો જાવ મેરા ગમ ન કરો.

એઅબાજ—લેકિન હાં આપકા દિલ બહોત પરીશાન હો રહા હય. તો લીજીયે રહે ગાડીમેં ગમ દુર કરને કે લીયે યેહ કિતાબ લેતે જાઇએ.

અરસલાન—ઇસ કિતાબકા નામ ક્યા હય.

એઅબાજ—એક ગુનેહગારકા આખેરી રોજ.

અરસલાન—વાહ અજબ નામ હય આખિર ઇસમેં વાકિઆ ક્યા હય.

એઅબાજ—ઇસમેં એક દગાબાજ દોસ્ત ઔર એક બેવફા ઔરતકા કિસ્સા લિખા હય.

અરસલાન—મંય ઇજાજત ચાહતા હું.

એઅબાજ—હાં ખુદા હાફિજ (જાના અરસલાનકા) અહો બદલાલુ મગર ઇસ્તે ક્લાલકે સાથ દાના ઔર આકિલ બનકર.

મુખમ્મસ.

લગું પીછે મંય અબ અયસા બનું મન ફેશકી સૂરત,
દિખાઉં અપના વોહ દરજા બને માનુસકી સૂરત,
તને બદકારસે લિપટું મગર મલબુસકી સૂરત,
અંધેરા ઘરમેં કરદું પર રહું ફાનુસકી સૂરત,
લગાઉં આગ પાનીમેં મગર જાસુસકી સૂરત,
ક્યા અરસલાનકે જાનેસે તુમ નારાજ નહીં ?

ના.જ—બેશક નહીં ઉસ્કે જાનેસે મંય .ખુશ હું.

એ.અજા.જ—સબબ ?

ના.જ—ક્યું કે વોહ મુઝપર અભી અપના ક.ાબુ ચલાના ચાહતા હય, મંય અફ્સોસ કરતી હું, કે મંયને અપની બરદાસ્તકી વજેહસે ઉસકો અયસી ગુસ્તા.ખીકા મૌક.ા દિયા.

એ.અજા.જ—આ.ખિર ઇસમેં ગુસ્તાખ.ી કયા હય યેહ અમર તો શુદની હય.

ના.જ—બિલકુલ નાશુદની.

એ.અજા.જ—હંય નાશુદની ?

ના.જ—હાં બિલકુલ બેહુદા બલ્કે દગ.ા.

એ.અજા.જ—તો કયા તુમ્હારે દિલમેં ઉસ્કે લીયે .જરા ર.હમ નહીં.

ના.જ—કુછભી નહીં ઉસકે આતે આતે મંય ઝમાનિયા કો છો.ડ દુંગી.

એ.અજા.જ—કયું ?

ના.જ—ઉસ ઓછે તાવાનસે મંય ડરતી હું, મુઝે ખૌ.ફ હય કે શાયદ બદગોઇસે વોહ મુઝે રૂસવા કરેગા.

એ.અજા.જ—નહીં બેગમ સા.હિબા નહીં મેરી મોજુદગીમેં તુમ્હારી રૂસવાઇકી કોઇ જુરઅત નહીં કર સકતા.

ના.જ—બેશક તુમ્હારી નિગરાની ઔર નિગેહદાસ્તકી વજેહસે મંય બિલકુલ સ.હી વ સલામત હું મગર અફ્સોસ યેહ સ.ખ્ત કમનસીબી હયકે તુમ્હારા સહારા મેરે લીયે હમેશાકે વાસ્તે નહીં હોસકતા.

એ.અજા.જ—ક્યું નહીં.

ના.જ—આહ નહીં મેરી .કિસમત યાવર નહીં કે મંય અપનેકો તુમ્હારે હાથમેં હમેશાકે લીયે સોંપ સકું.

એ.અજા.જ—ઉસકા સબ દારોમદાર તુમ્હી પર હય.

ના.જ—મુઝપર ?

એ.અજા.જ—હાં તુમ્હીપર ઔર તુમ્હારે અ.ખલા.કપર.

ના.જ—તુમ કયા કહેના ચાહતે હો.

એ.અજા.જ—મેરા મુદઆ.ા સાફ હય.

ના.જ—ય.અની ?

એ.અજા.જ—મેરી શરીકે .કિસમત બનકર.

ના.જ—ઓહો ઇસવ.ક્ત મંય યેહ કયા સુન રહી હું. નહીં નહીં મુ.અ.જ.જ.જ જનાબ યેહ આપકા તકલીફ દેનેવાલા મ.જા.ક હય મેરે મુકર્રમ .હુ.જુર આપ મેરી દિલ લગી કરતે હંય.

એ.અજા.જ—નહીં મ.જાક નહીં, મંય સાદિ.કુલ કૈ.લ હું. બેશક મેરી સિફારિશકે લીયે ન મેરે પાસ .હુસ્ન હય ન જવાની મગર અપની દૌલત તુમ્હારે .કદમોંપર નિસાર કરનેકો તૈયાર હું.

ના.જ—અગર તુમ્હારી યહી મુદઆ હય તો મંયભી સચ કહેતી હું મંય સચ્ચે દિલસે તુમ્હારી સચ્ચી મુ.હબ્બત રખતી હું.

એ.અજા.જ—અહા મુ.હબ્બત મો.હબ્બત ઔર વાહબી મુઝ અયસે એક જ.ઈફ શખ્.સકે સાથ નહીં નહીં હરગિજ નહીં મુમકિન નહિ.

ના.જ—નહીં યહે મુમકિન હય પહેલેહી વ.ક્ત જબ મંયને તુમ્હે દેખાથા તો ફૌરન મુઝેભી .ખયાલ ગુ.જરા કે તુમ્હેં મેરી મુ.હબ્બત હોની હી ચાહિયે. માનો યા ન માનો મગર દુનિયા ભરમેં જો મંયને કિસી મર્દસે સચ્ચી મુ.હબ્બતકી હો તો વોહ અવ્વલ ઔર આખિર તુમ્હીંસે હય.

એ.અજા.જ—ક્યા તુમ સચ કહેતી હો.

ના.જ—હાં સચ ઔર બિલકુલ સચ.

એ.અજા.જ—તો ક્યા દુનિયામેં તુમને કિસી મર્દકો નહીં ચાહા.

ના.જ—નહીં કભી નહીં.

એ.અજા.જ—અહા અયસે નસીબ (.ખુદસે) ઓ ઝુઠી મક્કાર દગા-બા.જ રિયાકાર ઐયાર અયસા ઔર ઇસ કદર ઝુઠ.

ના.જ—લો પ્યારે અપની સચ્ચી મુ.હબ્બતકી આગકો ઇન પ્યારે ઔર રસીલે હોંટોંસે બુઝાવ.

એ.અજા.જ—(.ખુદસે) ઇસે મેરે ખન્જરકી આંચ બહોત આસાનીસે બુઝાએગી મગર નહીં ઇતની જલ્દી નહીં અભી વ.ક્ત હય. (.ખન્જર નિકાલના).

ના.જ—ઉફ યહે ક્યા પ્યારે! ખ.ન્જર કિસ લીયે.

એ.અજા.જ—હાં યહે .ખન્જર! અપની પ્યાર ભરી બ.ગલગીરીમેં એક જહેરી સાંપકો મંય અપની બ.ગલમેં રખના નહીં ચાહતા.

ના.જ—મુઝે ઉમ્મીદ હય કે તુમ મેરી સચ્ચી મુ.હબ્બતમેં ધિરે હુવે દિલકો તસકીન દોગે.

એ.અ.જા.જ—મંય તુમ્હારી સચ્ચી મુ.હબ્બતકા કાફી તૌર બદલા દુંગા.

ના.જ—કિસવ.ક્ત ઔર કબ?

એ.અજા.જ—અપને નિકા.હકે રો.જ.

ના.જ—કૌલ દીજીએ.

એ.અજા.જ—રહેલો.

ના.જ—આહાહા .ખુશી .ખુશી .ખુશી.

એ.અજા.જ—આહાહા .ખુશી .ખુશી .ખુશી.

ના.જ—તુમ ઇસ.કદર મુઝસે મિલકર .ખુશ હુવે હો ઉસસે જ્યાદા મંય તુમ્હારે સાથ રહેકર .ખુશ રહુંગી.

એ.અજા.જ—દૌલત ઔર .હુસ્નસે બ.ઢકર ઔર કૌનસી ચી.જ હય.

ના.જ—મુ.હબ્બત સચ્ચી મુ.હબ્બત.

એ.અજા.જ—બેશક સચ્ચી મુ.હબ્બત.

ના.જ—પ્યારે સચ્ચી મુ.હબ્બત તો દુનિયાકો બહિસ્ત બના દેતી હય.

એ.અજા.જ—ઔર .ખુસુસન તુમ અયસી .ઔરત જીસકે સાથ રહે-કર બહિસ્તકા .ખયાલ રખનાભી નામુનાસિબ હય.

ના.જ—કિસ લીયે ?

એ.અજા.જ—ઇસ લીયે કે યહે દુનિયાભી ઉનકે લીયે બહિસ્તકા એક નમુના હય.

ના.જ—આહાહા (હંસના)

એ.અજા.જ—મુઝે યકીન હય કે તુમ જયસે અપને શૌહર એ.અ-જા.જકો ચાહતીથી ઉસ્તર.હ મુઝેભી ચાહોગી.

ના.જ—ઉસી તરફ બલ્કે ઉસસેભી .જ્યાદા .આહ પ્યારે ઉસકી બાર બાર યાદ નદિલાવ ઉસ્કી દહશતનાક ઔર મુહીબ મુરતકા ન.કશા અભી તક મેરે દિમા.ગમેં ખીંચા હુવા હય ઉસકે .ખ-યાલસે મેરી મુ.હબ્બતકે .ખ.જાનોંપર નફરતકા પાની ફિર જાતા હય, મંય સચ્ચે દિલસે કહેતીહું કે તુમ્હારી તર.હ મંયને કભી એ.અજા.જકોભી નહીં ચાહા. મંય સિર્ફ તુમ્હીં કો ઔર તુમ્હારે અ.ખલા.કકો ચાહતી હું.

એ.અજા.જ—મંય તુમ્હારી ઇસ .ઇ.જ.જત અફ.જાઇકા શુક્રિયા અદા કરતા હું.

ના.જ—અચ્છા .ખુદા .હાફિ.જ (ના.જકા ચલે જાના).

એ.અજા.જ—ઓ સંગદિલ બેર.હમ સિયાહકાર .ઔરત આજ તુ મેરે જાલમેં ફંસી અહાહા .ઔરતોંકે લિબાસમેં છુપી હુઇ મક-કાર ડાયન. .ઔરતોંકી .જાતી ન.જાકતકી .ખુબી તેરી ગન્દી તબી-.અતમેં નહીં હય. કયા તુ યહે સમઝતી હય કે તેરે જોબનકી રાહસે એક ખટકનેવાલા કાંટા નિકલ ગયા, ઓ નહીં નહીં મક્કાર .ઔરત તુ અભી .ગાફિલ હય ઔર .ગફલતકી નીંદમેં સો રહી હય. સો સો જબતક ઇન્તે.કામકી તલવાર ખુ.ન ઔર .અદાવતકે મિયાનપર સી.કલ હોકર પુરા બદલા લેનેકે લીએ. તે.જ ઔર આબદાર ન હો જાએ. તબતક તુ .ગફલતકે બીસ્તરપર મૌતકી નીંદ આને તક અચ્છી તર.હ સો. (જાના એ.અજા.જકા)

બાબ દુસરા. પરદા છઠ્ઠા.

ખાનબહાદુરકા મકાન.

(ખાનબહાદુરકા તઅલીમ લેતે હુવે દિખલાઇ દેના.)

બાદલ—ભલા ઉસ્તાદ યેહે તો ખતા જો પટેકા હાથ જાનતા હય વોહ દુશમનસે સામના કર સકતા હય.

બઢિયાર—હજારત દુશમન.

બાદલ—ભલા મંય પટા ફિરાના સીખ જાઉં તો મુઝે સરકા ખિતાબ મિલેગા.

બઢિયાર—અરે સરતો છોટા હય સરસે બડા ખિતાબ મિલેગા.

બાદલ—અચ્છા અબ આપ મુઝે પટે બાજીકા હાથ સિખાવ.

બઢિયાર—અચ્છા તો સામને આ જાવ હાં ખડે હો જાવ ઔર દેખો જયસે હમ કદમ ઉઠાએં વયસે તુમ ઉઠાવો ઔર જયસે હમ પટે બાજીકા હાથ ચલાવે વયસે તુમ ભી ચલાવો. દેખો ખબરદાર અગર દુશમન યા હાથ રોકે તો તુમ કુદકર બા હાથ પર ચલે જાવ. વહાંસે અયસે કુદ કર દુરપર લાઠી ચલાવ

(લાઠી ચલાના મુન્શીકે સરમેં લગના.)

મુન્શી—અરરરર તુમ્હારા સત્યાનાસ હોજાએ મેરા સર તોડ ડાલા.

બાદલ—અરર પટેકા હાથ મુનશીજીકો લગ ગયા તોબા તોબા બુરા હુવા મુન્શી સાહબ મઆફ ફરમાઇએ આઇન્દા અયસી ગુસ્તાખીકો ખયાલમેં ન લાઇએ.

મુન્શી—વાહ જનાબ વાહ પહેલે જડ દેના ફિર મઆફી ચાહના ખુદાકી કસમ આપભી ખુબ હંય.

બાદલ—ખયર અબ કલકા સબક જો બાકી હય સો દીજીએ.

મુન્શી—સુનો નસર ઉસ કલામકા નામ હય જયસે હમ ઔર આપ બાતેં કરતે હય ઔર નઝમ વોહ જયસે શાએર લોગ ગઝલ કહેતે હંય.

બાદલ—ઓહો ક્યા તઅજ્જુબકી બાત હય કે ચાલીસ બરસસે મંય નસરમેં બાતેં કરતા હું મગર આજ તક ઉસસે બેખબર થા.

મુન્શી—ઔર નઝમ યેહે હય.

શાએર.

જીન્હોમેં જોર નહીં વોહભી કુસ્તી લડતે હય,
ખુદાકી શાન હય કુબડે અકડ કે ચલતે હંય.

બાદલ—વાહ વાહ.

મુન્શી—ઇસ્તર.હ ઔરભી સાની સ.એર મુલા હિ.જા ફીજીએ.

શએ.ર

નાઇ .ખાન હજ્જામ સબકે મુંડતેથે સરકે બાલ,
.ઈ.શ્કકે કુંચેંમેં ઉનકીભી હજામત હો ગઇ.

બાદલ—વાહ વાહ મુન્શીજીકી .ખુબ હજામત હો ગઇ, ચ્હે તો બ.ડે મતલબકી બાત હય જો નસર નહીં વોહ ન.જમ ઔર જો ન.જમ નહીં વોહ નસર ચ્હે તો મુઝે યાદ હો ગયા.

મુન્શી—ઔર જો .ઔરત હય ઉસે મોઅન્નસ કહેતે હંય ઔર જો મર્દ હય ઉસે મુ.જક્કર કહેતે હંય.

બાદલ—સુબ.હાનલ્લાહ આજ કિતની નઈ નઇ બાતેં હ.ાસિલ હો ગઇ ચ્હેભી કયા ત.અજ્જુબકી બાત હય કે મંય ઇતના બડ.ા મર્દ હુવા મગર અબ તક મંય ચ્હેભી નહીં જાનતા કે મંય મ.જક્કર હું યા મોઅન્નસ.

મુન્શી—બસ તો આજ યહાં તકહી રહેને દીજીએ ફિર કલ નયા સુન લીજીએ.

બાદલ—અચ્છા આપ યુંહી રો.જ સબ.ક પઢ.ાયા કીજીએ દેખો બ.ઢિયારસિંગ હમને મન્ત.ક પ.ઢના શુરૂ.અ કર દિયા હય.

બ.ઢિયાર—કાહુ કહો ઓ મનત.ક કૌન ચી.જ હય?

બાદલ—ઓહો મન્ત.કમેં બડ.ા મ.જા હય.

બ.ઢિયાર—બડ.ા મજા હય કયસા કચોરી લડુ પેડ.ા અયસા હય.

બાદલ—અરે લડુ પેંડ.ા નહીં ઇસમેં મુ.જક્કર ઔર મુઅન્નસ લીખ્ખા હય.

બ.ઢિયાર—ભલા હો યા મુઅન્નસ ઔર મુ.જક્કર કાહુ કહાવે હંય.

બાદલ—મુન્શીજી કહેતે હંય કે હમ ઔર તુમ સબ મુ.જક્કર હંય.

બ.ઢિયાર—યા મુન્શીજી તો બડ.ા બદમઅ.ાશ હય હો હમ સબકા મુ.જક્કર કહત હય. વોહ મુ.જક્કર, ઉસ્કા બાપ મુ.જક્કર, ઉસકા દાદા મુ.જક્કર, જો હમકા મુ.જક્કર મુજક્કર કહે તો રામ દયાસી હમ લાઠીસે .ખબર લેગોહો.

મુન્શી—અરે ઓ ગંવારકા લઠ તુ કયા જાને .ઇલ્મકી બાતેં જો. તુ કરતા હય રોબાહ બા.જીકી વાતેં.

બ.ઢિયાર—દેખો હો બહાદુર સા.હબ તને યાકા સમઝાએ રહો જો હમસે ટરટુ કરહે તો રામ જાને એક લાઠી યાકી મન્ત.ક વન્ત.ક ભુલા દેવે.

બાદલ—અજી ચુપ રહો ઇન્કે મુંહ ન લગો ચ્હે બાંક પટેકા બડ.ા

ઉસ્તાદ હય ઇસકો અયસા હુનર યાદ હય કે એક લાઠીમેં લાખો આદમીયોંકો ગિરા દેતા હય.

મુન્શી—લા હૌલ વલા કુવત યેહ ક્યા ડીંગ મારતા હય. અરે ગંવારકા લઠ હય ભેંસ હાંકનેકા હથીઆર ઇલ્મ કલમકી લયાકત વોહ જો બડે બડે સરકશોંકી, ગરદન એક આનમેં ઝુકા દેતી હય, કલમકી એક તેગે જુમ્બીશ તેગ દુદમ બનકર લાખો આદમીયોંકા સરદમ ભરમેં ઉડા દેતી હય.

બઢિયાર—અચ્છા તો ઠહેર જાવ હમ તોકા ટગ દો દમ ટટમ બનાવત હય.

ઉસ્તાદ—તોબા ! તોબા હુજુર યેહ ક્યા તુફાન ન સુરનતાન યેહ ખાન બહાદુરકા ઘર હય યા જંગકા મયદાન.

બાદલ—દેખો તો ઉસ્તાદ યેહ દોનો અપને અપને ઇલ્મકી બડાઇ કરતે હંય ઔર જબાનસે દઅવા કરતે કરતે લઠ ઔર કલમદાનસે લડે મરતે હંય.

ઉસ્તાદ—મગર હુજુર યેહ દઅવા કિસ બાતકા કરતે હંય ?

બાદલ—એક કહેતા હય કે પટે બાજીકા હુનર સબસે આલા હય ઔર દુસરા કહેતા હય કે કલમકા જોર સબપર બાલા હય.

ઉસ્તાદ—નહીં નહીં જીસકો ગાને બજાનેકા ઇલ્મ હાસિલ નહીં વોહ અયસે ખાન બહાદુર કે જલ્સેકે કાબિલ નહીં.

બઢિયાર—અરે ઓ તંબુરેખાન બન્દકર આપની જબાન વર્ના તંબુરેકી તાનકે સાથ નિકસ જાએ તોરા પ્રાન.

ઉસ્તાદ—અય દેખ જબાન સંભાલકે બાતકર.

બઢિયાર—અરે તુ એક રંડીકા સંગાતી ગવેયા હોએ કે હમસે સુરમેસે બરાબરી કરત હય જો તેરી તરહ સબહી સરંગી તંબુરા બજાએં નાચેં ગાએં તો જગતકા કામ ઔર રાજપાટ હુકુમત કોન ચલાએ ખાન બહાદુર સાહબકા તો બસ બહાદુરીકા ઇલ્મ સીખના ચાહીયે.

મુન્શી—અય ઓ ગધે યેહ તુ ક્યા ઝક મારતા હય.

બઢિયાર—અબ ઇસકી ખોપરી ઔર તમુરા દોનો કરતા હું ચુરા ચુરા.

ગાના.

આઇ કજા પાવો સજા

મુન્શી— હાય મુવા મોરે બાપ મંય મુવા.

ઉસ્તાદ— હાય હાય મેરા તંબુરા ટુટા.

બઢિયાર—ચુપ ચુપ અભી તોરે લઠ નહીં લાગા.

મુન્શી— અએ જાએ નહીં તો મારૂંગા ઘુંસા.
ઉસ્તાદ—લગે લગે ચુપ કેસે એક જુતા.
બહિયાર—ઉધમ કયસા મચા.
ઉસ્તાદ—આફ્રત મંય તો મુવા.
બાદલ—ખુબ આયા મજા વાહજી વાહ.

(તમામકો લડતે હુવે જાના આના જુલીયાકા.)

જુલીયા—ક્યુંજી યેહ કયાથા ઘરમેં ક્યસા દંગા મચા રખાથા.

બાદલ—લો એક આફ્રત ગઇ ઔર દુસરી બલા આઈ અરે કુચ્છ નહીં દંગા કયસા યેહ તો હમારે ઉસ્તાદોંકી બાતેં હો રહીથી.

જુલીયા—વાહ બાતેં ઔર ઘાતેં મંય સબ જાનતી હું દેખા મંય સાફ સાફ કહે દેતી હું કે મેરે ઘરમેં અયસે બદમઆશ ન આને પાએં ઔર યહાં લડાઇ ન મચાએં.

બાદલ—(હંસકર) કયા જોર જોરસે બાતેં કરનેસે તુ ડર ગઇ આખિર હય ન વહી ઔરત જાત અરી તુ ઇતના નહીં સમઝતી કે મુઝ અયસે ખાન બહાદુર કે હોતે યહાં કૌન દમ માર સકતા હય. જાનતી નહીં કે વિલાયતકે શહિન્શાહને મુઝ યહાં બહાદુરીકા ખિતાબ દીયા હય.

જુલીયા—આપકો ખિતાબ કયા દિયા હય ગોયા ઘરભરકી જાનકે લીયે એક અજાબ દેદિયા હય. ભલા વોહ આપને મુન્શી ઔર મૌલવી કયું રખા હય.

બાદલ—ઇલ્મ પઢનેકે લીયે રખા હય કયા તુ યેહ જાનતી હય કે મંયને બચપનમેં નહીં સીખા તો અબ ચાલીસ બરસકા હોકરભી ન સીખું. ભલા મેરે સવાલકા જવાબ તો દે તુને જો ઇતની દેરસે બાતેં કીં વોહ સબ કયસી બાતેં થીં.

જુલીયા—મંયને તો સબ તુમ્હારી ભલાઇકી બાતેં કીં ઔર કયસી બાતેં થીં.

બાદલ—અરે ભલાઇ બુરાઇકો રહેને દે અરે મંય યેહ પુછતા હું કે મંય ઔર તુ જો બાતેં કરતે હંય ઉસકો કયા કહેતે હંય.

જુલીયા—ઇસકો તો મીયાં બીબીકા ઝઘડા કહેતે હંય.

બાદલ—એ નફ્રુફ જાહિલ આદમી નહીં યેહ જો હમ તુમ બાતે કરતે હંય ઇસકો નસર કહેતે હંય.

જુલીયા—નસર વોહ કયા હય ?

બાદલ—જો નજમ નહીં વોહ નસર જો નસર નહીં વોહ નજમ સમઝી દેખ નજમ ઇસકો કહેતે હંય.

શઅેર.

નાઈ ખાન હજ્જામ સબકે મુંડતેથે સરકે બાલ,
કુચ એ જાનામેં ઉનકીભી હજામત હો ગઈ.

(ખુદસે) અબ ઇસકો અપની ઇલ્મી લયાકત જતાકર દંગ બનાએ દેતા હું. ભલા કહે તો બતા તુ કૌન ઔર મંય કૌન ?

જુલીયા—તુમ ખાવિન્દ ઔર મંય ઔરત.

બાદલ—ચુપ યહાં ખાવિન્દ કૌન ગધા હય અરી મંય કહે પુછતા હું કે તેરી માં કૌન ઔર મેરા બાપ કૌન. ભંયસ કૌન ઔર ભંયસા કૌન ?

જુલીયા—દેખો અબ તુમ હદસે જ્યાદા બહકને લગે. ખુદા જાને ક્યા ક્યા બકને લગે.

બાદલ—ક્યું બસ મુંહ બન્દ હો ગયા અરી મંય મન્તક પઢા હું મન્તક. બસ તુ ઇસકા જવાબ દે તો જાનું મર્દ કો ક્યા કહેતે હંય ઔર ઔરતકો ક્યા કહેતે હંય.

જુલીયા—અરે કહે ક્યા પાગલોંકી તરહ બહકતે હો અપની કજી હતી આપ કરતે હો.

બાદલ—અરે કજી હતી તો તેરી હોતી હય. મેરી કાહેકી અબ સુન ઔર અચ્છી તરહ યાદ રખ જો મર્દ હય ઉસકો મુજકર કહેતે હંય, ઔર ઔરતકો મોઅન્નસ કહેતે હંય.

જુલીયા—અફસોસ આપ તો કુછ લાલ બુઝક્કડ કેસે ઢંગ સીખતે જાતે હો.

અશઆર.

આફત હય દેકે ખાન બહાદુરકા કહે ખિતાબ,
બદલુસે બસ ગરજ્તેકો બાદલ બના દિયા.
બન્દરકો નારિયેલ જો મિલા ખુખિલા ગયા,
વહ શીથા ઉસકો ઔરભી પાગલ બના દિયા.

ગાના.

એક વોહ હંય સીતમો જોરો જફા કરતે હંય,
એક હમ હંય કે સદા જુલ્મ સહા કરતે હંય;
લેકે દિલ બાતોંહી બાતોંમેં ઉડા દેતે હંય,
ક્યા દગાબાજ હંય બુત મિલકે દગા કરતે હંય.
હાજતે શમ્અ નહીં મુજકો કબરમેં હરગિજ,
દાગે હસરત મેરે સીનેમેં જલા કરતે હંય;
મિસ્લે આઇના હંય હમ સાફ તબીઅત "મહેશર."
જો દગાબાજ હંય વોહ હમસે દગા કરતે હંય.

(જાના ફુલીયાકા) (આના મનચેલકા ઇરાની લિબાસમેં.)

મનચલા—આદાબ અર્ઝ હય.

આદલ—હંય તુમ કોન?

મનચલા—મંય ઇરાનકે સિપેહ સાલારકા એડીકોંગ હું.

આદલ—ઓહ ઇરાનકા સિપેહ સાલારકા એડીકોંગ. ઓહો આઇએ આઇએ આપ જ્યસે બડે આદમીકા યહાં આના મેરે લીયે બડી ખુશ નસીબી હય. કહિએ ક્યુંકર આના હુવા.

મનચલા—પહેલે આપ યેહતો બતલાઇએ કે આપકી કોઈ નેક સીરત લડકીભી હય.

આદલ—હાં હાં હય મગર ઇસ સવાલસે આપકા ક્યા મતલબ.

મનચલા—અજી યહીતો સારા મતલબ હય હમારે સિપેહસાલાર આલી વિકારને યેહ સવાલ કીયા હય કે.

આદલ—ક્યા સવાલ મુઝસે કીયા હય?

મનચલા—જી હાં કહીં રાસ્તેમેં જાતે જાતે ઉનકી નજર ખિડકીમેં પડ ગઈ ઔર સિનાને ઉસકુન સીનેમેં ગડ ગઈ. તબસે ઉસકે બગયર ઝીન્દગી મહાલ હય ઇસલીયે આપસે શાદીકા સવાલ હય.

આદલ—હંય ક્યા કહા શાદી વોહભી મુઝસે.

મનચલા—જી નહીં આપકી લડકીસે.

આદલ—મેરી લડકીસે ક્યા યેહ મંયને ઠિક સુના. ક્યા યેહ આપને સચ કહા ક્યા વોહ મેરે દામાદ બનના ચાહતે હંય.

મનચલા—જી હાં મગર દામાદ બનનેસે પેસ્તર વોહ આપકો શાહ ઇરાનકી તરફસે ખિલઅતે ફાખરા પહેનાના ચાહતે હંય.

આદલ—ક્યા શાહ ઇરાનકી તરફસે મુઝે ખિતાબ મિલેગા ઓ ખુદા.

મનચલા—જી હાં વોહ આપકો ઝ.યાદિલ અખ્સાર અફ.ખરા ઉલ બગ.લોલ આગા ચમચોકાર-જંગ બહાદુર પી. આઈ. એફ. કા ઇરાની ખિતાબ ભી દેના ચાહતે હંય.

આદલ—ઓહો મંય તો ખાન બહાદુરકે ખિતાબ પર ફુલા ફુલાથા ઔર વોહભી કિસ કિસકી ખુશામદ કરકે ઔર કહાં કહાં જોર લગાયા તબ કહીં યેહ ખાન બહાદુરકા ખિતાબ પાયા. જનાબ ક્યા ખાન બહાદુરકે ખિતાબસેભી યેહ બડા ખિતાબ હય.

મનચલા—અજી ઇસકે સામને ખાન બહાદુર કિસ હિસાબમેં હંય કહાં યેહ એક ઉંચકા જરા ખિતાબ ઔર કહાં યેહ કેઇ ગજકા યહાંસે વહાં તકકા ખિતાબ.

બાદલ—ક્યું જનાબ એડીકાંગ સાહબ ઈરાનકે દરબારમેં અયસેહી બડે બડે ખિતાબ મિલતે હંય.

મનચલા—જી હાં મગર રહે ખિતાબ ફક્ત હમારે સિપેહસાલાર સાહબ દે સકતે હંય.

બાદલ—ખુદાકી દેન હય ઘર બયઠે મેરે નસીબને રંગ દિખાયા જો ઈરાની સિપેહસાલારકો યહાં ખીંચ લાયા. ક્યું સાહબ ઉન જંગી સિપેહ સાલારકા ખિતાબ તો સબસે બડા હોગા.

મનચલા—જંગી સિપેહ સાલાર કોઈ અયસા વયસા હોતા હય. ઉસકા ખિતાબ તો સબસે બડા હય.

બાદલ—જરા મહેરબાની કરકે વોહભી સુનાઈયે.

મનચલા—સુનિયે રૂસ્તમે જંગ, શેર અફ્ગન, તોપ શકન, શમશીર ફ્ગન, ધરતી ધમક, ફુલ ફ્લક, એન્ટલુલ બહાર આગા. સગ ખાન દિલાવર શુયા ખાન બહાદુર સી. એસ. આઈ. એમ. બી.

બાદલ—ઓહો ઈતને બડે ખિતાબો વાલા ઈરાનકા સિપેહ સાલાર મેરી બેટી ફ્રહત પર આશિક હો ગયા, ક્યું જનાબ રહે સિપેહ સાલાર સાહબ કબ મેરી બેટીસે શાદી કરના ચાહતે હંય.

મનચલા—અભી ઔર ઈસી વક્ત.

બાદલ—હય ઈતની જલદી.

મનચલા—જી હાં ઉનકો તો એકદમ ભી કરાર નહીં જબસે ઉન્હોંને અપને દિલકા હાલ મુજસે ઈજહાર કીયા કે મનબર દુખ્તરે પરી પયકર બાદલ ખાન બહાદુર અજ દિલોજાન ફરેફ્તા શુધ્ય.

બાદલ—ફારસી જબાન ભી કયસી શીરીં હય. મંય જુરૂર સીખુંગા. ક્યું કે જબ ઈતને બડે મતમુલ સિપેહ સાલારકા મંય સુસર બનુંગા તો ફિર ફારસી બોલના જુરૂર હોગા.

મનચલા—ઓહો હો હો દેખિયે દેખિયે ખાન બહાદુર સાહબ આપકે લીયે ખિલઅત ખિતાબ આ ગયે.

બાદલ—અરરર અબ ક્યા કરૂં અરે સબ નોકર ચાકર કહાં ગએ. અરે બુન્દુ મુરદુ મર્દ દૌડો! દૌડો!

મનચલા—અજી ખાન બહાદુર સાહબ આપ ઘભરાઈએ નહીં આપ અપને નોકરોંકો લેકર કિસી દુસરે કમરેમેં ચલિયે ઔર લિબાસ પહેનકર વાપસ આ જાઈએ ઈતને અરસેમેં સિપેહ સાલાર સાહબ ભી તશરીફ લાએંગે.

ગાના.

બાદલ—

બડે ઉમંગ ઉડેંગા રંગ બનેગી શાહોંસે બઢકે શાન;
રહે ખુશીકી હદ બેહદ હુઈ.

બન ઠન ખિલઅત પહેનકે સરસેભી સિવા ઉંચા બનું,
વોહ શાન વોહ ઠાઠ હરદમ હર પલ ફિકર.
ફીરૂં ચલું ઉઠું બયઠું ઘુમું ધાયું;
અબતક જો પહેના ન હોગા કભી.

કોરસ.

હું શેર જગમેં વલ્લાહ મીલા હય મુજકો બિલ્લા,
જો દેખે કોઈ ચિબિલ્લા, મચાએ નૌબા તિલ્લા.

બાબ દુસરા. પરદા સાતવાં.

શેરઅફ્ગનકા મકાન.

(ઝીનતકા બવજ હે બિમારી પલંગપર લેટે દિખાઈ દેના.)

ઝી.નત—રહ.મ રહ.મ ઓ દુનિયાવી અ.જા.બકે લાસાની ફરીસ્તો રહ.મ મેરી ગ.રીબ બેનવા જાનકો જુ.લ્મકે શકન્જેમે. ન ખીંચો.

શેરઅફ્ગન—ઝીનત ઝીનત ન ઘભરા અબ તુજપર કોઈ જુલ્મ નહીં કર સકતા.

ઝી.નત—મુઝ બેકસકા એ.વજ. ઉસ જા.લીમ શરીરસે .જુરૂર લેના.

શેરઅફ્ગન—તુ ખ.ાતિર જમ્આ. રખ કોઈ હ.ાઝી.ર હય જાવ ઇસિ વક્ત. શહજો.રકો અપને હમરાહ બુલા લાવ.

ઝી.નત—આહ રૂખ.સત અય હ.યાતે ફાની રૂખ.સત દુનિયાકી કુલ ચીજો. તુમકો સલામ મેરી બે નવાઈ પર રહમ ખાનેવાલે તુજકોભી આખિરી સલામ (મરના ઝી.નતકા.)

શેરઅફ્ગન—આહ દુનિયા ધુંવાધાર હો ગઇ એક મજબુર બેકસકી રૂહ. તમન્નાઓંકો સાથ લીયે આલમે બાલાકો રવાના હો ગઇ. (આના શહેજો.રકા.)

શહેજો.ર—કયું જનાબ આપને કિસ લીયે મુઝે બુલાયા.

શેરઅફ્ગન—ઇસિ લીયે કે આજ આપકો એક નાયાબ તોહ.ફા ઇના-યત કરૂં.

શહેજો.ર—તોહ.ફા કૌનસા તોહ.ફા કયા પ્યારી સીમતનકા મેરે સાથ ઉ.ક.દ.

શેરઅફ્ગન—હાં અભી ઔર ઇસી. વક.ત તુમ્હારી શાદી ઇસ ધુમ-ધામસે કી જાએગી કે તમામ શહરમેં શોહરત મચ જાએગી. શામ હોતે હોતે તુમ્હારી સવારી એક અજ.દહામકે સાથ તુ-મ્હારે ખ.ાસ મકાન તક પહોંચ જાએગી.

શહેજો.ર—મગર યહે કિસ લીયે શાદીકા ઇકરાર તો આપકે સાથ થા. કહિયે સીમતનને આપકો મનજુ.ર ન કીયા આપકા દિલ ઉસકી મુહ.બ્બતસે પલટ ગયા.

શેરઅફ્ગન—જીનહીં ઇસ શાદીકે કાબિલ મયને આપહીકો પાયા.

શહેજો.ર—વાહ વાહ મજા. હય.

શેરઅફ્ગન—(દરબાનસે) સાલિમ દરવાજે પર બરાબર પહેરાદો.

શહેજો.ર—હાં ખ.બરદાર કિસીકો અન્દર આનેકી જુરઅત ન હો.

શેરઅફ્ગન—મંય ચકીન કરતાહુ કે તુમ ઉસ તોહ.ફેકો અપને સીનેસે લગા લોગે.

શહેજો.ર—બેશક બેશક મંય ઉસકો અપને જીગરમેં રખ લુંગા.

શેરઅફ્ગન—અચ્છા તો અભી લાતા હું, (જાના શેરઅફ્ગનકા.)

શહેજો.ર—હાં હાં જલ્દ લાવ. વાહ વાહ .ખુશી શાદમાની, ક્યા કોઇ ઇસ સફહ.એ .જમીનપર આ જમુઝસા .ખુશ નસીબ હોગા? નહીં! હરગિજ. નહીં!!

ગાના.

બનું સુંદર છયલા આન બાન કર કર પાઉં;
દુલહનીયાં હાં .ખુશી વા .ખુશી;
પાઉ ગોરી ગોરી મોહનીયાં,
લગું સીનેસે ડારૂં ગર બહિયાં,
વાહવા આહાહા મીલે કામનીયાં જાને જાં—બનું.
દિલજાની લાસાની તુરાની તુરાની તુરાની,
ઓ જાની અય જાની તુ આ;
તેરી ઉલફતને સિક્કે બિઠાએ હંય,
જાલ કાકુલકે દિલપર બિછાએ હંય,
ન આએગી આએગી આએગી .જરૂર આએગી—બનું.
(શેરઅફ્ગનકા અનદર તલવાર ફેંકના.)

શેરઅફ્ગન—તો ઇસ તો.હફેકો ઉઠા લો.

શહેજો.ર—હંય! યહે ક્યા?

શેરઅફ્ગન—વહી નાયાબ તોહ.ફા અબ ઇસિકો અપના સીના ચાર કર રખ લો ઔર હમેશાકે લીયે બીસ્તરે મર્ગપર હાથ પાઉં ફ્યલાકર સો રહો.

શહેજો.ર—અરે ભાઈ મુઝે યહે તોહ.ફા નહીં મનજુ.ર હય.

શેરઅફ્ગન—મગર મુઝે તો મનજુ.ર હય.

શહેજો.ર—ઇલાહી તબાહી.

શેરઅફ્ગન—ક્યું અબ ખ.યાલ આયા તબાહી આઇ જ.વાલ આયા.

શએ.ર.

દૌલતકી જુસ્તજુમેં ન કુછભી સમઝ પડી,
જબ મૌત આકે સરપે ખડી તબ સમઝ પડી.

શાહેજો.ર—તો ક્યા આપ મેરે સાથ જ.બરદસ્તી કરતે હંય.
શેરઅફ્ગન—જો લોગ જયસા કરતે હંય વયસા ભરતે હંય. ઓ જે.ર દસ્તોંકો આજ.ર પહોંચાને વાલે ઓલ ઓલ કિતને મ- જ.લુમોંકા ગલા કાટા, કિતને ઇમાનદારોંકો બેઇમાન બનાયા.
શાહેજો.ર—મંયને તો કિસીકોભી નહીં સતાયા ક્યા આપ મેરી નિસબત કહેતે હંય.
શેરઅફ્ગન—હાં તેરી નિસબત ઓ ખાના ખ.રાબ હ.ક. તક તેરી નિસબત.

રુબાઇ.

યા વોહ મગરુર જ.માનેમેં જો કાલા બિચ્છુ,
આજ આંખોંમેં મેરી ફુંક નિકલા બિચ્છુ.
કી જ્ગોહ ઉસ્ને તુઝે પેટકે નીચે જ.મીન,
કાલી નાગનથી કોઇ ઔર તુ કાલા બિચ્છુ.

શાહેજો.ર—જુલ્મ તો મંયને કિસી પર નહીં કિયા.
શેરઅફ્ગન—ઓ પાજી કમીને.

શએ.ર.

જો જુલ્મ કીયા તુને હરગિ.જ ન હુવા હોગા,
દુશમનકોભી દુશમનપર અયસા ન હુવા હોગા.

શાહે.જોર—આખિર મેરા કોઇ કુસુરવા બતાઇએ, મંયને કિસીકા વર લુટા હો તો સ.જા દિલવાઇએ.
શેરઅફ્ગન—દિખલાઉં બતલાઉં દેખ કેયર ! ઇસ મ.જલુન લ.ડકીકો પહેચાન (ઉનતકી લાશ દિખાતા.)
શાહે.જોર—ફિર કૌન ઉનત.
શેરઅફ્ગન—બેઇમાન ખ.મોશ ક્યું હો ગયા.

રુબાઇ.

સમઝા થય ઇસકા બદલા લબ ઔર દહનસે લુંગા,
યા સિર્ફ તેરે જીસ્મ ઔર નાપાક તનસે લુંગા;
દહનાકે દરમેંભી તુજકો દસન ખુદાકી,
મંય ઇન્તેકામ ઇસકા તેરે કફનસે લુંગા.

અશઆર.

દિલકા નિકાલતા હય તુ અપને બુખાર આજ,
કુછ મૌત તો નહીં તેરે સરપર સવાર આજ;

શેરઅફ્ગન—બાકી રહેન એકભી દામનમેં તાર આજ,
કલ સૌ હુવે હંય કત્લ મરે બેશુમાર આજ.

શાહે.જોર—યાદ રખ મંય જોરમેં તાકતમેં માલમેં દૌલતમેં કિસી બાતમેં તુઝશે કમ નહીં.

શેરઅફ્ગન—લેકિન ફિરભી મુઝમેં ઔર તુઝમેં જમીન આસમાનકા ફર્ક હય.

શાહે.જોર—વો કયસા ?

શેરઅફ્ગન—યહી કેતુ બદમઆશ જલીલ હય ઔર મંય શરીફોંપર મીટનેવાલા શરીફ હું.

શાહે.જોર—ઓહ તુઝ અયસે શરીફ મેરે ધરમેં જુઠે બરતન ધોતે હંય.

શેરઅફ્ગન—અગર અયસા હય તો ઉનકા શુક્રિયા અદા કરો.

શાહે.જોર—કિસ લીયે ?

શેરઅફ્ગન—ઇસ લીયેકે તુમ્હારી શરાફતપર જીલ્લતકે દાગ લગે હંય, ઉનકો અપની શરાફતકે પાનીસે ધોકર સાફ કરતે હંય.

શાહે.જોર—ઉફ

શેરઅફ્ગન— શાએર.

વોહ કરતે હંય રજીલોંકી ખિદમત,
મગર અપની ઇજ્જત નહીં બેચતે હંય,

શાહે.જોર—ઓ જબાં દરાજ મેરે સામને યહે બેહુદા તકરીર સમઝ રખ.

અશઆર.

તેરે દિલપર ગજબકે તીર બરસા દું તો મેરા નામ,
તુઝે પાનીકો અય મરદુદ તરસા દું તો મેરા નામ,
કમાંમેં તીરહું ઔર મ્યાનમેં તેગ દો પયકર હું,
જહન્નમ જીસ્સે લરજા હય તપાં હય મંય વોહ અખગર હું.

શેરઅફ્ગન—તો મંયભી યાદ રખ તેરે લીયે કિસમતકા ચક્કર હું,
જમાનેકી પલટ હું ઔર તેરા બીગડા મુકદ્દર હું.

(દોનોંકા લડના બહમ શાહેજોરકા મારા જાના.)

બાબ દુસરા ખતમ.

બાબ તીસરા. પરદા પહેલા.

જશ્નગાહ.

(એ.અજા.જકી ના.જકે હમરાહ શાદીકી .ખુશીમેં સહેલીયોંકા ગાના.)

ગાના.

સહને ચમન શીરીં સ.ખુન .હમ્દે સનમ ગાને લગા,
આજકે જશને શાહીમેં સુરજ ચાંદ સિપાહી હય.
દિલ મિલ શાદ હો નાચો ગાવો,
સખી મિલ મુબારક બાદ ગાવ—
.ખુશીકા ગાના ઉ.ડે તરાના જામ ચઢ.ાના મરદાના.
મ.જ ઉડ.ાના રંગ જમાના નાચ દિખાના ફ્રર .જાના,
ફુલે ફલે ચમન મસ્તાના હાં પ્યારી બાદે સબા,
મિલકે બોલે હરેક દિલકે .ઉ.કદે—સહેને.

એ.અજા.જ—મેરે .અ.ઝી.જ ઔર શરીફ મહેમાનો ઇસ વ.કત આપ લોગોંકો .કદમ રંજા ફરમાનેકી તકલીફ દી ઉસકી એક ખા.સ વજેહ હય. આપ જાન સકતે હંય મંય એક મશ.હુર .ખુશ્ક દિ-મા.ગ ઔરતોંસે નફરત કરનેવાલા એક મોહતાત શ.ખ્સ થા મગર મેરી ઇતની ગેહરી ઔર સ.ખ્ત ફિતરતકો એક .જબરદસ્ત .કુવતને બદલ દીયા. ઔર વોહ .જબરદસ્ત .કુવત દિલકે .કરા-રેકો જુમ્બેશ દિલાનેવાલી કૌન હય? એક ઔ.રત!

સબ—હંય ઔરત!

એ.અજા.જ—હાં ઔ.રત .કુ.દરતકે કૈયાજ. હાથોંકી બનાઈ હુઈ એક જન્નતકી હુ.ર હય.

સરદાર ૧—ક્યા વોહ ઔરત ઇસ .કદર હુ.સ્નો અ.ખલા.કકી બોલતી હુઈ તસવીર હય?

એ.અજા.જ—બેશક વોહ એક બોલનેવાલી સચ્ચી તસવીર હય.

સરદાર ૨—ઉસકા નામ જાનનેકે લીયે હમ લોગોંકો ઇસ્તેયાક હય.

એઅ.જાજ—વોહ મશહુર હય ઔર તુમ દોસ્તોંકી સુરતે શનાસ હય. શરીફોંમેં જીસ હ.સીનાકે સાથ નિગાહકી લડીમેં મુનસ-લીક હોનેવાલા હું વોહ ઝમાનિયાકી સબસે જ્યાદા હરદિલ અ.ઝી.જ. પાકદામન નાજ. હય?

અરસલાન—હંય નાજ.! નાજ.?

એઅ.જાજ—હાં નાજ.! મરહુ.મ નબાબ એઅ.જા.જકી બેવા બેગમ નાજ.

અરસલાન—દગ.ાબાજ કમીને.

સરદાર ૧—અયસી નાદાની અયસી નાજાયજ. તોહીન.

અરસલાન—નાજાયજ. તોહીન ? પુછો પુછો ઈસી બદકાસે પુછે.

સરદાર ૪—અયસી તોહીનકે બઅદ હમારે મુઅ.જ.જ.જ. દોસ્ત અમીર ઇફતેખા.ર તુમ્હારી ખાતોંકી તશરીફ. કરનેકે લીયે જી- મ્મેદાર નહીં.

એઅ.જાજ.—શરીફો મંય ઈસપરભી ઈસ વક્ત. સરિહ.ન કહેતા હું કે મંય કિસી તરહ. કુસુર વાર નહી હું. સચ પુછો તો ઈસ હ.રી- નાસે અપને નાદાન દોસ્તકો નિકાહ.કો એક બેજા ગુરૂર થા.

અરસલાન—બેજા ગુ.રૂર ! ઓ મગ.રૂર ?

એઅ.જાજ.—બેશક ઉસને કભી તુઝે ચાહાભી નહીં.

અરસલાન—ઓ બેઇમાન ચ્હે દઅ.વા ?

એઅ.જાજ.—હાં દઅ.વા ઔર સચ્ચા દઅ.વા.

અરસલાન—ઓ મલઉ.ન તુનેહી ઉસકો તુઝસે છીન લીયા હય.

એઅ.જાજ.—નહીં બલકે ખુદ ઉસને મુઝે ચુરા લીયા હય. ઔર મુઝસે બ્યાહનેકા કૌ.લ દીયા હય.

અરસલાન—નહીં તુ બકતા હય. ઉસને મુઝે ચાહા ઔર નિકાહ.કા મુઝસે એક.રાર કીયા.

એઅ.જાજ.—ક્યા તુ ઇન બાતોં કા સુબુત દે સકતા હય.

અરસલાન—સુબુત હા બડા ભારી સુબુત. ઉસને મેરે લીયે કીસીકી પરવાહ નહીં કી બલકે ઉસને મેરીહી ખાતિર અપને શૌહર એઅ.જાજ.કો......(આના નાજ.કા).

નાજ.—ખા.મોશ નાકારે બુલ હવસ બુજ.દિલ ખા.મોશ !

અરસલાન—કૌન નાજ. ?

નાજ—તુ મુઝે બદનામ કર રહા હય.

અરસલાન—નહીં પ્યારી મંય અપની સચ્ચી મુહ.બ્બતકા સુબુત દે રહા હું.

નાજ.—મુહ.બ્બતકા સુબુત ?

અરસલાન—હાં.

નાજ.—બેવકુ.ફ.

અરસલાન—ક્યા તુને મુઝે નહીં ચાહા ?

નાજ.—મંયને તુઝે કભી અયસા મૌકા. નહીં દીયા.

અરસલાન—ઓ નાલાયક. કમીની તુને મુઝે છોડ.કર એક બુઢ.સે શાદીકા એક.રાર કીયા.

એઅ.જાજ.—ના લાયક. ! ઓ કમીને નાલાયક. તો તુ હય બેશમ

સાહેબોંને મૌજું ઔર મુનાસિબ જગેહ અપની મુહબ્બતકા ઈજહાર કીયા.

નાજ.—નાકારે વોહ તેરી મુહબ્બત ન થી, બલકે એક હવસ થી.

અરસલાન—કયા તુને મુઝે અપને મુહબ્બતકે જાલમેં ફંસાકર એક રીછકી તરહ, હંસીકા તમાશા બના રખાથા.

નાજ.—બેશક મંય તો તુઝે હમેશા એક દિલલગીકા ખિલોના સમઝતી થી.

અરસલાન—ઓ બદકાર મંયને તેરે વાસ્તે દુનિયાકીભી પરવાહ ન કી. મંયને જન્નતકો છોડકર જહન્નમકી રાહે લી. એક દોસ્તકી જીન્દગી તબાહકી અબ તુહી મુઝસે દગા કરતી હય.

નાજ.—અગર ઇસ વકત એઅજાજ જીન્દા હોતા તો વોહ અયસી હતક આમેજ તકરીરસે જરૂરકા વશ રખતા.

અરસલાન—મંય ઉસસેભી મરદાનગીકે સાથ બદલા લેતા.

નાજ.—બોદે કમહિમ્મત તુ અયસી હિમ્મત કભી નહીં કર સકતા (જાના નાજકા.)

અરસલાન—વોહ અવ્વલ દરજેકા બેવકુફ ઔર બેઇમાન થા.

એઅજાજ.—કયું કે ઉસને તુઝ અયસે બેઇમાન દોસ્ત પર ભરોસા રખા.

અરસલાન—હાં હાં મંય ઉસકી ખાતિર તુમ દોનોંકી જાનેં લુંગા બસ હટ જાવ તુમ સબમેં કોઇ મેરા તરફદાર નહીં (સબકા-ચલે જાના) બસ આજા મુકાબિલેકે લીયે યહી જગેહ કાફી હય. (અરસલાન ઔર એઅજાજકા લડના, અરસલાનકા જખમી હોકર ગિરના.)

એઅજાજ.—રજીલ મેરાભી વાર રોક. અહાહા ઇન્તેકામકા પહેલા શીકાર દગાબાજીકી પહેલી કુરબાની મુઝે પહેચાનનેકે લીયે રહે પહેલાહી મૌકા.

અરસલાન—આહ દમ ચલા ઔર વોહ રૂહેં મેરે સામને ઇન્તેકામ લેનેકે લીયે આ રહી હંય.

એઅજાજ—દેખ અરસલાન દેખ બરાબર પહેચાન અપને કિસી વક્તકે અઝીજ દોસ્ત એઅજાજકો દેખ (લીબાસ ઉતાર દેના)

અરસલાન—કૌન એઅજાજ એઅજાજકી રૂહ.

એઅજાજ—નહીં નહીં મંય વહી જીન્દા એઅજાજ હું જીસકી આબરૂકો તુને ખાકમે મીલા દીયા. જીસકે અગીયારકા ખુન કરકે ઉસકી જીન્દગીકો પાંમાલ કર ડાલા.

અરસલાન—નહીં તુ એઅજાજ નહીં એઅજાજકી રૂહ મુઝસે ઇન્તેકામ લેના ચાહતી હય.

એ.અજા.જ—ઓ .જાલીમ .ખુદાકી કસમ તેરે આખીરી વક્તમેં સચ કહેતાહું કે મંય જીન્દા હું ઔર ઉસ ગારસે જીન્દા નિકલ આયા. બોલ બોલ અય કાફિર તુને કયું અયસા કીયા?

અરસલાન—આહ મ.આફ કર દોસ્ત એક વફાદાર દોસ્તસે બેવફાઈ કરના મેરી કિસ્મતમેં લિખા થા.

એ.અજા.જ—ઔર એક સબસે જ્યાદા નાલાયક ઔરતકે લીયે એક મુખલીસ દોસ્તકા .ખુન કરના મેરે નસીબમેં યહી બદા થા.

અરસલાન—દોસ્ત મંય આખરી વક્ત સવાલ કરતા હું કયા વોહ તુઝે પહેચાનતી હય?

એ.અજા.જ—નહીં અભી નહીં લેકિન બહોતહી જલ્દ નિકાહકે બઅદ આજહી રાતકો ઇસી જગેહ ઇસસેભી જ્યાદા મુસીબત નાક મૌતસે વોહ મુઝે પહેચાનેગી.

અરસલાન—આહ કયા તઅજ્જુબ ખેઝ વાકિયા હય. પ્યારે દોસ્ત મુઝે મ.આફ કર મંય આખરી વક્ત મ.આફી ચાહતા હું.

એ.અજા.જ—મ.આફ મંય તુઝે મ.આફ કરતા હું. સચ્ચે દિલસે, મુહબ્બતસે ઔર વફાસે મગર ઉસકો કભી નહીં હરગિ.જ નહીં. દોનો જહાનકી કીમત પરભી નહીં.

અરસલાન—મ.આફ મ.આફ. (મરના અરસલાનકા).

એ.અજા.જ—અય મુન્તકિમે હકીકી તમામ હો ચુકા એક વફાદાર સચ્ચા દોસ્ત થા વોહભી ચલ બસા ઇસ બેકસકા દુનિયાકે તખ્તે પર ન મેરે લીયે મુહબ્બત રહી ન દોસ્તી ન .ખુશ નસીબી રહી ન .ખુશ હાલી રહે સબ ચી.જેં કીસને છીન લી? ઉસને! ઉસી કાતિલા ફિર ઔનાને મુઝે લુટ લીયા, યહી હય હય. દોસ્તી એ.અતબાર ઔર વફાકી લાશ જીસ્ને મુઝે લડકપનમેં મફતુ કર લીયા થા. ચલ મંય તુઝે ઉસ લઅનતીસે ઇન્તેકામ લેને તક અપની હિફા.જતમેં રખુંગા. (ઉઠાકર લાશકો છુપા આના તક અપની હિફા.જતમેં રખુંગા.) કા.જી સા.હબ તશરીફ લાઇએ ઔર દોનોકા ઉકદ પઢાઇએ.

કા.જી—બહોત .ખુબ.

શ.એર.

રહે અય .ખુદા જબતલક યહે .હયાત,
ગુ.જારે .ખુશીહીમેં દિન ઔર રાત. (જીનતકી રૂ.હકા દિખાઇ દેના.)

રૂબાઇ.

ખાકો .ખુ મેં હું તપાં .ખલ્ક તમાશાઈ હય,
મેરે મરનેપેભી અબતક વહી રૂસવાઈ હય.

થકકે પહોંચી હું રહે .જીસ્તસે તા મનજીલે ગોર.
સોનેદો મુજકો નકીરે નકે શ.યદાઇ હય.

ના.જ—ઉફ઼ .ગ.જબ સિતમ આહ યેહ કોઇ જાદુકા તિલીસમી પુતલા હય. યારસ્કે .હુસ્નસે કીસી પરીને મેરી જાન લેનેકા .કસ્દ કીયા હય. ઇલાહી .ખયર યેહ કયા માજરા હય.

એ.અજા.જ—ના.જ ના.જ યેહ તુઝે કયા હો ગયા?

ના.જ—હાં દેખો દેખો વોહ સામને સુફ઼યદ જામા પહેને કૌન ન.જર આ રહા હય. ઉફ઼ મંય સમઝી યેહ વહી આસમાની બલા હય. ઓ નહીં નહીં મેરા કોઇ કુસૂર નહીં .ખુદાકે લીયે મુઝે મ.આફ઼ કર તુઝે દેખનેસે મેરા દમ ફ઼ના હુવા જાતા હય. ઓ .કાનુને .કુદરતકે .જબરદસ્ત હાથો અગર મરદોંકે જીસ્મ .જમીનમેં દફ઼ન કરનેકે બ.અદભી જી ઉઠતે હંય તો ઉનકો દફ઼ન કરનેકા તરી.કાભી બદલ દેના ચાહિયે જા જા ઓ કાપુરી સર્દ ચહેરે .ખુદાકે લીયે મેરી ન.જરોંસે .ગાયબ હો જા.

સરદાર ૧—.ખુદા જાને યેહ કિસ ના મ.અલુમ બીમારીકા કાપુરી અસર થા જો યકાયક આયા ઔર ચલા ગયા.

,, **૨**—અરે ભાઇ આ.ખિર યેહ હય કયા.

સરદાર ૪—વલ્લાહ .આલમ બિસ સવાલ હમારી તો કુછ સમઝમેં હી ન આયા.

,, **૩**—આઇએ .કા.જી. સાહબ જલ્દ નિકા.હ પ.ઢાઇએ (હાથ મિલાના .રૂહકા ન.જર આના)

ના.જ—આહ પનાહ પનાહ! અરે કોઈ દાૈ.ડો ઇસકી દસ્ત દરા.જીસે મુઝે બચાવ.

એ.અજા.જ—ત.અજ્જુબ! હયરત!!

ના.જ—વહી વહી નાપાક રૂ.હ! ઓ .ખામોશ હસ્તી બતા ફ઼િર તુ યહાં કયું આઇ? બતા બતા કયું અપને બેગુનાહ .ખુનકા ઇન્તે.કામ લીયા ચાહતી હય?

એ.અજા.જ—ઉફ઼ યેહ કયા?

ના.જ—નહીં નહીં મંયને તેરી જાન નહીં લી હય હાય .જીનત .જીનત.

એ.અજા.જ—હંય .જીનત.

ના.જ—કયા તુ નહીં જાએગી આહ મયને આખોકો બન્દ કર લીયા તો અબ તો .ખયાલ બનકર દિલમેં ઉતરને લગી જા જા મુઝે ન સતા ફ઼.ર્જે કર ગો મંયનેહી તુઝે .કત્લ કરવાયા મગર ઉસકા ઇન્તે.કામ યહાં નહીં હો સકતા કિસી તર.હ નહીં હો સકતા.

સુ.ખમ્મસ.

તુ હય હસ્તીએ અદમ ઔર મંય હુ હસ્તીએ જહાં,
તુ અદમ મેં જા ચુકી ઔર મંય હુ જેરે આસમાં,
તુ અનાસિર ખો ચુકી ઔર મંય અભી પીલોદમાં,
ફૂર્ક હય બસ ઈસ કદર ફિર કયું રહે ના.હક ગરમીયાં,
મંયભી જબ આઉંગી દે દઉંગી તેરા બદલા વહાં.

જા જા મુઝે ન સતા મેરી નજરોંસે દુર હો જા અગર તુ ન જાએગી તો તુજકો કસમ હય ખુદાકી હંય! યેહ કયાથા. કયા વાકેઆ જીનતકી રૂહથી કહીં મેરા રાજ ફાશ તો નહીં હો ગયા? ઉફ્! જમીન ફિર રહી હય, આસમાન કાંપ રહા હય, મેરે હાથ પાઉંમેં રઅશા પડ ગયા હય, જરા આઇના ઉઠાકર તો દેખું કહીં ચહેરાતો નહીં ઉતર ગયા હય.

એ.અજાજ—દેખ દેખ ઓ ખુદાઈ ફિટકારકી મુજસ્સીમ તસવીર અપની સ્યાહ શકલકો ગૌરસે દેખ.

શ.એર.

ફિટકાર પડ રહી હય જમીનો જમાંસે તુઝપર,
લઅનત બરસ રહી હય મકાનો મકાંસે તુઝપર.

નાજ—પ્યારે ઇફ્તેખાર યેહ મેરી ઉમ્ર ભરમેં આજહી અયસા મૌકા હુવા હય. મંય નહીં કહે સકતી કે યેહ કયાથા ઔર કયા હુવા.

એ.અજાજ—ખયર જાને દો કુછભી હોગા. ઉસકા ગમ ન કરો કાજી સાહબ આઇએ.

કાજી—(મિસરા.અ) રહે જબતલક અય ખુદા યેહ હયાત.(હાથ મીલાના)

સબ—આમીન.

ગાના.

સહેલીયાં—

મીલી મીલી મુરાદ પ્યારી તોરી.
અબ દિલકે હો રાજદુલારી કે પુરે અરમાન.
લાલો ચમ્બેલીભી ખિલે હૂવે હંએ.
ખુશીસે સબ બોસતાં.
મીલકે ગાએ હમ નર ઔર નારી સારે હુવે શાદમાન.
ફ.ખકા ચૌજકો દરજા મિલા હય.
ચર્ખ હુવા પાસમાં.
નાચ દીખાએ વોહ મંગલગાકે રશ્ક કરે પરીયાં.

બાબ તીસરા. પરદા દુસરા.

બાદલ.ખાંકા મકાન.

(દિલાવરકા ઇશાનકે સિપેહસાલારકા લિબાસ ૐાયે હુવે આના.)

દિલાવર—કૌન હું ક્યા હું મેરા હાલ કોઇ જાને જાનના હો તો મેરી શકલ દિખા દે કોઇ મેરા ઝમ્મા જો અબ કોઇ મુઝે પ- હેચાન લે. શર્ન બદલા હું અગર મુઝકો બતા દે કોઈ માશા અલ્લાહ સંચને .ખુબ બદલા હય.

ગાના.

યહા યેહ સબ ગુન પુરફન યાર .ગાર બતલાદે કોઇ.
ઇયસા યેહ ભેસ હય બાઇશાન દિખલાઇ.
પુરી સરદારી પાઈ ક્યા બદલા રૂપ હય યેહ બાલાઇ.
એ .જોર મલાલ હાસિદકો જીલ દિયા હય કાસિદકો.
વોહ ઝ્યલે મીયાં બને હું'ય જોદીદ ખુ—અહા.

યા અલ્લાહ તુ હમારે ઇસ કામમે મદદ કરના, યહાં તો કોઈ બી નહીં મનચલાબી ન.જર નહીં આતા. વોહ ખિલ.અત અબતક પહોંચા યા નહીં યારો કહીં ભેદ ખુલ તો નહીં ગયા.

દોસ્ત ૧—ભેદ ખુલ જાતા તો હમારા મનચલા હમકો ફોરન .ખબર પહોંચાતા.

„ ૨—વોહ કીસી દુસરે કમરેમેં .ખાન બહાદુરકો ઉલ્લુ બનાતા હોગા.

„ ૧—ઔર જબ સિપેહ સાલારકી તરફસે ખિતાબ દિયા જાયગા તો વોહ .ખુશીમેં આકર નાચને લગેગા.

દિલાવર—યારો ભલા હમારી તરહ કિસીનેબી શાદી બ્યાહ કીયા હોગા. સુસરેકો કિસીને અયસા ધોકા દીયા હોગા.

દોસ્ત ૧—અજી હ.જારોં આશીકોંને અયસા કીયા હય. ઇસમેં બુરા હી ક્યા હય. કીસીકી બીવી ભગા લેજાનેસે તો યેહ અચ્છા હય.

„ ૨—આપતો અપની મંગેતરસે શાદી કરતે હંય, ઇસમેં કીસી પર ક્યા બેદાદી કરતે હંય.

દિલાવર—અચ્છા આવે .જરા ઇસ્તરફ દાલાનમેં ઠેરે. (જાના સબકા આના બાદલ વજીલીયાકા).

બાદલ— શ.એર.

બદલને તર હય મેરા યેહ રૂતબાં આ.લા હો ગયા,
.જરરેસે .ખુરશીદ ઔર .કતરેસે દરીયા હો ગયા.

જીલીયા—મેરે અલ્લાહ યેહ ક્યા ક્યા સ્વાંગ બદલતા હય.

ફરહત—અમ્માં જાન તુમ ચુપ રહો કુછ ન કહો અબ દેખતી જાવ. અબ્બા જાન વોહ આપકા ઇંગ્લીશ ડ્રેસ કયા હુવા ઔર યેહ ઇરાની ડ્રેસ કહાંસે મિલા.

બાદલ—જીતી રહો બેટી ખુબ હુવા જો તુ આઇ દેખ યેહ મેરી ઇજ્જત અફ્જાઈ.

જુલીયા—ઇજ્જત અફ્જાઇ યા જગ હંસાઈ.

બાદલ—અરી તુ ફિર યહાં આઇ ઔર બક બક લગાઇ. ખબરદાર અબ જરા જબાન સંભાળકર બોલના જાનતી હય કે મંય કૌન હું ઔર કયા પહેને હુવે હું.

જુલીયા—યેહ આજ કોઇ નયા સાંગ ભરા હય ઔર કયા હય.

બાદલ—ઓ બેવકુફ તુ કયા જાને દેખ યેહ તુ રૂચા યેહ તમગા યેહ કટાર ઔર યેહ તેગે અસફહાની હય.

જુલીયા—મંય તો જાનતી હું કે યેહભી એક પાગલ પનેકી નશાની હય.

બાદલ—તુ બિલકુલ દિવાની હય અરી ઇસ્કા નામ ઇરાની ખિલઅત હય.

જુલીયા—ખુદા જાને કયા દુરગત હય હમારે સરપર રોજ એક નઈ આફત હય.

ફરહત—અબ્બા જાન વોહ આપકા ઇંગ્લીશ.....

બાદલ—બેટી વોહ લિબાસ તો ખાનબહાદુરીકા થા. ઔર યેહ તો ઇરાનકે બાદશાહકા દરબારી ખિલઅત હય.

જુલીયા—મુઝે તો યેહ તઅજ્જુબ હો રહા હય કે યેહ આપકો ઇરાનસે બાદશાહી ખિલઅત દેનેવાલો કૌન આ ગયા.

બાદલ—હાં અભી કયા હય અભી તો તુઝે ઇતનાહી દેખકર તઅજ્જુબ હો રહા હય. મગર અબ થોડીહી દેરમેં ખુદ ઇરાનકા જંગી સિપેહ સાલાર યહાં આયગા. ઔર જબ વોહ, મુઝે જંગી ખિતાબ ઔર બિલ્લે દેગા તબ તો તુ બિલકુલ પાગલ બન જાએગી. બેટી ફરહત આજ તેરે લીયે ભી ખુશીકા દિન હય.

ફરહત— ગાના.

બાલમા પીયા અબભી સેગા હારે નસીબા જાગા,
પાઉંગી હજારા પીનહાવા—બાલમાં.
સાયા સરપર તુ અબલારે ગુલશન ફુલે ફલે,
સબકો ખુશકર દુખગમ તાર.
શાદ રહો હરઆન હાં.....દીલજુ નેકખુ—બાદમાં.

બાદલ—આદાબ હય ઈરીનકે સિપેહસાલાર સા.હબકો આદાબ બજા લાતા હું.

દિલાવર—મન અ.જ દીદારે બાદલખા.ન બહાદુર બિસયાર .ખુશ શુદમ ઓ એડીકાંગ મન ફુજાસ્ત.

બાદલ—હાય હાય યહે કયસી મુસ્કીલ પ.ડ ગઈ. ફારસી .જબાન તો મંય બિલકુલ સમઝતાહી નહીં. ફિર ઇનકો ક્યા જવાબ દું. અરે હાં, વોહ એડીકાંગ સા.હબ કહાં ગએ. (મનચલેકો આતા દેખકર) વોહ આએ અજી આઈએ જનાબ આપ કહાં ગએથે દેખીએ યહાં કયસી મુસ્કીલ દરપેશ આઈ.

મનચલા—મંય .જરા એક કામકો બાહિર ગયા થા.

દિલાવર—મન અ.જ ઓ બિસયાર મસરુર શુદમ.

મનચલા—સિપેહસાલાર સા.હબ ફરમાતે હંયકે હમ આપસે બહોત ખુશ હુવે.

બાદલ—બલે બલે અબ મેરી તરફસે .અ.ર્જ કીજીએકે મંય એક અદના આપકે પયરોંકી ખા.ક હું. ઔર ઈન સબ .ઈનાયતોંકા શુક્રિયા બજા લાતા હું.

દિલાવર—હાં ઇરાની ખિતાબ દાદહ બરાએ .ઉ.હદ આમાદા બુકુન.

મનચલા—.ખુબ .ખુબ.

દિલાવર—ઈ પરી પયકર બિસયાર .હસીન .ખુબ તુરાસ્ત મનઅ.જ દિલોજાન .અ.ાજ શુદમ.

મનચલા—સિપેહસાલાર સા.હબ આપકી લ.ડકીકી બહોત ત.અરીફ ફરમાતે હંય.

બાદલ—બલે દેખા ફારસી .જબાનભી કયસી મીઠી હય. જયસે મિસરીકે ટુક.ડે, હલવાઈકી દુકાનકી બરફી, .હુ.જુર યહે મેરી બીવી હય ઔર યહે મેરી નેકબ.ખ્ત લ.ડકી હય.

જુલીયા—દેખા .ખબરદાર.

બાદલ—અરી ચુપ રહો.

દિલાવર—હાં ખા.ન.ા ખિતાબ બિદહ.

મનચલા—ઔર અબ આપકો ઈરાની ખિતાબ .જયાઉલ અબગ.ાર અબ.ખરુલ બ.ગલોલ આગ.ાધમ ધનમકાર જંગ બહાદુર ઉસકે સાથ યહે તમ.ગેભી .ઇનાયત ફરમાતે હંય.

દિલાવર—હાં કા.જીશ .ખ્વાહમકે રીસ્તએ .જવ જીયત ગિરદ દાદા શવદ.

મનચલા—અબ સિપેહસાલાર સા.હબ ફરમાતે હંય કે શાદીકા રીસ્તા લગા દીજીએ.

જુલીયા—દેખો ખબરદાર રહો મંય કહે દેતી હું તુમ ચાહે પાગલ બનો એવકુફ બનો. મગર મુઝે ઔર મેરી લડકીકો ઇસ સ્વાંગમેં ન શામિલ કરો.

બાદલ—બહોત ખુબ ચલચા બેટી ખુદા તુઝે ખુશ ઔર મુબારક કરે મંય ઇન સિપેહસાલારસે તેરી શાદી કીયે દેતા હું. બેટી શરમાતી કયું હય, આ મેરે સામને ખડી હો તાકે તુમ્હારી શાદીકા હાથ મિલાદું.

જુલીયા—અરે તુમ યહે કયા સ્વાંગ કર રહે હો, શર્મ નહીં આતી યહે મુવે બહે રૂપીયે ખુદા જાને કહાંસે આએ હંય. કયા બે જાને મુઝે અયસે ડાકુઓંકો અપની લડકી હવાલે કર દુંગી.

ગાના.

ડાલા કયસે ફરેબીકે ફંદે યહે ધંદે યહે ગંદે. ઓ બંદે,
દુર નિકલ દુર નિકલ દુર નિકલ તું.
બદકલામ બદલગામ બદગુલામ જા,

ફરહત—છોડો અજી અયસી હો ન ખફા તુમ.
અરજ ગરજ સુન લીજે ગુન લીજે.

બાદલ—શર્મસાર શર્મસાર હું મંય.
કરમ ધરમ શરમ રાખો મોરી.

જુલીયા—ચલ ચલ બદ સિફાત હાં જા જા-ડાલા.

બાદલ—અરે હાય હાય અબ મંય કયા કરૂં અરી ઓ ઉલ્લુકી જોરૂ તુ કયું હમારી ઔર અપની ચમકતી હુઇ તકદીરકો સિયાહ કર રહી હય. (આના સર મનસુરકા.)

સર મનસુર—અરે ઠહેરો ઠહેરો યહે કયા ઉલટા ઇન્સાફ સહેરા તો મેરે સર હય શાદી ઇસકે સાથ.

મનચલા—લો એક ન શુદ દો શુદ.

સર મનસુર—અજી સાહબ આપ કૌન હંય ઔર યહાં કયું આય હંય?

દોસ્ત ૧—કયા તુમ અંધે હો દેખતે નહીં યહે ઇરાનકે સિપેહસાલાર હંય ઔર ખાનબહાદુરકી લડકી ફરહતસે શાદી કરને આએ હંય.

સર મનસુર—અબે કમબખ્ત બાવરચી જાતા હય યા બેઇજ્જત હોતા હય અગર મેરી મંગેતરકો બ્યાહ કર લે ગયા, તો મંય અભી ઇસ જગેહ અપના ઔર તુમ્હારા દોનોંકા ખુન કર દુંગા.

દિલાવર—મુશફિકે મન ઈ તુન્દખુ ચી મી ગોયદ.

મનચલા—હુઝુર ઈ શખ્સ હુશનામ મી દહદ વ.કસ્તે કત્લ મી દારદ.

દિલાવર—ઓ મ.ગરૂર શુમા ચે.કદમીદી મનરીલ મસ્ત શવૂમ તર અય સીનહા ચશ્મ અન્દો.ખતમ.

સર મનસુર—અબે જા અન્દો.ખતમ વાલે અન્દો.ખ્તમકે સાલે તેરી તાકત ક્યા જોરૂ.હતકો બ્યાહ લે જાય.

મનચલા—અબે તેરી ક્યા મજાલ હય જો ઇસે હાથ લગાએ.

દોસ્ત—શાદીકા એ.કરાર ઇનકે સાથ હુવા હય તેરે સાથ નહીં.

સર મનસુર—.ખાનબહાદુરને કૌલ મુજકો દીયા હય ઇન્કો નહીં.

બાદલ—તુ બકતા હય મંયને તુજસે કોઈ વ.અદા નહીં કીયા.

સર મનસુર—તૌબા તૌબા યેહે કમબખ્ત સુસરેકા સુસરાજી મુકર ગયા તો ક્યા આપને મુઝે દુલ્હા બનકર આનેકો નહીં કહાથા.

બાદલ—નહીં મંયને બીલકુલ નહીં કહાથા.

સર મનસુર—તો મંય .ખ્વાહ મ.ખ્વાહ સહેરા બાંધકર આયા.

મનચલા—ઇસમેં શકહી ક્યા હય તેરા નામ ગલેપડુ હય.

સર મનસુર—અગર મેરા નામ ગલેપડુ હય તો ઇસકા નામ બીચમેં કુદ પડુ હય.

મનચલા—બસ બસ અબ યહાંસે ચમ્પત હો જાવ વર્ના વોહ માર ખાવગે. ઔર અયસે પીટે જાવગે કે સરપર એક બાલભી બાકી ન રહેગા.

સર મનસુર—હાય હાય બુરા હુવા બસા હુવા ઘર બીગડ ગયા.

(બાદલકા ફરહત ઔર દિલાવરકા હાથ મિલાના.)

બાદલ— **અશ.આર.**

હંય કાયમ યેહે જબતકકે લયલો નહાર,
રહે જોડા ઇન દોનોંકા બર કરાર;
જમીનો જમન ઇન્કે શામિલ રહેં,
હંય જબતક યેહે દુનિયામેં ફુલેં ફલેં.

સબ—આમીન આમીન આમીન.

સરમનસુર— **શ.એર**

ન હરગીજ સુખી હોકે સુખસે રહેં,
હમેશા પલાહી યેહે લડતે રહેં.

સબ—મુબારક સલામત મુબારક સલામત.

સર મનસુર—લ.અનત મલામત લ.અનત મલામત.

બાદલ—બેટી જાવ સુખી રહો .ખાવિન્દકા ઘર બસાવ.

સર મનસુર—હાં જાવ ભુતની .ખાવિન્દકો જલ્દ દીવાલા નિકલવાવ.
બાદલ—.ખુદા તુમ દોનો દુલ્હા દુલ્હનકો સુખકી નીંદ સુલાએ.
સર મનસુર—.ખુદા કરે મેરી બદદુઆ અસર કર જાય રહે દુલ્હન ઘર જાતેહી મર જાએ.
દિલાવર—અચ્છા સુસરે સા.હબ અબ હમ અપને વતનકો જાતે હય.
બાદલ—હંય રહે કમબ.ખ્ત જ.વાઇ ફારસી બોલતે બોલતે ઉરદુ કયસે બોલને લગા.
દિલાવર—અજી સા.હબ યહેતો બન્દેને અપને મતલબકે લીયે જાલ બિછાયાથા, વર્ને ફારસીકા જાનનેવાલા ઇરાનકા રહેનેવાલા તો મેરા દાદાભી નહથા.
બાદલ—હંય તો ક્યા તુમ ઇરાની સિપેહસાલાર નહી?
દિલાવર—નહીં નહીં.
બાદલ—તો કૌન?
દિલાવર—આપકા .ખાદિમ દિલાવર (ડ્રેસ ઉતાર દેના)
બાદલ—કૌન દિલાવર ઉફ લુટિયા હુબ ગઇ, લુટિયા હુબ ગઇ.
સર મનસુર—લ.ડકી છિન ગઇ લ.ડકી છિન ગઇ.
બાદલ—મંય તો કિસી બ.ડે બિલ્લે વાલેસે બ્યાહને વાલા થા.
દિલાવર—અજી .ખાનબહાદુર સા.હબ બ.ડે બીલ્લેવાલોંકો ક્યા કરના હય. બડે ,ખિતાબ પાનેસે કુછ કિસીકી ઇ.જ.જત ઔર મરતબા નહીં બ.ઢતા હય. ભલા તુમહી બતાવ, અગર કીસી ગધેકો શેરકી ખાલ પહેનાકર ઉસકા નામ શેર ખબર રખા જાય તો ક્યા વોહ શેર હો સકતા હય.
બાદલ—બસ ચુપ રહો હામ બિલાડી ગાવટી આદમી હમકો ક્યા ગધા બેનાતા હય.
દિલાવર—મંયને તો અકસર અયસે ,ખિતાબ પાનેવાલે સીનેપર બિલ્લે ઔર ચાન્દ તારે લગાનેવાલે દેખે હંય જીન્કી લોગ હસી ઉડ.તે હય ઔર .ખાનબહાદુરકે બદલે ચિમગાડર કહેતે હંય.
સર મનસુર—અબ જો હુના સો હુવા અબ શાદીકી સુધર્યાં ખાતે ચલો.
બાદલ—.ખુશ્કા ખાવ .ખુશ્કા.

ગાના.

સબ—ઇસ શાદીમેં કયસી બહાર આઇ રે.
મનચલા—તએ દુલ્હાકી કુચ્છ ન બન આઇરે-ઇસિ
બાદલ—ઉલ્લુ સારે જાવ જાવ ખટારા બઢાવ હાં.

સર મનસુર—જવાંઇ હુય યેહ કયસા પુરા બન બિલાવ.
મનચલા—હાં જોરૂકો લે જાવ યાર આવ.
દીલાવર—દુલ્હનકોભી છીન લીયારે.
સર મનસુર—હાય હાય સુસરેને ટીનપાટ દીયારે.
બાદલ—વાહ તમ.ગા રહે ગયારે.
સર મનસુર—બીલકુલ ગ.ડબ.ડીયે શાદીકે હંય પુરે પાજી.
દીલાવર—ચલે અપને તો દુલ્હન લે જાવ.—પ્રસિ૦
(જાના સબકા.)

બાબ તીસરા. પરદા તીસરા.

.ગાર.
(એ.અજા.જકા ના.જકો લીયે હુવે આના.)

એ.અજા.જ—દેખો પ્યારી યેહ વહી જગેહ હય.જહાં મંયને તુમ્હારે લીયે વોહ તમામ બેશ કીમત જવાહિરાત છુપા રખે હંય.

ના.જ—ક્યા યેહ વહી જગેહ હય મગર ઉફ કયસી .ખૌફનાક .ખામોશ ઔર સુનસાન જગેહ હય મુઝે .ખૌફ મ.અલુમ હોતા હય.

એ.અજા.જ—મુઝે ત.અજ્જુબ મ.અલુમ હોતા હય કે .ખૌફ ઔર વોહભી તુજ જયસી બેબાક ઔર નિડર .ઔરતકે દિલમેં .ખૌફ .જબકે મંય તુમ્હારે સાથ હું તો તુમ્હેં ડરનેકા કોઇ સબબ નહીં.

ના.જ—ઉફ શહેરકી તમામ .ઔરતેં મુઝપર કિસ .કદર શક કરેગી. હાં વોહ તુમ સબ જવાહિર મુજહીકો દોગે યા નહીં ચો.ડેગે મુઝે ઇતિમીનાન ન હોગા.

એ.અજા.જ—.જરૂર વોહ સબ તુમ્હારેહી લીયે હય.

ના.જ—ઇસ ભયાનક ઔર .ખૌફનાક જગેહમેં છુપાએ હુવે જવાહિરાત .ગાલિબન અંધેરી રાતકી તર.હ ઔર આબદાર હોંગે.

એ.અજા.જ—ઔર લાલ તા.જા લહુકે માનીંદ સુ.ર્ખ યા.કુતકી તર.હ ચમકનેવાલે હીરે બીજલીકે માનીંદ બરમા દેનેવાલે ચરીરોંકી તર.હ ઉદે ઉદે નીલમ માસુમ ઔર માયુસ મરને વાલીકી લ.ડકીયોંકી તર.હ .ખુબસુરત .ઔર સિડૌલ મોતી હંય નહીં ચોડો નહીં. ઔરતોંકી મુ.હબ્બતકી તર.હ રંગ બદલને વાલે

આબદાર જમરરૂદ યેહે સબ મંયને યહાં તુમ્હારે લીયે [illegible] રખે હંય.

ના.જ—ઓહો ઇસ નાસરી ખાન્દાનકે કબરસ્તાનમેં......

એ.અજા.જ—હાં યહીં યહીં અય હસીન દિલરૂબા યહીં તુમ્હારા નર્મ ઔર ગુરાજ બદનલી એક રોજ ખાકકા પયવન્દ હોગા

ના.જ—ખુદા યા ! કિસ કદર ! ! હયબત નાક ખામોશી કયસા ભયાનક સન્નાટા, કયા દહશત નાક મનજર મુઝે બાહિર લે ચલો. હંય તુમ કયું નહીં બોલતે, તુમ્હેં કયા હો ગયા. બોલો તુમ કયું ચુપ ખડે હો બોલો બોલો, એક લફ્ જ બોલો, મંય દહશતસે મરી જાતી હું.

એ.અજા.જ—ખામોશ ઓ મક્કારા ખામોશ બીમારોંકી તરહ અપની હાલત બનાનેકા યેહે મૌકા નહીં હય તુને બહોત સચ્ચા અન્દાજા કીયા યેહે નાસરી ખાન્દાનકા કબરસ્તાન હય બલ્કી ઓ મુફસદ ડસનેવાલી નાગન યેહે તેરાહી કબરસ્તાન હય.

ના.જ—હંય ! યેહે કયા ? ઇસસે મતલબ ! તુમ મુઝે યહાં કયું લાય હો ?

એ.અજા.જ—ઓ નાપાક બદ કિસમત તુઝે મૌતતક તરસાનેકે લીયે.

ના.જ—યા અલ્લાહ કયા તુમ બદ હવાસ બદ અવસાન હો ગયે હો આહ કમનસીબી મંય એક દીવાને આદમીકે સાથ ક્યોં ગઈ હું ? નહીં ! પ્યારે ચલો બાહિર ચલો તુમકો ખુલી [illegible] હવાકી જરૂરત હય. મુઝે તુમ્હારા ખજાના નહીં ચાહિયે તુમ વહાં કયા દેખતે હો ?

એ.અજા.જ—એક બેકસ ઔર બેવફાઇકા શિકાર દેખ [illegible] પર દેખ ખુનકે છીટે નજર આ રહે હંય. ઇસી [illegible] બદ બખ્તકા ખુન કીયા ગયા હય બોલ બોલ [illegible] દગાબાજ બોલ વોહ કહાં હય.

ના.જ—કૌન ? એ.અજા.જ !

એ.અજા.જ—હાં વહી વહી સાદા દિલ ભોલા [illegible] હુવા શૌહર.

ના.જ—વોહ વોહ મર ગયા.

એ.અજા.જ—નહીં નહીં વોહ મર નહીં ગયા બલ્કે [illegible]

ના.જ—તુમ દીવાને હો ગએ હો એક મરા હુવા આદમી કયું [illegible] હો સકતા હય ?

એ.અજા.જ—કયું કર ઓ ના.જ ઓ બેવફા ના.જ મેરે સાથ [illegible]